NUME DE COD: KINGFISHER

ANONIM

virtual-project.eu

ANONIM

NUME DE COD: KINGFISHER

Original: *The Kingfisher Secret* (2018)

Traducere din limba engleză de:
SANDA SPIRIDON

virtual-project.eu

LITERA®

2019

„Un gen bine-cunoscut de sexspionaj este capcana sexuală, menită să plaseze un oponent într-o ipostază compromițătoare, astfel încât să se obțină de la el informații secrete. Bărbatul care joacă rolul de seducător într-o asemenea operațiune este numit «corb», iar femeia, «rândunică»”.

Din articolul Wikipedia despre sexspionaj

1.

Montréal, 2016

Grace Elliot se așeză pe o canapea roșie, plină de pete, din cel mai ieftin hotel din centrul Montréalului. Apartamentul nu mai fusese recondiționat de prin 1980, de pe vremea când fotografiile spălăcite cu surferi pe plajă erau considerate artă. În pereți și pe mochetă se iteau găuri murdare, de pe tavan se scurgea mucegaiul și lumina roz a unor neoane se reflecta într-o oglindă ruginită. Etajul nouă era rezervat fumătorilor, iar camera 927 degaja mirosul inconfundabil al ratării: țigări cu bere acră și transpirație.

Pentru Grace era minunat. Își notă în minte fiecare detaliu pentru a se legăna mai târziu în amintirea locului, căci această după-amiază era sortită să-i relanseze cariera.

Micul ei reportofon digital era deja în funcțiune, la fel ca aplicația de înregistrare a convorbirilor de pe telefon, ca măsură de precauție. Aparatele captară vocea aspră a femeii înalte din colțul patului, al cărei nume de scenă era Violet Rain. O parte a înțelegerii preciza că, în schimbul interviului, femeia trebuia alimentată cu țigări Davidoff slim, gumă de mestecat Juicy Fruit și o sticlă de Rioja de patruzeci și opt de dolari. Acum, Violet bea, fuma și molfăia gumă în același timp; în ciuda acestui atac susținut, dinții ei erau impresionant de albi. Șlapii galbeni din picioare erau puțin decolorați, dar unghiile și părul arătau la fel de impecabil ca dantura. Pentru Grace, sânii artificiali ai femeii din fața ei păreau o povară miraculoasă, dar dureros de greu de purtat.

— Zici că nu ți-a dat bani niciodată?

— Ce fel de întrebare mai e și asta? De ce mi-ar fi dat? Violet privi roată în jur, ca și cum ar fi căutat susținerea unui public imaginar la fel de

jignit. Nu sunt curvă. Sunt actriță. Ce, Julia Roberts a fost curvă când s-a culcat cu boșorogul ăla pentru bani în *Frumușica?* Nu. Juca rolul unei curve într-un film, atâta tot.

Această interpretare contrazicea direct relatarea primită de Grace din partea altei surse.

— Bine, îmi pare rău.

— Nu contează. Nu ești prima. Nici părinții mei și nici bunul meu frate, Christian, nu m-au crezut și au încetat să mai vorbească cu mine încă de când aveam nouăsprezece ani. „Ai făcut sex real", altceva n-au putut să priceapă. Toate gemetele și țipetele alea? False. Sunt un actor ca oricare altul. Când nu sunt pe scenă, în viața normală, alături de un prieten, atunci eu sunt adevărata eu și el este el.

— Ți-ai dorit dintotdeauna să joci în filme, Violet?

— Am jucat în multe piese de teatru la școală și în liceu. Odată am fost chiar Julieta! Ceva gen: „O, despărțire! O, griji dulci și-amare!"[1]. Nu eu am ales să trăiesc de douăzeci de ani aici, în această capitală murdară, franțuzească, a pornografiei mondiale. Așa a fost să fie. Acum însă, sunt gata să fac tranziția spre studiourile de televiziune, iar tu, Grace, mă vei ajuta.

În calitate de cetățean american, Grace se îndoia puternic că Montréalul ar fi putut reprezenta capitala vreunui domeniu de activitate, cu atât mai puțin a pornografiei. Nici măcar nu fusese conștientă de acest sentiment de superioritate înainte de a fi obligată să se mute în Canada. Convingerea că tot ce este mai modern, mai puternic, mai atrăgător și mai pervers pe lume s-a inventat în Statele Unite reprezenta o constantă a sistemului ei de valori.

Grace se aplecă în față cu coatele sprijinite pe genunchi, suficient de aproape încât fumul de la țigara lui Violet să i se învârtejească prin păr. Ar fi vrut să facă un duș, dar în niciun caz aici.

— Dacă nu ți-a dat bani, atunci ce ți-a dat? E mult mai bătrân ca tine. Tu arăți superb, pe când el… hm, el arată cum arată…

— Vârsta nu contează. Majoritatea bărbaților sunt scârboși când e vorba de sex, oftă Violet aprinzându-și încă o țigară. O să fiu foarte sinceră cu tine. Când m-ai sunat prima dată, ți-am dat cu flit pentru că nu voiam să mă transform într-un fel de polițai. Nu-mi place să bag oamenii în mizerie. Nu făcuse nimic ilegal sau ciudat, dacă să-ți înșeli nevasta nu intră în categoriile astea. Știi de ce m-am hotărât să-ți răspund, până la urmă? Pentru că omul e un mincinos. A spus, îți jur că așa a spus, c-o să mă ia cu el la New York și la L.A. și o să mă prezinte unor producători. Mi-a promis că mă ajută să intru în televiziune.

— Înțeleg că nu s-a ținut de cuvânt?

— A dispărut ca măgaru' în ceață. Am fost împreună de cinci ori și de fiecare dată mi-a făcut capul mare cu reality TV, cu telenovele, cu talk-showuri sau mai știu eu ce, apoi… nimic. Nimeni n-are voie să-și bată joc de mine.

Cu o jumătate de oră înainte, Grace aflase povestea părinților severi ai lui Violet, care abandonase școala și se mutase din Northern Ontario la Montréal când avea numai șaptesprezece ani. Planul ei fusese să înceapă o carieră de fotomodel, să promoveze la New York, la Londra sau la Paris, să câștige ceva bani, să-și facă relații și să intre în industria filmului. Acum, la treizeci și șase de ani, se apropia de finalul unei cariere mediocre în industria pornografiei. Umblase o vreme cu un statistician de asigurări căsătorit, dar se certaseră recent de la bani.

În timp ce o asculta, Grace începu să întrevadă că o starletă porno și o jurnalistă la un tabloid de scandal aveau mult mai multe în comun decât s-ar fi așteptat. Amândouă se stabiliseră la Montréal din motive profesionale, imaginându-și că era doar o chestiune temporară. Amândouă sperau că aceste

nouăzeci de minute petrecute în hotelul Clementine le vor repune pe drumul visurilor încă neabandonate, că povestea pe care o împărtășeau urma să schimbe totul.

Pe când era în clasa a șaptea, la școala din orașul ei natal din Bloomington, Minnesota, Grace câștigase un concurs de creație literară. O parte din premiu consta într-un prânz la Minneapolis cu un reporter de la *Star Tribune* care urmărea activitățile consiliului municipal. Ideea că putea comanda orice din meniu, adică un apetitiv *plus* un fel principal, i se păruse magie pură. O nouă lume i se deschidea în fața ochilor.

Dar anul 1998, când absolvise un master în jurnalism, se dovedise unul dificil pentru presa scrisă. Sau, în orice caz, pentru Grace Elliott în presa scrisă. Își trimisese CV-ul la toate ziarele importante din țară, inclusiv la *Star Tribune.* Lămurindu-se că nu va primi niciun răspuns, trecuse la reviste și la ziare de mâna a doua. Sufletul o duruse puțin la început, apoi o duruse tot mai tare. Nu se lipise de un mentor în facultate, iar reporterul de la primărie care o invitase la prânz la Minneapolis murise între timp. O slujbă neplătită, de stagiar la *Esquire,* fusese singura ofertă. Mijloacele financiare de care dispunea nu-i permiteau să accepte o funcție neplătită într-unul dintre cele mai scumpe orașe din lume, așa că, într-un weekend ploios, răspunsese unui mic anunț apărut la avizierul facultății, în care nu scria nimic despre *National Flash* sau despre sediul acestei publicații. Compania-mamă a tabloidului tocmai se mutase de la New York în Canada, pentru că președintele consiliului de administrație obținuse hala unui vechi depozit de piatră cu numai un dolar pe an chirie, pentru o perioadă de treizeci de ani. Gratuitatea spațiului era cumva legată de dezvoltarea economică, în condițiile deciziei de amânare a separării Quebecului de restul Canadei. În realitate, Grace nu reușise niciodată să priceapă

care era valoarea obținută de comunitatea locală în schimbul renunțării la chirie, căci ziarul *National Flash* nu avea decât trei angajați canadieni.

— Când facem ședința foto? o întrebă Violet la finalul interviului. Dacă nu ai pe nimeni, cunosc eu un fotograf meseriaș, care a făcut afișe publicitare pentru blugii Guess.

— Am și eu o pereche.

Grace era pe punctul să vomite. Femeia îi descrisese cu detalii scabroase, umilitoare, relația ei cu cel despre care unii sperau și alții, mai mulți, se temeau că ar putea deveni următorul președinte al Statelor Unite ale Americii. În curând aveau să fie amândouă la New York, dând interviuri pentru CNN. Violet goli ce mai rămăsese în sticla de Rioja în două pahare de plastic și ciocniră pentru viitor.

— Îți trimit datele imediat ce le obțin, dar vreau să te asiguri că fotografiile vor fi sexy și convingătoare.

— Pentru femeile puternice! ridică Violet paharul de vin.

— Puternice! rosti și Grace, după care ciocniră și băură. La aproape un metru și optzeci de centimetri, Violet era mult mai înaltă și mai voluptuoasă decât ea. Ultimul bărbat cu care avusese o relație o descrisese drept „musculoasă, dar în sens bun", ceea ce o făcuse să se simtă la fel de atrăgătoare ca un maratonist profesionist. Își goliră paharele într-o liniște întreruptă numai de zgomotele unui cuplu care făcea sex în camera de alături.

— Sunt sigură că simulează, șușoti Violet. Așadar, ce facem acum?

— Eu mă întorc la birou și mă apuc să lucrez la contractul tău. Până la apariția interviului, nu ai voie să mai povestești nimănui despre asta.

— Când primesc banii?

— Imediat ce rezolvăm partea legală. O să mă asigur că se procesează rapid. Abia aștept să văd

mutra redactorului meu când va auzi prin ce-ai trecut…

— Crezi că aș putea obține două sute de mii, în loc de o sută cincizeci? Am nevoie și de o mașină nouă.

— Îți sugerez să insiști pentru două sute cincizeci de mii. Va încerca să negocieze și, cu puțin noroc, am putea bate palma pentru două sute.

Ideea de a negocia pentru Violet n-o deranja câtuși de puțin. Tipul care deținea *National Flash* finanțase cele mai rele lucruri care se petrecuseră în America. Foștii ei profesori de jurnalism din Austin ar fi fost oripilați să afle că ajunsese să-și plătească sursele, dar nimic din ceea ce făcea de când începuse să lucreze în presă nu semăna cu ce învățase în facultate, în anii ’90.

Afară se lăsase un apus rece, dar însorit. Copacii din curtea unei biserici își scuturau ultimele frunze de octombrie în părul ei. Se îndepărta de centrul Montréalului mergând spre sud-est și, ușor amețită de vinul roșu, avea impresia că îndrăgește tot ceea ce detesta de obicei: dughene de amanet și de fast-food, mucuri de țigară pe lângă borduri, punkeri cu ace înfipte peste tot, îmbrăcați în haine negre de piele, cerșind tolăniți pe cartoane, lângă câini murdari. „Totul este atât de omenesc”, își spuse Grace. Nimic nu-i putea strica sentimentul de bucurie, pentru că, în sfârșit, urma să publice cea mai importantă – de fapt, chiar prima – anchetă din cariera ei. Avea patruzeci și cinci de ani, era divorțată și preferase să nu aibă copii. Era proprietara unui apartament de două camere și a unei pisici și căra în poșetă trei rețete necompletate pentru medicamente antidepresive. În medie, petrecea cinci seri pe săptămână singură acasă, cu comediile romantice de pe Netflix și cu niște vin mult mai ieftin decât sticla de Rioja pe care fusese nevoită s-o cumpere pentru Violet. Violet Rain! O urmărise fără cruțare timp de două luni. Până și un onorabil profesor de jurnalism de la Universitatea

din Texas, Austin, ar fi admis că nu este deloc ușor să intri în legătură cu o starletă porno, să-i câștigi încrederea și s-o convingi după câteva întâlniri să-și facă publice aventurile.

Tabloidul *National Flash* avea să reprezinte întotdeauna o glumă proastă în ochii foștilor ei colegi care reușiseră să se angajeze în redacții respectabile înainte să împlinească treizeci de ani, dar cu toții ar fi fost nevoiți să-i recunoască munca drept jurnalism de investigație temeinic, ambițios, etic. După ce publica interviul, dacă găsea un editor curajos și cu puțină imaginație, avea să *facă și ea tranziția.* Avea să-și îndeplinească visul pe care-l nutrea încă de la doisprezece ani: să devină un jurnalist adevărat.

Grace adresă un zâmbet unor necunoscuți, se opri să mângâie un golden retriever și încercă o eșarfă de cașmir de trei sute de dolari pe care pusese ochii de mai demult, într-un butic ce mirosea a vanilie. Până azi îi fusese frică să o atingă. Când trăiești din scrierea legendei sub fotografii cu vedete grase surprinse pe plajele Mediteranei, nu meriți să atingi cașmirul. Se prosti în oglindă, cu umerii trași în spate, își ascunse părul castaniu sub eșarfă și apoi scoase câteva șuvițe, își dădu jos ochelarii și și-i puse la loc.

— E foarte sofisticată, comentă cu vânzătoarea.

Cumpără eșarfa, pentru că vechea Grace, cea de dinainte de întâlnirea cu Violet, nu ar fi cumpărat-o nici în ruptul capului. Trăia un moment unic, clipa în care începea să se reinventeze.

Ajunsă înapoi la depozit, o salută pe femeia de serviciu și alese să urce pe scări, în loc să ia liftul cum făcea de obicei. Șeful ei, adică redactorul-șef și responsabilul de publicație al *National Flash,* Steadman Coe, vorbea la telefon în biroul lui închis cu geamuri înalte. Stătea răsturnat în fotoliu, cu pantofii pe masa de lucru, iar vocea lui puternică și hohotele de râs forțat penetrau până afară. În ciuda temperaturilor scăzute, umbla fără

șosete, îmbrăcat într-un costum bleu, cu o cravată neagră. Se rădea pe cap în fiecare dimineață, iar până la această oră din zi îi apăreau deja tuleie deasupra urechilor. Ediția se închisese, așa că sediul era aproape gol, cu excepția programatorilor de jocuri pe computer care subînchiriaseră un colț în aripa de nord-vest a clădirii. Grace se întoarse cu spatele la Coe și începu să repete ce urma să-i spună. Își vedea imaginea, cu eșarfa nouă la gât, reflectată într-o fereastră în timp ce rostea cuvintele. Se aplecă inconștient în față. De ce se apleca tot timpul? Își îndreptă spatele și își trase din nou umerii: „Îți prezint cea mai mare lovitură din cariera mea – și a ta".

Soarele apunea devreme în această perioadă a anului. Deasupra fluviului Saint-Laurent pluteau nori roz și purpurii. Își tot atingea eșarfa, care încă mai mirosea a vanilie, ca pe un talisman. Ultimele trei controale medicale, toate legate de obsesiile femeii între două vârste – ceva în neregulă la sânul stâng, o umflătură în spatele genunchiului, migrene nedatorate băuturii – nu-i aduseseră nici cel mai mic motiv de îngrijorare. În schimb, sesiunea de întrebări și răspunsuri dedicată sănătății ei mintale nu mersese la fel de bine. Grace nu se putea obișnui cu ideea că suferă de depresie, deși doctorul i-o confirmase. Abia când ajunse la nivelul al treilea al depozitului aproape pustiu, în dreptul biroului de sticlă de unde se auzeau răgetele lui Steadman Coe, reuși să-și pună singură diagnosticul: era neîmplinită, atât și nimic mai mult. Nu-și atinsese niciodată potențialul maxim. Căzuse în capcana autocompătimirii, de parcă jurnalismul, fostul soț și contextul economic global ar fi complotat împotriva ei. Cum de-i scăpase până acum acest adevăr profund? Era alegerea ei.

— Este alegerea mea.

— Hei, Grace, vorbești singură?

Coe stătea proțăpit în ușa biroului, cu un trabuc neaprins în colțul gurii.

Spatele drept, umerii trași.

Coe se așeză la loc în fotoliu, își cocoță picioarele înapoi pe masa de lucru și, înainte ca Grace să deschidă gura, se apucă să-i relateze negocierea victorioasă și complet neinteresantă pentru niște materiale publicitare, pe care tocmai o încheiase la telefon. Alte ziare pierdeau contracte de publicitate, pe când ei câștigau, mulțumită campaniei electorale prezidențiale ce urma să înceapă.

— E bine, dar, în curând, se va termina, comentă ea.

— Nu și dacă el câștigă. Toate firmele astea de sondaje n-au înțeles nimic din ce-și dorește poporul nostru, poporul tău, Gracie, și îl subestimează…

Simțea cum umerii începeau să-i coboare.

— Steadman.

— E aproape șase seara, ce mai cauți la birou?

— În ultimele două luni am lucrat la o…

— Cred că ar trebui să te odihnești mai mult, ia-ți o vacanță. Fă yoga sau alt rahat din ăsta, înscrie-te într-un club.

— *Fac yoga!* Acum, ascultă-mă.

— Te ascult.

— Tocmai am încheiat un interviu lung cu o actriță porno pe nume Violet Rain.

— Mișto. Mi-ai luat și mie un autograf?

— Care a avut o relație, acum patru ani, cu Anthony Craig.

Coe își dădu picioarele jos și așeză trabucul în scrumieră. Zâmbetul i se șterse de pe chip, odată cu ce-i mai rămăsese din bronzul de vara trecută.

Grace îi povesti totul de-a fir a păr, până la ultimul pahar de Rioja băut la hotelul Clementine. Da, două sute cincizeci de mii de dolari erau o grămadă de bani, dar alegerile aveau loc în mai puțin de o lună. Avea să fie, chiar dacă pentru

scurtă vreme, cea mai tare anchetă de presă din lume.

— Toată lumea știe că are relații cu diverse femei. Divorțurile… începu el pe o voce suspect de joasă.

— Relații cu femei din industria pornografiei? Ne dorim un președinte care se culcă cu staruri porno?

Coe ridică din umeri. Expresia de pe chipul lui nu era deloc cea la care se așteptase. În micul frigider ce zbârnâia într-un colț se aflau întotdeauna câteva sticle de șampanie Veuve Clicquot. S-ar fi așteptat ca bărbatul să-i propună deja un pahar. Îi punea pe masă lovitura de presă a anului, la care se adăuga internetul, căci Grace avea salvate pe telefon niște imagini extrem de sugestive.

— Îmi poți acorda un minut? Trebuie să-l sun pe Jack, spuse el ridicându-se încet din fotoliu.

— Steadman, știu că e omul nostru, omul șefilor noștri, dar chestia asta…

— Te rog, doar un minut. Închide ușa.

Ieși din birou și se așeză în fața computerului ei, urmărindu-i chipul din partea cealaltă a peretelui de sticlă. Jack Dodson era proprietarul ziarului *National Flash,* pe lângă care mai deținea cazinouri, hoteluri și un lanț de restaurante cu hamburgeri în plină dezvoltare, cu puternice rădăcini creștine evanghelice. Era unul dintre principalii finanțatori ai partidului și ai campaniei lui Anthony Craig pentru funcția supremă în stat. Nu în ultimul rând însă, Dodson era fost jurnalist. Avea să înțeleagă.

Convorbirea dură mai puțin de un minut, apoi șeful ei închise telefonul și-i făcu semn cu mâna să revină.

— Stai jos.

— Prefer să rămân în picioare. Ce-a zis?

— De unde ai aflat despre asta?

Grace nu era obligată să-i răspundă. Un redactor-șef adevărat, de la un ziar adevărat, nici n-ar fi îndrăznit să întrebe. Oftă.

— De ce te interesează?

— Ne-ar putea compromite relația cu Elena.

Grace întorsese deja problema pe toate părțile, mai ales că Elena era *chiar* sursa. Îi povestise totul din întâmplare, după câteva pahare de șampanie, ceea ce nu reprezenta însă un impediment pentru un bun jurnalist.

— E adevărat, dar…

— Îi cumpărăm povestea.

— Pe bune? Nu pot să cred, Steadman. Mă așteptam la ce era mai rău, recunosc. Bătu fericită din palme.

— Îi dăm două sute de mii.

— Va fi fericită. Până mâine seară termin de pus totul pe hârtie. Trebuie să aranjăm o ședință foto, și departamentul de grafică să…

— Îi cumpărăm povestea, Gracie, dar n-o publicăm. Spune-mi cum dau de ea. Avocatul lui Jack o să se ocupe de detalii.

— Cum? De ce?

— E prea aproape de alegeri. Ar fi indecent.

— Dar prima pagină a ediției de vineri este cu Roseanne Barr[2] în costum de baie.

— Nu e decizia mea, ridică el din umeri.

— Nu poți face asta, Steadman. Alegem de multe ori să închidem ochii, dar, de data asta, ar fi chiar *greșit*. Oamenii trebuie să afle adevărul despre Violet, despre el…

— Îmi pare rău, Gracie.

Venise momentul demisiei. Era obligată! Nu exista altă cale. Dar o treime din salariu mergea la mama ei, în Florida. Apoi, avea rate de plătit la casă. Nu reușise să pună nimic deoparte. Simți deodată că o usturau ochii, dar își ordonă: „Nu, nu, nu vei plânge în fața lui Steadman Coe!” Se aplecă peste biroul lui, îi luă trabucul din scrumieră de

capătul încă umed – scârbos –, îl rupse în două și-l aruncă pe jos.

— Pot să-ți propun ceva care te-ar ajuta să-ți revii.

Preferă să se întoarcă pe călcâie și să iasă din birou, în loc să mai ridice o dată ochii spre chipul lui întins cu botox.

— N-ai fost niciodată în Europa, nu-i așa?

Se luă după ea, cu pantofii ușori cu talpă de piele abia foșnind pe podeaua de lemn. În clădire domnea liniștea, până și programatorii plecaseră acasă.

Lăsă să-i cadă eșarfa proaspăt cumpărată în coșul de gunoi de lângă biroul ei. Acum era pătată de eșec, la fel ca fotografia cu Barry Manilow, lipită ironic pe unul dintre pereții nișei unde lucra, și firul de gerbera într-un pahar înalt de șampanie, pe care și-l cumpărase – *și-l cumpărase.*

Ce naiba crezuse? Sigur că nu avea nicio șansă. Nimeni din familia ei nu avusese vreodată. Era blestemată, la fel ca mama ei oarbă și tatăl ei mort și bieții ei bunici și străbunici de mult uitați, înaintea lor. Avea să se oprească la farmacie, în drum spre casă, și să cumpere medicamentele de pe o rețetă. Împreună cu o sticlă de vin ieftin, australian, ar fi trebuit să-i ajungă.

Coe, care o urmărise, se aplecă și-i puse pe birou o foaie de hârtie cu un antet familiar: La Cure Craig. În partea de jos, semnătura elaborată a Elenei, cu o notă personală: „Schimbare de plan. Vino cu mine, *duše moje*[13]”.

— Vei pleca într-un loc mult mai exotic decât New York-ul pentru următoarea sesiune cu ea. Nu candidează la președinție, dar sigur are ceva de spus despre fostul ei soț. Gracie, gândește-te bine: dacă el câștigă, dacă îl ajutăm, cu mijloacele noastre modeste, să câștige, ai putea avea acces la una dintre confidentele lui cele mai apropiate. Elena Craig te îndrăgește, ai putea chiar să scrii o carte. Făcu o pauză și arătă imperativ spre foaia de

hârtie: Nu ți-ai luat vacanță astă-vară pentru că nu ți-ai putut permite. Ei bine, pleci acum. Toate cheltuielile sunt plătite. Te duci la Praga, Gracie.

2.

New York, 2014

Grace Elliot își petrecu prima noapte la New York de după weekendul când își serbase a douăzeci și una aniversare într-un hotel mic dintr-un colț zgomotos al Times Square. Dar nu zgomotele sirenelor și urletele petrecăreților descreierați o ținuseră trează noaptea, căci pentru astea avea dopuri de urechi. Grace nu reușea să doarmă fiindcă a doua zi, la nouă dimineață, urma să se întâlnească cu Elena Craig.

Divorțul Elenei de celebrul ei soț, la începutul anilor ’90, iscase un scandal monstru în Manhattan și fusese discutat de presa din întreaga lume. Speculând rapid oportunitatea oferită de publicitatea gratuită, femeia își lansase imediat propria afacere: La Cure Craig.

Grace scria de șaisprezece ani despre viețile celebrităților în *National Flash,* dar nu avusese niciodată ocazia să petreacă o dimineață cu vreuna. Alese să se îmbrace cu rochia neagră cu buline roșii, cumpărată de la Gap, cea mai bună pe care o avea în dulap. La micul dejun, pe când își revedea lista de întrebări pe care o pregătise, reuși să-și verse niște cafea în poală, transformând una dintre buline din roșu în maro.

Avea întâlnire cu Elena Craig la sediul central al companiei, pe lângă Central Park West. Decisese să meargă pe jos până acolo, ca să-și liniștească bătăile inimii și să viziteze puțin orașul, dar vântul își făcea prea tare de cap în acea zi senină de martie și-i zbura părul în toate direcțiile. Până să ajungă, coafura ei cu breton, tip Taylor Swift, se metamorfozase în modelul „după o zi la plajă”. Recepționera, care ar fi putut prezenta ținute Viking, era machiată din greu cu rimel negru. Lui Grace i se păru chiar exagerat, deși era conștientă

că n-ar fi trebuit să gândească astfel. Orice fată din provincie ajunsă la New York trebuie să știe că singura care poate comite o greșeală de modă este chiar ea.

Sediul La Cure Craig parcă era făcut exclusiv din sticlă. Candelabrele erau din cristal, scările erau din cristal, mobila era din cristal, cu perne albe, impecabile, din piele. Pianul de concert de la intrare era din cristal și acum, la prima ei vizită la spa, în a doua zi de primăvară din 2014, interpreta automat o sonată de Chopin. În sediul La Cure Craig, tot ceea ce nu era din cristal era alb.

De ce cristal? Grace aflase din episodul dedicat Elenei Craig într-un serial despre celebrități de pe Netflix că fabricanții cehi de cristal erau cei mai buni din lume. Berea și cristalul de calitate fac parte din stilul lor de viață, așa cum sushi-ul și sake-ul definesc Japonia, iar siropul de arțar și scuzele nesolicitate, Canada. Holul spa-ului mirosea a ierburi aromatice dulci, fierbinți. Ca să se mai calmeze, în timp ce aștepta să înceapă prima ei întâlnire cu Elena Craig, se concentră asupra muzicii lui Chopin. Pianele astea care cântau singure aveau o denumire specială, pe care nu și-o putea aminti. Era atât de obosită și de stresată, încât memoria îi dădea rateuri. Pleoapa ochiului stâng i se zbătea.

La ora nouă fix, Elena Craig își făcu apariția pe scara de cristal, îmbrăcată cu o rochie atât de albă, încât funcționa ca o pelerină de camuflaj. Grace se ridică să o salute, simțindu-se dintr-odată ridicol de mică. Deși era cam de aceeași înălțime, Elena transmitea cumva măreție. Umplea încăperea cu prezența ei, ceea ce nu se vedea pe micul ecran. Despre Elena Craig aflai în general din presă două tipuri de interpretare. Într-una apărea ca o fostă soție-trofeu, cu un accent bizar, care nu-și merita poziția din lumea bună newyorkeză. În cealaltă variantă, Elena era o femeie inteligentă, admirabilă, care făcuse designul unor autovehicule

de lux emblematice, lansase una dintre cele mai populare rețele de spa-uri din America și rămânea unul dintre sfătuitorii influenți ai fostului ei soț. Instinctul îi spunea lui Grace că a doua impresie era mai aproape de adevăr, pe când prima era circulată de bărbați care se simțeau intimidați de Elena Craig.

— Doamna Elliott?

— Puteți să-mi spuneți Grace, îi spuse întinzându-i mâna.

Elena i-o apucă și o scutură. Ochii ei parcă o cercetau în cele mai mici detalii, înregistrând fără milă pata de cafea de pe rochie, pantofii ieftini de la mall și urmele de coșuri de pe frunte. Grace încercă să acopere pata cu carnetul pe care-l avea în mână, dar Elena părea capabilă să vadă prin obiecte. Înainte ca gazda ei să deschidă gura, Grace se convinsese în sinea ei că va fi trimisă acasă. Nu era suficient de elegantă, nici suficient de în pas cu moda, pe scurt, nu merita compania acestei femei și, cu atât mai puțin, să transmită lumii punctul ei de vedere.

— Când ai sosit, Grace?

— Ieri.

— Sper că Steadman Coe te-a cazat într-un hotel decent, cu toți banii pe care i-am trimis?

— Da, e în regulă, mulțumesc.

— Sigur?

— Nu, doamnă Craig. E un hotel oribil.

— Vom alege ceva mai bun data viitoare, zâmbi aproape imperceptibil Elena și îi luă mâinile într-ale ei. Ești stresată. Nu te-ai obișnuit cu New York-ul? O conduse într-un lounge privat cu vedere la parc. Îmi amintesc prima mea vizită în oraș, acum mulți ani. Niciun alt loc nu te face să te simți ca o insectă insignifiantă, nu-i așa?

— Așa este. Fu pe punctul să-i răspundă: „Da, vă mulțumesc”. Se întrebă cum de o citea atât de bine, în ciuda eforturilor ei de a părea experimentată și stăpână pe sine.

— Ești din Midwest?

— Da. De unde știți?

În loc să-i răspundă la întrebare, Elena o invită să se așeze și o întrebă ce voia să bea sau să mănânce. Dorea să facă un tur al salonului de înfrumusețare? În acel moment, mai târziu? După ce terminau de vorbit, voia să facă un masaj sau prefera o ședință de manichiură?

Elena Craig nu era deloc așa cum și-o imaginase. Puterea ei rezida în atenția pe care le-o acorda celorlalți, în talentul de a-i face să se simtă valoroși și relaxați. Zece minute mai târziu, după ce-și dezvăluise copilăria amărâtă în Minnesota, ambițiile jurnalistice strivite de realitatea unei industrii nemiloase și completa nepricepere în materie de modă, Grace înțelese că Elena știa deja totul despre ea și că ea nu înțelegea mai nimic despre Elena.

Urma să se ocupe de o rubrică săptămânală în *National Flash,* sub semnătura Elenei, sponsorizată de La Cure Craig, cu sfaturi și bârfe despre modă, mâncare, divorțuri, maternitate, recăsătorire și, în cuvintele lui Coe, „fabulosul la îndemâna oricui”.

Elena Craig și Grace Elliott aveau să se întâlnească o dată la șase luni, în persoană, ca să discute douăsprezece subiecte, sub forma unor întrebări și răspunsuri. Urma ca pentru fiecare întrebare să inventeze numele unei femei fictive pe care s-o plaseze în câte un orășel banal de pe întinsul Statelor Unite. Elena avea să plătească pentru cazare și biletele de avion și să-i ofere lui Grace un salariu de 120 de dolari pe zi, de care Coe nu trebuia să știe.

La prima lor întâlnire, Grace își dădu seama că habar n-avea să lucreze pe post de scriitor din umbră. Era o formă diferită de jurnalism. Primele trei întrebări pe care i le adresă erau prea generale, referindu-se la filosofia de viață a Elenei.

— Aveam impresia că nimănui nu-i pasă de astfel de lucruri. Poate că oamenii vor să citească ceva mai specific? sugeră Elena.

Grace pufni în râs.

— De ce râzi, mă înșel?

— Nu. Este amuzant, dar aveți perfectă dreptate.

— De-abia *asta* e amuzant. Și puțin trist, de altfel, dacă stăm să ne gândim. Acum, *duše moje,* înainte să începem cu adevărat, ți-ar plăcea o mimosa?

— Da, cum să nu. Grace nu mai gustase niciodată un cocktail mimosa. Cum m-ați numit?

— E în cehă, ceva la modul „sufletelul meu". În desenul animat *Pinocchio,* pe care l-am văzut de nenumărate ori cu fiica mea, sufletul băiețelului mincinos este întruchipat de un greier.

— Jiminy Cricket.

— Exact. Acela ești tu. Elena comandă două cocktailuri. Acum, pune-te în pielea unei femei obișnuite, la o anumită vârstă, din să spunem, Nebraska. Sonoritatea cuvântului *Nebraska* părea s-o încânte la culme. Ce-ai vrea să afli de la mine?

— Ei bine, ați fost căsătorită cu Anthony Craig.

— Da, multă vreme.

— El este… celebru.

— Puțin spus celebru.

— De ce nu i-ați păstrat numele, după divorț? Totul s-a desfășurat în public. Am văzut și un documentar despre căsnicia dumneavoastră. S-a purtat îngrozitor.

O chelneriță apăru cu cocktailurile, iar Elena avu grijă să stabilească un contact vizual semnificativ când îi mulțumi. Paharele înalte, pline cu sirop și cu șampanie, arătau foarte bine pe masa de cristal.

— *Duše moje,* îți mulțumesc pentru îngrijorare, dar, trebuie să înțelegi că, în mare parte, jucam teatru, da? Viața este spectacol. Îți spune ceva numele Elena Klimentová?

— Posibil.

— Nu te-am invitat aici ca să fii politicoasă. Era normal să uiți. Habar n-ai, nu-i așa? Sunt o femeie de afaceri. Numele meu e un *brand* de firmă.

Cinci minute mai târziu, Grace redactase următoarea întrebare:

„Dragă Elena,

Mi-am prins soțul înșelându-mă cu una dintre prietenele mele, care nici măcar nu este așa de frumoasă. Divorțăm, desigur. Ce mă sfătuiești, ar trebui să-i păstrez numele?”

Expeditor: Inimăzdrobită din Hackensack, New Jersey.

După prima întâlnire se învățaseră să lucreze întotdeauna seara târziu, cu o sticlă de șampanie nespurcată cu sirop. Grace o asculta pe Elena, pe Elena care o juca pe Elena. Folosea citate esențiale ca să pară autentică, iar din notițe încropea douăzeci și cinci de centimetri de text.

Pentru Coe era o manevră cinică: un proiect advertorial lucrativ; pentru Elena era un mod de a se menține în atenție, de a păstra legătura cu un anumit gen de femei care o interesa cu adevărat: genul care dădea banii pe tabloide culese de lângă casă, la supermarket; pentru Grace, chiar dacă articolele nu apăreau cu numele ei, era un mod de a-și transmite creația către milioane de cititori săptămânal. „Ask Elena” era rubrica cea mai de succes din ziar, în zilele când nu apărea câte un scandal demn de acest nume.

— Divorțul a fost dureros și umilitor, dar Anthony și cu mine am rămas prieteni, parteneri în viața copilului nostru, în afaceri și în ambițiile comune ce ne animă. Elena luă o gură de șampanie. Evident că nu poți publica asta în rubrica pe care o semnez eu. Tony al meu va deveni cel mai puternic om din Statele Unite ale Americii și din lume.

— Îmi pare rău, nu știu despre ce vorbiți, o întrerupse Grace, oprindu-se din luat notițe.

Elena Craig se aplecă peste masa de cristal. Sub torsul ei, bulele de șampanie sfârâiau în pahare. Pe chipul și în ochii ei nu se citea niciun zâmbet. Bătu cu unghia arătătorului în cadranul de cristal al ceasului Cartier pe care îl purta la mână.

— Așteaptă și o să vezi, *duše moje.*

3.

Praga, 2016

Grace Elliott era mulțumită că-și recuperase eșarfa de cașmir cea nouă din coșul de gunoi de la fostul depozit de piatră din vechiul Montréal. Încă de la aeroport, târându-și valiza, o făcuse să se simtă mai europeană. Era pentru prima dată când călca în afara continentului nord-american. Când era în liceu se organizase o excursie în Germania, dar părinții ei nu-și puteau permite, la momentul acela, să plătească prețul de 1.500 de dolari. Grace și încă trei copii fuseseră singurii din anul ei care rămăseseră acasă, iar rușinea nu o părăsise nici măcar după treizeci de ani.

Cea mai bună prietenă a ei, Manon, care avea o mătușă și un unchi în Franța, îi spusese că cea mai bună modalitate de a lupta cu diferența de fus orar era să nu te culci decât după venirea nopții în țara de destinație. Sfatul era inutil, căci, deși ajunsese de dimineață și nu reușise să doarmă în avion, Grace era atât de surescitată, încât nici nu-și imagina că ar putea să se odihnească.

Șoferul ei de Uber nu vorbea engleza, dar asta nu o împiedică să-l întrebe despre toate obiectele europene din jur: mașini, autobuze, ambulanțe, copaci, semne de circulație, panouri publicitare și giratorii.

— Asta e o chestie comunistă? îl întrebă arătând cu degetul spre un complex de clădiri din beton. În America, atunci când ne plângem despre construcțiile urâte, le numim comuniste.

Șoferul, care purta o șapcă neagră, cu însemnele echipei de fotbal american Yankees, ridică din umeri și bombăni ceva de neînțeles.

Odată ajunși în partea veche a Pragăi, Grace abia se abținu să nu se apuce să facă fotografii de

proastă calitate din mersul mașinii. Cum altfel îți poți exprima plăcerea și uluirea în anul 2016?

Elena plătise biletul de avion și-i asigura cazarea la hotelul Four Seasons, unde își lansa o nouă linie de parfumuri. Camera nu era încă gata, așa că ieși să se plimbe în mica grădină englezească din spatele hotelului. Ziua de 25 octombrie era rece, iar vântul zbura ultimele frunze din plopi și le ducea în jos, în apele întunecate ale Vltavei.

Un stol de păsări zbură peste acoperișurile roșii ale *Malà Strana,* „Orașul de jos". Culorile predominante în centrul orașului erau diferite nuanțe de auriu. Turiștii, neintimidați de vânt, se înghesuiau pe podul Carol cu telefoanele mobile în mâini. Trebuia să se întâlnească la un pahar cu Elena după conferința de presă de la ora patru, prilejuită de lansarea parfumului. Haina ei de toamnă era împachetată și pusă la păstrare la hotel, așa că în loc să pornească în explorarea orașului vechi, rămase la recepție și citi carta unui autor ceh, ca să înțeleagă mai bine orașul: *Castelul,* de Franz Kafka. Reuși cu dificultate să se concentreze asupra paginilor, căci în centrul recepției era un bar cu o oglindă mare. Abia se putea abține să nu-și studieze obsesiv eșarfa albastră și puloverul roșu.

Cu douăzeci de minute înainte de începutul conferinței de presă, grupuri de bărbați și femei îmbrăcați cu o nonșalanță studiată începură să treacă prin recepție și să dispară pe scările ce duceau la sălile de la subsol: scriitori, fotografi, mici echipe de televiziune. Când mai rămăsese puțin timp până la începutul evenimentului, semnă pentru băutură cu numărul camerei pe care nu apucase s-o vadă și se alătură mulțimii.

În sala de recepții plină de jurnaliști, un tânăr cu costum la două rânduri citea ceva dintr-un carnețel, făcând prezentările. Grace se așeză pe unul dintre ultimele scaune libere din spate.

Tânărul flamboaiant vorbea, cu un rafinat accent britanic, despre renaștere și regenerare, iar când rosti numele Elenei, aceasta își făcu apariția pe o ușă din stânga lui. Jurnaliștii nefiind ușor impresionabili, aplauzele se lăsară așteptate, ceea ce făcu intrarea teatrală a reginei balului puțin ridicolă.

Chipul Elenei avea o netezime proaspătă datorată celei mai recente intervenții estetice, de la începutul verii. Era îmbrăcată într-o ținută roșie, cu broderii chinezești, iar părul îl avea complet blond. De la distanță, Elena, care avea șaizeci și șase de ani, putea fi ușor confundată cu imaginile din documentarele despre ea în care nu avea mai mult de treizeci și șase de ani. Anii de atletism din tinerețe o ajutau să-și mențină silueta și să-și controleze postura.

— Ah, Dumnezeule! auzi Grace de undeva din spate vocea disprețuitoare a unuia dintre jurnaliști, când Elena se opri în centrul scenei.

Îi veni să se întoarcă la omul respectiv și să-l întrebe ce voia să spună. Nu era de acord? Era prea frumoasă? Prea strălucitoare? Prea puternică?

— Când m-am hotărât să-mi relansez linia de parfumuri, am știut că ar fi o greșeală să-mi pun numele pe eticheta unui parfum pe care l-ar putea crea oricine altcineva. Ceea ce veți trăi în această după-amiază este esența semințelor și florilor ce cresc în cele două case ale mele: Boemia și America. Trase aer în piept și făcu din nou contact vizual cu câțiva jurnaliști înainte de a privi din nou în jos, spre discursul scris. Asistați aici la începutul unei noi epoci, nu doar al unei noi linii de parfumuri. Vă prezint, vă reprezint: Elena.

Un bărbat cu părul alb din fundul sălii începu să aplaude, puțin cam prea entuziast. Grace întoarse capul și i se păru că-l cunoștea de undeva. În prima clipă se întrebă dacă nu cumva era un reporter de televiziune, apoi își aminti: Montréal.

Maestrul de ceremonii o înlocui pe gazdă la microfon.

— Sunt suficiente mostre pentru toată lumea. Repetă anunțul în limba cehă, apoi spuse: Aveți întrebări despre parfumuri?

Două sute de mâini se ridicară la unison.

— Lester Allan, de la New *York Times*. Doamnă Craig, în calitatea dumneavoastră de imigrant în America, ce părere aveți despre propunerile soțului dumneavoastră referitoare la migrație?

— Întrebări despre parfumuri? interveni prezentatorul uitându-se prin sală. O parte dintre mâini încă erau în aer. Dumneavoastră, vă rog…

— Anna Rocard, Agence France-Presse. Ca feministă și femeie de afaceri, cum catalogați cuvintele lui *monsieur* Craig despre femei și acuzațiile de hărțuire sexuală care i s-au adus? Chiar dumneavoastră, în timpul procesului de divorț…

— Întrebări despre parfumuri?

Tânărul moderator lovi pupitrul cu stiloul, chemând publicul la ordine.

Grace sesiză cu câtă dificultate reuși Elena să schițeze un zâmbet fals.

— Nici n-am fi aici, nici ea, nici noi, fără nenorocitul de bărbatu-său. Sigur, am venit pentru parfumuri, că altă treabă n-aveam, pufni în spatele ei bărbatul care vorbise primul.

Doar câteva mâini mai fluturau prin aer.

— Garrick O'Byme, de la BBC. Dacă fostul dumneavoastră soț câștigă, vă așteptați să primiți o funcție la Casa Albă? Vă consideră unul dintre cei mai apropiați consilieri. Pe ce teme anume îl sfătuiți, mai exact?

— Pe tema deodorantelor, răspunse un alt bărbat, spre hazul general.

Agence France-Presse, BBC, New *York Times* erau nume mitice despre care auzise la universitate și companii pentru care și-ar fi dorit oricând să lucreze, destinații ideale pentru orice jurnalist

serios. În ciuda întregii ei cariere de după absolvire, tot acolo se vedea. Era încă pe același drum.

Episodul cu Violet Rain din Montréal îi deschisese ochii asupra prăpastiei dintre ambițiile ei, dintre ceea ce încă aprecia drept sinele ei glorios, autentic, și ceea ce făcea în realitate pentru a supraviețui. Își închipuise că *National Flash* avea să fie doar o etapă în drumul către viitorul radios, dar în curând urmau să se împlinească douăzeci de ani de când se angajase la tabloid. Douăzeci de ani! Prea mult ca să mai crezi că era doar o soluție temporară, ca să-ți mai pară rău. Acum, când se găsea în America și cineva o întreba despre munca și locul ei de trai, Grace mințea fără să clipească.

Aruncă o privire prin sală. Unii dintre ziariști încă își repetau rânjind „deodorant”. Nimeni nu mai voia să pună întrebări. Alții se ridicau și se pregăteau să plece. Probabil că redacțiile cheltuiseră cam un milion de dolari numai pe biletele de avion, iar totul se termina cu celebra replică „no comment”.

— Grace Elliott, de la *National Flash.*

Râsetele se porniră din nou. Simți un firicel de transpirație rece scurgându-i-se printre omoplați.

— Doamnă Craig, ați putea explica mai pe larg de ce considerați că este momentul unei renașteri în industria parfumurilor de lux?

— Vă mulțumesc. Îți mulțumesc, Grace. Vi s-a întâmplat vreodată să vă apuce durerea de cap când vă plimbați prin raionul de parfumuri din magazinul Sacks de pe Fifth Avenue? Mie, da. Să vă spun de ce…

Își termină lungul excurs despre avantajele ierburilor organice în fața unei săli aproape goale. Moderatorul îi întrebă pe cei câțiva jurnaliști rămași dacă mai aveau întrebări despre parfumuri, în limba cehă și în engleză, dar era limpede pentru

oricine că petrecerea se terminase. O conduse pe Elena spre ușă.

Grace le zâmbi celor patru femei care rămăseseră până la sfârșit și începuseră să-și strângă reportofoanele, poșetele și caietele de notițe. Niciuna nu-i răspunse la zâmbet. Culoarul ducea la un stand cu cafea și biscuiți, dar Grace ajunsese prea târziu. Cafeaua se evaporase și biscuiții dispăruseră, împreună cu mostrele de parfum.

În toaleta femeilor, un grup mai mare de jurnaliste se amuza pe socoteala Elenei: hainele, accentul ei, părul, ochii și buzele vizibil operate, modul în care vorbea despre ea însăși la persoana a treia, dar cele mai multe bârfe se refereau la fostul ei soț. Când simți că nu mai suporta, Grace le abandonă și se întoarse în lobby, unde bărbatul arătos cu părul alb pe care-l zărise în fundul sălii o aștepta în picioare.

— Doamnă Elliott, dați-mi voie să vă însoțesc sus.

Își aminti numele lui: Josef Straka. Făcuse parte din consiliul de administrație al orchestrei simfonice, împreună cu Steadman Coe, și era nelipsit de la petrecerile de Crăciun ale *National Flash* în fiecare an. Ambii bărbați erau outsideri puternici în cultura și civilizația Quebecului.

— Domnule Straka, nu știam că vă numărați printre prietenii Elenei.

Urcară în lift. Bărbatul purta un costum bleumarin și o cămașă strălucitor de albă și emana un parfum discret de La Cure Craig. Avea primii doi nasturi de la cămașă desfăcuți. Menținu contactul vizual cu ea mult peste ceea ce era considerat acceptabil într-un lift, dar Grace nu se putu hotărî dacă era o privire neliniștitoare sau doar paternă. Se întrebă dacă nu cumva chiar Straka îi făcuse lui Steadman Coe propunerea să demareze rubrica „Ask Helen”, în 2014.

Bărbatul continua să se holbeze la ea. Clar, era neliniștitor. Vârî mâna în buzunarul sacoului, scoase o carte de vizită și i-o întinse.

Când Kafka i se păruse prea mult, la recepție, Grace citise o broșură despre hotel. Four Seasons era un amestec de stiluri arhitecturale diferite care marcaseră puternic orașul: baroc, renaștere, neoclasic și modern. Încercă să-și dea seama prin ce perioade treceau pe când se îndreptau către apartamentul prezidențial.

Elena stătea în dreptul ferestrei largi ce dădea spre râu. Ca și Josef Straka, își ținea spatele perfect drept, iar Grace le admiră trăsăturile comune, ecouri ale aristocrației central-europene. Pe fereastră, Grace putea vedea castelul, podul Carol și colina Petřín. Câteva raze ale soarelui la apus străpungeau norii și aprindeau acoperișurile cartierului Malá Strana. Dintr-o elegantă boxă Bose aflată într-un colț al încăperii se auzea muzică de pian în surdină. Pe masă se vedea o sticlă de votcă pe jumătate terminată, lângă o cutie de apă tonică și o jumătate de lămâie. Elena luă o înghițitură din paharul pe care-l avea în mână. Nu se întoarse spre ei.

— *Duše moje.*

— Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat în sală, începu Grace, dorindu-și să fie singură cu Elena.

Nu erau tocmai prietene, dar ar fi vrut să fie. Nu-i trădase încrederea, iată partea bună a pierderii anchetei cu Violet Rain. În loc să-și facă de lucru în bucătărie sau măcar să-și examineze telefonul, Straka se uita la ele.

— Îți mulțumesc, draga mea. Mă temeam că va ieși prost și chiar așa s-a întâmplat. Presa are dreptate. Nu pot rămâne și cu buzele unse și cu slănina în pod. Nu pot să fiu femeia care doresc eu să fiu, dar și femeia *aceea.* Aici greșesc.

Straka spuse ceva în limba cehă.

— Nu, Josef. Chiar vorbesc serios. „Greșeală” este cuvântul corect. Elena se întoarse spre ei. Grace se aștepta să vadă în ochii ei lacrimi sau, cel puțin, tristețe ori dezamăgire, dar privirea femeii nu era umedă, ci de-a dreptul sfidătoare.

Ultima dată se văzuseră în primăvară, la Hamptons. Anthony Craig era pe punctul de a câștiga nominalizarea Partidului Republican, iar Elena se ținea deoparte „ca să asigure integritatea campaniei”. Lucraseră la materiale pentru rubrica „Ask Helen” în avans, pe un balcon ce dădea spre ocean, încurajându-se dintr-o sticlă de șampanie Gosset Grand Blanc. Era cald, dar înnorat, iar peste plajă cădea o ploaie măruntă. Casa cu șase dormitoare de pe malul oceanului făcea parte dintr-un ansamblu rezidențial aflat în proprietatea unor indivizi care vorbeau limbi slave, purtau treninguri scumpe, fumau țigarete, conduceau mașini Range Rover și Porsche, ascultau muzică tehno din anii ’90 și beau și se distrau până târziu în noapte.

Grace n-o văzuse niciodată atât de cătrănită. Își închipuise că Elena și-ar fi dorit să joace un rol mai important în campania prezidențială, că se simțea exclusă fără milă de mașinăria profesională, dar, odată terminată sticla de șampanie, femeia recunoscuse că o invitaseră la convenția partidului. O invitaseră să țină un discurs, dar refuzase, ceea ce nu-i stătea în fire. Oamenii care dețineau vila o plictiseau pe Elena, dar schimbase subiectul când Grace o întrebase cine erau aceștia. Atunci începuse să vorbească despre noua soție a lui Anthony Craig și despre Violet Rain. Grace n-ar fi putut spune dacă Elena suferea de gelozie sau era altceva la mijloc.

Fusese, de departe, cea mai stranie zi pe care o petrecuseră împreună.

„Dragă Elena.

Fostul tău soț ar putea deveni candidatul republicanilor și, în toamnă, ar putea candida la președinție. Așa cum ai prezis odată, demult, ar

putea deveni cel mai puternic om din lume. Rămâne partenerul tău de afaceri și un fel de prieten. Atunci, de ce te comporți de parcă tocmai ți-ar fi murit câinele?

Wondering, din Westhampton Beach”.

Acum, în apartamentul prezidențial de la Four Seasons, Elena o trase pe Grace lângă ea și priviră pe fereastră în liniștea neîntreruptă decât de muzica atât de potrivită cu scena melancolică ce li se desfășura în fața ochilor: Praga autumnală la asfințit. Ar fi vrut s-o întrebe despre campanie, dar simțea că deja primise prea multe întrebări pe tema asta.

În spatele lor, Straka își drese glasul.

— Doamna Elliott mă cunoaște.

— De la Montréal, îl completă Grace. E prieten cu Steadman Coe.

— Mi-e teamă că stimabilul nostru domn Coe își dă prea tare silința, din iubire pentru Tony, clătină Elena din cap. Ce părere ai? Nu cumva exagerează?

— Consideră că publicul lor este același, pe anumite segmente.

Elena o luă de mână.

— Speram să putem lucra astă-seară și mâine-dimineață la „Ask Elena”, cu niște votcă, gin și ceva delicios de caloric de la bucătăria hotelului. Din păcate, nu-mi stă gândul la asta. Azi am făcut o greșeală. Oftă. După ce va câștiga, Tony le va șterge râsetele alea obraznice de pe mutre.

Straka se apropie și-i umplu paharul cu votcă, fără să se mai complice cu apa tonică și lămâia. Elena nu protestă, iar bărbatul nu-i oferi și lui Grace.

— Mâine, *duše moje,* vom merge în orașul meu natal.

— Mladá Boleslav?

— Bravo, ai ținut minte. Da, o să vii cu mine și vom lucra în mașină la „Ask Helena”. Ești de acord?

— Sigur, cu cea mai mare plăcere.

Straka își așeză mâna dreaptă pe spatele lui Grace și cu stânga îi făcu semn ușor spre ușă. Ceva era în neregulă, parcă nu-i venea s-o lase pe Elena singură cu bărbatul, însă n-ar fi putut spune de ce anume.

— Sunteți bine, doamnă Craig?

— Ne vedem la zece, mâine-dimineață, *duše moje.* O să-mi revin până atunci.

Grace nu avea de ales. Îi permise bărbatului s-o conducă la ușa apartamentului.

— Dacă mai aveți nevoie de ceva, sunt în camera mea…

— Știe unde să vă găsească, domnișoară Elliott, îi spuse Straka din prag. Noapte bună!

Grace rămase în dreptul ușii, așteptând un răspuns; ultima imagine pe care o zări în semiîntunericul din apartamentul prezidențial fu silueta Elenei proiectată în cadrul ferestrei înalte.

4.

Mladá Boleslav, Cehoslovacia, 1968

Din fracțiunea de secundă în care începuse să cadă de pe bârnă, la campionatul național de gimnastică, Elena Klimentová știu că viața ei se schimbase deja. Nu avea să ajungă pe podium. Nu avea să se numere nici măcar între primele treizeci de gimnaste ale țării. Îi lipsise încrederea în sine la sărituri și ratase exercițiul la paralele inegale.

Să călătorească prin lume în costum de gimnastică fusese visul ei dintotdeauna. Acum, când o fetiță oarecare din Cehia, Věra Čáslavská, câștigase șase medalii la México City, visul Elenei părea cu atât mai fezabil. Se vedea urcând pe podiumuri în Franța, în America, în Coreea, cu buchete uriașe de flori galbene în brațe. Ridica timid o mână. Imnul național al Cehoslovaciei se auzea din difuzoare. Cineva deschidea o sticlă de șampanie și mulțimea scotea strigăte de admirație în timp ce ea își aranja pe umeri drapelul țării ei.

Vântul bătea cu atâta putere și drumul de întoarcere la Mladá Boleslav era atât de înghețat, încât Elena se temu că va fi aruncată în prăpastie, cu tot cu micuța Škoda albastră în care se afla. Crivățul biciuia parbrizul. Visul ei, sutele și miile de ore pe care le petrecuse muncind, totul se transformase acum într-o uriașă umilință.

Simți că o lua amețeala. „Hai, zboară în prăpastie”, își spuse.

Antrenorul Vacek discuta numai cu colegul ei, Josef, care terminase printre primii zece la toate probele. Josef stătea tolănit pe scaunul din față și își povestea momentele de triumf din cursul competiției: un băiat din Praga, rival de multă vreme, căzuse de la paralele și începuse să plângă.

— Ha, ha, ha, izbucni în râs antrenorul Vacek, ridicând ochii spre plafonul mașinii și lovind cu

pumnul în volan.

Mladá Boleslav era adâncit în beznă. Luna decembrie nu mai era ca înainte. Noii soldați, care nu vorbeau limba cehă, confiscaseră luminile de Crăciun, pretinzând că erau simboluri imperialiste, semne ale rezistenței și, prin urmare, gesturi de trădare. În fața vechii clădiri a primăriei nu erau decât două chioșcuri și un manechin urât înfățișându-l pe Ded Moroz, Moș Gerilă, cu toiagul său rusesc.

Josef locuia în partea de nord a orașului, așa că antrenorul opri mai întâi la căsuța Elenei, în zona pe care mama ei o numea „ghetoul de la gară", pe malul noroiosului râu Jizera. Prin aburii înfrângerii, căsuța mică, gri, tristă, părea încă și mai mică, și mai gri și mai tristă decât de obicei. Elena deschise ușa înainte ca mașina să se oprească de tot.

— Stai, lasă-mă să te ajut, se oferi Josef.

— Mă descurc singură, îi răspunse trăgându-și bagajul de pe bancheta din spate.

— Vin cu tine, îi spuse antrenorul Vacek aprinzându-și o țigară.

— Nu.

— Nu te-ai simțit bine azi, n-ai reușit să-ți găsești echilibrul.

Se simțise perfect înainte de concurs și se antrenase săptămâni în șir, toată vara și toată toamna. Nu avea nicio scuză care să nu fie o minciună, iar în cele trei ore petrecute în întunericul mașinii își jurase să spună adevărul. Elena împlinise optsprezece ani. Șansa ei venise și trecuse. Până la urmă, nu era așa de rău nici să nutrești vise obișnuite, în rând cu toți muritorii. Ca mama ei și bunica ei, avea să muncească la fabrică.

Antrenorul Vacek o urmă până la ușa casei, împreună cu Josef.

— Vă rog, duceți-vă acasă, le spuse întorcându-se spre ei.

Cei doi bărbați înțelegeau foarte bine ce însemna eșecul pentru familia Elenei. Când fiica ta aduce glorie Cehoslovaciei, Partidul Comunist se ocupă mai bine de tine – obții mâncare mai bună, un loc de muncă mai bun, acces la servicii medicale de calitate superioară și alte avantaje. O casă mai bună, așa cum merita mama ei.

Elena închise ochii strâns o clipă, apoi oftă și deschise ușa. Antrenorul și Josef o urmară în interior. Era pe punctul să se întoarcă și să le ordone să dispară în mașină, unde să-și continue discuția despre magnificele lor succese, dar căldura din casă, mirosul și atmosfera electrizată o opriră.

— Draga mea, o întâmpină mama ei, Jana, rujată și îmbrăcată cu o rochie roșie. Era mai scundă cu un cap ca Elena, făcuse colaci pe talie, iar părul ei, altă dată negru ca pana corbului, era brăzdat acum de șuvițe gri. În tinerețe fusese cea mai populară și mai frumoasă fată din comună, îi povestise Elenei. Era descendenta secretă a lui Carol al IV-lea, Sfântul Împărat Roman și Rege al Boemiei, și a frumoasei Blanche de Valois, dar comuniștii nu trebuiau să afle acest lucru, căci ar fi pizmuit-o și le-ar fi făcut viețile un calvar.

Îi luă geanta de sport din mână și o așeză pe masa din bucătărie, ceea ce era împotriva tuturor regulilor casei. Echipamentul de gimnastică trebuia dus imediat la spălat. Jana îi ignoră complet pe antrenorul Vacek și pe Josef, care așteptau stingheri să fie băgați în seamă, și îi șopti la ureche:

— Avem un musafir, un oaspete minunat.

Ceva se cocea în cuptor, pierogi cu came, probabil. Elenei îi era foame, dar ce rost avea o masă specială la ora opt seara, într-o duminică obișnuită din an?

Se întoarse spre cei doi însoțitori, ale căror chipuri trădau aceeași uriașă surprindere, apoi

intrară cu toții din bucătărie direct în mica sufragerie.

Așezat lângă tatăl ei, care era atât de palid încât parcă i se scursese sângele din vene, se afla un tânăr îmbrăcat într-un costum de cea mai bună calitate. Bărbatul se ridică și-i întinse mâna. Era subțirel și arătos și emana aerul încrezător al unui profesor, ceea ce o făcu pe Elena să se simtă imediat infantilă și ridicolă în colanții ei decolorați și jacheta cu însemnele clubului sportiv.

— Elena, o întâmpină el cu puternic accent rusesc, întinzându-i mâna.

— Bună seara, murmură ea remarcând pielea netedă și moale a bărbatului.

— Numele meu este Serghei Sorokin. Am venit special de la Praga ca să stau de vorbă cu tine și cu părinții tăi. Se strecură pe lângă ea și le strânse mâinile antrenorului Vacek și lui Josef, pe care-i cunoștea pe nume. Cum v-a mers azi?

Elena nu-și dorea altceva decât să rămână singură cu părinții, să le povestească totul și, eventual, să dea drumul unui șuvoi de lacrimi.

— Josef a ieșit al șaptelea la individual compus, reuși să îngaime.

Serghei Sorokin bătu din palme, urmat imediat de Jana. Tatăl ei nu se grăbi să-i imite, dar, într-un final, se ridică și el în picioare, aplaudând fără chef.

— Și tu ce-ai făcut? reveni străinul.

— Eu n-am avut o zi bună, îi răspunse, deși avea impresia că bărbatul o știa deja.

— E răcită, interveni Josef.

— Da, s-ar putea ca o infecție să-i fi afectat urechea internă și echilibrul, întări și antrenorul Vacek.

— Aiurea, m-am simțit foarte bine. Pur și simplu n-am fost în stare, am avut o performanță lamentabilă. Am ieșit pe locul nouăzeci și trei. Mamă, tată, îmi pare rău.

La competiție luaseră parte două sute cincizeci de gimnaste. Nu era un rezultat chiar așa de dezastruos pentru un sportiv mediocru, dar Elena și mediocritatea nu se înțelegeau bine. Până în acel punct, viața ei fusese împinsă înainte de convingerea de nezdruncinat că era o gimnastă excepțională, una dintre cele mai bune nu doar din Cehoslovacia, ci chiar din lumea întreagă. Percepuse însă o schimbare încă din toamnă, pe când își oțelea rezistența pe dealurile din preajma localității, pregătindu-se pentru campionatul național. Fetele mai tinere decât ea aveau mai multă forță în gambe, erau mai puternice și mai grațioase.

Familia Kliment ocupa parterul clădirii. La etaj, locuia o altă familie, care avea un băiat de cinci ani, cu probleme temperamentale. Părinții ei aveau propriul dormitor, iar într-o fostă debara, unde reușiseră să îndese un pat și un birou, amenajaseră camera fetei.

Elena oftă din rărunchi. Gata? Scăpase? Putea să se retragă în cămăruța ei în timp ce adulții își continuau conversația cu tânărul rus, indiferent despre ce ar fi vorbit?

— Știam eu că am venit la locul potrivit, zâmbi Serghei Sorokin.

Ciudat. Nu te așteptai de la ruși să zâmbească. Veniseră cu miile, călare pe tancuri, cu armele în mâini, ca să „normalizeze” țara. Mulți tineri muriseră în confruntări și Elena știa că tatăl ei era extrem de îngrijorat, gândindu-se chiar să fugă din țară în Austria vecină.

Acum era prea târziu, granița era păzită de soldați înarmați care montaseră garduri electrificate și patrulau cu camioane și cu ciobănești germani dresați să ucidă. Elena știa că, dacă printr-o minune reușeai să treci de sârma ghimpată, ajungeai pe terenul minat.

Le era cu desăvârșire interzis să vorbească despre acest subiect, atât acasă, unde cineva ar fi

putut trage cu urechea, cât și la școală, în munți sau în oraș. Poliția secretă afla totul. Erau convinși de asta. Dar Serghei continua să zâmbească.

— Numai oamenii foarte curajoși își recunosc propriile înfrângeri. Tu faci parte dintre cei care nu-și caută scuze, care privesc realitatea dură în față.

Elena își lăsă privirea în jos, la covorul subțire, uzat.

— Am venit să-ți spun, Elena Klimentová, că ceea ce s-a petrecut astăzi nu contează.

— Cum adică?

Josef făcu un pas agresiv spre Serghei, care nici nu-l băgă în seamă.

— Vezi tu, draga mea, este un nou început pentru familia noastră, interveni mama luându-i mâinile reci între ale ei.

Rusul îl salută politicos pe Vacek și îi mulțumi că avusese grijă de Elena. Nu-i adresă niciun semn lui Josef.

— Cine ești dumneata? întrebă antrenorul ridicându-se brusc în picioare.

— La revedere, îi răspunse Serghei arătându-i ușa cu mâna.

Antrenorul Vacek rămase pe loc.

— V-am întrebat ceva, insistă el.

— Pleacă acum sau te o să te fac eu să pleci, îi spuse Serghei pe un ton calm, apropiindu-se de el.

— Petr, ce-i asta?

Ochii lui Vacek alergau între mama și tatăl Elenei.

— Du-te, îi răspunse amfitrionul în șoaptă.

Când ușa se închise și rămaseră în sfârșit singuri, fata îndrăzni să tragă aer în piept. Era convinsă că ceva teribil urma să se întâmple. Acest om, Sorokin, avea să-l aresteze probabil pe tatăl ei și să-l trimită într-un lagăr de muncă forțată. Cumva, știa la ce se gândea obsesiv capul familiei încă de când rușii intraseră în Praga. Știa că tatăl ei

o aplaudase pe Věra Čáslavská atunci când aceasta protestase față de ocupația sovietică, cu prilejul ceremoniei de premiere. În clipele următoare, Serghei Sorokin urma să scoată un pistol de sub haină și să-i împuște tatăl în cap, fără ca zâmbetul acela misterios, perfid, să-i piară de pe chip.

De afară se auzi motorul micii Škode îndepărtându-se.

Îi luă ceva timp ca să-și dea seama că Serghei Sorokin vorbea chiar cu ea.

— Am înțeles că bunica ta a făcut parte din conducerea fabricii Laurin & Klement.

— Da domnule, șopti Elena.

— Așadar, aparții nobilei familii Škoda.

Elena văzu că mama ei zâmbea. Jana se plângea tot timpul că regimul comunist eroda toate ierarhiile firești, pozitive, din Mladá Boleslav. Locul lor era sus, pe colină, în camerele în care Jana copilărise. Acolo, seara, se organizau recitaluri de pian pentru care proprietarii se îmbrăcau în ținute de seară, cu ajutorul servitorilor.

Nobilimea.

— Asta îmi place cel mai mult la Cehoslovacia, tendința spre matriarhat, zâmbi din nou Sorokin, iar Jana îl imită de data asta.

— Da?

— Ah, da, desigur.

Mama ei avea cumva o floare în păr? Elena constată că era vorba de o bucată de pânză veche, un trandafir artificial prins cu o agrafă.

— Iar dumneavoastră, Elena Klimentová, sunteți de o frumusețe rară.

Elena lăsă din nou ochii în covor. Cuvintele omului sunau ca o amenințare.

— Probabil că vă întrebați de ce sunt aici, domnișoară Elena Klimentová. Pot să vă spun pe nume, Elena?

— Da, domnule.

Oare ce vârstă avea? Nu părea cu mult mai în vârstă decât ea, dar din modul în care se purta și

vorbea răzbătea atât de multă inteligență și experiență, încât impunea respect instantaneu.

Pe masă erau patru pahare. Bărbatul se aplecă, îl umplu pe cel gol cu Becherovka și împărți câte unul fiecăruia.

Elena îl mirosi pe al ei. Aroma amăruie a Becherovkăi îi amintea de Crăciun și de statuia cu Moș Gerilă din centrul orașului. Era un coșmar. Rușii distruseseră tot ce aveau mai sfânt, și totuși, acest tânăr, cu zâmbetul lui viclean, nu scosese pistolul să-i pedepsească – încă.

— Pentru Elena.

Ridicară paharele în cinstea ei și băură.

— Nu înțeleg ce sărbătorim. Azi mi-am pierdut echilibrul și am căzut de pe bârnă. A fost un dezastru.

— În trei săptămâni, Elena, vei locui la Praga. Ai fost acceptată într-un program special la Universitatea Carol, una dintre cele mai vechi și mai bune din lume.

— Un program foarte special, draga mea, adăugă Jana.

— Dar eu nu m-am înscris la niciun program.

— Mai mult, părinții tăi se vor muta înapoi în casa de pe deal, într-un apartament mult mai spațios. Acolo vei avea și tu o cameră drăguță, pentru când vii să-i vizitezi.

— Vezi, o să fie bine, spuse Jana.

Tatăl Elenei, Petr, se uita fix la un perete. Își terminase deja paharul de Becherovka.

— Ce fel de program, domnule Sorokin?

— Elena, ești o elevă eminentă. Știu asta de la profesorii tăi de aici, din Mladá Boleslav. La Praga vei învăța limbi străine și despre cultura altor țări. Vei învăța despre economie și finanțe, despre filosofie, filosofie politică, pe care uneori o numim și arta ocârmuirii. Vei afla cum se trăiește în alte țări, chiar în țările occidentale. Știi ce înseamnă cuvântul francez *étiquette?* Bune maniere, indiferent de locul unde te afli, de oamenii din

jurul tău. Vei învăța chiar și secretele modei. Firește, dacă o să dorești, o să poți continua gimnastica. Cu cei mai buni antrenori din Cehoslovacia. Ce părere ai?

„De ce eu?” se întreba Elena. „Ce-am făcut?”

— Nu trebuie decât să nu uiți niciodată un lucru, ceva extrem de important.

— Da, este foarte important. Ascultă cu atenție partea asta, insistă și Jana.

Serghei Sorokin se întoarse spre tatăl ei și-l privi fix o clipă înainte de a i se adresa din nou Elenei.

— E o chestiune de viață și de moarte, despre care nu trebuie să vorbești niciodată câte zile vei avea.

Bărbatul făcu o pauză de efect, chipul devenindu-i parcă și mai palid.

— Despre admiterea la Universitatea Carol?

— Nu, despre *asta* poți să vorbești cât vrei. Vei fi înscrisă cu acte în regulă la Departamentul de Educație Fizică și Sport, ținând cont de pregătirea ta. Ai înțeles?

— Da.

— Nu va fi niciun secret. Părinții tăi se pot lăuda liniștiți cu succesele tale școlare. În schimb, nu trebuie să vorbești niciodată despre programul special, despre oportunitățile speciale pe care le vei avea, despre viața specială pe care o vei obține astfel. Despre aceste lucruri nu ai voie să vorbești cu nimeni.

— De ce?

Serghei Sorokin o privi cu aceeași expresie pe care i-o adresase antrenorului Vacek câteva minute mai devreme, și tânăra se cutremură. Acest bărbat părea în stare să-ți deschidă gura cu forța și să-ți smulgă limba cu cleștele.

— Vei înțelege mai târziu.

— Sunt obligată să accept, domnule Sorokin? Dacă aș alege să…

Pentru a doua oară se auzi vocea tatălui ei. Chipurile se întoarseră spre el.

— Îmi pare rău, iubita mea. Ochii bărbatului se umplură de lacrimi. Cea mai importantă datorie a unui tată este să-și apere copilul, dar trebuie să accepți acest program. Nu poți refuza.

5.

Praga, 2016

A doua zi de dimineață, cineva bătu în ușa lui Grace. Un bărbat cam la douăzeci de ani, îmbrăcat cu un costum negru ieftin, din poliester, se prezentă drept Gabriel, șoferul. O conduse la recepție și de acolo la o mașină argintie Craig, nu chiar o limuzină, dar pe aproape. Când Grace se instală, șoferul se duse s-o caute pe Elena. Tapițeria era din piele neagră, cu margini din lemn, iar pe coloana centrală, între scaunele din față și cele din spate, se afla un frigider cu băuturi răcoritoare, apă și o sticlă de șampanie Perrier-Jouët.

Grace vorbea franceza, dar nici pe departe atât de bine ca Elena, care intră în mașină negociind la telefon cu un distribuitor contractul de distribuire a parfumurilor ei la Galeriile Lafayette din Franța. Femeia de la celălalt capăt al firului ar fi dorit să aștepte după alegeri, dar Elena se opunea vehement și o acuza de practici discriminatorii.

Era o dimineață gri, cu nori grei, rău prevestitori. Grace urmări pe fereastră cum drumul pietruit din centrul Pragăi se transforma în asfalt, iar clădirile din piatră sculptată erau înlocuite de blocuri din plăci prefabricate. Curbele elegante și înfloriturile artei se preschimbau în muchii și colțuri. Nu se vedeau nici pietoni și nici bicicliști. Grace se aplecă în față, cu carnetul de notițe pregătit.

— Gabriel, există în arhitectură o denumire pentru stilul comunist?

— Pentru astea? întrebă șoferul arătând cu degetul spre două turnuri de beton deosebit de urâte.

— Da.

Lângă ea, Elena părea să fi obținut o victorie și acum o felicita călduros pe *madame,* interlocutoarea ei, pentru inteligență și curaj.

— Se numesc *paneláki.* Era cel mai ieftin și mai eficient mod de a construi. Multe familii care locuiesc în apartamente identice. Aici, în Republica Cehă, ne considerăm campionii mondiali ai betonului.

Peisajul îi amintea lui Grace de cartierele de blocuri de la periferiile New York-ului sau Minneapolisului.

— E atât de deprimant. Scuze.

Gabriel o privi interogativ în oglinda retrovizoare.

— Ești o femeie fericită?

— Sunt pe locul din spate al unei mașini Craig, cu o sticlă de șampanie, la Praga. Cum să nu fiu?

— Noi, cehii, nu suntem așa. Poate că, într-o bună zi, copiii mei și copiii copiilor mei vor învăța să fie *întotdeauna fericiți,* ca americanii.

— *Bien.* Ce-ar fi să începem, *duše moje?*

În avionul către Praga, Grace se gândise la optsprezece întrebări de la tot atâtea femei din statele pe deasupra cărora zburaseră, niciuna deosebit de interesantă.

— Cum ați reușit să învățați atâtea limbi străine? alese să o întrebe.

— Nu sunt chiar așa de multe.

— Sunt sigură că nu era un lucru obișnuit ca o tânără cehoaică, dintr-un mediu normal, să fie atât de talentată la limbi străine!

Elena studie ceva în propriul carnet de notițe înainte să răspundă.

— Asta nu prea sună a întrebare din partea unei femei din Ephraim, statul Utah.

De-acum ieșiseră din oraș, dar, periodic, prin vâlcele, apăreau mini-metropole. Erau versiunile rurale ale marilor cartiere cu blocuri de locuit: construite în jurul unui turn cu o fabrică alături,

toate abandonate între timp, formând un peisaj postindustrial dezolant.

Steadman Coe îi blocase trecerea mult visată spre jurnalismul de investigație, dar avusese dreptate asupra unui lucru, măcar: se bucura de un acces unic la Elena Craig. Noaptea trecută, Grace se gândise la ea, imaginându-și-o singură în vastitatea întunecoasă a apartamentului prezidențial. Era mult mai mult decât o patroană oarecare a unui lanț de centre de înfrumusețare. Elena era o femeie complicată, de succes, interesantă, aflată la numai un pas de a obține o putere uriașă. În camera ei mică, dar perfect amenajată, Grace cochetase cu ideea de a-i scrie povestea vieții. Trecuse încă o dată prin notițele luate în timpul ultimelor cinci întâlniri, dar constată că, în afară de materialul deja redactat pentru rubrica „Ask Helena", nu deținea mare lucru. Analizase tot ce putuse afla despre copilăria ei petrecută în orășelul Mladá Boleslav, despre căsnicia cu Anthony Craig și despre divorț. Cea mai mare parte a informațiilor provenea din revistele de bârfă mondenă apărute la New York în anii '90 și nu era prea interesantă.

Scoase din poșetă o carte pe care o cumpărase pe aeroportul din Montréal: jurnalul afacerilor de succes ale lui Anthony Craig, publicat în 1988 și numit sugestiv: *Make it Big or Don't Bother*[41]. Devenise din nou un bestseller de când autorul candida la președinția Statelor Unite ale Americii. În acea dimineață, la micul dejun, în timp ce savura un castronel de granola cu iaurt într-unul dintre saloanele hotelului Four Seasons, subliniase paragrafele unde era menționată Elena. Acum, tolănită pe locul din spate al mașinii, deschise la pagina șaptezeci și nouă și citi cu voce tare:

„Elena Klimentová a făcut parte din echipa olimpică de gimnastică a Cehoslovaciei în 1972, a fost un top model apreciat în Europa și în Canada, este licențiată a celei mai mari universități din

Praga, provine dintr-o familie de ingineri auto și este dură ca oțelul. Și iat-o că apare, fără invitație, la petrecerea mea, în cea mai importantă zi din viața mea până în acel moment. Asta numesc eu o femeie perfectă!”

Elena îi luă cartea din mână și începu s-o frunzărească. La mijloc era o secțiune cu fotografii.

— Lui Anthony i-a plăcut întotdeauna să exagereze. N-am fost decât rezervă.

— Cum adică?

— Dacă unei gimnaste mai bune i se făcea rău, trebuia să particip în locul ei.

— Și nu ați intrat niciodată în competiție?

— Nu.

Era genul acela de răspuns negativ care nu invită la comentarii suplimentare. Grace se prefăcu nonșalantă, dar o mâncau mâinile să-și deschidă carnetul de notițe și să înceapă să scrie.

— Ați avut o relație intimă cu Josef Straka?

Elena începu să râdă cu poftă.

— Da și nu. Până la urmă, mi-a rămas ca un fel de frate. Știi și tu cum se petrec lucrurile când ești tânăr.

Grace își aminti de ciudata călătorie cu liftul în compania bărbatului.

— Eu nu am avut niciodată un amant-frate.

— Trebuie să ne concentrăm la rubrica noastră de întrebări și răspunsuri. Timpul meu costă bani, o apostrofă blând Elena bătând-o ușor pe cap cu coperta cartonată a cărții fostului ei soț, *Make it Big or Don’t Bother.*

Gabriel întrebă ceva în limba cehă și Elena îi dădu niște indicații. Ieși de pe autostradă și începu să ruleze mai încet pe o șosea secundară, printr-o vale adâncă prin care curgea un pârâu. În capătul unei alei lungi, străjuite de pomi fructiferi bătrâni, noduroși și sterpi, se zărea o casă mare din piatră.

Mașina se opri în fața casei, iar Elena așteptă răbdătoare ca Gabriel să vină să-i deschidă

portiera. Grace ieși prin forțe proprii și ocoli mașina prin spate, apropiindu-se de ea. Se auzea ciripit de păsări, dar, în general, domnea o liniște profundă. Nimeni nu-i putea vedea pe o rază de câțiva kilometri fără a fi, la rândul lui, văzut. Elena inhală adânc și-și deschise larg brațele.

— Simți mirosurile?

Lui Grace i se părea că miroase normal, ca atunci când ai ieșit din mașină după un drum lung.

— Mirosurile astea ar trebui capturate în fiecare sticluță de parfum de-al meu: natură, copilărie, speranță, familie, siguranță.

Casa masivă era închisă, cu obloanele de lemn trase peste ferestre. Grace își notă o scurtă descriere a locului și făcu o duzină de fotografii.

— Vă aparține, doamnă Craig?

Elena rămase tăcută o vreme. Se îndepărtă de clădire spre malurile mâloase ale râului. Apa era maronie.

— Aici locuiau părinții mei când eram studentă. Obișnuiam să fac plimbări lungi, fermecătoare, cu tata. După ce m-am căsătorit cu Anthony, veneam cu fiica mea în fiecare vară. De obicei, eu mă întorceam în America și ea mai rămânea cu bunicul ei.

— Înainte de căderea comunismului?

— Ah, desigur.

— Cum era atunci? Elena aruncă o privire la carnețelul deschis, așa că Grace se grăbi să explice: Vreau să spun că fiicei dumneavoastră ar fi trebuit să i se pară stranie tranziția de la capitala capitalismului global la un sat într-o țară comunistă.

— De ce?

— Totul e atât de diferit. Putem spune că ducea o viață dublă, presupun.

— Nu, nu era niciun fel de *viață dublă.* Tatăl meu o învăța diverse lucruri, pescuit, grădinărit, modul de viață european tradițional. A învățat să-și poarte singură de grijă, indiferent dacă urma să

ajungă miliardară, ca Anthony, sau… Elena se uită din nou la râu. Tata a plecat prea tânăr dintre noi și eu n-am fost lângă el când avea nevoie de mine.

— Tatăl dumneavoastră credea în comunism?

— Tata credea în familie. Credea în ordine și disciplină. Cu toții trebuie să facem compromisuri și sacrificii. Cu toții! Suntem obligați să ne apărăm copiii indiferent unde trăim.

— Dar ce-mi puteți spune despre mama dumneavoastră? Nu prea vorbiți despre ea.

— Ah, ei îi place viața la New York și în Florida.

Elena o înconjură cu brațul peste umeri, o conduse înapoi la mașină și îi luă carnețelul din mână, deschizându-l la ultimele ei zmângăleli. Gabriel le-o luă înainte, gata să deschidă ușa mașinii.

— Comunismul nu pare să vă fi afectat așa de puternic familia. Locul acesta este minunat.

— Am fost norocoși, dar o să-ți mai arăt niște lucruri.

După încă cincisprezece minute petrecute în tăcere, ajunseră la periferia plată a unui oraș cocoțat pe vârful unui deal: Mladá Boleslav. Grace ar fi vrut să aștearnă pe hârtie și o descriere a acestuia, dar Elena tot nu-i înapoiase carnețelul. Îl îndemnă pe Gabriel, în cehă, să meargă către un ansamblu urât de clădiri cu un etaj, din prefabricate de beton, deteriorate de intemperii. Pe la colțuri se adunaseră mici mormane de gunoi adus de vânt, mai ales pungi și sticle din plastic. Se opriră în fața unei case cu două apartamente, unul la parter și unul la etaj.

— Cum îți place ce vezi acum? o întrebă Elena fără s-o privească. Mai îndrăznești să spui că totuși comunismul n-a fost așa de rău? Aici am trăit cât am fost mică. Nu conta că bunica mea fusese cadru de conducere la fabrica de automobile Laurin & Klement. Nu conta că părinții mei erau oameni cu studii superioare, mama inginer și tata optician.

Aici trăiam la fel ca restul lumii. Iată ce a însemnat comunismul. Drăguț, nu-i așa?

Era greu s-o plasezi pe rafinata Elena în peisajul sumbru ce ți se înfățișa în fața ochilor. Grace făcu o poză cu clădirea, apoi se urcară în mașină. Elena îi lăsase, în sfârșit, caietul de notițe pe banchetă, începu o pagină nouă. O întrebă cum se derula viața în interiorul casei, care erau activitățile ei de rutină când nu era decât un copil. Femeia începu să povestească din nou despre răposatul ei tată, părând pe punctul de a izbucni în lacrimi.

Gabriel angajă automobilul pe o stradă lăturalnică ascendentă, mărginită de magazine abandonate, cu vitrinele protejate de plăci din lemn. Pe marginea trotuarelor stăteau femei și bărbați tineri bând bere direct din cutii și fumând.

— Ce anume s-a schimbat?

Elena nu-i răspunse.

— Cum ați ajuns, dumneavoastră și familia dumneavoastră, din apartamentul acela în casa superbă pe care mi-ați arătat-o mai înainte?

— Așa cum ți-am spus, am avut noroc.

— Cum adică, ați câștigat la loteria caselor sau ceva în genul ăsta?

Pe vârful dealului drumul făcea o curbă în ac de păr și Mladá Boleslav se deschidea într-o piață. Spațiul central era ocupat de o statuie și de o primărie veche, dotată cu un turn cu ceas și o cupolă în formă de ceapă. Ici-colo, piața era punctată de opere de artă industrială, niște tuburi metalice contorsionate. Cum Elena nu-i răspunsese, Grace continuă:

— Nu știu mare lucru despre Cehoslovacia comunistă. Când erați…

Cuprinsă de un acces de furie nemaivăzut, femeia se întoarse către ea, îi smulse carnețelul și începu să rupă sălbatic ultimele pagini scrise.

— Ieși afară, șuieră printre dinții încleștați.

— Cum? De ce?

— Însemnările astea nu sunt pentru rubrica „Ask Elena”. Continuă să eviscereze caietul, mototolind paginile și îndesându-le în buzunarul din portiera ei. Nu înțeleg ce pui la cale, de ce scrii toate astea? De ce?

— Voiam să vă cer voie să scriu o carte despre dumneavoastră. Îmi pare rău, ar fi trebuit s-o fac mai devreme. Sunteți o femeie extraordinară, o sursă de inspirație pentru toate femeile din lume, să ajungeți din casa aceea la poziția pe care o ocupați acum… cred că toată lumea ar vrea să…

— Coboară imediat din mașină! se răsti de-a dreptul Elena.

— Doamnă Craig, vă rog. Era doar o idee. Firește că dacă nu sunteți de acord, nu scriu niciun rând.

— O carte secretă? O carte de dezvăluiri? Ai abuzat de încrederea mea. Gabriel!

Trecu imediat la limba cehă, lătrând câteva ordine scurte. Cum smulsese deja aproape toate paginile scrise, îi aruncă înapoi carnețelul. Gabriel ridică ochii în oglinda retrovizoare, întâlnind privirea lui Grace, apoi ieși să-i deschidă portiera.

Grace îngăimă o nouă serie de scuze și ceru încă o șansă, fără niciun succes. Afară ploua și nu avea nici umbrelă, nicio haină adecvată.

Fără niciun cuvânt, Gabriel o dădu la o parte, trânti ușa din spate și se întoarse la locul șoferului. După câteva secunde mașina luxoasă rula zgomotos peste pavaj, dincolo de primărie și înapoi pe deal în jos.

În prima clipă, totul i se păru atât de absurd, încât aproape că o pufni râsul. În tot timpul petrecut împreună nu o văzuse niciodată pe Elena reacționând în felul acesta, indiferent de circumstanțe. Apoi veni înțelegerea faptului că rubrica „Ask Elena” sau, cel puțin, rolul ei acolo tocmai se încheiase. Ploaia era rece, și vântul o făcea cu atât mai greu de suportat. În piață se mai aflau patru sau cinci persoane, umblând cu pungi

în mâini sau sprijinindu-se de ziduri și fumând. Un câine mare, negru, fără lesă și fără stăpân, își făcea de lucru pe lângă un monument de artă industrială. Era singură, într-un orășel neturistic, la o oră de Praga.

Cu inima bătând să-i spargă pieptul, scană rapid locurile în căutarea unei figuri prietenoase și se hotărî să abordeze o bătrânică îndesată care se adăpostise sub copertina unui magazin de hrană pentru animale, cu o țigară între degete și o căciulă tricotată bleu pe cap.

— Bună ziua, nu vă supărați.

Femeia nu-i întoarse zâmbetul, dar o salută cu mâna în care ținea țigara.

— Vorbiți englezește?

Cel mai probabil, nu. După câteva clipe de reflecție, bătrâna îi arătă, tot cu țigara, intrarea într-o clădire din cealaltă parte a pieței.

— Acolo? În magazinul acela? Acolo e cineva care știe engleza?

— Engleză, îi confirmă femeia.

Grace o luă la goană pe pavajul ud către un magazin de articole sportive aflat lângă un restaurant. O deplasare scurtă, dar descurajantă. Se și imagina sunându-l pe Steadman Coe și mărturisindu-i că tocmai își bătuse joc de cea mai populară rubrică din ziarul lor.

Încă și mai grav era faptul că pierduse o persoană despre care sperase că i-ar fi putut deveni prietenă. Nu avea multe prietene, iar în minutele groaznice cât suportase criza de nervi a Elenei ajunsese să-și spună că o înțelegea, să-i considere reacția excesivă, dar, posibil, justificată. Nici nu-și putea imagina ce însemna să divorțezi de Anthony Craig, să fii târâtă apoi douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru în campania sa electorală și să-ți fie ignorate eforturile ca femeie de afaceri. La fel ca restul ziariștilor din sala aceea a hotelului Four Seasons, și ea încercase să o folosească pe Elena pentru a penetra aura de glorie și de putere a lui

Anthony Craig. Mai întâi prin Violet Rain și acum cu ideea scrierii unei cărți.

În fereastra magazinului de articole sportive stăteau proțăpite mai multe manechine pregătite pentru sporturile de iarnă, cu crose de hochei și schiuri de viteză și de fond. Grace intră și fu întâmpinată de o femeie musculoasă, îmbrăcată cu pantaloni mulați și un tricou galben mulat, care se ridică din spatele unui galantar cu tricouri. Avea o plăcuță de scris într-o mână și un pix în cealaltă.

— *Dobrý den.*

— Bună ziua, mă scuzați. Trase adânc aer în piept ca să-și liniștească bătăile inimii. Nu vorbesc limba cehă și sunt cam rătăcită.

— Ați ajuns unde trebuie, zâmbi femeia. Vorbea o engleză cu puternic accent nord-american. Cum vă pot ajuta?

— Trebuie să mă întorc la Praga. Există un autobuz sau un tren?

— Sigur că da. Trenurile din capitală vin cam o dată pe oră. Trenul expres vine mai rar, dar, dacă nu te grăbești, personalul te duce tot acolo. Până la gară faceți cam o jumătate de oră de aici. Probleme cu mașina?

— Da, s-ar putea spune așa.

Femeia avea părul roșcat și era pistruiată.

— Doar o clipă. Femeia traversă magazinul și se aplecă în spatele tejghelei, de unde scoase o cutiuță. M-am gândit că o să-i fie de folos cuiva, la un moment dat, spuse, scoțând un poncho din plastic transparent pe care scria Praga 2016, deasupra unei sigle cu o creangă de dafin. Praga a candidat la găzduirea Jocurilor Olimpice la un moment dat. A pierdut competiția, dar autoritățile apucaseră să producă o cantitate uriașă de materiale promoționale.

— Cât costă?

— Ah, nu e de vânzare. Mă și mir că n-am aruncat-o până acum.

Grace își trase ponchoul pe cap, dar ochelarii i se agățară și căzură pe jos. Femeia se aplecă rapid și-i ridică înainte să apuce să schițeze vreun gest. Grace îi mulțumi și se prezentă.

— Eu sunt Katka.

— Engleza dumneavoastră este perfectă. Ați locuit în…

— New York. Timp de șapte ani, în tinerețe. O fostă elevă de-a tatălui meu a ajuns acolo și m-a luat pe lângă ea, dându-mi o funcție de marketing în afacerea ei. E de aici, din Mladá Boleslav. Sunt sigură că ați auzit de ea sau de celebrul ei fost soț. Elena Craig?

6.

Un bărbat, nu, doi bărbați, vorbeau în șoaptă lângă ușa Elenei. Lumina slabă de pe culoar trecea prin crăpături, întreruptă din când în când de umbre.

Nu era nimic, se speria din nimic, dar șoaptele nu se îndepărtau, așa cum ar fi fost de așteptat. Din contră, mânerul ușii apartamentului începu să se învârtă încet.

Primul ei instinct? Să fugă la fereastră, să o spargă, să coboare și să fugă. Dar unde să fugă? Nu era niciun pericol, doi profesori ținându-se de glume, viața reală amestecată cu frânturi de vis, probabil. Avusese un program extrem de obositor la universitate: cursuri de la opt dimineața până la cinci seara, apoi antrenamente fizice. Alergare și gimnastică, dar și lucruri mai ciudate: autoapărare cu un profesor din China și tir cu arma.

De curând, învățase cum să facă otravă din semințe de ricin.

„Sparge geamul, fugi! Du-te!” Dacă însă se înșela și nu era decât o glumă proastă, ar fi adus rușinea asupra întregii ei familii. Prietenul ei, Serghei Sorokin, ar fi trimis-o înapoi acasă.

Șoaptele de pe culoar se schimbară.

Un bărbat număra invers, de la zece la unu, în rusă. *Siem, şest, piat.* Era prea târziu ca să mai sară pe fereastră. Elena își vârî capul sub pătură și începu să-și cheme în tăcere tatăl, pe *tatínek,* să o salveze.

Ușa se izbi de perete și doi bărbați dădură buzna în cameră. Elena începu să țipe ca din gură de șarpe, însă unul dintre ei o izbi puternic peste față, îi trase un sac pe cap și-i legă mâinile la spate. „Taci, taci din gură, cățea. Curvă ce ești. Trădătoareo”, îi șopteau dușmănos. Respirațiile le miroseau atât de puternic a cârnați și a bere, încât le simțea prin pânza groasă. Strigă după ajutor, dar

unul dintre bărbați o lovi din nou, de data asta atât de puternic, încât pentru o clipă își pierdu cunoștința. Pentru ceva mai mult de o clipă.

Se trezi într-un autobuz sau ceva asemănător hurducându-se pe un drum pietruit. În sac, chipul ei era plin de sânge. O mână, ba nu, un picior, i se freca de gamba stângă înainte și înapoi. Apoi, recunoscu vocea unui prieten, a celui mai bun prieten din programul de pregătire.

— Elenka, șuieră vocea, sunt eu, Danika.

— Ce se întâmplă? Îmi curge sânge din nas.

— Ne duc undeva, nu știu unde. Fii tare, Elenka. Sunt aici, cu tine.

— Cu ce am greșit?

Mașina se opri brusc. Elena alunecă în față și simți că mâinile, legate de o bară în spatele ei, îi ieșeau din încheieturi. Se deschise ușa, și vântul rece al nopții i se strecură pe sub cămașa de noapte. Îl percepu ca pe o alinare pe chip, pe sub sacul acela scârbos. Bocanci grei pe podeaua metalică a autovehiculului. Mai multe cuvinte în rusă. Un bărbat își lipi palmele de pulpele ei goale, stârnindu-i un nou val de țipete. O împinse nepăsător într-o parte și începu să-și facă de lucru cu legăturile de la mâini.

Păși în picioarele goale pe un ciment ud și rece.

— Unde ne duceți? întrebă în rusa ei școlărească.

— Taci din gură dacă vrei să-ți fie bine, târfă!

Elena presupunea că se aflau de partea cealaltă a râului, dincolo de palat, unde orașul se întinde spre vest, dincolo de vale. Bărbații care le aduseseră aici nu erau nici profesori, nici șefi. Unul mirosea a carne stricată. Traversară un coridor plin de ecouri, apoi încă unul. Auzi un zgomot de chei.

— Elena, să nu le spui nimic!

O lovitură înfundată, și un bărbat îi ordonă Danikăi să-și țină gura.

— Spune-le părinților mei, dacă mă omoară…

Bărbatul o îmbrânci pe Elena, lipind-o cu fața de peretele din beton. Nasul începu să o doară din nou. Bărbatul își lipi corpul de al ei. Îi simți respirația grea pe ceafă și umflătura grotescă a penisului. O amenință urlându-i în ureche că dacă mai scoate o vorbă, o să sufere și mai tare.

Apoi, îi dezlegă mâinile, îi scoase sacul de pe cap și o aruncă într-o cămăruță cu pereți plini de igrasie și un canal deschis în mijlocul podelei. Era la închisoare. Așadar, se confirma ceea ce auzise pe la școală, ceea ce-i spusese tatăl ei. Uneori, oamenii spuneau sau făceau lucruri greșite și dispăreau fără urmă. Aici ajungeau.

Se gândi la Serghei Sorokin, care se purtase atât de frumos, curtenitor și plin de recunoștință cu părinții ei. Le spusese că meritau toate laudele pentru că au crescut o fată așa de talentată, de inteligentă, de drăguță, de înaltă. Era o adevărată prințesă slavă, destinată unor fapte mărețe.

Elena recapitulă mintal ce făcuse, ce spusese, ce citise, la ce se *gândise* în ultimele două luni de școală, dar nu reuși să-și aducă amintească nimic demn de vreun reproș. Ce fel de școală mai era și aceea? Niciuna dintre fete nu avea habar pentru ce erau pregătite. „Leadership”, le repeta Serghei misterios, la fel ca profesorii lor. Nu aveau voie să discute nici măcar între ele despre asta.

Poate că una dintre femeile din program nu o suporta, își spuse acum. Erau vreo două, tot timpul nemulțumite și misterioase, dar cum putea cineva s-o urască atât de aprig încât s-o arunce în închisoare? Tatăl ei o avertizase: „Trebuie să te porți frumos cu toată lumea, tot timpul. Oricine te poate distruge cu un simplu telefon”.

Nu voia să se așeze cu cămașa de noapte pe podeaua murdară, dar nu avea de ales. „Profită de somn ori de câte ori ai ocazia”, așa i se spusese. „Dacă vei fi interogată, principalul tău dușman va fi oboseala”.

Dar cine să o interogheze? Cine era inamicul?

Nici nu se lăsase bine pe jos, când dintr-un difuzor din tavan începură să se audă sunete atonale de chitară, atât de puternice și de ascuțite, încât trebui să-și acopere urechile.

Probabil că părinții ei spuseseră sau făcuseră ceva ce nu trebuia, se gândi. Amândoi își doreau ca viața să revină la vremurile de dinaintea instalării comuniștilor, deși din motive diferite. Jana ar fi vrut să fie regina orașului său, măcar, șefa fabricii. Petr ar fi vrut să fie lăsat în pace cu munca lui și cu serile și weekendurile liniștite, la țară. Toată lumea trăgea cu urechea, prin conductele de încălzire, pe stradă, la locul de muncă, în magazine, la telefon.

Mai ales mamei îi venea greu să-și țină părerile pentru ea sau să păstreze un secret. Fusese atât de fericită când Elena plecase la universitate, atât de mândră să se mute în apartamentul de pe deal! Aveau de respectat o singură regulă vitală, iar mama ei o încălcase, cu siguranță. Greșiseră cumva, și acum viețile lor luau o turnură urâtă.

Orele treceau cu greu, ritmate numai de mesele sărăcăcioase. Încercase să ignore sunetele înnebunitoare din tavan, să uite golul din stomac, dar nu reușise. Urină la canal, sperând că nimeni nu o urmărea printr-o gaură din zid. Lumina fluorescentă era insuportabil de puternică, iar zgomotul parcă se transformase într-o ființă vie, un monstru ce-i intrase sub piele. Își scoase cămașa de noapte și și-o înfășură în jurul capului, căci nu-i mai păsa dacă cineva ar fi văzut-o în pielea goală, și făcu eforturi supraomenești să nu se mai gândească la mâncare. Aproape reușise să ațipească, dar auzi ușa metalică deschizându-se.

— Să mergem, să mergem!

Aceiași oameni care o răpiseră o scoaseră acum pe coridorul unde era mai cald decât în celulă.

— Scroafă scârboasă, te-am văzut căcându-te pe podea, îi reproșă unul dintre ei trăgându-i cămașa

de noapte înapoi pe corp.

O conduseră pe o ușă într-o cameră goală, unde erau câteva scaune moderne și un poster ce înfățișa un schelet uman pe un perete. Danika tremura toată într-un colț al încăperii.

— Elena!

Cei doi bărbați o îmbrânciră spre colega ei de suferință și cele două tinere se strânseră în brațe cu forța disperării. Începură să vorbească frenetic în șoaptă: „Unde suntem? Ce-am făcut ca să merităm asta? O să murim?” După nici zece secunde, fură despărțite cu forța.

— Ești mai puternică decât ei, Elena! strigă Danika.

Următoarea cameră era întunecată și fierbinte, luminată slab de o lampă de birou. Mirosea a praf și a gaze arse, ca într-un garaj, dar și a fum de țigări și a ceva pârlit – păr? Într-o parte se afla o cadă plină cu apă. Elena tare ar fi vrut să bea, dar știa că ar fi fost o greșeală să ceară. Într-un colț se găsea un bărbat cu barbă, al cărui chip era luminat doar pe jumătate. Fuma. Lângă el se afla un fel de atelier de depanare rapidă, cu o baterie de mașină, cabluri de contact, scule de mecanic, dar și o găleată.

Bărbații se întoarseră spre ea; în timp ce unul o îndemna să coopereze, celălalt îi trase o palmă grea peste ureche. O băgară în cameră, o așezară pe un scaun și apoi – „Oh, Dumnezeule, nu!” – iar îi puseră un sac pe cap, după care îi legară membrele de cotiere și de picioarele scaunului.

— Așa. Stai liniștită. Dacă te agiți, o să te doară mai tare.

— Vreau acasă, îngăimă printre lacrimi.

— Liniște.

Se auzi un bâzâit, urmat de un zumzet electric. Știa ce va urma. Bărbatul din lumina portocalie a lămpii de birou o s-o facă să sufere. Ura până și cuvântul: *tortură.* Tatăl ei nu o putea salva, căci omul acesta era de la poliție. Era guvernul.

Ce spusese? Ce făcuse? Ce știa acest om?

Dintr-odată, își aminti. Își aminti ce știa, ce-i spusese Serghei că ar fi trebuit să știe dacă ar fi ajuns vreodată într-o asemenea situație: nimic.

Auzi tălpi grele de bocanci foșnind prin praful de pe jos, apropiindu-se. Ușa se închise cu un pocnet sec. Acum, bărbatul acela era atât de aproape de ea, încât îi putea auzi respirația grea și îi simțea mirosul țigării.

— Cu ce te ocupi, Elena?

Nimic.

— Ești încadrată într-un program special, nu-i așa?

Nimic.

— Poate că ți-au spus că programul era condus de guvern, de poliția secretă, poate, de StB sau chiar de KGB. Sunt niște mincinoși. Sunt niște trădători. Te-au folosit fără rușine. De ce ar fi ales pe cineva ca tine, un nimeni, o nulitate, într-un program special?

Se îndepărtă puțin de ea, trase un fum adânc din țigară și o aruncă pe jos, stingând-o cu piciorul. Vocea lui deveni dintr-odată mai blândă.

— Elena Klimentová, fiica lui Petr și a Janei, pe care îi iubești. Îi iubești, nu-i așa?

— Da.

— Nu e vina ta, să știi. Acum îmi dau seama că ești nevinovată. Ai intrat într-un program ilegal. Nu știai, biata de tine, am dreptate?

Nimic.

— Uite unde ai ajuns, preafrumoasă Elena, în fața mea, în cămașă de noapte, aproape în pielea goală. Ți-aș putea face orice îmi trece prin cap. Dar nu vreau. Eu nu sunt un om rău, dar trebuie să apăr cu orice preț interesele suverane ale Cehoslovaciei, înțelegi?

Nimic.

— Nu trebuie să-mi spui decât un singur lucru: numele celui care te-a recrutat.

Elena putea simți căldura electrodului acum, îi auzea zumzetul foarte aproape. Comandantul îl adusese suficient de aproape de obrazul ei ca să o facă să vibreze, să o doară așa cum nimic nu o mai duruse vreodată.

— Nu, gemu ea, vă rog, nu.

— Nu, ce? Bărbatul îi sfâșie partea din față a cămășii de noapte, iar ea se forță fără succes să scape de frânghiile ce o țineau legată de scaun, căci nu dorea ca torționarul să-i vadă trupul gol. Spune-mi numele celui care te-a recrutat.

Omul apropie bucata de metal de unul dintre sânii ei și o atinse scurt, o singură dată. Parcă toate celulele din trupul Elenei începură să se zvârcolească în agonie, iar din gâtlej îi ieși un urlet animalic.

— Nu trebuie decât să-mi spui și mă opresc. Îți aduc un platou de colțunași, un pui fript și brânză *fondue.* Te las să-ți suni părinții. Un coleg de-al meu este la ei chiar acum, se asigură că vor coopera cu noi. Nu trebuie să te temi că-ți trădezi prietenii, oricum i-am prins pe toți: colegele tale, falșii profesori și administratorii. V-am prins pe toți, în afară de unul singur.

Când apropie din nou electrodul de pieptul ei, Elena își aduse, în sfârșit, aminte ce o învățase instructorul ei: „Părăsește-ți trupul muritor și ieși din încăpere, du-te pe malul pârâului, du-te în munții falnici, acoperiți cu un strat perfect de nea, într-o plimbare de primăvară timpurie cu bunicii, scoate-ți geaca, leagă-ți-o în jurul mijlocului și înalță-te sus, sus, dincolo de nori”.

— E atât de ușor, Elena. Un nume, spune-mi un nume și ai scăpat.

Ea plutea însă deasupra crestelor înzăpezite, acolo unde nimeni și nimic nu o putea atinge.

7.

Praga, 2016

Grace își făcu drum prin aglomerata gară centrală spre ușile ce dădeau în centrul vechi al Pragăi. Ploaia se oprise, dar orașul era umed și bătea un vânt rece. O luă pe urmele mulțimii printr-un părculeț, apoi pe o stradă aglomerată, până într-un bulevard larg, mărginit de magazine de lux. În tren se amuzase să reconstruiască din memorie toate informațiile pe care i le distrusese Elena, rupându-i carnețelul. Notă inclusiv tot ceea ce-i povestise Katka despre tatăl femeii, despre antrenorul de gimnastică și despre relația acestuia și Elena, deși nu erau elemente deosebit de pasionante. Cu cât scria mai mult, cu atât i se părea mai lipsit de sens. N-ar fi putut să scrie o carte fără cooperarea Elenei, dar așa putea să-și mute gândurile de la problema cu adevărat presantă: trebuia să-i telefoneze lui Steadman Coe.

În cartierul scos parcă dintr-o carte poștală de la est de hotelul Four Seasons, bărbați și femei în chioșcuri albe vindeau cârnați cu muștar, vin fiert și, deși mai era o lună până în decembrie, decorațiuni de Crăciun. Turiștii făceau fotografii din trăsurile ce străbăteau în sus și în jos Piața Veche a orașului. O femeie flutura un baston roșu și debita în engleză lecții de istorie în fața unui grup multicultural masiv, lângă un uriaș ceas astronomic. Lui Grace i se părea că tot orașul miroase a purcel prăjit și alcool și saliva de poftă. Nu avea niciun sens să se mai pretindă altceva decât ceea ce era, un vizitator ca oricare altul, în căutare de atracții culturale. Se alătură grupului pentru o vreme, ferindu-se de *selfie sticks* și aflând o mulțime de detalii despre istoria cartierului în secolul al cincisprezecelea, până când recunoscu doi bărbați pe care îi văzuse și în tren. Călătoriseră

la două scaune mai în spate și unul dintre ei o privise lung când se întorsese de la toaletă. Bărbatul purta o geacă de motociclist, din piele groasă, și avea ochi albaștri, spălăciți, care i-ar fi stat bine unei femei. Din păcate, nu se potriveau cu nasul roșu de bețiv și cu smocul de păr blond din creștetul capului.

Era frig și, chiar cu ponchoul pe care-l primise de la magazinul de articole sportive, ploaia reușise să o ude pe drumul până la gara din Mladá Boleslav. Ar fi dat orice pentru o baie fierbinte și ca să scape de cei doi indivizi dubioși din tren, așa că se alătură din nou fluxului de turiști dinspre Piața Veche spre podul Carol, pe lângă magazine de suvenire, restaurante și magazine cu porțelanuri de Boemia. La fiecare câteva minute întorcea capul, ca din întâmplare, încercând să vadă dacă cei doi bărbați erau tot pe urmele ei.

Recepția hotelului Four Seasons era caldă și primitoare. O femeie cânta la pian melodia de generic a filmului *Amélie.* Recepționistul și femeia care-i servise cafea la bar o salutară, recunoscând-o. Când ajunse la ușa camerei ei, la etajul al doilea, constată cu surprindere că nu mai funcționa cardul ei electronic. Grace încercă în fel și chip, dar ușa se încăpățâna să rămână încuiată. Reveni la recepție, unde fu informată că deja plătise și eliberase camera. Bagajele o așteptau într-o încăpere alăturată: „Cum, doamna nu știa?”

— Probabil că s-a produs o greșeală, spuse Grace. Puteți să mai verificați o dată, vă rog? Camera mea era închiriată pentru cinci zile.

Două minute mai târziu, un manager, un omuleț mic și delicat, care purta la cămașă un mic ecuson cu numele Daniel, se așeză în spatele computerului și îi spuse pe o voce șoptită că doamna Craig plecase mai devreme decât fusese prevăzut. Nu anulase numai rezervarea pentru propriul apartament, ci și camera lui Grace.

— Dar am toate lucrurile acolo.

— Îmi pare nespus de rău, însă doamna Craig ne-a spus că ați dori să ne ocupăm noi de colectarea lucrurilor dumneavoastră. Avem aici valiza. A greșit cumva… a greșit doamna Craig?

— Cât ar costa dacă aș vrea să plătesc pentru restul sejurului?

Daniel, managerul, continuă să șușotească ceva în spatele recepției, cu ochii la ecranul computerului.

— Încerc să vă găsesc cel mai bun preț.

Se pare că prețul era atât de bun, încât omul simți nevoia să-l noteze pe un bilețel și să i-l întindă peste tejghea, de parcă rostirea cifrei ar fi adus necazuri. Cinci mii de coroane cehești pe noapte.

— Cât face în euro?

Daniel luă înapoi hârtiuța, scrise ceva pe ea și i-o întinse iarăși pe furiș: 180 de euro.

Zece minute mai târziu, Grace își târa valiza pe piatra cubică spre un mic apartament închiriat prin Airbnb, aflat deasupra unui magazin de mirodenii, pentru care plătise șaptezeci și doi de dolari canadieni pe noapte. Își aburca valiza pe scara în spirală și salută politicos o femeie care stătea în pragul unei uși și fuma frunzărind o revistă de bârfe mondene. Pe copertă rânjea Anthony Craig, alături de Brad Pitt și Angelina Jolie. Era versiunea cehă a publicului ei.

Apartamentul, care mirosea îngrozitor a paprica, nu avea baie cu cadă, așa că se resemnă cu un duș fierbinte. Pe măsuța din bucătărie proprietara lăsase mai multe broșuri pentru croazierele pe râu, restaurante și muzee. O răsfoi oarecum interesată pe cea cu Muzeul Comunismului, își deschise computerul, se conectă la rețeaua wi-fi și transferă tot ce notase în carnețel pe laptop, într-un nou document. Începu apoi să scotocească prin ungherele internetului după informații despre Katka Vacek, tatăl ei, gimnaștii cehi și Elena Craig.

Găsi un singur articol de ziar, în limba cehă, și îl introduse în Google translate ca să-și facă o idee despre ce era vorba. Documentul data din 2011. În ciuda stângăciei inerente a traducerii computerizate, era limpede că antrenorul, Vacek, fusese foarte dezamăgit de decizia talentatei sportive Elena Klimentová de a-și abandona atât de repede cariera, încă din 1968.

— Presupun că s-a descurcat bine până la urmă, consemnase reporterul cuvintele antrenorului.

Dacă părăsise sportul de performanță în 1968, cum reușise să fie rezervă în echipa olimpică a Cehoslovaciei în 1972? De ce pretinsese Anthony Craig, în cartea lui, că femeia făcuse parte din echipă? De ce o minți Elena?

Telefonul lui Grace începu să vibreze. Era Steadman Coe. Fără îndoială că Elena sau asistenta ei îl sunaseră ca să se plângă, poate că o făcuse chiar prietenul Josef Straka. În loc să-i răspundă, termină să se îmbrace și ieși în după-amiaza rece, cu broșura referitoare la Muzeul Comunismului în mână. Se alătură fluxului de turiști și își cumpără un pahar de vin fiert de la un chioșc. Telefonul îi suna acum încontinuu.

Tocmai ajunsese în fața muzeului, organizat într-o versiune pragheză de mall comercial, între restaurante și magazine de ochelari de soare, când primi un SMS: „Sună-mă sau voi fi obligat să te concediez”.

În fața muzeului era un mic târg de produse tradiționale; își cumpără încă un pahar de vin fiert și îl bău cu asemenea lăcomie, încât îi arse gâtul. Șeful ei răspunse de la primul sunet de apel.

— Grace, ce i-ai făcut Elenei?

— Steadman, îți amintești când mi-ai spus că aș putea scrie o carte despre ea sau ceva în genul ăsta?

— Nu cred că am spus eu așa ceva.

— Ba da. Ei bine, așa m-am gândit și eu. Iarăși începuse să plouă mărunt, așa că se adăposti în

holul muzeului. N-am făcut decât să-i pun niște întrebări nevinovate despre anii copilăriei, despre viața sub comunism, dar parcă a mușcat-o strechea și m-a aruncat efectiv afară din mașină. M-a abandonat în mijlocul sălbăticiei.

— Mi-a spus că te-ai apucat să o hărțuiești.

— Steadman, femeia a fost foarte bună cu mine și este cea mai fascinantă personalitate din câte am cunoscut, dar minte tot timpul. Și nu doar în ce mă privește.

— Puțin îmi pasă dacă e o mincinoasă sau nu, Gracie. Ne plătește la timp, are cititori fideli și, mai mult, între voi se înfiripase o relație de prietenie. Exact așa mi-a spus, că i-ai trădat prietenia.

— Prieteni? Prietenie? A spus ea asta?

— Părea sincer mâhnită.

Grace nu voia decât să pună capăt discuției și să mai bea un pahar de vin fiert. Îi povesti lui Steadman Coe despre ciudățenia cu Jocurile Olimpice, însă el oftă plictisit.

— În anii șaptezeci-optzeci nu aveam de unde să știm că, într-o zi, când vom ajunge oameni mari, va exista o chestie numită internet. Știi, eu povesteam oricui voia să mă asculte că am fost în Lemon Pipers.

— Ce-i aia?

— O formație de muzică rock. *Green Tambourine*?

— Habar n-am despre ce vorbești.

— Ideea pe care vreau s-o înțelegi este că, la petrecerile din 1979, oamenii nu purtau în buzunarul de la pantaloni un minicomputer cu acces la cea mai vastă rețea de informații. De fapt, ce e în capul tău? Vrei să scrii o carte despre cum a mințit Elena Craig că a participat la Olimpiadă?

— Nu.

— Ascultă-mă, nu vreau să te simți jignită, dar te-ai gândit vreodată la ce-ai făcut în ultimii douăzeci de ani, de când nu erai decât o puștoaică?

Ai lucrat pentru mine. Ai lucrat la ziarul *National Flash.* Tu nu ești jurnalist de investigații și nu vei fi niciodată Christiane Amanpour. Te pricepi să culegi detalii jenante despre divorțuri de prin tribunale, ești cea mai bună la făcut mișto de Scott Baio, pentru publicul cu opt clase, dar nu vei scrie niciodată o carte, Gracie, indiferent de subiect. Acum, mișcă-ți fundul înapoi acasă. Trebuie să mă ajuți să repar chestia asta cu Elena.

— Ah, stai că nu te mai aud… nu mai am semnal…

— Nu închide! O să-ți pară rău.

Grace puse capăt convorbirii, apoi, în loc să arunce iPhone-ul într-un perete sau să urle ca un animal rănit, își mușcă până la sânge partea interioară a fălcii stângi.

Holul Muzeului Comunismului era lung și îngust, fără colțuri rotunjite, vopsit într-o combinație de alb cu gri. Singura persoană din încăpere era o casieră, care se holba la ea din spatele unei uriașe perechi de ochelari ce-i dădea un aer comic.

— Îmi pare rău, am vorbit prea tare?

— Intrați? o întrebă femeia ridicând din umeri.

Grace plăti biletul și urcă în prima sală, unde erau expuse pe ziduri pancarte cu texte în cehă traduse în engleză, nimic în plus față de ceea ce văzuse deja pe Wikipedia când se documentase despre Cehoslovacia. Fotografii alb-negru cu Stalin și cu credincioasa slugă comunistă locală, Klement Gottwald. Filme de propagandă din epocă și informații despre felul ingenios în care guvernul reușea să controleze adevărul. Piața neagră și piața cu circuit închis, pentru cadrele superioare din partid. KGB-ul era omniprezent în țară, dar prin minionii din serviciul ceh de informații, StB. Într-un colț fusese amenajat un alcov care te ajuta să-ți faci o idee despre cum arăta dormitorul unui adolescent ceh. Grace și-o imagină imediat pe Elena Klimentová tolănită în patul pentru o

singură persoană. Luă câteva notițe și fotografie dulapurile mai interesante. Vocea lui Steadman Coe îi răsuna fără încetare în urechi: „Nu ești jurnalist de investigații”.

Nu, ceea ce făcea ea nu era presă de investigație.

Aflase că perioada în care se pleca cel mai greu din Cehoslovacia spre Occident fusese între 1969 și 1979. În acest caz, cum reușise Elena? Grace știa că fusese măritată o vreme cu un francez, ceea ce-i deschisese calea spre Montréal și apoi New York. Cu toate acestea, tot ce văzuse în Muzeul Comunismului demonstra că așa ceva ar fi fost imposibil, doar dacă nu fugise în timpul Jocurilor Olimpice de la München. Rezervele îi însoțesc pe titulari la Olimpiade? Nu părăsise sportul profesional cu patru ani înainte?

Cum întâlnește o fată săracă din Cehoslovacia un francez? Îi arătă casierei de la magazinul de cadouri de la parter câteva citate despre StB și posibilitatea ieșirii din țară, pe care și le notase în muzeu.

— Există o bibliotecă sau niște arhive unde aș putea afla mai multe pe acest subiect?

Femeia își sună managerul, care vorbea engleza mai bine decât ea, și de la care Grace primi o carte de vizită care s-o ajute să intre la Institutul pentru Studiul Regimurilor Totalitare.

— Nu e departe, chiar pe vârful dealului, dar trebuie să vă grăbiți, căci închide în curând.

Drumul o conduse din nou pe lângă gara centrală. Perspectiva unei săli de studiu în interiorul Institutului era mult mai interesantă decât cea a unui vagon de tren, dar cum urma să se închidă în scurt timp, Grace se întrebă ce ar fi făcut un adevărat reporter de investigație. Știa că un bilet la expresul de Mladá Boleslav costa cam 280 de coroane cehești, adică vreo zece dolari.

Trenul pornise de vreo zece minute, când îi telefonă lui Manon, vecina ei de pe Rue Saint-

Christophe și partenera cea mai devotată la băut vin ieftin.

— Te-ai culcat deja cu un european? o întrebă imediat.

Grace izbucni în râs. Era o adevărată ușurare să audă vocea mahmură a prietenei sale. Era pe punctul să se lanseze în povestea despre Elena Craig și Steadman Coe, dar avea un subiect mai important, și anume bunăstarea pisicii.

— Încă nu, Manon, și sunt prudent-pesimistă pe această temă. Cum îi merge lui Zip?

— Am trecut pe la apartamentul tău acum o oră. I-am dat să mănânce și i-am curățat litiera dezgustătoare. Să știi că este absurd și înjositor să ai grijă de o pisică.

— Mă simt cam tristă, lucrurile nu merg prea bine pe aici. Poți să mă ajuți cu ceva?

— Orice dorești.

— Te rog, du-te la apartamentul meu și ține telefonul cât mai aproape de ea.

— Lângă pisică? Vorbești serios? oftă Manon, dar Grace îi auzi pașii pe parchetul care scârțâia și închizând și deschizând ușile. Cred că ești conștientă că este o nebunie ce mă pui să fac, da?

— Știu.

Apoi, în ciuda protestelor, o auzi chemând tandru pisica și răsfățând-o. Torsul pisicii se transmitea aproape perfect și îi spuse lui Zip că o iubea, că îi era dor de ea și că ar face bine să nu-i zgârie mobila, căci va veni acasă în curând.

Manon era singura persoană care știa ce făcea cu adevărat la Praga. Deși Grace lua foarte în serios acordurile de confidențialitate, nu vedea cum ar fi putut să intereseze pe cineva că ea era negrul din spatele rubricii de sfaturi a Elenei Craig din *National Flash.*

— Am întrebat-o pe Elena dacă mi-ar permite să scriu o carte despre ea.

— Așa, și?

— A fost un dezastru. A țipat la mine și m-a aruncat afară din mașina ei. Acum însă, sunt în drum spre orașul ei natal, pe urmele unei piste.

— O pistă? Ah, ce mă bucur să te aud folosind acest cuvânt. O pistă!

— Știi ce mi-a spus Steadman?

— Ce?

— După ce Elena a luat-o razna, mi-a reproșat că n-aș fi un adevărat jurnalist de investigație și că n-o să fiu în stare niciodată să scriu o carte.

— La naiba cu el! Din difuzor se auzi o bubuitură, ca și cum Manon ar fi lovit ceva cu pumnul. Grace se temu că ar fi putut-o speria pe Zip. Dau o fugă până la Montréal chiar acum, ca să-l pocnesc pe Steadman Coe!

— Ah, ce gând încântător, îi răspunse Grace.

Manon, care era arhivistă la Biblioteca și Arhivele Naționale ale Quebecului, îi ținu un scurt discurs mobilizator, dar fu nevoită să închidă pentru că mai primea un apel.

— Trebuie să mă întorc la treabă, dar ai grijă de tine, da? Zip și cu mine te vrem vie și nevătămată acasă. Detest să curăț litiere de pisică.

Vagonul de tren era plin numai pe jumătate și Grace aruncă o privire în jur, încercând să vadă dacă-i putea identifica pe cei doi indivizi care i se păruse că o urmăreau. Nu văzu nimic suspect. Când ajunse, se îndreptă direct spre căsuța în care copilărise Elena. Nu se vedea nicio lumină înăuntru, deși era aproape ora cinci. Profitând că femeia de afaceri nu o mai urmărea, făcu mai multe fotografii, după care intră în mica grădină invadată de bălării și aruncă o privire pe fereastră în interior. Văzu o bucătărie mică, cu farfurii murdare și cratițe puse una peste alta la întâmplare. Aici spălase vasele Elena. Mai în spate, pe o podea mochetată, se vedeau împrăștiate o mulțime de jucării din plastic și haine.

Era mai cald decât dimineață. Grace traversă podul alb de peste râul Jizera și trecu pe lângă mai

multe clădiri ale fabricii de mașini, magazine de piese, birouri și ateliere. Ecoul metalului prelucrat se răspândea prin văi. Încercă să și-o imagineze pe bunica lui Elena plimbându-se printre clădiri ca o regină, ca o șefă de echipă pe vremea când întreprinderea se numea încă Laurin & Klement.

Urcă în orașul de sus pe niște scări care puteau a urină. În fața unei frizerii stăteau și fumau bărbați îmbrăcați în negru. Din telefonul unuia dintre ei se auzeau acorduri crâncene de death metal slav. Bărbatul mormăi ceva ce Grace nu înțelese la adresa ei, și tovarășii lui izbucniră în râsete groase.

Norii se risipiră către vest chiar când reuși să iasă în piața mare, odată cu ultima rază de soare proiectată pe turnul cu ceas al primăriei. Peisajul era fermecător, chiar grandios. Școala tocmai se terminase și grupuri zgomotoase de copii se hârjoneau în jurul monumentelor negre, vermiforme, de artă industrială.

Magazinul de articole sportive avea câțiva clienți, doi părinți cu fiul lui preadolescent care examinau cu interes niște schiuri de fond și un bătrân îmbrăcat cu cămașă și cravată, peste care trăsese un pulover. Se uita urât la snowboarduri, sprijinit într-un baston, în timp ce Katka acorda sfaturi familiei.

Câteva minute mai târziu, familia se îndrepta către ieșire fără să fi cumpărat nimic, iar vânzătoarea îi însoțea vorbindu-le pe același ton optimist și competent. După ce ei se îndepărtară, Katka se întoarse spre Grace.

— Să nu-mi spui că n-ai nimerit gara și că te-ai învârtit toată ziua pe aici, confuză și flămândă.

— Am ajuns la Praga și m-am întors, îi răspunse râzând.

— De ce?

— Nu ți-am mărturisit mai înainte pentru că nu eram hotărâtă, dar acum știu ce vreau să fac. Încep să lucrez la o carte despre Elena Craig.

— Aha, se încruntă Katka.

— Speram să vă pot intervieva, pe tine și pe tatăl tău, despre istoria orașului, despre viața sub regimul comunist și despre tinerețea Elenei.

Katka rămase în expectativă, fără să se angajeze, dar fără să o refuze.

— Ca să fiu sinceră până la capăt, ea m-a adus aici în dimineața asta și m-a abandonat în piață. Ați fost apropiate în tinerețe, înțeleg, așa că mă întreb dacă nu cumva doamna Craig a trecut să te salute cât a fost pe aici.

Fără niciun cuvânt, Katka o conduse ținând-o de braț lângă bătrânul care examina snowboardurile.

— Ți-l prezint pe tatăl meu. Toată lumea pe aici îl cunoaște drept antrenorul Vacek. Îi spuse ceva în cehă bărbatului, apoi se întoarse spre Grace și îi făcu un semn misterios din ochi. Între Katka și tatăl ei se simțea o anumită tensiune. Femeia dădu ochii peste cap și, în sfârșit, păru că se hotărăște.

— Tata vrea să știe dacă ai fost urmărită.

— Nu, nu cred. Se gândi la cei doi dubioși pe care îi văzuse în tren și apoi în Piața Orașului Vechi.

— Ești sigură?

— Cum pot să fiu complet sigură? Grace se apropie de fereastră și măsură piața din ochi. Acum nu văd pe nimeni.

Bătrânul mormăi din nou ceva.

Katka se îndreptă spre ușă, o deschise și examină la rândul ei piața, apoi reveni la cei doi, nu înainte de a încuia magazinul.

— Programul magazinului s-a încheiat de zece minute. Putem sta de vorbă la etaj, în apartamentul tatălui meu.

— De ce este îngrijorat că aș putea fi urmărită?

— Tata a devenit paranoic. Sub comunism a fost un tip încrezător și puternic. Teoria mea este că simte lipsa vechiului regim așa cum își regretă tinerețea.

Katka îl ajută să urce scările abrupte, luminate de un singur bec chior. Grace îi urma, pregătită să-

i prindă dacă se rostogoleau pe spate.

— Cum merge magazinul? întrebă Grace pe un ton de conversație lejeră.

— Prost. Partea bună este că toată clădirea îi aparține Elenei, care nu ne percepe chirie.

— De ce?

Katka traduse pentru bătrân și îl așeză într-un fotoliu. Micul apartament, cu tavanul foarte jos, mirosea ca fantomele rădăcinoaselor fierte acolo zi de zi, timp de cinci sute de ani. Înăuntru plutea o lumină portocalie, emanată de trei veioze din același set. Pereții erau lambrisați cu lemn roșiatic. Mobila era solidă și funcțională, o colecție ordonată de lemn și țesături. Cineva croșetase o colecție impresionantă de pături colorate, de genul celor pe care mama lui Grace le numea afgane, întinse pe toate scaunele și fotoliile sau împăturite într-un teanc pe canapea. Pe pereți erau agățate fotografii cu gimnaști în săli mari, pozând pe lângă trambuline, bare și alte aparate.

— Tata spune că o face ca să ne ținem gura. Dar, ca să fiu sinceră, am lucrat cu ea la New York și nu văd ce aș putea povesti sau cui. Poate cuiva care scrie o carte? Nu-mi aduc aminte să fi văzut sau trăit alături de ea ceva care să merite relatat într-o carte. Muncește din greu. Se preface mai puțin inteligentă decât este în realitate, ca multe femei în zilele noastre. Cred că nu ne ia chirie pentru că banii aceia n-ar reprezenta mare lucru pentru ea și pentru că tatăl meu a ajutat-o la un moment dat, în trecut.

Bătrânul scutură din cap. Avea ochii cețoși și umezi.

— Ce spune? se interesă Grace.

— Elena a fost aici acum cinci sau șase ani. S-au certat.

— Despre ce?

Gazdele ei se sfătuiră o vreme în cehă. Era extrem de frustrant să-i audă vorbind fără să înțeleagă nimic. În timp ce vorbea, Katka deschise

o sticlă cu un lichid transparent în care pluteau niște ierburi și umplu trei pahare. Peste câteva clipe clătină din cap și izbucni în râs.

— Tata n-a fost niciodată la New York și nu se uită la televizor. E convins că biata Elena a suferit tot timpul fiindcă a fost nevoită să abandoneze gimnastica și să plece din Mladá Boleslav. O spune de parcă ar fi târât-o de păr în Gulag.

Bărbatul începu să vorbească din nou.

— Cine s-o fi târât? întrebă Grace.

— Rușii, se auzi vocea translatoarei improvizate. Știi, tata nu-i iubește pe ruși. Dacă vrei să afli părerea mea, cred că s-a cam ramolit. *Na zdravi!*

Grace își mirosi prudentă băutura – votcă. Nu se mai atinsese de așa ceva din primul an de liceu la Thomas Jefferson High, în Bloomington. Sorbi câteva înghițituri. Era o infuzie cu fenicul foarte plăcută la gust.

Tatăl Katkăi dădu paharul pe gât fără să se încurce. Spuse ceva și fiica lui clătină dezaprobator din cap.

— Ce? Acum ce mai spune? se interesă Grace.

— Că rușii au luat-o pe Elena la începutul anului 1969.

— Au luat-o de aici? Unde au dus-o?

Grace încercă să țină socoteala anilor confruntându-și notițele.

Cei doi cehi începură o discuție în limba lor.

— Ce spune? insistă Grace.

— E o nebunie.

— Nu-mi pasă, mie îmi plac nebuniile. Te rog, tradu.

— Vino, o invită bătrânul înainte ca fiica lui să fi avut timp să mai scoată o vorbă; sprijinindu-se de mobile, înaintă cu greutate către fereastra ce dădea în piață și-i indică o clădire din dreapta primăriei. Era din piatră sculptată și atât de frumoasă, încât locul ei ar fi fost mai curând la Paris decât într-un orășel ceh de provincie.

— Spune că imediat după ce a plecat Elena, domnul și doamna Kliment s-au mutat în apartamentul de lux din cea mai frumoasă clădire din Mladá Boleslav. Asta ar fi fost răsplata lor.

— Pentru ce? Pentru vreun serviciu adus de doamna Craig?

Katka ridică din umeri și își termină votca.

— Anthony Craig și însăși doamna Craig vorbesc despre Jocurile Olimpice din 1972, continuă Grace. Fie a participat în calitate de competitor la Olimpiadă, fie a fost rezervă. Apoi, am dat întâmplător peste un articol unde tatăl tău spune că doamna Craig ar fi abandonat gimnastica de performanță în 1968.

— Din cauza acelui interviu, Elena a refuzat să mai vorbească cu noi.

— A fost sau nu la Olimpiadă?

Katka clătină din cap.

— Elena nici nu s-a apropiat măcar de München în 1972.

Bătrânul se îndreptă înapoi spre fotoliul lui, vorbind ca o moară neferecată. Grace recunoscu cuvântul „Elenka”, dar nu reuși să mai înțeleagă nimic altceva. Când termină, Katka îl scuză, spunându-i că era foarte obosit.

— Dă-mi voie să te conduc înapoi la gară, Grace.

Cu aceste cuvinte, Katka se duse până la toaletă, urmând să plece împreună imediat după ce ieșea. Odată rămași singuri, tatăl femeii îi luă mâna în mâna lui tremurătoare și o trase mai aproape. Pentru o clipă, Grace avu impresia că omul încearcă să o pipăie, profitând de absența fiicei lui, dar apoi înțelese că nu voia decât să-i spună ceva la ureche. Fu nevoită să se sprijine de umărul lui osos ca să nu-i cadă cu totul în brațe.

— Serghei, murmură bătrânul, a cărui respirație mirosea puternic a votcă. Trebuie să-l cauți pe Serghei Sorokin.

— Cine este acest Serghei? întrebă intrigată, ridicându-se și începând să noteze în carnețel.

Tatăl Katkăi arătă spre mâna în care ținea pixul și-i făcu semn cu arătătorul să nu noteze, apoi îndreptă degetul spre gât într-o mișcare circulară ce nu lăsa loc de echivoc.

Afară se lăsase deja întunericul, așa că Grace fu foarte recunoscătoare pentru oferta noii ei prietene de a o duce la gară cu mașina, un Renault Clio, mai ales când trecură pe lângă același grup de golani în treninguri. Pe drum simți nevoia să-i ceară detalii despre afirmațiile tatălui ei la care reacționase atât de vehement.

— Pe vremuri circula o legendă, cum că StB-ul și KGB-ul ar fi recrutat fete cu talente speciale pe care le-ar fi trimis în Occident ca să… în fine, înțelegi tu.

— Ca să facă ce anume? Recrutau spioane? Tatăl tău crede că doamna Craig este o spioană kaghebistă?

— Tot ce știu este că n-am văzut pe nimeni mai american ca ea cât am lucrat împreună la New York, îi răspunse Katka râzând.

Grace știa foarte bine la ce se referea. Elena adora să povestească despre cum ajunsese în America săracă lipită pământului și cum se realizase. Era singura țară din lume unde se puteau petrece astfel de miracole și subiectul reapărea constant în rubrica „Ask Elena”. Era o patriotă înfocată.

Katka parcă mașina în apropierea gării și aruncă o privire în jur. Pe trotuar se vedeau câțiva oameni trăgând trolere după ei.

— Mai râdem, mai glumim, dar trebuie să fii atentă. Tata nu este complet senil. A avut multe necazuri pe vremuri.

Grace ar fi vrut s-o întrebe despre Serghei Sorokin, dar se abținu, gândindu-se că dacă bătrânul ar fi vrut ca fiica lui să audă acest nume, l-ar fi rostit cu ea de față.

— Trebuie să fiu cinstită cu tine, Katka. Doamna Craig nu m-a abandonat în Mlada Boleslav în dimineața asta, mai corect ar fi să spun că pur și simplu m-a alungat fără menajamente.

— De ce?

— I-am pus prea multe întrebări.

Femeia încuviință din cap. Privirea ei fixa un punct imaginar, drept înainte.

— Din același motiv am ajuns și eu înapoi aici. Mi-a fost ca o mamă sau, cel puțin, ca o mătușă mai autoritară. La un moment dat, am crezut c-o să rămân pentru toată viața la New York. Într-o noapte, ne puseserăm pe băut o sticlă de vin și am început s-o întreb despre trecut, despre ce se petrecuse între ea și tatăl meu, antrenorul. Mi-a servit răspunsurile standard, contrafăcute, cele despre care știam foarte bine că sunt false. Mi-am spus în sinea mea: „Cui îi mai pasă, doar Războiul Rece s-a terminat de mult, nu?" I-am zis că mă minte în față și i-am cerut să-mi spună adevărul. A doua zi nu numai că am fost concediată, dar m-am trezit în zborul de Praga, cu viza americană anulată.

— De atunci ai mai vorbit vreodată cu ea? Ai încercat să obții o explicație?

— Nu, niciodată. Pentru Elena, eu nu mai exist, îi răspunse Katka.

8.

Praga, 1970

Era într-o vineri, noaptea aproape se lăsase și ningea cu furie peste piatra cubică și arbuștii biciuiți de vânt din Piața Soldaților Armatei Roșii.

Elena privea pe fereastra amfiteatrului Facultății de Arte din cadrul Universității Carol, epuizată de lungile săptămâni ale sesiunii de examene impuse de programul special: probe orale de cehă, engleză, franceză și rusă, scenarii de deplasări în străinătate și exerciții de interpretare a unor roluri diferite.

Ești la un cocktail elegant la Paris. Te găsești pe bancheta din spate a unui taxi newyorkez și portierele sunt blocate. Un copil stă între tine, informația de care ai nevoie și ieșire. Un bărbat te țintuiește la pământ, cu mâna în ceafa ta. Trebuie să asasinezi pe cineva și să faci să pară o moarte naturală. Peste zece ani, CIA îți oferă bani, o nouă identitate și o nouă viață. Cum reacționezi?

Mai puțin de jumătate din fetele care începuseră programul împreună cu ea trecuseră de primul test: singure într-o celulă, numai cu cămașa de noapte pe ele, fiindu-le interzis să doarmă, drogate și îndopate cu alcool, legate de un scaun. „Spune-ne numele lui”, urlaseră la ea ore în șir. „Doar spune-ne cum îl cheamă și tot acest chin va lua sfârșit, fetiță dragă”.

Sau poate că ele trecuseră testul, iar ea îl ratase cumva. Oricum ar fi fost, Elena nu le mai văzuse niciodată. Altă serie dispăru pur și simplu după vacanța de vară, iar restul, cele care rămăseseră, deveniseră destul de înțelepte ca să nu pună întrebări despre soarta lor.

La Universitatea Carol erau și studenți obișnuiți, fete și băieți de vârsta ei, tineri din toate orașele Cehoslovaciei, care se plimbau braț la braț pe

drum spre metrou sau spre micile lor apartamente închiriate. Într-o bună zi, aveau să ajungă funcționari, profesori sau stewardese. În holul din spatele ei, noii săi prieteni sărbătoreau încheierea anului cu bere și cârnați ieftini. Dacă n-ar fi primit o educație specială, i-ar fi plăcut și ei cârnații, n-ar fi știut cât de infecți erau. Gustul ei fusese pervertit însă, căci gustase cârnați de calitate superioară, vin din cel mai bun, șampanie, trufe, caviar, hamburgeri americani, *confit* de rață franțuzesc, *osso bucco alla milanese.* Știa cum să mănânce aceste feluri, cum să țină un pahar de băutură și ce furculiță să folosească în funcție de felul din fața ei.

— Hai cu noi, o trase Danika înapoi la petrecere.

Erau nouă tinere deosebit de frumoase împreună cu „profesorii” lor, o colecție pestriță de profesori și cercetători autentici, birocrați, soldați și agenți ai serviciilor secrete. Jumătate din ei erau ruși, trimiși de la Kremlin și din Centrala KGB-ului, jumătate cehi și slovaci. Toți locuiau în apartamente de lux din Praga, aveau mașini cu șofer și acces la mâncare adevărată și la blugi originali. Puțini ar fi îndrăznit să viseze la așa o viață în Cehoslovacia îngenuncheată de comunism. Familiile lor o duceau și ele mult mai bine decât majoritatea populației. Aceasta era răsplata pe care o primea și, Elena înțelegea acum, așa se exercita puterea lor asupra ei: Jana locuia în apartamentul pus la dispoziție de poliția politică, la fel ca Petr, pe moșia lui de la țară.

Deasupra grupului de petrecăreți plutea un nor dens de fum de țigară. Se aflau într-o sală de lectură cu pereți de lemn și piele veche, cu lămpi discrete și rafturi înalte pline de cărți. Ascultau muzică „problematică”, interzisă muritorilor de rând: Creedence Clearwater Revival, The Doors și niște melodii noi, cu adevărat ciudate, ale celor de la Beatles. Dansau, fumau, beau și se sărutau.

Erau foarte diferiți de oamenii pe care Elena îi vedea lopătând prin zăpadă. Fiecare dintre ei construise câte o legendă – sau mai multe, diferite – pentru familii și prieteni, din Praga sau din alte orașe, cu ajutorul profesorilor și mentorilor lor.

Muzica se opri brusc și Serghei Sorokin, conducătorul programului special și amantul Elenei, ridică mâinile cerând liniște. Părul lui castaniu nu înceta s-o uimească, deoarece stătea întotdeauna perfect aranjat cu cărare pe stânga și nu se mișca nici chiar în pat. Nu fusese niciodată acasă la el, dar își imagina că avea un șifonier uriaș, plin cu zeci de costume croite pe măsură la Milano și la Londra, de culori diverse. Tatăl ei nu avea decât un singur costum de haine, pentru nunți, înmormântări și serbarea de 1 Mai.

— Fetele mele frumoase și deștepte, începu Serghei, apoi luă o pauză.

Oare era vreunul la curent cu relația lor? Desigur, pe lângă toate lucrurile prin care trecea, nu era decât un detaliu nesemnificativ. Zi de zi, oră de oră, se gândea cum ar fi fost să evadeze din programul special și să redevină la fel ca oamenii din Piața Soldaților Armatei Roșii. Cum putea s-o facă? Ce s-ar fi întâmplat apoi cu părinții ei sau cu ea însăși?

În ajun ieșise să se plimbe singură. Se oprise să bea un pahar de vin fiert, îndulcit cu miere, așa cum obișnuia să facă în serile reci de decembrie cu tatăl ei. Când începuse programul trăise cu impresia că juca pe o scenă nevăzută pentru un public restrâns și bizar. Acum, înțelegea că, de fapt, se găsea în culise, de unde punea la cale un spectacol. Totul era o iluzie: viețile părinților ei, vecinii lor din Mladá Boleslav, Cehoslovacia, Uniunea Sovietică, America și Occidentul, socialismul, comunismul, capitalismul, fascismul.

Învățase un cuvânt nou: *nihilismul*. Încet, încet, o goleau de tot ceea ce însemnase Elena

Klimentová. În scurt timp, îi demonstraseră că trecutul era irelevant.

În pofida acestor eforturi, își iubea părinții cu o ferocitate pe care-i venea greu să și-o explice în cuvinte. Nu era vorba de părinții care locuiau acum în casele luxoase, pe care le meritau, pe vârful colinei din Mladá Boleslav sau în valea minunată de la țară, ci pe părinții ei din casa aceea mică și veche, cu pereții de culoarea crapului mort.

Elena ar fi dat orice să se întoarcă la vârsta de doisprezece ani. Ba nu, la nouă ani. Înaintea înfiripării acestor sentimente care o animau acum.

— Fetele mele, ne-ați uluit *pe toți* cu talentul și cu determinarea voastră. Astăzi sunteți cu totul alte persoane decât cele pe care le-am cunoscut acum doi ani. Sunteți de nerecunoscut, în sensul bun al termenului. Aveam așteptările noastre, firește, dar nu ne-am dat seama cât de puternice, cât de inteligente și cât de creative sunteți, zâmbi Serghei, după care marcă încă o pauză de efect. Peste câteva momente, reluă: Acesta este ultimul nostru Crăciun împreună.

— Ce este Crăciunul? glumi unul dintre instructori și toată lumea izbucni în râs.

Râse și ea. Cât de ridicolă era înlăturarea ritualurilor religioase central-europene din viețile oamenilor, cât de absurdă și de sublimă! Puteau face pe oricine să creadă orice. Elena își aminti de femeile care dispăruseră din program, undeva pe parcurs.

„Sunt moarte. Părinții lor sunt morți. Frații și surorile lor sunt morți”. Nimeni nu-și mai amintea de ea, așa că nimănui nu-i păsa.

— Sunt mândru de voi, de fiecare dintre voi, continuă Serghei. Știu cât de greu v-a fost. Știu cât ați muncit. Știu ce sacrificii ați făcut ca să ajungeți acum, aici, printre noi, și știu că uneori ați simțit că vi se rupe inima. Îi aruncă o privire plină de subînțelesuri Elenei, apoi continuă: Știți cum numesc oamenii acest program, cum vă numesc pe

voi? Nu-mi place cuvântul acela și nu-l folosesc. Nici nu-mi place să-l pronunț.

— Poți s-o faci, îi spuse Danika, cea mai puternică dintre ele, vedeta programului, care urma să plece la New York în luna februarie.

— În aceste zile speciale din an, e normal să ne fie dor de casă. Iubiți-vă familiile și aveți grijă de ele, țineți-le aproape, țineți-le în siguranță.

Privirea lui Serghei parcă le străpungea pe toate. „Țineți-le în siguranță”. Cât de ușor îi venea să strecoare amenințarea într-un discurs inspirațional. Nimănui nu-i mai ardea de glume.

— Nu vă faceți griji, încheie agentul. Oriunde ar ajunge, rândunelele se întorc întotdeauna acasă.

9.

Praga, 2016

De câte ori reușea să prindă acoperire GSM, pe parcursul călătoriei cu trenul între Mladá Boleslav și Praga, Grace Elliott căuta pe internet numele Serghei Sorokin. Găsise un jucător de hochei și un informatician, dar nimic mai mult pe site-urile de limbă engleză. Își parcurse din nou notițele de peste zi și se uită la fotografii. Gândindu-se la conversația cu Katka și tatăl ei, mări și studie din nou una dintre pancartele fotografiate la Muzeul Comunismului.

„Violența, intimidarea, șantajul și teroarea psihologică erau principalele metode de anchetă ale poliției secrete comuniste, care preluase modelul stabilit de NKVD, poliția secretă sovietică. Metodele de anchetă ale StB-ului includeau violența fizică, respectiv bătăile violente, șocurile electrice, interogatorii de noapte, izolarea, privarea de somn, apă sau mâncare. Brutalitatea era însoțită de teroare psihologică, de umilințe, de amenințări la adresa familiei și chiar de false execuții.

StB-ul păstra informații despre toate operațiunile derulate; arhiva acumulată astfel este atât de vastă, încât, dacă dosarele n-ar fi fost arse spre finalul regimului comunist, ar fi acoperit mai multe terenuri de fotbal, chiar puse unele peste celelalte”.

Grace era de acord cu Katka pe tema crizelor de paranoia ale bătrânului antrenor și privea cu scepticism poveștile despre răpirea Elenei de lângă familia ei. În același timp, Grace era jurnalist de investigație în sufletul ei, dar perspectivele anchetei la care lucra nu sunau prea bine: „Dacă dosarele n-ar fi fost arse spre finalul regimului comunist…”

Ploaia rece se pornise din nou, iar Grace își uitase ponchoul oferit de noua ei prietenă. Vântul bătea în toate direcțiile, așa că puținele haine pe care le avea nu o protejau mai deloc. În mulțimea care se grăbea să-și găsească adăpost, alergând pe granitul din Piața Veche, un bărbat într-o geacă neagră încercă să-i smulgă poșeta.

— Hoțul, hoțul! strigă ea disperată.

Trase cât putu de geantă și o zbughi la fugă înainte ca bărbatul să apuce să i-o smulgă din mâini. Sub o arcadă, un cuplu britanic se grăbi să-i vină în ajutor; asigurându-se cu amabilitate că era teafără, o întrebară dacă-și putea descrie atacatorul. Era… alb, înalt, la vreo treizeci de ani? În cele din urmă o conduseră înapoi la micul apartament de deasupra magazinului de ierburi aromatice, însă bunăvoința lor îi trezi suspiciuni.

„Jamie și Claire din Leeds”. Jamie și Claire sunau exact ca numele pe care le-ar fi ales doi agenți secreți care încercau să se prezinte drept britanici. Le mulțumi frumos, dar cu o mână așezată ferm pe poșeta unde avea telefonul și carnețelul de notițe. Într-o bătălie a politețurilor, le respinse propunerile de a o conduce până la ușă.

Când intră, descoperi că în apartament era mult mai cald decât atunci când plecase și că luminile erau aprinse. Era absolut sigură că le stinsese la ieșire.

— Alo, e cineva pe aici?

Oare intrase proprietara pentru vreun motiv oarecare? Nu se auzea niciun zgomot din interior, dar simțea o prezență străină. Trecu prin micuța bucătărie și scoase un urlet de groază la vederea imaginii ce i se înfățișă în dormitor: valiza îi era larg deschisă pe pat, hainele răspândite în jur și *vibratorul așezat pe pernă.* Se repezi înapoi în bucătărie, luă un cuțit din sertar și se ghemui lângă cuptor.

— E cineva aici? strigă după ce-și mai trase sufletul.

Treizeci de secunde mai târziu, cu sângele bătându-i dureros în tâmple, neauzind nimic, îndrăzni să se ridice și să se strecoare înapoi în dormitor. Laptopul era acolo unde-l lăsase, pe noptieră, dar deschis. Strecură vibratorul într-un buzunar lateral al genții de voiaj și se puse pe cercetat restul apartamentului.

În baie, aprinse lumina și se strâmbă de greață. Capacul toaletei era ridicat și dinăuntru mirosea a urină stătută. O chemă pe proprietară, Marie, care locuia chiar în apartamentul de deasupra.

— Au furat ceva? o întrebă aceasta.

— Nu, nu cred, îi răspunse uitându-se din nou prin lucruri, ca să fie sigură.

Singurul obiect de valoare, laptopul MacBook, fusese lăsat la locul lui. Dacă ar fi sunat la poliție, ce anume le-ar fi putut spune? „Hoții au dat drumul la căldură și au folosit toaleta”?

Marie gestiona trei proprietăți din același bloc, în numele tatălui ei. O ajută pe Grace să-și adune lucrurile și o mută la etajul superior, într-un apartament cu două camere.

— La acesta va trebui să schimb încuietoarea. Presupun că ne vei da o evaluare proastă?

Așteptă ca Marie să plece și deschise în sfârșit computerul. Totul părea în regulă. Dădu drumul la apă în cadă și deschise o sticlă înaltă de bere neagră, lăsată în frigider de fostul chiriaș. Blocă ușa de la intrare cu un scaun greu, ca în filme, apoi își sună mama.

— Praga? Ce cauți la Praga?

Elsie Elliott își petrecea viața într-un complex pentru bătrâni din Florida. Complicațiile diabetului o făcuseră să-și piardă aproape complet vederea, așa că nu prea puteai schimba mesaje text cu ea.

— Cu serviciul, mamă.

O lungă bucată de vreme fu obligată să asculte un monolog în care mama ei își exprima mândria că odrasla îi era trimisă în atâtea călătorii de afaceri. Cinci nu i se păreau prea multe lui Grace,

dar nici mama, nici tatăl ei nu fuseseră trimiși vreodată într-o astfel de deplasare. Unul dintre vecinii de azil de-ai lui Elsie făcea anual câte o excursie complexă în Europa, cu croaziere pe Dunăre, prin Germania și Ungaria, chestie cu care nu pierdea niciun prilej să se laude. „Ei, n-are decât să se ducă", îi pusese la punct Elsie Elliott. „Cine are nevoie de o cursă aeriană, cu toate controalele acelea de securitate, fără să știi niciodată dacă nu cumva persoana de lângă tine nu este vreun terorist din ISIS?"

Deși nu-i putea spune nimic despre intruziunea în apartamentul ei, lui Grace îi făcea plăcere să-i audă vocea din cada fierbinte, cu sticla de bere neagră la îndemână.

După baie își băgă toate hainele în mașina de spălat, nesuportând ideea că fuseseră atinse de un bărbat. În sfârșit, se băgă în pat cu un cuțit sub pernă și alte două în sertarul noptierei.

Grace Elliott ajunsese la vârsta de patruzeci și trei de ani fără ca cineva să încerce vreodată să-i smulgă poșeta, s-o urmărească sau să-i intre prin efracție în casă. Cu toate acestea, le trăise pe toate la Praga, într-o singură zi.

Mai avea câteva zile până la zborul cu care trebuia să se întoarcă și nu postase nici măcar un selfie pe Instagram. Nu gustase nici faimosul gulaș și nici nu traversase podul Carol. Poate că se pretindea altceva decât era doar pentru că Steadman Coe își bătuse joc de ea, o umilise și o descurajase. Poate că așa arăta criza vârstei de mijloc: anxietate, confuzie, singurătate. Se gândi la mama ei, abandonată într-un cămin din Pompano Beach, Florida, la viața liniștită, dar lipsită de bucurii, pe care o duceau Zip și prietena ei Manon la Montréal. Mama ei avea nevoie de ea! Era ceva atât de rău să scrii sfaturi pentru femei, sub semnătura unei celebrități? Era așa de rău să scrii despre scandalurile din viața VIP-urilor, despre divorțuri și celulită?

Dacă un trai banal înseamnă că nimeni nu-ți intră în cameră ca să-ți lase amintire *un pișat,* atunci poate că prefera o viață mai puțin extraordinară. În douăzeci de ani, dacă punea bani deoparte lună de lună, ar fi putut să-și vândă apartamentul din Montréal și să cumpere o căsuță într-o regiune caldă unde toată lumea vorbea engleza, lângă o piață bine aprovizionată cu fructe și legume proaspete. În viitorul pe care și-l imagina, Zip ar fi fost încă în viață și Manon ar fi rămas vecina ei. Din când în când s-ar fi întâlnit cu un bărbat pe nume Dave, Dave din Tucson, care ar fi făcut glume bătrânicioase. Ar fi început să se pasioneze de sporturi.

Apoi, gândul i se îndreptă spre Christiane Amanpour, cu *hijabul* pe cap, transmițând din Faisalabad, și își aduse aminte de Steadman Coe, care avea tupeul să-i spună ce avea voie să facă și ce nu.

La dracu' cu Steadman Coe! La naiba cu el și cu toți bărbații care încercau să o sperie! Avea să le arate ea de ce era capabilă.

10.

Strasbourg, 1971

Serghei Sorokin fuma la masa din sufrageria micului apartament al Elenei și fredona partea corală din „Douce France” în buclă. Mirosul florilor de liliac ce împânzeau Strasbourgul intra pe fereastră în camerele ei modeste din Rue des Veaux și se amestecau cu mirosul fumului de țigară. Stătea picior peste picior. Șosetele nu erau destul de lungi și soarele îi încălzea plăcut gleznele goale. Pe masă era un bol de alune sărate, lângă o frapieră în care se răcea o sticlă de vin dulce, Gewürztraminer.

— *Cher pays de mon enfance…*

Elena îl tot rugase să se oprească din cântat, să n-o mai tachineze, dar părea că mai mult îl încuraja. Sentimentele ei pentru această țară i se păreau bărbatului prostești, un semn de slăbiciune. Tot ceea ce ea adora la francezi, cântecele lor, piețele de fructe și de flori, clădirile elegante, Serghei detesta din toată inima.

Urmau să petreacă doar câteva nopți împreună și n-ar fi avut chef să piardă vremea despachetând valizele, dar bărbatul insistase. Deși nu avea decât douăzeci și șase de ani, pretindea că înțelege sufletul femeii occidentale. Niciun francez n-ar fi crezut-o dacă dormitorul ei nu arăta și nu emana perfecțiune. Trebuia să așeze în locuri precise sticluțele de parfum, bijuteriile, ursuleții de pluș, pălăriile și hainele preferate, fotografiile cu preaiubiții părinți și cu orașul pe care fusese nevoită să-l părăsească.

Serghei o pusese la curent cu filosofia și gusturile estetice ale capitalismului. Totul trebuia să i se pară absolut natural unui domn care se arăta interesat de ea. Cheltuiseră aproape opt mii de franci pe brățări și lănțișoare, pe un ceas placat cu

aur, rochii, fuste scurte și bluze mulate, în culori țipătoare – combinații de poliester care ar fi fost de neimaginat pe austerele străzi pragheze. Toate aceste excese o făceau aproape să-și piardă capul. Își aminti de mama ei, care nu avea decât două fuste și trei bluze, adică șase combinații posibile. Celelalte lucruri erau moștenite dintr-o perioadă la care era mai bine să nu te gândești, iar mama ei le ascundea cu strictețe. Acum, nu mai era nevoită să ascundă nimic. Mulțumită programului special în care intrase Elena, Jana Klimentová se putea plimba prin oraș de parcă ar fi fost o primăriță de dinaintea venirii comuniștilor. Își avertizase părinții în legătură cu apartamentul burghez din piața centrală, cu hainele noi și mâncarea abundentă, avantaje care veneau la pachet cu un nou set de reguli de conduită.

Nu trebuiau să-și mai facă griji cu vecinii. Noul apartament era plin de microfoane. Poliția secretă îi asculta și îi urmărea aproape tot timpul. Dacă veneau să-i aresteze, aveau s-o facă în toiul nopții, fără să bată la ușă, căci aveau deja propriul lor set de chei.

La fel ca toți colegii ei, Elena urma să înceapă să lucreze la Kara Modeling, o agenție internațională cu birouri la New York, Londra, Montréal, Paris, Milano și în Berlinul de Vest. În Franța mai aveau sedii la Lyon, la Marsilia și, datorită Consiliului Europei, la Strasbourg. Cu meseria ei de fotomodel, Elena avea acces la toate centrele de decizie occidentale.

A doua zi urma să se întâlnească cu managerul agenției într-un birou din Grand Rue. Deși totul era deja perfect aranjat, îi venea greu să-și stăpânească emoțiile. Dacă nu o considerau destul de frumoasă sau de pregătită? Plecarea lui Serghei o îngrozea, la fel ca ideea că școala se încheiase și că începea o nouă viață, despre care nu știa mare lucru.

La Strasbourg funcționa un club de bărbați, toți absolvenți ai prestigioasei Facultăți de Științe Politice, *Sciences Po,* proveniți din familii înstărite, implicați în afaceri și politică, și care își spuneau *Les Albertins,* după Albert Schweitzer, faimosul polimat alsacian. O dată la șase luni, *Les Albertins* le permiteau femeilor să li se alăture la evenimentul menit să genereze fonduri pentru restaurarea magnificului ceas astronomic din vechea catedrală. Serghei aranjase ca una dintre „posesiunile" lui, un membru al clubului, s-o însoțească la dineul programat să aibă loc în două săptămâni.

Când Serghei făcea rost de materiale compromițătoare, *kompromat,* în jargonul breslei, despre un străin, persoana respectivă se transforma într-o „posesiune". La Strasbourg, agentul rus dispunea de un homosexual pe nume Christian. În această noapte urmau să se vadă cu Christian la restaurantul Maison des Tanneurs. Era atât de plin de turiști pe aleile de pe Grande Île, încât nimeni n-ar fi acordat atenție unui cuplu vorbind franceza cu accent slav.

— Cum ai ajuns aici, Elena? o întrebă Serghei.

Tânăra oftă. Repetaseră exercițiul ăsta de nenumărate ori. Nu puteau să poarte și ei o conversație intimă despre vin, ca orice pereche franceză normală? Cumpărase un săculeț cu lavandă uscată, îl ridică la nas și inspiră cu nesaț.

— Cum ai ajuns aici?

Întrebarea repetată începuse să sune amenințător în gura bărbatului.

— Am fugit atunci când toată lumea pleca din țară, când tuturor le era limpede că Primăvara de la Praga se terminase.

— Sună artificial, ca o replică dintr-un scenariu prestabilit. Vreau detalii.

— Într-o noapte din august au început să circule zvonuri…

— Ce zvonuri?

— Că rușii trimiteau armata cu tancurile ca să ne aducă înapoi în lagărul comunist. M-am decis să plec din țară.

— Cum ai făcut?

— Am luat trenul până la Linz, îmbrăcată ca pentru o drumeție în Salzkammergut. De acolo am ajuns la Salzburg, Innsbruck, Basel, apoi aici, unde locuiesc prietenii mei.

— Și acum cu ce te ocupi?

— Lucrez puțin ca fotomodel, ceea ce făceam și la Praga. Aș putea să predau gimnastica, acasă am participat la concursuri profesionale.

— De ce ai părăsit Cehoslovacia?

— Libertate și oportunități. Vreau să mă împlinesc, să trăiesc din plin, să văd lumea. Nu prea mă interesează politica, dacă la asta te refereai.

— Perfect, o felicită Serghei. Stai jos.

Elena se așeză în fața lui, pe un scaun tare din vinil, iar el îi umplu paharul cu vinul acela dulce, ambrat. Și-ar fi dorit s-o poată vedea așa cum era – soția, nu amanta lui. Îi venea teribil de greu să se afle în aceeași cameră cu el știind că în curând avea s-o părăsească; se temea că Serghei ar fi putut să uite adevărul acela minunat și îngrozitor pe care numai ei îl cunoșteau. Știa că o iubește, dar că se controla și se forța s-o trateze cu cruzime.

— Serghei, când toată povestea asta se va termina…

— Nu se va termina niciodată.

— Trebuie.

— Nu. Tu *trebuie* să înțelegi, Elena. Aceasta este bătălia noastră, a ta și a mea, bătălia oamenilor excepționali, ca noi. Ne vom revedea din când în când, îți promit.

— Din când în când, adică atunci când voi putea scăpa puțin de… nu-și putu duce propoziția până la capăt.

— De soțul tău.

Se ridică brusc și se forță să rămână perfect dreaptă.

— Da, de soțul meu.

Începând din ianuarie 1969 învățase engleza și franceza, luase lecții de bune maniere și muzică, modă, filme, cum să mănânce și cum să se miște și – ceea ce o șocase cu adevărat – cum să facă dragoste. Învățase cum să execute măsuri operative de spionaj și contrainformații, autoapărare, alături de bazele chimiei cu substanțe accesibile civililor și ale fotografiei clandestine. Înșelătoria era ca un mușchi ce avea nevoie de antrenament constant. Cum funcționează întâlnirile conspirative? Cum este cel mai bine să plasezi niște materiale pe o stradă aglomerată? Primul ei obiectiv era acela de a-și găsi o partidă bună pentru căsătorie, ceea ce nu putea decât să facă fericită o fată culeasă din cartierul gării din Mladá Boleslav.

„Ce norocoasă ești, Elena”.

Bărbații politicoși, liniștiți și siguri pe ei, buni capi de familie, nu se înscriau printre țintele vizate de organizația din care făcea parte acum. Rândunelele îi vizau pe cei mai orgolioși, mai ambițioși și mai agresivi bărbați din societățile occidentale, bărbați hotărâți să izbândească cu orice preț, bărbați cărora succesul în viață, în politică și în afaceri le era garantat.

— Niciuna dintre fetele pregătite de mine nu a reacționat așa, ca tine. Din contră, toate erau surescitate de aventura în care se lansau.

— Da, pentru că niciuna dintre ele nu se îndrăgostise de tine, oftă Elena.

11.

Praga, 2016

Grace se trezi brusc dintr-un vis urât combinat cu mirosul de urină. Gândurile despre femeia de oțel cu care adormise, potențate de votcă, vin fiert și bere neagră, lăsaseră locul unei dureri de cap ascuțite. Rămase întinsă în pat, simțindu-se fragilă, vulnerabilă, încercând să se hotărască dacă era turist sau jurnalist de investigație.

I-ar fi fost mai ușor să cumpere un bilet pentru o călătorie cu vaporașul pe Vltava, să mănânce carne de porc sărată, cu cartofi și bere, într-un pub autentic, și să petreacă o oră în muzeul dedicat lui Franz Kafka, în loc să se simtă ca un personaj al marelui scriitor: expusă și urmărită. Individul care fusese capabil să-i dea buzna în apartament și să încerce să-i smulgă poșeta era în stare, probabil, și să o rănească.

Cum nu reușea să-l găsească pe Serghei Sorokin pe internet, iar Elena Craig nu voia să mai stea de vorbă cu ea, nu-i mai rămânea decât o singură soluție: să caute orice document despre Elena care nu fusese incinerat de serviciile secrete cehe. Dacă nu găsea nimic, urma să se resemneze cu excursia cu vaporașul, friptura de porc și găluștile de cartofi, devenind un turist ca oricare altul, fără niciun fel de remușcări.

Institutul pentru Studiul Regimurilor Totalitare ocupa o clădire de cinci etaje acoperită cu plăci de tablă de culoarea petelor de nicotină. Pe când urca scările de la intrare, dincolo de gară, Grace aruncă o privire peste umăr la micul parc și la orașul din spate, învăluit în cețuri.

Odată intrată pe holul întunecat, trecu de o poartă cu turnichete, moment în care un colos cu păr alb la tâmple o apucă de braț. Se smulse din încleștare și, drept răspuns la monologul pâclos în

cehă, îl informă în engleză că dacă n-o lăsa în pace avea să cheme poliția. Ca și cum poliția ar fi putut s-o ajute.

Omul se dădu un pas în spate, cu mâinile sus. Pe umerii uniformei de culoare închisă avea un strat solidificat de mătreață. Spuse iarăși ceva în cehă, pe un ton calm.

Grace își ceru scuze. Deși era limpede că n-avea cum să se facă înțeleasă, voia să-l convingă că nu avea nicio vină pentru starea ei vecină cu paranoia. Scoase un pumn de coroane cehești din buzunar și le vârî sub nasul individului.

— Pot să plătesc. Cât?

El o refuză clătinând din cap.

— Arhive? îl întrebă, mimând cu mâinile răsfoirea unor documente.

Paznicul o duse înapoi la ușă și-i arătă cu degetul orașul. Ceața se transformase într-o ploaie măruntă și vântul bătea destul de puternic, purtând peste piața mare și peste copaci o pungă albă de plastic și frunze căzute.

— La revedere, doamnă. Vă mulțumesc.

Cele două propoziții în engleză ale paznicului erau mai bune decât toată ceha pe care o încasase de la Elena începând din primăvara lui 2014. Se pregătea să iasă înapoi în ploaie, când un bărbat slăbuț, cu ochelari ca fundurile de borcan, intră grăbit în clădire, cu apa scurgându-i-se din haine.

— Englez. Englez, făcu paznicul, arătând spre nou-venit.

— Da, sunt englez.

Omul vorbea de parcă ar fi avut prune în gură. Părul negru i se lipise ca o cască de creștet. Își deschise haina, lăsând să se vadă genul de pulover care, la Montréal, ar fi traversat linia subțire dintre prost gust și hipsterism.

— Cu ce vă pot ajuta?

— Mă bucur să vă cunosc, numele meu este Grace Elliott, îi răspunse întinzându-i mâna.

— William Kovály. Plăcerea este de partea mea. Sunteți americancă?

— Da, cercetător american. Încercam să-i explic acestui domn că aș vrea să urc la etaj, să arunc o privire în arhive.

— Înțeleg. William îi spuse ceva cerberului în limba cehă, apoi se întoarse din nou spre ea: Nu puteți urca.

— De ce?

— Nu vă numărați printre cercetătorii înregistrați.

— Ba da.

— Cum așa?

— E foarte simplu. Sunt jurnalistă și lucrez la un ziar foarte respectabil. Înțelegeți, acolo, de unde vin eu…

— Ah, am înțeles. Aici nu suntem *acolo, de unde veniți dumneavoastră,* aici este Praga.

— Acestea sunt totuși documente publice, iar eu fac parte din public.

— Poate că nu sunteți cine pretindeți că ați fi. Poate că ați venit cu intenția să vă însușiți ilegal sau să distrugeți unele documente. William se sprijini de perete, într-un colțișor prost luminat, care mirosea a frunze umede și a pământ de pe talpa pantofilor lui. Aveți cea mai mică idee despre ce s-a petrecut cu arhivele și dosarele acestei țări în 1989? Mii și mii de file, milioane chiar, au fost tocate și arse. Aveți nevoie de aprobare.

— Și cum aș putea s-o obțin? îl întrebă resemnată.

William își scoase haina udă și o înfășură peste geanta laptopului, o chestie ieftină, argintie.

— Transmiteți cererea și documentele însoțitoare către organele de conducere ale Institutului.

— Și cât durează până primesc răspunsul?

— Între șase și opt săptămâni.

— Poftim? Grace încercă din răsputeri să-și mascheze furia. N-ar fi mai simplu să vină cu

mine, ca să se asigure că nu fur și nu distrug nimic? îl întrebă arătând spre paznic.

— Ce căutați?

— Vreau să dau de urma unor nume.

— Rude, nu-i așa?

Preferă să nu-i răspundă la întrebare.

— Mă rog, probabil că nu e treaba mea, se replie el, după care începu un schimb rapid de replici cu paznicul în limba cehă. La final, cerberul își încrucișă mâinile pe piept și se dădu un pas în spate. William trecu pe lângă Grace și prin porțile cu turnichete, explicându-i: Am venit doar să las ceva, sunt în trecere.

— Ce-ar fi să mă lăsați să arunc și eu o privire prin dosare până rezolvați? N-ați putea spune că sunt asistenta dumneavoastră? Vă rog.

— Omul nu vorbește engleza, dar asta nu înseamnă că e prost.

Grace îi aruncă paznicului un zâmbet capabil să topească un ghețar, dar expresia acestuia rămase neschimbată.

— Am încercat să-i dau bani. Poate că nu i-am dat suficient. Ar lua o șpagă, un bacșiș? Ce părere aveți? Când William își potrivi ochelarii pe șaua nasului și o privi pătrunzător, insistă: Ce vreți să fac? Trebuie să caut urgent o informație. N-am timp să aștept între șase și opt săptămâni.

— Transmiteți dosarul spre aprobare.

Cu aceste cuvinte, bărbatul îi întoarse spatele și începu să se îndepărteze.

— O vizită ghidată, spuneți-i că particip la un tur cultural. Vă jur pe ce-am mai sfânt că în cinci minute termin. Și apoi îi dau un cadou. Nu o șpagă, ci un obiect pe care să-l ducă familiei.

William începu din nou să discute cu paznicul. De data asta, omul păru mai prietenos și încheie conversația pe un ton de întrebare.

— O mie de coroane pentru turul clădirii. William înghiți în sec și își așeză iarăși ochelarii. Apoi, îmi faceți cinste cu o bere.

După ce încheiară tranzacția îl urmă pe scări la etaj.

— Încep să renoveze. Multe dosare au fost mutate deja în centrul orașului.

— Există un computer, o bază de date unde să cauți?

— E cam improvizat totul, în comparație cu mijloacele de care dispuneți voi, îmi închipui. Ați încercat pe Google?

— Sigur că da.

— Fără prea mare succes?

— N-am găsit ce căutam.

— Grace, dacă îmi permiți să-ți spun pe nume, ne-ar fi mult mai simplu amândurora dacă mi-ai spune ce cauți.

Trecură de o ușă masivă și intrară într-un fel de bibliotecă luminată din belșug, pe jumătate distrusă. În partea unde se lucra se vedeau grinzile gri de beton și țevi acoperite neglijent cu folie de plastic. Jumătate din separeurile dedicate studiului individual erau abandonate. În spatele unei tejghele în formă de potcoavă lucrau trei femei.

— Locul ăsta este infestat de azbest. Începi o renovare simplă și… în sfârșit. O conduse pe lângă un șir lung de rafturi care îi veneau până la piept și-i zise: Aici este cartoteca.

Absolut nimic nu era scris în engleză.

— Cum pot căuta un nume?

— În funcție de context. Vrei să afli dacă…

— Poliția secretă. StB.

— Da, ce-i cu ea?

Grace avu dintr-odată revelația că nu știa cum să continue. Dacă ar fi avut trei sau patru ore la dispoziție, cu un bibliotecar supus și conștiincios, ar fi extras toată informația pe nesimțite, dar nu era cazul.

— Să spunem că e vorba despre o persoană care a trăit aici până pe la începutul anilor ’70. Să spunem și că StB-ul și KGB-ul s-au… implicat adânc în viața ei.

William dădu din cap că înțelesese. Cu un trosnet din genunchi și un geamăt de om bătrân, se lăsă pe vine și scoase două ghiduri din raftul cel mai de jos, ambele la fel de mari cât cartea de telefoane a New York-ului.

— Știi ce sunt astea? o întrebă așezându-le pe o masă.

— Nu. De unde să știu?

William se așeză și-i trase și ei un scaun lângă el.

— În anii ’70, la Praga, se producea o formație muzicală numită „Oamenii de plastic ai universului”.

— Așa…

— Era o chestie underground, inspirată de Frank Zappa al vostru. Vocea disidenței, la finalul Primăverii de la Praga, înțelegi? Comunismul însă era departe de a fi învins și, când trupa a fost arestată, un grup de artiști și de gânditori au publicat ceea ce s-a numit Carta 77, în care erau evidențiate toate samavolniciile și abuzurile regimului, se demasca încălcarea convențiilor internaționale privind drepturile omului…

— Am citit despre asta la Muzeul Comunismului.

— Ei bine, unul dintre membrii Cartei 77 a fost Václav Havel. Ai auzit de el?

— Cum să nu? A fost primul președinte al Cehoslovaciei libere.

— Un altul a fost acest om, Cibulka, continuă William lovind cu palma ghidurile groase. A fost arestat și aruncat în închisoare de nenumărate ori, înainte de 1989, pentru criticile la adresa regimului. Probabil că a fost și torturat. Chestii obișnuite pe vremea aceea. Ei bine, după căderea comunismului s-a hotărât ca tot ceea ce poliția secretă nu apucase să ardă să fie declasificat după anumite termene. Oamenii fuseseră umiliți și maltratați, voiau răzbunare. Evident, autoritățile se gândeau mai mult la o tranziție lină. Ceva

asemănător cu procesul de adevăr și reconciliere din Africa de Sud, după apartheid. Cibulka, în schimb, nu înțelegea să ai aibă răbdare. Nu uita și nu voia să ierte. A făcut rost cumva de listele secrete cu numele reale ale securiștilor și colaboratorilor și, fără să întrebe pe nimeni, a început să le publice.

— Extraordinar.

— Cred că ediția asta e cea retipărită în 1999. A făcut senzație. Pe fiecare pagină se găseau sute de nume imprimate cu caractere minuscule. Bărbatul scoase o pereche de ochelari de citit din servietă și-i spuse: Găsești aici numele, data nașterii și numele de cod. Nu toți aveau un nume de cod, firește. StB-ul a recrutat cam patruzeci de mii de oameni între finalul Primăverii de la Praga, din 1968, și Revoluția de Catifea, din 1989. Unii erau colaboratori acoperiți și făceau diverse servicii poliției secrete. Alții erau contacte confidențiale, care transmiteau informații. Arătau oamenii cu degetul, cum spun americanii, adică turnau.

— Cum de știi atâtea lucruri?

— Mi-am dedicat întreaga viață studiului arhivelor. Cam plicticoasă perspectivă, nu-i așa? zâmbi trist englezul. Deschise un alt volum, care avea și fotografii. Aici avem numele și, uneori, chiar portretul agenților StB oficiali. Să revenim la oile noastre. Ce nume te interesa pe tine?

— Dacă nu te superi, e o chestiune privată. Numele sunt în ordine alfabetică? întrebă Grace făcând un pas înainte și încercând să-l dea la o parte.

Fără să-i răspundă, William se ridică și se duse să stea de vorbă cu funcționarele de la ghișeul în formă de potcoavă. Când se asigură că bărbatul era suficient de departe, Grace începu să caute febril numele Josef Straka. Erau mai mulți Straka, dar niciun Josef. Se mai asigură o dată că William nu-și vâra nasul unde nu-i fierbea oala și dădu repede la litera K, de la Kliment. Nu reuși să găsească

nimic interesant nici așa, iar ghidul ei tocmai își încheiase conversația și se apropia.

— Ai avut noroc?

— Nu, recunosc.

— Persoana pe care o cauți este încă în viață?

— Da.

— Trăiește aici?

— Nu.

— Dar este ceh… sau cehoaică?

— E un bărbat. A plecat la începutul anilor șaptezeci.

— Ce? Când, mai precis? Poate în 1971 sau 1972.

— Cum a plecat?

— A fugit.

William rămase pe gânduri. O femeie se apropie din direcția opusă. Avea spre șaizeci de ani și era îmbrăcată cu pantaloni de piele și cu o bluză exagerat de decoltată. Cei doi începură să discute rapid în cehă, aruncând, din când în când, priviri în direcția lui Grace. Se opriră după o vreme, părând că au ajuns la o decizie.

— E posibil ca omul tău să fie un ceh oarecare, destul de norocos să scape de sârma ghimpată, de gloanțele grănicerilor și de colții ciobănești germani, căci așa erau păzite granițele după pretinsa „normalizare” de la începutul anilor șaptezeci. William făcu o pauză, părând că pică din nou pe gânduri. Dacă a reușit, prietenul tău este un fel de supererou. Vezi tu, Grace, spre finalul regimului, în 1989, când KGB-ul, StB-ul și șefii din partid au început să distrugă tot ce se putea distruge, au acționat organizat, ierarhic. Înțelegi ce vreau să spun?

— Cred că da.

— Au tocat și au ars dosarele care i-ar fi incriminat pe ei, personal. După cum ți-am spus, se temeau de răzbunarea poporului. Genul ăsta de oameni își aminteau încă soarta colaboratorilor

naziști la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial.

— Spânzurați prin piețe.

— Da. Însă chiar mai important este faptul că acești indivizi, bărbați și femei, erau foarte puternici și încrezători în steaua lor.

— Cum adică?

— *Erau convinşi că vor ajunge înapoi înăuntru.*

— Înăuntru?

— În castel. Vorbim despre oameni inteligenți, care înțelegeau funcționarea sistemului. Așadar, au distrus toate documentele care i-ar fi putut împiedica să pună din nou mâna pe puterea politică. Alte documente se puteau dovedi utile în viitor, pentru operațiuni de șantaj, de pildă. Pe acestea le-au ascuns.

Grace reîncepu să răsfoiască primul volum.

— Caut pe cineva numit Serghei Sorokin.

— Ăsta nu este un nume ceh.

— E rus, dar a lucrat aici. Să spunem că era agent KGB.

— Îmi dai voie? William dădu paginile la secțiunea agenți, dar, negăsind nimic, consultă cel de-al doilea volum, cel cu lista. Din nou, fără succes. Kaghebiștii nu figurează aici. Ce face acest Serghei Sorokin acum? Mai trăiește?

— Nu știu. Am mai căutat pe cineva, dar tot degeaba.

— Cum spuneam, poate că a fost un fel de supererou. Dar, în 1989, cei care aveau acces la informații au căutat în primul rând să se apere. A doua prioritate a fost distrugerea tuturor informațiilor legate de capitalul străin.

— Capitalul?

— Scuze. Capitalul uman. Agenții și colaboratorii din serviciul extern. Pentru că urmau să aibă din nou nevoie de acești oameni atunci când reveneau la putere, indiferent de regimul care avea să se instaleze, în Cehoslovacia sau în Rusia.

— Așadar, fie omul nostru era un anonim oarecare, fie…

— Fie era cineva important. William deschise și închise la loc uriașa carte de nume. Eu însumi sunt pe jumătate ceh. Tatăl meu a făcut parte din cei care au reușit să plece din țară în 1968, înainte să cadă din nou Cortina de Fier. A ajuns la Londra doar cu o valiză. Când a fost publicată această carte, a început să caute nume de prieteni. A fost o sursă de inspirație pentru niște discuții foarte interesante la cină. Privind-o fix în ochi, William adăugă: Indivizii cei mai suspecți, cei despre care știa sigur că făcuseră poliție politică, nu figurau în ghid.

— Poate că erau prea importanți?

— Exact. Mai ai și alte nume? Îmi cer scuze, dar, dacă ești pe urmele unor oameni puternici din KGB, care nu și-au pierdut nici acum influența, nu vei găsi absolut nimic aici sau prin alte arhive.

Grace se ridică în picioare, oripilându-se încă o dată de puloverul lui dubios și de ochelarii groși.

— Tu ce cauți prin dosarele astea, William? De ce ți-ai dedicat viața acestui univers sordid?

— Sunt cercetător universitar, îi răspunse puțin distant.

— Unde?

— Sunt profesor asociat de istorie la London South Bank University. Ai auzit de ea? Din partea lui Grace nu primi decât o uitătură bănuitoare, așa că rânji și continuă: Lucrez la o carte despre metodele de recrutare în timpul Revoluției de Catifea, în comparație cu Primăvara Arabă. Mai cauți și alte nume?

— Doar nu m-ai urmărit până aici?

— Nu, nu te-am urmărit, îi răspunse el izbucnind într-un râs sănătos.

Îl măsură atent cu privirea câteva clipe bune, ajungând la concluzia că era prea stângaci și ciudat ca să fie un spion. Se așeză înapoi lângă el și începu să examineze intrările de la litera K.

William își schimbă ochelarii de distanță cu cei de citit.

Pe listă apăreau o Klimentová și mai mulți Kliment, în forma masculină. Grace închise ochii un moment și îi deschise din nou. Iată-i: Petr și Jana Klimentová. Numele de cod al lui Petr era același cu numele lui real, dar cel al soției lui era diferit.

— Nume de cod Vrba, spuse William. În limba cehă, înseamnă salcie.

În nări îi reveni mirosul de urină din micul apartament închiriat. Se întoarse rapid ca să vadă dacă custozii îi supravegheau, apoi scoase telefonul și fotografie cu el numele părinților Elenei, așa cum figurau în ghid.

— Spune-mi mai multe despre Petr și Jana, o încurajă William, punându-și din nou ochelarii de distanță.

12.

Paris, 1971

Kara Modeling închiriase un restaurant în apropiere de École Militaire, în cel mai șic arondisment al Parisului, pentru petrecerea de Crăciun. Era o ocazie pentru potențialii parteneri și clienți ai companiei să întâlnească fetele într-o atmosferă relaxată. Membri de rang înalt ai executivului francez erau, de asemenea, invitați, împreună cu reprezentanți ai corpului diplomatic, corporatiști și jurnaliști importanți. Pavajul de granit de pe Rue Cler era acoperit de o zăpadă umedă, iar până la hotel mai avea câteva sute de metri, așa că Elena purta cizme înalte, aproape până la genunchi, sexy, dar practice. Danika alesese pantofii cu tocuri înalte.

— Nu știu de ce Serghei te-a măritat așa de repede.

Danika alunecă, își pierdu echilibrul, scoase un mic țipăt și întinse mâna să se agațe de prietena ei. Elena o prinse fără dificultăți. Știa că așa era Danika și că n-o putea schimba. Ea ținea băuturile, ea căra hainele, ea rămânea trează. Îi făcu semn să tacă din gură, căci străzile înguste aveau un ecou puternic.

— Vreau să merg la bal la New York, spuse Danika. Strasbourg? Pe bune? În America nimeni nu a auzit de Strasbourg. De ce nu te-au trimis măcar la Paris, pentru numele lui Dumnezeu?

— Avem deja două fete la Paris.

Pe Avenue de la Motte-Piquet, unde piața se deschidea într-o stradă noroioasă, plină de autoturisme și de mașini de transport, Danika o împinse pe Elena sub semnul luminos al unei farmacii.

— Ia zi, ai scos ceva de la *monsieur* Jean-Yves al tău?

Soțul Elenei nu acționa așa cum se așteptaseră. Jean-Yves era atât de bogat, încât nu avea nevoie să lucreze, deși lucra – puțin. Cu cât petrecea mai mult timp cu ea, aici, la Paris, pe Rivieră, la schi în Alpii italieni, cu atât se îndepărta mai mult de planul lui inițial, pentru care-și pierduse aproape complet interesul: acela de a face carieră la Consiliul Europei, de a ajunge primar și, în sfârșit, încurajat de bunicul lui, politician gaullist, președinte al Republicii Franceze.

La Strasbourg locuiau într-o vilă de piatră împreună cu doi servitori, pe o stradă mărginită de superbul Parc de l'Orangerie. Portocalii din seră reprezentaseră cadoul lui Napoleon pentru iubita lui soție, Josephine, și fiecare fruct sau floare, spunea Jean-Yves, purta esența amorului dintre cei doi. Jean-Yves o copleșea cu cadouri, îi cânta și voia să facă dragoste cu ea tot timpul – chiar și acum, la șase luni de când se căsătoriseră.

Elena nu-l mințise pe Serghei despre ambițiile tot mai vagi ale soțului ei, dar nici nu-i spusese tot adevărul.

— Îmi prezintă oameni foarte puternici, Dani. Cunoaște pe toată lumea.

— Oameni puternici *francezi.* Adică, îți furnizează ceva ce noi n-am putea obține în douăzeci de minute, la recepția din seara asta? La un pahar de șampanie cu șeful de cabinet al prim-ministrului? La naiba, acum o să arăt ca o prostituată de stradă, udă leoarcă.

— De ce nu vrei să ne întoarcem? Ai putea să te schimbi.

— Nu vreau să mă schimb. Continuară să avanseze pe sub copertinele magazinelor de pe Avenue de la Motte-Piquet. Vrei să știi de ce cred eu că te-a căsătorit Serghei cu acest francez plicticos?

— Nu e plicticos.

— Ca să rămâi, de fapt, a lui.

Elena se opri în fața restaurantului. Prin ferestrele aburite se vedeau bărbați în costume și femei în rochii strâmte, decoltate.

— Nu sunt a lui, îi răspunse în șoaptă. De unde până unde ți-a venit ideea asta?

În clipele sale cele mai negre, Elena își închipuia că nu era altceva decât una dintre multele fete speciale ale agentului rus, ființe pe care acesta le recruta și le controla cu promisiunile unei vieți împreună când totul se va termina: un apartament spațios la Moscova, cu vedere spre Piața Roșie, un conac la țară, iarna vacanțe la munte și vara, la mare. Copii!

— Are o mulțime de fete.

Elena avea obiceiul să ridice bărbia atunci când voia să-și impună punctul de vedere.

— Ba nu. Danika începuse să tremure de frig. Te are numai pe tine.

Înăuntru era cald, iar în aer plutea un miros de vin roșu și de fum de țigară. Danika o abandonă imediat pe Elena și se aruncă în mulțime, culegând de pe o tavă două pahare de șampanie, ambele pentru ea. Serghei stătea într-un colț și discuta cu doi bărbați. Franceza lui avea un puternic accent slav, dar știa tot ce se putea ști despre vin, brânză și *nos ancêtres les Gaulois*[5]. Cunoștea regulile. Niciuna dintre ele nu avea voie să i se adreseze lui Serghei, nu aici. Cea mai recentă legendă de care se folosea era legată de un proiect imobiliar. Elena nu pricepea deloc de ce nu rămânea la o singură acoperire. I se părea că era inevitabil ca un client dintr-o existență anterioară să-l recunoască în noua ipostază și să-l dea în vileag.

Ce-ar fi spus într-o asemenea eventualitate: *„Non, monsieur,* probabil că mă confundați cu altcineva”? Sau ar fi presărat sare de ricin în micul dejun al nefericitului?

Într-o oră, Danika era beată. Atât de beată, încât *monsieur* Roche, șeful filialei franceze a agenției de fotomodele Kara, se văzuse nevoit să o tragă

deoparte. Elena, care îndurase răbdătoare complimentele proprietarului unei agenții de publicitate care-i spunea că ar trebui să joace în filme, își croi drum până la ei, evitând țigări aprinse și alte capcane. Tipul cu agenția o urmări fără milă, asigurând-o zgomotos că numai el putea să aibă grijă de ea și s-o lanseze în cariera cinematografică.

Deși începuse să participe la parade de modă de mai puțin de un an, Elenei i se oferise deja o carieră în industria de film de cinci ori – de fiecare dată, în schimbul unei vizite în camera de hotel a potențialului impresar. Verigheta ei nu însemna absolut nimic pentru genul acesta de indivizi.

— Ascultați-mă, *madame,* insista tipul de la agenție trăgând-o de rochie.

Elena era pe cale să-și înfigă unghiile în mutra lui, când Serghei apăru și se vârî între ei. Prefăcându-se nonșalant că nu o cunoștea, i se adresă în engleză.

— Dumneavoastră sunteți Elena? Elena Klimentová?

— Da, domnule. Și dumneavoastră?

— Numele meu este Graham Spector. Poate ați auzit de firma mea, Spector Properties. Ne-am mai întâlnit la Colmar, dacă nu mă înșală memoria.

— Ah, desigur. Acum îmi amintesc.

Intervenția salvatoare îl făcu pe publicitar să se retragă; Serghei o conduse spre Danika, pe care *monsieur* Roche o dirija cu o mână fermă către o canapea roșie. Era loc pentru patru persoane, iar agentul îndepărtă politicos un bărbat în smoching și un model din Polonia cu care Elena lucrase mai demult la o campanie pentru șampania Krug. În timp ce discutau, Danika era singura care nu respecta regula sfântă de a zâmbi tot timpul.

— Oamenii vorbesc despre ea, despre cum se face de râs, comentă *monsieur* Roche turnând fiecăruia vin în pahare. Riscă să ne strice

atmosfera. Mai ales dacă începe să vorbească aiurea.

— N-ar face niciodată asta. S-a amețit pentru că n-a apucat să mănânce nimic. Cel mai bine ar fi s-o duc înapoi la hotel, se oferi Elena.

— Le însoțesc și mă întorc aici, spuse Serghei ridicându-se.

Elena îșI ajută prietena să se smulgă de pe canapea și s-o ia spre ieșire. Pe drum, Danika mai înșfăcă un pahar de șampanie pe care-l dădu pe gât.

— Nu sunt beată, să știi.

Prietena ei îi încheie cu grijă haina lungă, neagră.

— Știu, știu că nu ești beată.

— E doar o strategie de-a mea, de a mă preface vulnerabilă. Limba i se împleticea, iar cuvântul „vulnerabil” îi punea dificultăți neașteptate. Când par vulnerabilă, bărbații îmi spun toate secretele lor.

O luară înapoi către hotel, cu Elena sprijinind-o pe Danika să nu cadă. Aproape ajunseseră, când Serghei le ajunse din urmă prezentându-și scuzele. Nu mai era la prima tinerețe, iar viața sedentară de patron de agenție imobiliară începuse să-și lase urmele în jurul taliei.

Danika se împiedică și se redresă rapid.

— Distracție gratuită. Asta i-ai dat Elenkăi noastre, Serghei. Uită-te la mine. Aventură! Vocea tinerei umplea toată strada, pustie la ora aceea. Aventură! Își irosește talentele, iar dumneata, tovarășe… o știi prea bine.

— Dar trăiește într-o casă superbă, Danika. Soțul ei cheltuiește mii și mii de franci ca s-o renoveze și s-o facă încă și mai luxoasă. E o viață minunată. Sursele mi-au raportat că este și un om tandru, foarte inteligent, cu totul dedicat Elenkăi. A renunțat la tot pentru a se transforma în soțul perfect. Dacă altă dată se ocupa de el însuși, acum,

pur și simplu, nu face decât să-și petreacă vacanțele la Saint Tropez cu soția lui perfectă.

— Îl iubești pe frumosul tău francez? o întrebă Danika.

— Chiar dacă-l iubește, dragostea nu este suficientă, nu-i așa, Elena? răspunse Serghei pentru ea.

13.

Praga, 2016

La Institutul pentru Studierea Regimurilor Totalitare, William Kovály rămase tăcut. Își scosese ochelarii și acum privea undeva în neant, gânditor. Grace tocmai îi povestise despre Petr, despre Jana și despre celebra lor fiică, fosta soție și confidenta celui care ar fi putut deveni următorul președinte al Statelor Unite ale Americii.

Bărbatul se întrerupse din reflecție și se transformă instantaneu într-un om de acțiune. Primul lucru fu să facă o listă în carnetul de notițe al lui Grace, cu numerele dosarelor pe care trebuia să le caute. Găsiră numere de dosare pentru Elena și părinții ei, ca și pentru Josef Straka. Din păcate, se vădi că femeile din spatele ghișeului în formă de potcoavă nu-i puteau ajuta. Dosarele, dacă mai existau, fuseseră mutate deja la adresa din Orașul Vechi a Institutului pentru Studierea Regimurilor Totalitare.

Grace avea drumul spre Institut deja înregistrat în memoria iPhone-ului ei, însă nu voia să-l folosească și nici să se bazeze pe traseul preferat de William. Nu putea vedea pe nimeni urmărindu-i, dar, la fel ca mai înainte, simțea o prezență.

— Cineva ne urmărește. Știi cum e când n-o poți dovedi, dar ești absolut convins că așa este?

— Nu. William se molipsi și el, începând să arunce priviri alarmate în jur. Ești sigură că cineva n-a dat deja buzna în camera ta, căutând să fure ceva?

Grace îi spuse despre surpriza din vasul de toaletă, dar nu menționă și vibratorul.

— Atunci, cum îți explici faptul că nu mi-a dispărut computerul?

William nu-i răspunse. Vântul devenise atât de puternic, încât îi întorcea tot timpul umbrela pe

dos. Trecură pe lângă un restaurant de hamburgeri și fripturi argentiniene, apoi William o îndrumă într-o alee întunecoasă, pavată cu piatră de râu. Era ultima stradă înainte să ajungă la Institut, așa că acum verificau toate porticurile și nișele, ridicând ochii chiar și spre balcoane, ca să vadă dacă nu erau urmăriți. Toate mașinile parcate pe laturile străzii erau goale.

— Am scris la un moment dat un studiu despre teoria conspirației, îmi dai voie să mă lansez în niște speculații?

— Dă-i drumul, îl încurajă Grace.

— Ai pregătire jurnalistică, ai lucrat aproape toată viața pentru un tabloid de supermarket, iar acum…

— Nu inventez nimic, William.

— Te-a prins și pe tine din urmă criza vârstei de mijloc, așa-i? Sentimentul acela al inutilității și disperarea? Anul trecut am fost cât pe-aci să cumpăr un Aston Martin vechi, decapotabil. Era mult mai mult decât mi-aș fi putut permite și complet nepractic. Avea nevoie de reparații, dar era galben și-mi amintea de tinerețe…

Pe marginea râului se ridica o mândrețe de clădire clasică, iar lângă ea, o cutie neagră din piatră industrială, brutală în simplitatea ei, cu gratii groase la ferestre.

Grace se apropie de ușa clădirii vechi și o încercă, apoi bătu cu putere de câteva ori.

— Știi, nu e tocmai o clădire publică, îi spuse William.

Grace bătu din nou, apoi lovi tare în ușă. Zece minute mai târziu, după ce bărbatul încercase să apeleze de pe mobil diverși cunoscuți care, teoretic, s-ar fi aflat acolo, ușa începu să se deschidă încet.

Își făcu apariția în fața lor un omuleț cu o coafură de Albert Einstein, care deschise larg brațele și-l îmbrățișă călduros pe William. Se salutară îndelung în cehă, apoi William o prezentă

și pe ea, cu accentul lui puternic, drept *ameri-chană.*

Trecură printr-un antreu ce părea o combinație între o sală de poștă și un depozit de gunoaie, după care urcară niște scări. Un bărbat îl salută pe William din spatele unui birou de pază, apoi cei trei bărbați începură să dezbată dacă era un moment potrivit de vizită sau nu, având în vedere că ora închiderii se apropia cu pași mari. William schiță un gest spre Grace, care zâmbi și ridică inocent din umeri.

— *Ameri-chană…*

În interior lucrau femei și bărbați de toate vârstele, îmbrăcați în blugi, cu hanorace și badge-uri de securitate la gât. Grace descoperi, din saluturile care le erau adresate, că numele adevărat al lui Einstein al lor era Milan. În colțișorul lui de birou înghesuit se vedeau teancuri de ziare și dosare împrăștiate peste tot, iar pe pereți, postere de propagandă comunistă.

Milan se prăbuși în fotoliul de piele crăpată din dreptul biroului și se logă în contul lui de la computer, iar William întinse mâna după caietul ei de notițe. I-l dădu neîncrezătoare.

— A acceptat să caute câteva nume pentru noi.

— Pentru mine, vrei să spui, îl corectă Grace deschizând carnețelul la pagina cu numele și numerele de referință.

— El are dosarele-matriță, îi spuse William în timp ce parcurgea lista.

— Ce sunt alea?

Bărbatul își trecu mâinile prin părul încă ud, gândindu-se cum să-i explice.

— Dacă există un dosar, îl poate vedea sau, cel puțin, poate afla unde e depozitat.

Milan introduse numele și numerele respective în computer și-i raportă rezultatele căutărilor lui William, care îi traducea. Descoperi ceea ce Grace găsise deja în cărțoaiele lui Cibulka, anume că Petr și Jana erau pe lista contactelor serviciilor de

informații cehe, StB, și că Jana avea nume de cod. Dosarul ei fusese însă fie șters, fie distrus. Despre Petr, Elena sau Anthony Craig apărură niște documente, pe care Milan le scoase la imprimantă. Numele lui Josef Straka și numărul asociat nu produseră niciun rezultat.

— Aproape tot ce are despre Elena și despre soțul ei a fost șters, iar ce-a mai rămas este foarte puțin.

— Nu ți se pare ciudat?

— Fosta soție a unuia dintre cei mai puternici industriași americani? A unei imagini vii a capitalismului triumfător? A unui bărbat care ar putea ajunge președintele Statelor Unite? William făcu o pauză, în timp ce Milan continua căutările, și clătină sceptic din cap. Chiar și în anii șaptezeci-optzeci, Elena a fost cea mai faimoasă expatriată de origine cehă. Dosarul ei ar trebui să fie uriaș, cred că ajunseseră să-l care cu camionul.

Milan mai imprimă niște documente.

— E amuzant. Până în dimineața asta, nici nu mi-ar fi dat prin cap că Elena Craig ar fi avut vreo importanță, cât de mică. E destul de cunoscută aici, în Cehia, dar oamenii cred că nu se ocupă decât de centre de înfrumusețare și de haine fistichii.

— Nu e decât un rol din multele pe care le joacă, îi răspunse Grace, care, deși era supărată în continuare pentru scena din mașină, știa cât de mult o dureau pe Elena astfel de categorisiri. În plus, nu cred că termenul „fistichiu” e cel mai potrivit pentru creațiile ei vestimentare.

Milan îi aruncă o privire lungă lui William, ca și cum ar fi fost pe punctul să-i spună ceva, dar preferă să se întoarcă la ecranul computerului. Mai apăsă pe niște butoane și imprimanta reveni la viață. Scoase două foi de hârtie pe care i le înmână lui Grace. Aproape fiecare pagină era anonimizată la greu, cu tuș gros, negru. Era tot ce aveau despre

Elena Klimentová, în principal relatări ale unor discuții purtate cu tatăl ei.

Pe prima pagină erau o fotografie a Elenei și adresa ei din Manhattan. Apărea și numele lui Anthony Craig, alături de numărul care-i dusese către șapte pagini pe care textul era cenzurat aproape în întregime. Mai dădură și peste o versiune mai veche, neînnegrită, unde se putea citi o adresă din orașul francez Strasbourg. Se părea că acolo o chema Elena de Moulin. Din nou, cenzura intervenise puternic, dar în locul lui Anthony Craig apărea numele lui Jean-Yves de Moulin.

— Avem ceva despre acest Jean-Yves de Moulin? întrebă Grace.

— Încă un dosar gol.

Milan se întoarse la computer și deschise o serie de documente, începu să le citească rapid, scoțând mici chicote.

— Ne-ar putea spune și nouă despre ce e vorba?

— StB-ul l-a anchetat pe Petr, destul de mult, se grăbi să traducă William. Dar nu există nicio informație de real interes în materialul rezultat. Totul se învârte în jurul Elenei și al soțului ei, dar este banal și fără sens, aproape…

— Intenționat plictisitor?

Milan arătă cu degetul spre Grace și William începu din nou să traducă.

— Exact. De parcă ar fi scos toată partea suculentă și ar fi lăsat doar coaja, ca o diversiune menită să ne facă să credem că nu e nimic interesant.

— Precum spa-urile și hainele fistichii, nu ți se pare?

Ieșiră din vechea clădire puțin după ora patru. Ziua, și așa ploioasă, devenise rece și întunecată. Dinspre râu urcau fuioare de ceață pe străduțele orașului.

— Crezi că Anthony Craig va fi ales? o întrebă William.

— Nu știu. Elena zice că da.

— Dar sondajele…

Conversația asta o plictisea pe Grace în orice limbă. Privi în jur. Iarăși, același sentiment că erau urmăriți, deși nu putea vedea pe nimeni. Bărbatul o conduse la o berărie numită U Fleků, aflată la numai zece minute de sediul Institutului pentru Studierea Regimurilor Totalitare. În sala austeră, dar nu fără un anume farmec, cu lemnărie sculptată, nu era aproape nicio femeie în afară de ea. La o masă plină de halbe, un grup de tineri în cămăși albe, corporatiști, urlau un cântec de groază, acompaniindu-se cu un acordeon. Grace și William se așezară față în față în capătul unei mese lungi, lângă petrecăreți. Fără ca măcar să dea impresia că-i întreabă ce doresc, un chelner le trânti pe masă două halbe pline cu o bere neagră, spumoasă, apoi un altul le aduse două păhărele umplute cu un lichid ambrat.

Grace răsfoi din nou foile imprimate. Cele două cu fotografiile Elenei erau structurate și cenzurate la fel. Responsabilul cu markerul nu iertase nimic, în afară de un cuvânt în cehă, scăpat aproape întreg. William ridică halba și o îndemnă să facă la fel. Băură și apoi rămaseră ochi în ochi, zâmbetul lor transformându-se în ceva mai bizar. Grace scoase prima pagină din maldărul de foi imprimate de Milan, cea care conținea cuvântul mutilat. O ridică în lumină, se vedea clar: *dňáček.*

— Ce înseamnă asta?

Bărbatul își schimbă ochelarii și ridică și el foaia, ca să vadă mai bine.

— N-ar putea fi decât cuvântul *ledňáček.*

— În engleză, dacă nu cer prea mult?

— Kingfisher[6].

Grace dădu pe gât păhărelul cu tărie. Mied. Prea dulce. Își drese gustul cu o gură de bere. Când ridică ochii din halbă i se păru că cel puțin jumătate din slavii din încăpere se holbau fix la ea. Își șterse buza de sus cu dosul palmei, speriată că s-ar putea să aibă o mustață albă de spumă.

Foile imprimate i se păreau acum mult prea expuse, așa că le împături în două și le prinse între paginile carnetului de notițe. Le și fotografiase, ca măsură suplimentară de siguranță. Puse totul în poșetă, pe care și-o trase în brațe.

— Sunt urmărită.

Lui William îi pieri zâmbetul de pe buze.

— Poftim?

— Sunt în pericol.

— Ești o femeie frumoasă, într-un local plin de bețivi. William se întinse peste masă și puse o mână peste ale ei, ținând-o așa un moment. Sigur că se uită la tine. Nu se pot abține.

Nu mai avea încredere în nimeni și în nimic: nici în complimentele, nici în ajutorul lui. Unde naiba o adusese? Grace nu înțelegea nimic din conversațiile din jur, iar dacă mai bea, nici mintea ei n-avea să mai valoreze mare lucru.

— Îți mulțumesc, ești foarte amabil. Se ridică și se îndreptă spre casieria de la intrare, cerând nota de plată. Lăsă dublul consumației și comandă încă un rând pentru William.

— Unde te duci? o întrebă el; apăruse brusc în spatele ei.

— N-am dormit prea bine azi-noapte și, după cele întâmplate, nu mă simt în apele mele…

— Hai să mâncăm ceva, măcar.

— Poate altă dată.

— Unde locuiești? Parcă ai zis că apartamentul tău este deasupra unui magazin de mirodenii… E departe? Dă-mi voie să te conduc acasă.

— Nu, nu e nevoie.

— Hai, doar nu ți-e frică de mine?! râse William. Nu sunt decât un profesor asociat de istorie la cea de-a 979-a cea mai bună universitate din lume. Odihnește-te, și poate că programăm pentru mâine acel *altă dată.* Vin să te iau de acasă și te invit la un restaurant adevărat.

— Sigur.

— Dă-mi voie să te conduc.

Ar fi vrut să o însoțească. Deși avea un aer în permanență neîndemânatic, era chiar drăguț dacă te uitai mai atent. Era și deștept, fără îndoială. Poate că suferea de un efect întârziat al mahmurelii, dar nu avea încredere în el, nici în prietenul lui, Milan, nici în această berărie. Voia să analizeze cu atenție, singură, materialele pe care pusese mâna. Îi indică printr-un gest scurt masa unde stătuseră și pe care apăruse rapid încă o bere pentru el.

Noaptea, străzile pavate ale orașului vechi, cu felinarele lor gălbui și cafenelele afumate de la fiecare colț, i se păreau parcă predestinate poveștilor romantice. Se imagină șezând într-unul dintre localuri, cu William de cealaltă parte a mesei, ținând-o de mână, și îi păru rău că-l alungase. Ecourile unor pași o treziră brusc din reverie. Când se oprea, pașii se opreau și ei. Se uită în spate și văzu doi bărbați pe trotuar, nu departe de ea. Se opri, prefăcându-se că-și verifica telefonul, iar cei doi se opriră să-și aprindă țigări. Erau bărbații din tren, cei care o urmăriseră și în Piața Veche. Cel în geacă de motociclist, cu ochi neliniștitor de frumoși, purta acum un fes negru. Își continuă drumul folosind camera telefonului ca pe o oglindă retrovizoare. Celălalt bărbat purta un palton negru și era puțin crăcănat. Când ea se grăbea, iuțeau și ei pasul, dar aveau grijă să nu se apropie prea mult. În mâna stângă, ascuns în mânecă, Grace ținea strâns cuțitul de bucătărie.

Lângă Podul Carol circulația se aglomera, cu oameni plimbându-se înfofoliți în jachete călduroase, plimbându-și câinii sau cumpărând cârnați și vin fiert cu mirodenii de la chioșcuri. La început i se păru că era mai în siguranță printre ei, apoi intră din greșeală pe o alee plină de turiști și îi pierdu din vedere pe cei doi urmăritori. Asigurându-se că avea geanta închisă bine, își înfășură cureaua pe braț, ca să nu i-o poată smulge nimeni, pregătită să țipe și să înjunghie dacă era

cazul. Încercând să avanseze și să se uite în toate părțile în același timp, se lovea de oameni, cerându-și scuze în ceea ce devenise pentru ea limba erorilor pedestre: franceza.

Mulțimea se rarefie când depăși intrarea pe Podul Carol. Doi africani, în haine marinărești de modă veche, încercară să-i vândă o excursie cu barca lor în dimineața următoare. Le ascultă cu prefăcută atenție reclama, așteptând, de fapt, să vadă dacă cei doi își făceau apariția. Nu reuși să-i vadă.

Mai avea două străzi până la apartament. Le străbătu în fugă, deschise ușa grea care ducea într-o curte interioară, lângă magazinul de mirodenii, intră și închise la loc. Rămase câteva minute de partea cealaltă, pe coridorul rece, cu urechea ciulită.

Pașii începură să se audă chiar când se pregătea s-o ia către casă. Se opriră în dreptul ușii. Grace își așeză fără zgomot geanta pe jos. Ținea cuțitul în mâna dreaptă, iar în stânga strângea cheile apartamentului, astfel încât cea mai lungă să-i iasă printre degete, după cum o învățase instructorul de autoapărare de la YMCA din Avenue du Parc.

De cealaltă parte a ușii era liniște. Bărbații nu-și vorbeau și nu făceau nicio mișcare.

Suntem aici. Știm unde locuiești.

Peste cinci minute auzi din nou târșitul pașilor pe piatra cubică. Cei doi se îndepărtau. Era atât de încordată, încât fu nevoită să se sprijine cu spatele de zid ca să nu cadă, căci i se tăiaseră picioarele.

Odată ajunsă la etaj, încuie bine ușa și o blocă din nou cu scaunul. Începu să-și parcurgă notițele și foile imprimate. „Kingfisher”, își spuse. „Ar trebui să existe rafturi întregi de dosare despre tine. De ce nu găsim nimic? Ce încearcă să ascundă? Cine sunt *ei?”*

Privi din nou pagina cu adresa Elenei din Strasbourg. Jean-Yves de Moulin. Elena de Moulin.

De pe computer rezervă un bilet de avion, în dimineața următoare, la șase și jumătate, de la Praga la Strasbourg.

14.

Strasbourg, 1972

În fiecare dimineață, la nouă și cincisprezece minute, după micul dejun și cafea, după ce răsfoia *Le Monde* și *Le Figaro,* Elena își făcea alergarea prin parcul Orangerie.

Sosiseră berzele, simbolul Alsaciei, păsări masive, aproape ireale. Se plimbau, înalte și albe, pe trotuarul de vizavi de casa ei, își construiau cuiburi gigantice pe stâlpii de iluminat și clămpăneau din ciocuri una la cealaltă. Erau elegante și stângace în același timp, ceea ce corespundea parțial imaginii pe care Elena și-o făcuse despre ea însăși.

Ca aproape toți francezii, Jean-Yves refuza să iasă la jogging. Pentru el, acest sport nu era decât o reminiscență inutilă a vremurilor când oamenii trebuiau să vâneze și să alerge după hrană, înțelegea beneficiile mișcării pentru corp și minte, dar prefera sofisticarea unei partide de înot după-amiaza.

Elena privi berzele cum se chemau una pe alta, *clac, clac, clac,* cum își construiau și își reparau cuiburile. Din când în când soarele se reflecta din coaja imaculată a câte unui ou. Alergă, făcu exerciții de mobilitate și adulmecă liliacul în floare. În mica grădină zoologică dintr-o margine a parcului puteau fi văzute maimuțe, papagali și struți. La locul de joacă, copiii se cocoțau pe un minimunte făcut din sfori. La finalul exercițiilor, ca să se răcorească, trecu fără grabă pe lângă cuștile cu animale, de care se simțea suspect de apropiată. Până la urmă, viața lor nu era foarte diferită de a ei.

În aceeași dimineață îl privise îndelung pe Jean-Yves în timp ce dormea. Familia lui fusese atât de puternică atât de mult timp, prin succesiunea de

regi și regine, de francezi și de nemți, prin războaie și molime. Purta pe chip această putere chiar și când dormea. Nu exista problemă pe care de Moulin să n-o poată rezolva. Își imaginase cum ar fi fost copiii lor, dacă ar fi venit pe lume cu aceeași siguranță calmă, binevoitoare, ca a bărbatului. Ar fi fost niște copii buni, politicoși și chipeși, meniți să conducă, dar dăruiți și cu modestie și curiozitate intelectuală.

Când deschisese ochii, în soarele cald al dimineții, Jean-Yves zâmbise văzând-o cum se uita la el.

— Ce e cu expresia asta gânditoare pe chipul tău frumos?

În loc să-i răspundă, îl sărutase.

Acum trecu pe lângă cuști și se opri brusc când îl văzu pe Serghei care-i bloca drumul cu o țigară în colțul gurii. Iar se îngrășase, punând colăcei nu doar pe șolduri, ci și pe la umeri. Când făcuseră cunoștință i se păruse un tânăr periculos, acum avea în față un bărbat în toată firea. Experiența lui de viață, violentă și secretă, îl hrănise și-l umflase deopotrivă.

Fu șocată de primul impuls pe care i-l dictase instinctul la vederea lui, acela de a o rupe la fugă.

— Aici miroase ca în paradis, constată bărbatul apropiindu-se de ea. Ce norocoasă ești, Elena, să trăiești un an într-un loc atât de frumos!

Se sărutară pe ambii obraji, ca francezii obișnuiți. Vorbeau între ei în cehă, dar erau în capitala lumii, unde străinii nu trezeau curiozitatea nimănui.

— Ce faci aici, Serghei?

Spionul, îmbrăcat într-un costum negru cu dungi fine, o conduse înapoi în parc.

— Am venit să te văd.

— Doar ca să mă vezi?

— Să te extrag.

— Nu înțeleg.

— Am sperat că *monsieur* de Moulin va fi mai valoros, că se va dezvolta, mai ales sub efectul prețioaselor tale îndemnuri. Am obținut exact contrariul. Te vom transfera într-un loc cu mai multe oportunități. Femeia noastră din Montréal n-a performat la nivelul dorit.

— Dar nici n-am avut timp să…

— Vrei să rămâi aici? Cu el? Te înțeleg perfect. Ai aterizat într-o viață fără griji, plină de plăceri. Mi-ar fi greu însă să justific investiția în tine și tot ce-am făcut pentru familia ta.

— Tot ce-ai făcut? Eu…

Elena și-o imagină pe mama ei într-o rochie nouă și elegantă, servind băuturi din pahare de cristal, iar pe tatăl ei în cizme de vânător, cu pușca pe umăr și copoiul alături.

— Plimbarea asta prin parc este o vizită de curtoazie. Soțul tău va fi surprins, fără îndoială, de dispariția ta, dar am vrut să-ți dau timp să-ți faci bagajele.

— Când?

— Mâine, Elenka, mâine seară.

Trase adânc aer în piept, cu ochii în altă parte. Făcu un efort de voință uriaș ca să pară că vestea îi făcea plăcere.

— Vii cu mine la Montréal?

— O să te ajut să te instalezi. Îți amintești de serviciul acela pe care mi l-ai cerut, pentru iubitul tău?

Elena știa că vorbea despre Josef Straka.

— Nu e iubitul meu, o știi foarte bine.

— Eu l-am recrutat. E deja acolo.

— La Montréal?

Elena era șocată că făcuseră deja toate pregătirile pentru venirea ei.

— O să ai un prieten.

— Mulțumesc, Serghei.

— Eu lucrez la New York acum, vom fi mai aproape.

— De ce nu pot să fiu cu tine?

— Știi foarte bine de ce. Avem deja trei fete la New York. Numai Danika…

Modul în care îi rostise numele o deranjă. Sigur că se culcase cu ea. Se culcase cu toate. Niciunul dintre ei n-ar fi recunoscut. Nimeni nu spunea adevărul. Nu-și putea permite să fie geloasă.

Era geloasă?

Poate că ar fi putut rămâne acolo, la Strasbourg. Dacă i-ar fi mărturisit totul, Jean-Yves ar fi putut-o proteja. Serviciile secrete franceze, americane sau britanice ar fi putut organiza un schimb ca să-i scoată părinții din Cehia, în schimbul informațiilor pe care le-ar fi livrat.

Oftă. Avea tot atâtea șanse să scape cât aveau și maimuțele din cuști. Dacă se dădea în vileag, viața ei nu mai însemna mare lucru. KGB-ul putea ajunge la oricine, oriunde.

— E un oraș francez, îi zâmbi lui Serghei.

— Da, iar New York-ul este foarte aproape, Elenka. Îți vom găsi de lucru, vom găsi pretexte să ne întâlnim.

— Sper să nu-i faceți rău lui Jean-Yves, să nu-l amenințați. Va suferi enorm, căci mă iubește.

— Lasă asta în grija noastră. Serghei o apucă de umeri și o sărută din nou, de data asta pe buze. Avea o respirație acră, de la țigări. *À demain,* îi aruncă, îndepărtându-se deja pe o alee.

— *À demain.*

15.

Strasbourg, 2016

Spre bucuria lui Grace, Strasbourgul era, în medie, cu zece grade mai călduros decât Praga. Tinerii se plimbau prin oraș în blugi, rochii și tricouri de firmă, cu ochelari Ray-Ban la ochi, aproape toți purtând la gât eșarfe. Pe străzi circulau mai multe biciclete decât mașini, multe dintre acestea intenționat neîngrijite. „Iată un oraș plat, dar plin de simțul umorului", își spuse.

De la hotelul ei, plasat într-un cartier superb de case cu etajul din bârne groase de lemn, înconjurat de canale, făcea doar treizeci de minute, prin aglomeratul, dar oarecum calmul centru, până la bulevardul Orangerie. Deși arhitectura Pragăi era mai imaginativă, aerul Strasbourgului – în esență, un oraș central-european ca oricare altul – era mai viu, mai optimist.

Obosită, Grace se întrebă dacă nu cumva apăsarea regimului comunist, pe care strasburghezii nu o resimțiseră niciodată și nici nu și-o puteau imagina, îi făcuse pe praghezi mai lenți și mai terni.

Aruncă o privire în jur. Pe drumul de la aeroport, la ora cinci dimineață, nu observase niciun semn că ar fi urmărită de cei doi bărbați care se ținuseră după ea în ziua dinainte. Se plimbase de două ori prin micul avion ce asigura legătura Praga-Strasbourg, verificând toți pasagerii. Niciunul dintre ei nu arăta ca un infractor periculos.

Făcu niște poze prin oraș și încercă să și-l imagineze în 1971 sau 1972, ceea ce nici nu era prea dificil. Cu excepția cafenelei Starbucks din Place Kléber și a tramvaiului modern, prea puține lucruri păreau să se fi schimbat de la al Doilea Război Mondial încoace.

La adresa lui Jean-Yves de Moulin, verificată pe internet, se afla o clădire din piatră cu trei etaje, înconjurată de consulate străine. Ultimul etaj, al patrulea, era retras, formând un fel de penthouse. Mica grădină din față, vizavi de un parc, era perfect îngrijită, cu copaci și tufișuri decorative tunse atent. Era un loc elegant și, evident, îndrăgit de posesor.

Vila de Moulin era înconjurată cu un gard de fier forjat, dotat cu o portiță. Grace apăsă pe butonul soneriei.

— *Oui?*

— *Monsieur* de Moulin?

Vocea din interfon îi spuse că avea de-a face cu majordomul domnului de Moulin. Grace îi explică, în franceză, cine era și că lucra la o biografie a Elenei Craig. La început se lăsă o tăcere lungă. Respirația bărbatului se auzea în micul difuzor exterior.

— Aveți permisiunea Elenei Craig pentru a scrie această carte?

— Desigur. Vă pot da mai multe detalii dacă dumneavoastră și *monsieur* de Moulin mi-o veți permite.

Poarta se deschise cu un bâzâit. Un individ în vârstă, îmbrăcat cu o pereche de pantaloni ce păreau croiți pe măsură, un tricou alb imaculat și un pulover negru, descheiat la nasturi, îi deschise ușa.

— Doamna Elliott?

— Da, domnule.

— M-am prefăcut că sunt majordomul. De fapt, azi e ziua lui liberă. Sunt singur acasă. Nu-i făcu niciun semn să intre. Elena v-a povestit despre mine?

Când Grace negă clătinând din cap, omul păru să se întristeze. Zâmbi amar și privirea îi alunecă în zare.

— Cum ați aflat de mine?

— Din arhivele de la Praga.

— De la Institut?

— Da.

— Speram că au înlăturat informațiile de acolo, împreună cu tot restul.

— Cine să le înlăture?

Jean-Yves de Moulin o privi lung, cu mâinile încrucișate la spate.

— După accent aș zice că sunteți din Quebec.

— Probabil că așa sună. Sunt americancă, dar trăiesc de multă vreme la Montréal.

— Aveți vreun document, vreo dovadă că Elena este de acord să vorbesc cu dumneavoastră?

— Mi-e teamă că nu, spuse ea clătinând iarăși din cap.

Se lăsă o nouă tăcere apăsătoare. Soarele dispăru și reapăru din spatele unui norișor. În grădina magnifică mirosea minunat.

— Instinctul îmi spune să vă trimit la plimbare, stimată doamnă.

— Vă rog să n-o faceți.

În cele din urmă, de Moulin desfăcu larg brațele, făcându-i semn să intre. O conduse pe lângă casa scării și pe un coridor. Arhitecții se jucaseră minunat cu lemnul, creând decorațiuni elegante pe balustradă și pe tavan. Parchetul era decorat cu un model în formă de floare de crin. Impresioniștii francezi contribuiseră și ei, cu tablourile de pe pereți.

— Sunt autentice, *monsieur?*

Instantaneu, își dădu seama că întrebarea pica undeva între naivitate și insultă. Era în casa unui aristocrat francez foarte bogat. Trecură pe lângă bucătăria stilată și modernă, o nuanță scandinavă în acest spațiu franco-prusac.

— Ați crescut aici, *monsieur* de Moulin?

Fără să-i răspundă, bărbatul îi făcu semn să intre în camera ce servea concomitent drept bibliotecă și birou, un adevărat festival de piele și lemn întunecat. Imediat ce păși în interior, din spatele ei, de pe coridor, se auziră pași, la început furișați,

apoi tot mai rapizi. În ușă apăru un alt bărbat, mai tânăr decât *monsieur* de Moulin, cu pantaloni negri, sacou negru și cravată la fel.

Lui Grace îi trebui o fracțiune de secundă ca să înțeleagă că obiectul metalic din mâna nou-venitului era un pistol automat.

— Dumnezeule, ce se întâmplă? exclamă ea retrăgându-se spre un raft plin de cărți.

— Vi-l prezint pe Nicolas, bodyguardul meu.

— Spuneți-i lui Nicolas să nu mai țină arma spre mine.

— Cine sunteți dumneavoastră cu adevărat? De Moulin vorbea o franceză pe care nu prea o auzeai la Montréal. Pentru cine lucrați?

Grace trase adânc aer în piept. Scană rapid încăperea, în căutarea unui obiect ce i-ar fi putut servi drept armă.

— *Monsieur,* în viața de zi cu zi lucrez pentru Steadman Coe, la cotidianul *National Flash*. Îmi puteți găsi foarte ușor numele pe internet. Vă rog să verificați.

Când Nicolas intră în bibliotecă, Grace se aplecă ușor, încercând să pună biroul între ea și armă.

— Care este relația dumneavoastră cu Elena Craig? continuă interogatoriul.

— Sunt scriitorul ei din umbră.

— N-are niciun sens. Dacă ați fi fost într-adevăr scriitorul ei din umbră, atunci ați fi scris, pur și simplu, ceea ce vă spunea ea să scrieți. Și sunt sigur că ea n-ar dori să menționeze perioada petrecută la Strasbourg. A mai sunat un jurnalist, mai demult, pe vremea când Elena divorța de bufonul cu care s-a măritat. A *dat telefon*. În orice caz, nu s-a prezentat fără o întâlnire programată. Vreți să știți ce s-a întâmplat cu el, cu acel ziarist britanic? I-a venit ideea să sară de pe Clifton Suspension Bridge, la Bristol. După părerea mea, a fost ajutat s-o facă.

Monsieur de Moulin îi făcu un semn scurt din cap lui Nicolas, care se apropie de ea ocolind

biroul. Grace ridică mâinile așa cum văzuse prin filme.

— Ușor, Nicolas.

— Stați liniștită, nu face decât să verifice dacă nu sunteți înarmată.

Puse mâna pe o statuetă din piatră în formă de barză.

— Dacă verifici într-un loc nepotrivit, ți-o sparg în cap.

— Am înțeles.

Nicolas o percheziționă cu delicatețe și respect, palpându-i buzunarele și încheieturile. Termină și ridică din umeri, iar Grace puse statueta la loc pe birou.

Stăpânul casei o invită să ia loc pe un fotoliu din piele și se așeză vizavi de ea. Purta șosete tinerești, cu un model excentric, albastru și galben. Nicolas rămase în alertă, blocând intrarea.

— De ce vă temeți de mine, *monsieur?*

Jean-Yves de Moulin ridică ochii spre tavanul casetat.

— Din cauza trecutului. O mare parte din el a fost tocată, arsă și ascunsă în seifurile unor oameni extrem de puternici, în scop de șantaj. Cu toate acestea, probabil că încă mai există pe undeva vreun dosar rătăcit printr-un sertar. Mi-i și imaginez pe foștii colegi ai Elenei scotocind după el pe la mine prin casă.

— Foști colegi?

— Actuali, de fapt. Poate că eu însumi, doamnă, sunt unul dintre dosarele lor *pierdute.* Unul dintre cei care spun adevărul. Acești colegi sunt oameni complet incapabili de empatie. Iar eu sunt bătrân, oricând pot să pățesc un atac cerebral, un infarct sau un salt în gol.

— Elena s-a căsătorit ca să scape din Cehia, să facă rost de un pașaport occidental. Odată ce…

— Doamnă, când intenționați să publicați această carte?

— Finalizarea unei cărți și punerea ei pe piață pot dura ani de zile.

— Așadar, conversația pe care o purtăm acum este cu totul inutilă.

— Inutilă?

Bărbatul se aplecă în față, în fotoliu.

— Nicolas, te rog să ne aduci o sticlă rece de Gewürtztraminer, cu niște *tapenade,* o bucată de Munster-géromé[7] și biscuiți sărați.

Nicolas părăsi încăperea.

— Madame, dacă Anthony Craig câștigă alegerile, vizita dumneavoastră și cartea pe care doriți s-o scrieți nu mai valorează absolut nimic. Ei au câștigat. Înțelegeți? Va fi prea târziu.

— Mai e doar o săptămână până la alegeri, *monsieur,* îi răspunse râzând.

— Da, nu vi se pare comic și tragic în același timp? Ideea că s-a măritat cu mine doar ca să obțină cetățenia franceză… arătă cu degetul spre carnețelul de notițe din poalele lui Grace. Când Elena a început să apară în presă, pe la finalul anilor șaptezeci, unul dintre avocații ei, mai bine zis, un bărbat ce se dădea drept avocat, mi-a oferit cinci sute de mii de dolari americani ca să confirm această poveste.

— Nu este adevărată?

— Nu aveam nevoie de banii lui. Dar nici ideea de a mă duce la culcare în fiecare seară fără să știu dacă mă mai trezesc dimineața nu-mi surâdea.

Nicolas sosi cu o tavă în mâini. Pe ea se găseau o sticlă înaltă, deschisă și acoperită deja de condens, două pahare de cristal și un platou cu pastă de măsline, brânză și niște biscuiți de orez. Turnă vinul.

— Elena n-a avut nevoie de mine ca să scape din *l'Empire soviétique.* Fugise deja, dacă putem folosi acest termen. Nu a obținut niciodată pașaportul francez, pentru că nu avea nevoie de el și n-a avut niciodată.

— Nu pricep.

Nu era momentul să țină un toast și nici să ciocnească paharele, așa că băură în tăcere. Vinul era dulce și limpede.

— A lăsat impresia că aveam un fel de căsătorie de conveniență, un fel de aranjament de afaceri neconsumat. Eu trebuia să apar ca prietenul unui prieten, o cunoștință. Pe undeva, nici nu e departe de adevăr. Ne-am cunoscut și apoi am început să ne întâlnim periodic. Ceea ce ne-a apropiat a fost pasiunea comună pentru sport, pentru activitatea fizică. Eu am fost înotător de performanță, ea a fost gimnastă.

— Ceea ce nu înțeleg este cum a ajuns aici.

De Moulin clătină sceptic din cap.

— A inventat o evadare romantică, noaptea târziu, peste frontiera cu Austria. A povestit că s-a strecurat printre grăniceri fioroși, că a evitat proiectoarele din turnuri, că a mers pe vârfuri prin câmpul minat. Povestea ne-a plăcut tuturor. Eram tineri și era ceva spectaculos. Ea era sclipitoare, frumoasă, inteligentă, dintr-o țară exotică. Cu toții am crezut-o pe cuvânt. Abia mai târziu, după ce m-a părăsit, am început să întrevăd adevărul. În 1971, nicio puștoaică din provincie nu putea fugi de capul ei peste granițe. Probabil că a plecat cu un avion guvernamental, fără s-o întrebe nimeni nimic.

— V-ați cunoscut în 1971?

— Imediat ce-a ajuns. Elena lucra ca model pentru o firmă din Paris și a venit la dineul caritabil pe care-l organizez de două ori pe an împreună cu o mână de prieteni bogați. A stat la masa mea. Eu nu eram teribil de încântat de femeia cu care mă vedeam pe vremea aceea, iar ea părea plictisită de partenerul ei. Avea toate motivele, căci tipul era un homosexual înrăit. Sportul ne-a oferit un subiect de discuție, după cum spuneam. Mi-a înțeles rapid situația financiară.

— Anume?

— Provin dintr-o familie bogată. Pe vremea aceea eram destul de implicat în viața publică, în calitate de tânăr avocat și filantrop, cum îmi plăcea să pozez. De fapt, administram fondul de investiții al bunicilor mei și mă pregăteam să activez în Consiliul Europei, să intru în politică.

— Și ce s-a întâmplat?

— Nu mare lucru. Am început să lucrez… tot mai puțin. Călătoream mult: Paris, Londra, Edinburgh, Coasta de Azur. Am o mulțime de prieteni cu case în locuri deosebit de plăcute. Stăteam pe la ei. Încercam s-o impresionez pe tânăra țărăncuță slavă.

— Sună interesant.

— Nu-i așa? Dar Elena voia mai mult. Nu eram destul de ambițios, în opinia ei. Nu-și riscase viața, trecând ilegal pe sub Cortina de Fier, ca să bea șampanie și să facă conversație de salon la Saint-Tropez. Îi promisesem politică. Îi promisesem putere. Deși, dacă stau bine să mă gândesc, nu-i promisesem nimic din toate acestea.

— Cât ați fost împreună?

— Mai puțin de un an, dar a fost minunat. Cele mai frumoase luni din viața mea. Vorbesc serios. Sunt convins că și ei i-a plăcut. A plecat în 1972, la Montréal.

— De ce?

— Nu știu. Au venit două mașini, într-una dintre ele, pe lângă șofer, mai era un bărbat pe bancheta din spate. Șoferul i-a pus valizele în portbagaj, în timp ce bărbatul mă privea pe fereastră. Nu am vorbit, dar am înțeles perfect ce spunea.

— Ce?

— Oamenii din cea de-a doua mașină au intrat fără niciun fel de invitație și mi-au explicat foarte clar situația. Au zăbovit aici patru ore. Presupun că a fost un interogatoriu. Aveau fotografii cu mine în compania unei prostituate. Un motiv de divorț suficient de convingător. Documentele erau deja redactate. Singura mea treabă era să le semnez.

Nu-i datoram nimic, așa mi-au spus. Nu trebuia să-i dau bani, nu voia să împărțim bunurile achiziționate împreună. Habar n-aveam că femeia din fotografii era o prostituată profesionistă, iar întâlnirea mea cu ea avusese loc după ce o cunoscusem pe Elena, dar *înainte ca între noi să se înfiripe ceva.* Au spus că pozele au fost făcute pe când eram deja căsătoriți, că prostituata era gata să depună mărturie și că, prin urmare, reprezentau o bază solidă pentru un divorț amiabil. Era o minciună de la un capăt la altul. Când am încercat să protestez, unul dintre bărbați m-a plesnit peste față cu dosul palmei. Îmi amintesc că mi-a spus: „De-acum înainte, viața ta este în mâinile noastre. Ai înțeles?" De Moulin ridică ochii și trase aer în piept. Mă gândesc la ei în fiecare zi. La ceea ce s-a petrecut, la acești oameni, la cum m-au umilit în casa mea. N-am încercat să-mi fac altă familie, să am copii, în ciuda viselor și dorințelor mele omenești. N-am vrut să mai expun pe nimeni la pericolul care plutește deasupra capului meu, presupun, încă din acea noapte din 1972.

Se opri, își scoase ochelarii și și-i șterse cu o bucată de țesătură roșie. Ochii îi erau complet lipsiți de expresie.

— Aveți vreo dovadă care să susțină toate aceste afirmații?

— Oamenii erau, adică sunt, profesioniști.

— Ați spus că ați suferit un fel de interogatoriu. Ce voiau să știe?

— Tot ceea ce cunoșteam despre trecutul Elenei. Ce-mi povestise? Era fotomodel, era o fostă gimnastă, o fată admirabilă, inteligentă, care studiase la Universitatea Carol. Din diferite motive, mă alesese pe mine, deși eram departe de energia și de ambițiile ei de ascensiune socială. Când urma să-și încheie cariera în modeling, voia să se dedice lucrului cu atleții, să se întoarcă la sport sub o formă sau alta. După cum v-am spus, era interesată de cercurile puterii, de politică. Pe

mine toate astea mă interesau din ce în ce mai puțin. Nici nu-mi mai păsa de carieră, căci Elena reprezenta totul pentru mine. Visam la familia pe care urma să ne-o clădim. Vorbeam des despre asta, despre copiii pe care urma să-i avem împreună…

— Cine erau ei, acești profesioniști?

— La câțiva ani după aceea, am dat de un prieten care lucra la DGSE.

— Ce înseamnă DGSE?

— *La Direction générale de la Sécurité extérieure.* Ești americancă? Ca să înțelegi mai bine, echivalentul francez al Agenției Centrale de Informații, CIA. După căderea Zidului Berlinului, i-am povestit prietenului meu din serviciile secrete franceze cele întâmplate în acea noapte, cerându-i deplină discreție. Mi-a spus că am avut de-a face, cel mai probabil, cu KGB-ul sau cu echivalentul său cehesc, aflat sub ordinele Moscovei.

— StB-ul.

De Moulin aprobă fără niciun cuvânt.

— Bărbatul de pe locul din spate, cel care a plecat cu ea, cum arăta?

— Cam de vârsta mea, atunci. Aproape treizeci de ani, dar arăta de parcă mergea pe șaizeci. Cum să vă explic? Pomeți înalți, tras la față, palid, ochi complet lipsiți de expresie. Nu știu ce să vă mai spun. A fost o noapte teribilă, apoi am început să beau, memoria nu prea mă mai ajută.

— Cine credeți că a fost?

— Coordonatorul ei. Prietenul ei. Codoșul ei din serviciile secrete. De unde să știu? Trebuie să publicați această carte. Cu cât mai repede, cu atât mai bine.

— Ați spus însă, *monsieur,* că Zidul Berlinului căzuse deja. Toate acestea sunt complet irelevante acum, nu-i așa?

Bărbatul își consultă ceasul de la mână.

— Nu încercați să mă provocați. Sunteți aici pentru că indivizii aceia sunt mai relevanți ca

niciodată. Elena nu a găsit ceea ce căuta la Montréal, ci la New York. Presupun că n-a mers exact cum își dorise. Divorțul nu era planificat, dar aud că a rămas în relații apropiate cu Anthony. Jean-Yves de Moulin se ridică cu dificultate, ținându-se de șale, și adăugă: Am impresia, doamnă Elliott, că nici eu, nici dumneavoastră nu vom fi în siguranță până ce toate aceste lucruri – orice ar însemna – nu devin publice. Sunteți de acord?

De Moulin o conduse la ușă. Grace nu știa cum să folosească o armă, dar, pentru prima dată în viața ei, înțelegea de ce atâția alți americani dețineau una.

Înainte să-și ia rămas-bun, îi puse o mână pe braț.

— Poate că, în timp ce scrieți la carte, voi profita de ocazie ca să vizitez unul dintre teritoriile noastre de dincolo de mări.

— La școală, în Minnesota natală, am avut o prietenă prin corespondență din Martinica. E tot teritoriu francez, nu-i așa?

Nicolas deschise ușa, și soarele se reflectă orbitor în parchetul perfect lustruit. *Monsieur* de Moulin zâmbi și se uită afară pe ușă.

— Martinica.

Dinspre parcul Orangerie se auzeau triluri de păsări. Zâmbetul i se șterse încet de pe chip și bărbatul se întoarse în casă.

Când se închise ușa, Grace păși în grădină, privi în jur și, dintr-odată, se simți fragilă, mică și singură.

16.

Montréal, 1975

Era a cincea zi a unui val de căldură umedă ce se năpustise peste oraș. Elena Klimentová umplu un castron cu gheață și îl așeză în așa fel încât ventilatorul să trimită aerul rece spre trupurile lor goale. La fiecare douăzeci de minute, se ridica, golea apa din bol și o înlocuia cu cuburi de gheață. Vecinul lor de la numărul 2311, Boulevard de la Maisonneuve Ouest, era atât de pasionat de Bee Gees, încât punea ultimul lor album în buclă, iar acum „Jive Talking" se auzea atât de tare, că făcea să tremure podeaua.

La mijlocul cântecului și la aproape ora două dimineață, se auzi un ciocănit la ușă. Nici Elena și nici Josef Straka, lungit lângă ea, nu dormeau.

— Poate că a venit să-și ceară iertare pentru petrecere, spuse Elena ridicându-se în capul oaselor.

— Femeia aceea nu-și cere scuze.

Josef refuză să se miște. Era treaba Elenei să gătească la aragazul stricat, să spele vasele în chiuveta mică, să ducă gunoiul, să răspundă la ușă. Josef lucra din greu la o firmă americană de consultanță, de unde, după ce absolvea niște cursuri și lua examenele, ar fi urmat să iasă contabil acreditat. Josef nu putea face mai mult, cu excepția excursiilor la munte și a partidelor de *mariáš* cu prietenii lui cehi și slovaci, un joc de cărți importat din Europa Centrală, pe care ea îl considera drept o uriașă pierdere de vreme.

Își puse un capot și se îndreptă către ușă în picioarele goale. Plăcile de ceramică de pe jos erau singurul lucru rece din apartament.

Pentru o clipă nu-l recunoscu pe individul îmbrăcat în costum. Becul de pe hol se arsese. Pe scară, în spatele lui, bașii și vocile celor de la Bee

Gees erau punctate periodic de uralele vecinei și ale prietenilor acesteia.

— Pot să intru?

Zâmbetul strâmb al lui Serghei Sorokin nu se schimbase de-a lungul anilor, nici căutătura întunecată a ochilor ochii lui mici, deși din păr nu-i mai rămăsese decât un smoc pe creștet. Era privirea aceea pe care Elena o asocia cu pronunțarea unei sentințe capitale.

În prima zi a fiecărei luni primea câte un cec de 3.000 de dolari americani de la firma Kara Modeling Canada, indiferent dacă lucra sau nu. Cu salariul lui Josef și cu banii pe care-i mai câștiga iarna dând lecții de gimnastică, aproape că reușiseră să pună deoparte avansul pentru o casă în Westmount, unde trăia comunitatea anglofonă bogată.

Cei doi formau un cuplu normal, hotărât să-și croiască drum prin muncă în clasa mijlocie a Canadei. La programul special de la Universitatea Carol li se repetase de nenumărate ori: „Odată ce-ai plecat în lume, s-ar putea să nu te mai contactăm niciodată, să nu mai auzi niciodată de noi. *Dar probabil că te vom contacta*."

Elena trase adânc aer în piept ca să se calmeze.

— Sigur, Serghei, mă bucur să te revăd. Te rog, intră.

Purta, ca de obicei, pantofi negri, perfect lustruiți. Costumul de bumbac era singura concesie pe care o făcuse caniculei.

Elena aprinse lumina în camera care le servea drept living și loc de luat masa. Într-un colț, lângă șemineu, se afla televizorul.

Josef își făcu apariția în ușa dormitorului, cu un prosop înfășurat în jurul taliei.

— Cine te crezi să dai buzna așa peste noi la ora asta? Cum îndrăznești?

Deși părea mai solid, Serghei nu era nici pe departe atât de înalt ca Josef. Înaintă încet spre el, în timp ce fostul sportiv se trăgea înapoi pas cu

pas. Când ajunseră unul în fața celuilalt, între cei doi bărbați avu loc un dialog șoptit, destul de furios, după privirile pe care și le aruncau. Apoi, Serghei îl apucă de braț pe Josef, îl conduse la ușa apartamentului și-l împinse afară fără menajamente.

— Dar e soția mea, mai apucă să protesteze slab bărbatul din spatele ușii care tocmai se închisese.

Josef era cadoul pe care i-l făcuse Serghei după episodul Strasbourg. Un prieten vechi, tot fost sportiv, ar fi putut-o ajuta să se adapteze mai repede la Montréal. Căsătoria, pe de altă parte, fusese ideea cehului, care o asigurase că nu-l vor mai vedea niciodată pe Serghei. Poate că murise, cine știe? „Spionii ăștia sovietici dispar așa, ca fumul, fără să lase nicio urmă. Au ajuns să se vâneze unii pe alții din lipsă de ocupație”.

Masa din sufragerie era plină de ziare vechi și de farfurii murdare, căci Elena nu apucase să curețe. În orice caz, pe căldura de afară, ce le trebuia mai mult decât sanvișuri cu ton la conservă cu brânză și ceapă, asortate cu un pachet de șase beri Molson Export, pe post de cină? Se simți rușinată, brusc, de starea jalnică a apartamentului în care locuia, de dimensiunile sale minuscule și de dezordinea din jur. Serghei se așeză la masă, examină dezastrul și-i zâmbi ironic.

— Drăguț.

— Dă-mi voie doar să… Elena adună farfuriile și le duse la bucătărie, unde le trânti în chiuvetă. Reveni, strânse ziarele vechi și mătură cu palma firmiturile direct pe podea.

— Îmi pare rău.

— Te rog, Elenka, ia loc.

Se așeză sub privirea hipnotică a agentului secret.

— Serghei, te rog să mă înțelegi. Eram singură, nu știam ce să fac. Am mai cunoscut bărbați, dar din categoria celor ca Jean-Yves. Oameni amabili, bogați, dar… nu știu cum să-ți explic, mulțumiți de

ei înșiși. Poate că așa e aici, în Canada. Le lipsește un anume…

— N-ai nici măcar douăzeci și cinci de ani. Abia ai început. Serghei schiță un gest către ușă. Josef nu este egalul tău. Vei divorța de el și noi ne vom asigura că este recompensat. O să trăiască o viață liniștită, se va face contabil. Vom înlătura orice urmă a acestei greșeli. Când am văzut articolul din ziar…

— Da, știu, am făcut o prostie.

— Cum de te-ai coborât așa de jos, Elenka? Te-ai lăudat în presă cu viața ta liniștită de cuplu, cu cariera de fotomodel și de fostă sportivă. Credeai că n-o să citesc și eu?

— Cred că mi-am închipuit că ai uitat de mine.

— De fapt, poate chiar voiai să-l citesc.

Elena își luă capul în mâini.

— Poate.

Serghei o luă de mână, se aplecă peste masă și o sărută. Îi strecură o mână pe sub halat, provocându-i silă, dar nu putea face nimic ca să-l oprească.

— Mâine, vei primi un telefon de la filiala din New York a agenției de fotomodele. Dacă nu ești în stare să-ți găsești un bărbat potrivit aici, e momentul să încerci în altă parte.

— Dar la New York activează deja Danika.

— Nu-ți face griji, e un oraș mare, unde nu există fete așa de talentate ca tine.

— Josef rămâne aici?

— Până luni vei primi actele de divorț. S-a purtat urât cu tine.

— Nu, nu-i adevărat. Uneori mai face pe nebunul, dar…

Serghei își apropie din nou fața de a ei. În ochii lui nu se citea nicio amenințare. Nu se citea nimic, ceea ce reprezenta un semnal de alarmă mult mai grav.

— S-a purtat rău cu tine. Între voi au apărut diferențe ireconciliabile.

Elena se ridică și își strânse cordonul halatului.

— Cât mai rămâi la Montréal?

— Noaptea asta și următoarea. Am aer condiționat în camera de hotel, poate vrei să mă vizitezi.

— Mă duc să mă îmbrac.

— Mașina ne așteaptă în față.

Elena își trase pe ea cea mai bună rochie de vară dintre cele două pe care le avea. Umplu o pungă cu farduri și articole de toaletă și se opri o clipă să se examineze în oglinda de la toaletă.

Nu-i făcuse nicio plăcere să plece din Cehoslovacia, să-l părăsească pe Jean-Yves și pe prietenii pe care și-i făcuse la Strasbourg. N-ar fi vrut să plece nici acum, dar ținea la Josef ca la un frate, mai mult decât la un iubit. În sufletul ei ajunsese să-l deteste complet pe kaghebist.

Serghei o conduse pe palier, unde dădură nas în nas cu Josef.

— Ascultați-mă, strigă fostul sportiv izbind cu palma într-un perete, unde naiba credeți că vă duceți?

Din apartamentul alăturat se auzea larma veselă a unor oameni obișnuiți din Montréal care trăgeau un chef pe cinste: „Să dansăm, să dansăm!”, strigă cineva.

— Îmi pare rău, dragul meu, îi spuse Elena cu lacrimi în ochi.

— Nu-mi poți face asta, o să te omor, urlă Josef lovind peretele din nou.

Serghei, care coborâse fără să-l bage în seamă, se întoarse brusc și urcă rapid scările înapoi până la el. Avea ceva felin în mișcări, observă Elena, deși se îngrășase și mai tare de când îl văzuse ultima dată. Se luă după ei speriată. Între timp, Josef fusese împins înapoi în apartament și blocat cu spatele lipit de un zid.

— Tu, îi spuse Serghei cu o voce de gheață, tu și familia ta, prietenii tăi, tot ceea ce-ți este mai drag pe lume, îmi aparțin mie, Straka. Ești aici fiindcă

eu te-am trimis aici. Dacă încerci să mi te opui, vei pierde. Iar mie o să-mi facă mare plăcere să te distrug.

— Te bag în mă-ta!

O parte a Elenei o îndemna să fugă, pe când alta îi cerea să rămână și să privească. Văzu locșorul acela fierbinte și mizerabil așa cum era în realitate. Din spate se auzeau în continuare voci: „Să dansăm, să dansăm!”

— În genunchi, Straka.

— Nenorocitule!

— Calmează-te, gândește-te mai bine. În genunchi.

După aproape o jumătate de minut, fostul sportiv se lăsă încet în genunchi, pe podeaua tare, în fața lui Serghei. Prosopul din jurul mijlocului îi căzuse, dar asta nu părea să-l deranjeze. Serghei se mulțumi să-l privească de sus câteva minute bune, mult mai mult decât era capabilă Elena să îndure. Coborî scările în fugă, cu bagajele fluturând într-o mână, și se repezi în bezna fierbinte de afară, întoarse capul să mai arunce o ultimă privire către blocul din cărămizi galbene de pe Boulevard de Maisonneuve, numărul 2311, și către arțarul ce-l străjuia, la fel de însetat ca și ea în căldura aceea sufocantă.

La câțiva metri distanță o aștepta o mașină neagră, cu motorul pornit și portiera din spate deschisă. Se aplecă și intră.

17.

Strasbourg, 2016

Înapoi în centrul plin de animație al Strasbourgului, Grace nu-și putea desprinde gândurile de viața hăituită pe care probabil că fusese obligat să o trăiască Jean-Yves de Moulin. Oamenii aceia l-ar fi găsit oriunde, chiar și în Martinica, în Polinezia, în Reunion sau Noua Caledonie, o știau prea bine amândoi.

Era cald și soarele strălucea pe cer, așa că-și scoase jacheta și și-o plie pe antebraț. Cumpără cinci morcovi perfecți și o cutie de afine de la o tonetă și apucă în direcția catedralei Notredame de Strasbourg, cu turnul ei amețitor de înalt. La Pont Royal, un podeț vechi, cu totul nedemn de acest nume, se opri să fotografieze meandrele râului strălucind în soare. Atunci îi văzu pe cei doi indivizi care o urmăriseră la Praga: stăteau sprijiniți de parapet. Crăcănatul o ținea sub observație, pe când celălalt, care în loc de geacă de piele purta acum un hanorac roșu, scria ceva în telefon.

Dacă li se ivea ocazia, aveau să-i facă ceea ce-i făcuseră și lui Jean Yves de Moulin în casa lui: aveau s-o rănească, s-o umilească și s-o vâneze toată viața. Grace își scoase din poșetă căștile de la iPhone și se apucă să le descâlcească firele timp de trei minute lungi. Când termină, și le puse în urechi și-l sună pe fostul ei soț, Jason. Deși era dimineață devreme, bărbatul gâfâia de parcă ar fi urcat un munte.

— Iubito, ce surpriză. Ce mai faci?

În fundal, Grace putea auzi zdrăngănituri și pocnete peste vocile cristaline ale adorabilelor lui fetițe. Așteptă o clipă. Acționase sub un impuls spontan, gândindu-se să-i ceară ajutorul sau măcar

un sfat. Să fugă de cei doi? Să se ducă la ei și să-i înfrunte?

— Sunt bine, foarte bine. Prin Franța.

— Cum? Fantastic! Hei, Caitlyn, Grace e în Franța.

— Mă bucur pentru ea! se auzi vocea celei de-a doua soții a lui Jason, o femeie care părea incapabilă să resimtă furia sau tristețea, ca să nu menționăm alte emoții mărunte precum gelozia. Deținea trei studiouri de yoga la Fort Lauderdale și era consilier psihologic voluntar în sistemul public de stat.

Grace se îndreptă către centru, pe Rue des Pontonniers. Cei doi bărbați o urmăreau păstrând distanța obișnuită, fără să facă niciun efort de a se ascunde.

— Ți-ai luat o vacanță?

— Nu, sunt într-o călătorie de serviciu.

— Tabloidul la care lucrezi te-a trimis în Franța? Sau poate că ți-ai găsit, în fine, alt loc de muncă? Dumnezeule, Grace, nu mai lucrezi acolo? Ți-ai găsit un post demn de mintea ta sclipitoare? Stai, nu-mi spune, lasă-mă să ghicesc: *Washington Post.* Caitlyn, ai auzit ce s-a întâmplat?

— Nu, Jason, am același loc de muncă.

Trecu pe lângă o clădire albă, din piatră, cu gard de fier forjat albăstrui. Telefonul îi zbârnâi în mână, alertând-o că tocmai primise două mesaje, de la numere pe care nu le cunoștea.

„Fugi acasă”. „Încă nu *ieste* prea târziu”.

*

— Grace?

Își dădu brusc seama că Jason îi vorbea.

— Da, te aud. Scuze.

— Nu, nu, eu îmi cer scuze. Ai sunat doar ca să facem conversație? Mi-ar face mare plăcere să mai povestim, dar aici încercăm să ne organizăm pentru Halloween. Și în Franța umblă copiii cu *trick-or-treat?*

— Nu cred.

— Ai o voce cam ciudată. Totul e în regulă? De ce te-ar fi trimis *The National Flash* în Franța?

Grace se opri din nou și se întoarse. Bărbații erau tot în spatele ei.

— Mă întrebam dacă ai putea să mă iei de la aeroport. Vin la Miami s-o văd pe mama și…

— Știi ce, o să anulez orice am programat în perioada asta. Doar să-mi trimiți detaliile. E bine?

— Ești sigur? Caitlyn nu se supără?

— Cum să se supere? Din contră, e foarte fericită că ținem legătura.

— Îți mulțumesc, Jason, îi răspunse încercând să-și ascundă emoțiile.

— La revedere, Grace, se auzi și vocea lui Caitlyn, care își încuraja și fiicele s-o salute ca pe un fel de mătușă.

În Place de la Cathédrale erau câteva sute de persoane înalte, de vârsta a treia, vorbind o limbă nordică pe care lui Grace îi era imposibil să o identifice și fotografiindu-se între ele. Verifică dacă era urmărită în continuare și se apropie de un polițist înarmat care supraveghea mulțimea de pe treptele catedralei. Se simțea atât de bine în prezența lui, încât rămase tăcută o clipă.

— Domnule ofițer, acești bărbați mă hărțuiesc, se plânse arătând cu degetul spre cei doi, care acum își făceau poze unul altuia.

— Cum așa?

— Mă urmăresc și-mi trimit mesaje.

Grace îi traduse în franceză SMS-urile primite. Notă în minte și greșeala de scriere, „este”, dar se abținu să i-o explice, căci ar fi fost prea complicat.

Polițistul, care nu părea să aibă nici măcar treizeci de ani împliniți, miji ochii.

— Cum vă amenință?

— Au dat buzna în camera mea de hotel.

— Aici, la Strasbourg?

— La Praga.

— Ați depus plângere la autoritățile locale?

— Nu, pentru că nu mi s-a furat nimic. Sunt profesioniști. Lucrează pentru o organizație clandestină.

Își dădu seama cât de aiurea suna înainte să încheie propoziția.

— Doamnă, dețineți vreo dovadă că ați fi amenințată?

— Doar mesajele acestea.

— Așteptați aici, îi răspunse tânărul polițist oftând din rărunchi și aranjându-și chipiul.

Cei doi nu schițară niciun gest suspect când îl văzură apropiindu-se. Din contră, se angajară într-o discuție relaxată cu omul legii, chiar zâmbind, iar când acesta arătă cu mâna spre locul unde aștepta Grace, se prefăcură profund surprinși. După mai puțin de un minut, polițistul reveni la ea.

— Am impresia că a fost o neînțelegere. Cei doi domni se întorc după o plimbare în parcul Orangerie. Ați fost și dumneavoastră acolo?

— Da, am fost, dar…

— Mi-au spus că n-au pus piciorul în viața lor la Praga și că nu v-au mai văzut niciodată, stimată doamnă. Polițistul era vizibil plictisit. Scoase o carte de vizită dintr-un buzunar al uniformei și-i indică adresa jandarmeriei. Dacă credeți în continuare că sunteți în pericol, vă invit să vă deplasați la sediul nostru și să depuneți o plângere.

— I-ați întrebat măcar cum îi cheamă?

— Evident că nu, doamnă. Suntem în Franța, unde vă credeți? La revedere.

Grace îi urmări pe cei doi traversând piața. Niciunul dintre ei nu întoarse capul spre ea. Se întoarse la hotel, intră și se încuie în camera pe care o rezervase seara trecută. Verifică imediat toaleta și, când săltă capacul vasului, fu ușurată să constate că recipientul nu conținea decât apă limpede.

Pentru prima dată în viața ei, luă decizia financiară dezastruoasă de a lua băutură din minibar. Deschise o sticluță de Riesling și începu

să bea vinul ca pe bere, cu ochii la râul Ill, care curgea leneș printre căsuțele medievale ale orașului. Nu mai putea suporta tăcerea, așa că deschise televizorul. Anthony Craig dădea un interviu la BFM, versiunea franceză a CNN-ului. Era reluarea unui miting ținut într-un hangar industrial. Hala era plină ochi și mii de oameni care nu apucaseră să intre stăteau afară, sub soarele arzător.

Grace ajunsese la jumătatea sticlei când observă ceva pe biroul unde își lăsase computerul: cinci păpuși rusești, înșirate în ordinea mărimii.

Smulse micul fierbător de apă metalic de pe birou și se întoarse brusc cu el în mână, fluturându-l ca pe o armă. Controlă, din nou, toate ungherele camerei, fără să găsească niciun inamic ascuns și nimic în neregulă.

Lăsă fierbătorul deoparte și examină mai atent păpușile. Erau făcute din lemn pictat, ușoare ca hârtia. Le deschise, începând de la cea mai mică, iar într-una dintre păpușile mijlocii descoperi o bucățică de ziar rulată atent și legată cu un zgârci, astfel încât să formeze o biluță. O desfășură și o aplatiză pe birou.

Era un articol scris în limba cehă, iar singurele cuvinte pe care reușea să le înțeleagă erau Mladá Boleslav, Vacek și Katka. Se aplecă mai mult deasupra hârtiei mototolite și descoperi că ilustrația înfățișa un magazin de articole sportive la parter și un apartament privat la etaj. Folosi înfrigurată aplicația de traducere a iPhone-ului ca să traducă subtitlul: „zemřeli při požáru”, adică „decedați în incendiu”.

Simți că-i venea rău; ar fi vrut să țipe din toate puterile, dar nu era nimeni s-o audă. Își culese poșeta, deschise ușa și se repezi pe scări în jos. La parter, cu inima bătând să-i spargă pieptul, îi luă o clipă să-și aducă aminte ce limbă trebuia să vorbească la recepție.

Femeia din spatele ghișeului o întâmpină cu acea politețe rece, tipic franceză.

— *Madame?*

— Trebuie să plec imediat de aici.

— Vă pot întreba de ce?

— A intervenit o urgență în familie. În spatele recepției nu era o oglindă, însă, în bronzul lustruit al firmei hotelului, reuși să distingă fără probleme doi bărbați într-un fotoliu, citind același ziar. Unul dintre ei purta o beretă ieftină și un hanorac turistic pe care scria „Strasbourg”. Cel crăcănat era îmbrăcat într-un costum de culoare bleumarin și stătea picior peste picior. Amândoi alcătuiau imaginea inocenței.

— N-aș vrea să vă creez probleme suplimentare, stimată doamnă, dar, pentru a beneficia de rambursarea plății făcute în avans, este necesar un preaviz de cel puțin douăzeci și patru de ore. În acest caz…

— Vreți să știți care este motivul adevărat pentru care vreau să dispar de aici?

— Da, vă rog…

— Cei doi bărbați de pe canapea mă urmăresc. Tocmai au dat buzna în camera mea și mi-au lăsat pe birou un mesaj de amenințare. Mi-au ucis prietenii din Republica Cehă, făcând ca totul să pară ca un accident și…

— Cum? Recepționera se uită la ea cu ochii măriți de uimire. Vă rog, puteți să repetați totul de la început?

Grace începu să-și depene din nou istoria, iar femeia puse mâna pe receptorul unui telefon și începu să șușotească ceva într-o franceză rapidă. După câteva secunde, o altă femeie își făcu apariția dintr-un birou din spate. Era managerul hotelului, care se prezentă și ocoli tejgheaua, venind la ea.

— Despre acești clienți este vorba?

— Nu sunt clienți sau, mă rog, poate că sunt. În primul rând, acești oameni sunt hărțuitori și

ucigași, criminali de cea mai joasă speță.

Managerul se apropie de cei doi, cu Grace, mai reticentă, în spate. Erau mai în vârstă decât păreau de la distanță, dar nu se putea înșela, avea în față bărbații care o urmăriseră în tren și prin Praga. Cu siguranță, unul dintre ei urinase în toaleta micului apartament închiriat în capitala Cehiei. Amândoi se ridicaseră și o ascultau cu atenție pe șefa hotelului.

Bărbatul în hanoracul cu emblema orașului își duse teatral mâna dreaptă la inimă.

— Vai, sărmana de tine, îmi pare atât de rău că suferi așa, dar este clar că ne confunzi cu altcineva. Franceza lui avea o urmă de accent, dar era, evident, îndelung exersată printre vorbitorii nativi.

— Tocmai m-am plâns la un agent de poliție în Place de la Cathédrale, iar ticăloșii ăștia doi au jucat același teatru ieftin: „Probabil că e o greșeală”. Știți ceva, nu e nicio greșeală. Vreau să sun la poliție.

— Cred că este cea mai bună soluție, încuviință și celălalt bărbat, cu un aer înțelegător.

Grace nu cunoștea nici măcar numărul unde să telefoneze, fiindcă pe cartea de vizită a jandarmeriei nu figura decât adresa. Managerul îndemnă pe o voce egală să formeze 112. După minute în șir de așteptare, îi răspunse, în sfârșit, o femeie care părea să aibă dificultăți cu accentul ei canadian. Grace se emoționă și începu să vorbească tot mai repede și să comită tot mai multe greșeli de gramatică, în timp ce pulsul i se accelera și vocea îi creștea în volum. Vedea pe chipul celor doi bărbați și al angajatei hotelului cum preocuparea se transforma progresiv într-o expresie de nețărmurită milă.

Operatoarea puse capăt discuției confuze și ceru să stea de vorbă cu managerul.

— E îngrozitor. Bărbatul cu hanorac își ridică mâinile la gură într-un gest forțat, efeminat. Nu-i

așa că ți-e milă de ea, Eric?

Îi dădu aparatul managerului, care făcu câțiva pași și se întoarse cu spatele. Bărbatul crăcănat, cu nasul coroiat, îi făcu cu ochiul lui Grace.

— Doamnă, vă rog să mă urmați în camera dumneavoastră.

— Cu plăcere.

Grace o luă pe urmele managerului, pe scări, apoi pe culoarul lung. Femeia descuie cu un card universal, făcu un pas în lateral și o așteptă să intre și ea.

— Vă rog să-mi arătați mesajul de amenințare.

— Imediat. Se repezi imediat la birou, ca să constate că toate păpușile matrioșca dispăruseră, împreună cu bucățica de hârtie.

Managerul stătea în dreptul patului, vorbind în continuare la telefon.

— Mi se pare că totul este clar acum, începu Grace, căutând o urmă de înțelegere din partea celeilalte femei. Au venit în absența mea și le-au luat.

— Ați auzit? întrebă managerul în telefonul ei.

— Încearcă să vă convingă că sunt nebună. Asta este tactica lor întotdeauna, așa ne fac nouă.

— Nouă?

— Femeilor, nu înțelegeți?

Responsabila hotelului închise și îi întinse aparatul.

— Habar n-am ce s-a petrecut aici, dar…

— Sunt jurnalist, lucrez la documentarea unui caz despre care acești indivizi nu vor să se afle. Mi-au spart apartamentul din Praga și au intrat și aici fără știrea mea. Îmi trimit SMS-uri de amenințare. Vreți să vă arăt?

— Stați liniștită, vă vom returna toată suma plătită în avans. Reveniră la recepție și așteptă să se facă transferul înapoi în contul ei. Cei doi bărbați erau afundați din nou în lectura presei.

— O să vedeți, n-o să se cazeze aici. Vor veni după mine, pun pariu. Când termină formalitățile

de plecare și se deschiseră ușile, bărbatul în hanorac îi aruncă batjocoritor, cu falsă amabilitate:

— Succes, *madame*! Țineți minte, nu sunteți singură.

18.

New York, 1976

— Nu aici ar fi trebuit să se țină petrecerea noastră, nu-i așa? Să fim cinstiți și să recunoaștem: ne găsim într-o sală veche și urâtă, iar New York-ul merită mai mult. În această seară, vom sărbători luxul american, iar nimeni, *nimeni,* n-ar vrea s-o facă într-un hambar prăfuit. N-am putut găsi nicio sală mai acătării în acest oraș falimentar – hei, dar am intrat deja în faliment? Unde e primarul? Domnule primar, suntem în faliment? –, n-am găsit o sală cu uși destul de mari ca să intre colecția mea de mașini superbe. Mi-am pus cei mai buni oameni să caute: degeaba. New York, cel mai puternic oraș din lume, falimentar sau nu, merită mai mult, mult mai mult.

Elena nu mai asistase niciodată la un discurs cu o introducere atât de bizară. Vorbitorul avea un teanc de hârtii în fața lui, pe pupitru, dar nici nu se uita la ele. Probabil că proprietarul sau managerul sălii New York Coliseum era pe undeva prin preajmă și se simțea oribil. De ce l-a atacat în halul acesta pe primarul orașului chiar în fața lui?

Broșurile de pe mese erau ilustrate cu portretul lui Anthony Craig pe coperta întâi, în fața unor mașini de lux, înconjurat de femei. În interior găseai o scurtă povestire despre firma de familie Craig Berings, care se ridicase la rangul de Craig International după ce fusese preluată de noul CEO.

Bizar sau nu, omul era charismatic. Pe de altă parte, Elena și prietenii ei din Montréal se aflau acolo pentru că organizatorii evenimentului oferiseră companiei pentru care lucra, Kara Modeling, niște bani, un teanc de bilete de intrare și promisiuni de șampanie și mâncăruri fine gratis, cu condiția ca femeile să poarte rochii de seară. Privind în jur, la celelalte femei tinere în rochii de

seară, își spuse că, probabil, organizatorii închiriaseră toate modelele din oraș.

— America a inventat mașinile, reîncepu Craig părând că se uită prin notițe, doar pentru a le abandona imediat. Purta un costum cu vestă roșu, cu dungi, la care asortase o cravată uriașă, și se lupta de zor să-și țină sub control smocul de păr de pe cap. Noi am inventat luxul. Noi am făcut-o. Luxul nu a existat înaintea noastră.

Elena cercetă chipurile din jur, încercând să-și dea seama dacă cineva din asistență a auzit despre un continent numit Europa.

— Dar am început să pierdem piața mașinilor de lux. Am devenit leneși, leneși și proști. Când eram eu copil, cuvântul Cadillac însemna ceva. Astăzi, ce mai înseamnă, în comparație cu false mașini de lux, ca pretinsa Chevrolet Monte Carlo? Odinioară, Lincoln era definiția luxului. Acum, e o glumă proastă, o scroafă dată cu ruj, o porcărie absolută. Tatăl meu, care e aici printre noi, în seara asta, tatăl meu a avut în 1956 un Continental Mark II. Mai ții minte, tată? Aia da mașină de lux. Când te așezai la volan simțeai că ai de-a face cu o mare realizare, la care s-a muncit din greu. Acela era *luxul american.* Unde suntem acum, prieteni? Ne-am predat. Ce este o mașină Continental produsă acum? O rablă. Nu mai construim mașini de lux, dar ia ghici cine s-a prins de asta? Germania. Nemții s-au întors, prieteni, și ne curăță, ne bat de ne sună apa în cap.

Elena învățase ce trebuia să caute încă din prima lună de pregătire în programul special de la Praga. Cu toate acestea, până acum, bărbatul acela ideal rămăsese un concept abstract. Aproape toți cei pe care-i întâlnise, bogați, puternici, ambițioși, erau *sănătoși* într-un fel care-i făcea irelevanți pentru ea și pentru misiunea ce-i fusese trasată. Jean-Yves fusese prima greșeală. Nu era un om egoist și nici un mincinos. Printre prietenii lui nu se numărau

homosexuali ascunși și nici dependenți de jocuri de noroc.

Bărbatul de pe scenă era altceva. Emana spirit prin toți porii. Cu toate acestea, părea conștient că-i lipsește ceva, că nu e destul de bun. Elena își imagină de câte ori se admira acest om în oglindă pe parcursul unei singure zile. Era genul pe care știa cum să-l abordeze.

„Nu trebuie decât să-l flatezi”.

Discursul dură cam o oră. Vorbitorul se mai plânse puțin despre clădirea improprie, despre rețeaua de canalizare și drumurile din oraș, despre condițiile jalnice de călătorie la clasa business, despre Germania și apucăturile ei necinstite, despre Japonia, care ne bătea și ea de ne suna apa în cap, și despre toți foștii dușmani ai Americii care acum o batjocoreau. În sfârșit, peroraţia se încheie și șase femei deosebit de înalte, în rochii albe de satin, ridicară pânzele ce acopereau trei mașini.

Craig dădu tonul aplauzelor, entuziasmat de propriile sale creații:

— Da! America este din nou stăpâna luxului!

Își invită oaspeții să atingă autovehiculele, să se așeze în ele, în timp ce un alt grup de femei, îmbrăcate identic, distribuiau broșuri cu portretul lui Anthony Craig pe copertă.

Începu să se servească masa și orchestra atacă primele acorduri.

Danika își umplu al cincilea sau al șaselea pahar de șampanie. Umbla cu asistentul principal al senatorului de New York John. J. Marchi, un bărbat pe nume Carlos. Familia lui făcuse parte din aristocrația Cubei până la cucerirea puterii de către Fidel Castro, care le luase totul și-i alungase din țară. Acum, Carlos era plin de nervi, dar într-un fel diferit față de spectacolul oferit de Anthony Craig, iar Elena bănuia că bărbatul se purta urât cu Danika.

— Ce părere ai despre discurs?

— Trebuia să dureze doar zece minute, așa scrie în program, îi răspunse prietena ei. Sunt moartă de foame. Aruncă o privire rapidă în jur, ca să se asigure că nu puteau fi auzite de alte modele, apoi continuă: Omul e complet sărit de pe fix, normal că a trebuit să ne plătească, altfel nici prin cap nu-mi trecea să vin aici.

Erau departe de primele rânduri, departe de Anthony Craig, așa că mai aveau de așteptat până să primească primul fel de mâncare. Elena se scuză și se îndepărtă către toaletă, alegând calea cea mai lungă – pe lângă masa amfitrionului.

Anthony Craig stătea în picioare și vorbea cu primarul Beame, un individ scund, cu părul aproape complet alb și sprâncene negre. Când vorbeau despre primar, oamenii repetau, aproape fără excepție, aceeași banalitate: „E slujba cea mai grea din lume”. Prefăcându-se în căutarea cuiva de la masa alăturată, reuși să se apropie destul de mult încât să poată trage cu urechea.

— Era doar teatru, Abe. Dintre toți oamenii ăștia, tu ar trebui să înțelegi cel mai bine teatrul.

— Da, dar stau la masa ta. Toată lumea poate să vadă că ne-am purtat extrem de bine cu tine…

— Iar orașul ăsta de tâlhari și de asasini câștigă extrem de bine de pe urma afacerilor mele. Trebuie să te apuci de curățenie, dom’ primar.

Edilul-șef clătină amuzat din cap și izbucni în râs. Soția lui, vizibil jenată, îl trase ușor de braț. Își ținea în brațe poșeta și haina, ca și cum ar fi fost pe punctul să plece.

— Nu zic că nu cheltuiești mult, Anthony, dar și ceri o grămadă de favoruri de la municipalitate. Pentru un adept al liberei inițiative, vreau să spun…

Elena își alese exact acel moment ca să treacă încet pe lângă masă, suficient de aproape încât să-l atingă pe Anthony Craig pe braț. Bărbatul își pierduse deja interesul pentru primar și se uita distrat prin sală. Reprezentantul orașului nu avea

să obțină niciun fel de scuze, iar doamna Beame era conștientă de asta.

Coatele li se atinseră și Anthony Craig se întoarse spre ea. În primul moment, se prefăcu că nu-l observă, deși o apucase de umăr.

— Vă mulțumesc că ați acceptat invitația noastră. Ce părere aveți despre mașini?

— Sunt frumoase. Felicitări.

— Dumnezeule, ce accent adorabil aveți. Nu credeți că v-ar sta bine într-o limuzină?

— Tot ce se poate, domnule Craig, îi răspunse fără să se oprească sau să se uite în spate.

O mai strigă o dată, îi mai spuse ceva despre accentul sau „aspectul est-european”, dar Elena alese să nu-l audă și se îndreptă înapoi către masa ei, unde tocmai venise salata. Era pe punctul să se așeze, când fu abordată de un tânăr îmbrăcat la patru ace.

— Domnul Craig ar dori să știe ce băutură preferați, îi spuse cu respirația puțin întretăiată.

Elena arătă spre sticla de șampanie aproape goală de pe masă.

— Veți primi încă una.

— Dacă domnul insistă, acceptă ea cu un zâmbet poznaș.

Bărbatul scoase din buzunarul de la piept un carnețel și un pix.

— Cum vă numiți?

Danika și ceilalți de la masă erau numai ochi și urechi.

— De ce l-ar interesa?

— Domnului Craig îi place să țină evidența oaspeților care participă la evenimentele organizate de firma sa, atâta tot. Mai ales VIP-uri, ca dumneavoastră, adăugă tânărul pe un ton confidențial.

Elena îi dictă numele, ajutându-l să se descurce cu caracterele cehe. Când o întrebă dacă locuia la New York sau era în trecere, îi spuse adevărul: venise ca să promoveze Montréalul ca destinație

turistică pentru americani, pentru că se apropiau Jocurile Olimpice din 1976. Urma să participe la un eveniment a doua zi, la Hotel Plaza.

— Acolo și locuiți? o întrebă rapid tânărul.

Elena confirmă din cap.

— Îmi cer scuze, nu-mi fac decât meseria, vă mulțumesc, domnișoară… Klimentová.

Elena și Danika rămaseră la salate și la supă, iar când sosi noua sticlă de șampanie, Elena avu grijă să le toarne tuturor mesenilor. Danika mai rase trei pahare și se decise să o însoțească până la hotel.

Odată ajunse în cameră, își comandară ceai de mentă. Danika îl ameliră cu votcă, dintr-o sticlă plată pe care o scoase din poșetă, și se hotărî să-i povestească despre relația ei cu Carlos, care făcea adesea crize de furie.

— Să luăm legătura cu Serghei, să-i spunem.

— A fost aici luna trecută, i-am spus totul.

— Și?

— Nimic. Elenka, Carlos o să candideze în Districtul al Treilea la următoarele alegeri pentru Congres. Cu cât e mai dus cu pluta, cu atât mai bine pentru noi, doar știi că asta vrem. Dacă vine la pachet cu puțină violență domestică, e chiar perfect. Se ridică, prefăcându-se perfect trează, și-l imită pe Serghei: îl vrem, avem nevoie de el.

— O să-i fac o vizită lui Carlos al tău cu o bâtă de baseball, în noaptea asta. Unde locuiește?

— La Washington. Danika își completă încă o dată ceașca de ceai cu votcă.

— Îmi pare rău pentru tine.

— Dacă o ținem tot așa, ne vom petrece restul zilelor plângându-ne de milă una celeilalte.

Se auzi o bătaie discretă în ușă. Elena se uită prin vizor și văzu că era un curier, cu un pachet enorm în brațe. Deschise ușa și se trezi că primește un coș plin cu fructe, ciocolată și alune. Amuzându-se copios de dimensiunile disproporționate ale cadoului, îi dădură un dolar

băiatului care îl adusese. Elena deschise mica felicitare agățată de mânerul coșului.

„Dragă Elena,

Seara asta a fost un succes fenomenal. Am dat lovitura cu mașinile. O să se vândă ca pâinea caldă. Singurul meu regret este că n-am apucat să ne cunoaștem mai bine. Sper să putem retifica situația.

Cu prietenie, Anthony”.

Îi arătă mesajul Danikăi.

— Vai, ce plăcere o să-i facă lui Serghei, dar a scris greșit „a rectifica”, remarcă Elena.

— Ești o fată foarte norocoasă, pufni prietena ei în râs.

Pentru prima dată de când intrase în programul special de pregătire, își îngădui o clipă de optimism.

19.

Strasbourg, 2016

Grace îl rugă pe șoferul taxiului să tragă pe dreapta într-un sat numit Lingolsheim, pe drumul spre aeroport. Chipul îi ardea și se simțea ametită. Dacă nu cobora imediat din mașină, simțea că o să vomite sau o să-și piardă cunoștința. Reuși să se târască într-un spațiu plin de ferigi și de brebenei dintre două case albe, imaculate, spunându-și că, probabil, cei doi agenți reușiseră s-o otrăvească.

— Doamnă, vă simțiți rău? Vreți să vă duc la spital? se auzi vocea îngrijorată a taximetristului.

Aplecată, cu palmele bine sprijinite pe genunchi, în mirosul reavăn al ferigilor, parcă îi era ceva mai bine. Nu, nu fusese otrăvită. Se simțea exact așa cum și-ar fi dorit ei să se simtă. Vinovată. O femeie minunată și tatăl ei arseseră de vii din cauza ei. Icni puternic.

— Poate mai bine plec. Șoferul ieși din mașină, deschise portiera din spate și începu să-i scoată bagajul.

— Stați, stați! Mi-e bine.

Nu se simțea deloc în regulă, dar vederea unui străin care umbla cu geanta în care avea telefonul și carnetul de notițe o aducea la exasperare. Fugi către șofer și îi ordonă să lase geanta jos. Omul o abandonă și se întoarse la mașină, cu mâinile ridicate deasupra capului.

La aeroport, se examină o secundă în oglinda retrovizoare când achită cursa. Părul îi era în dezordine și pe frunte îi curgeau firicele de sudoare. Se șterse cu un șervețel și, fără să coboare din autovehicul, încercă să-și dea seama dacă fusese urmărită. Ce-i spusese Jean-Yves de Moulin despre acești oameni? „Sunt incapabili de empatie”.

La coadă la controlul de securitate, continuă să se uite disperată în toate direcțiile. Nici în condițiile actuale, după ce aflase atâtea elemente utile, nu ar fi avut cu ce să se ducă la poliție. Se pregăti de o așteptare de o oră și jumătate în barul de la aeroport, cu spatele la perete, până la decolarea următoarei curse către Praga. Își lăsase morcovii și afinele în camera de hotel și, cu toate că nu-i era foame, simțea că ar fi cazul să mănânce ceva. Își ordonă o *flammenkuche* plină de ceapă și o sticlă de apă, în loc de una de vin.

Se gândi la William. Oare avea să moară și el într-un accident misterios? Dar mama ei, dar Jason și minunata lui familie, dar vecina Manon și detestabilul Steadman Coe? Vorbise și cu ei despre proiectul la care lucra. Grace își privea gânditoare mâncarea, când, dinspre bar, se apropie de ea, cu un zâmbet uriaș, o femeie pe care o cunoștea, fără să-și poată aminti de unde.

— Ah, chiar tu ești, Grace? Femeia era puternic fardată și părea îmbrăcată mai mult pentru un cocktail decât pentru o călătorie cu avionul. Avea într-o mână un pahar de vin alb și, în cealaltă, o poșetă Yves Saint Laurent.

— Grace Elliott?

Când îi auzi vocea își dădu seama imediat cine era.

— Tanya?

— Ce coincidență fantastică! Ești singură, sau… gesticulă sugestiv spre scaunul de lângă ea.

— Da, sunt singură, te rog, așază-te. Mă bucur să te văd.

Deși nu era cu totul sinceră, ajunsese să aprecieze puțină companie și ocazia de a-și muta gândurile de la afacerea sinistră în care intrase. Tanya Bischoff fusese una dintre studentele strălucite din programul lor postuniversitar, mai ales că la masterul în jurnalism nu contau notele. Succesul era garantat de relații: închegarea unei rețele naționale sau globale de oameni care te-ar fi

putut angaja la un moment dat. O văzuse ultima dată la petrecerea de cincisprezece ani de la absolvire, la Hiltonul din Galveston, Texas. La aniversare nu se prezentaseră mai mult de douăzeci dintre foștii colegi, și numai nouă mai lucrau în presă. Grace se dusese pentru că fusese incapabilă să-și închege o rețea de relații la momentul potrivit. Între timp, câștigase încredere și își pierduse rușinea, așa că putea întreba orice pe oricine. Problema era că nimeni n-o putea ajuta să obțină ceea ce voia cu adevărat, adică să plece de la tabloidul *National Flash.*

Schimbase vreodată măcar o vorbă cu Tanya la Galveston?

— Ce faci la Strasbourg? o întrebă fosta ei colegă. În vacanță, sau cu treburi?

— Am ceva de lucru.

— De când trimite *Flash-ul* corespondenți în străinătate? se prefăcu mirată Tanya, încercând din răsputeri să nu râdă. La ce lucrezi?

— E prea plicticos ca să mă apuc să-ți povestesc, se eschivă Grace privind peste umărul interlocutoarei în căutarea eventualilor urmăritori. Dar tu, cu ce ocazie pe aici?

— Am venit pentru semnarea unui acord comercial, căscă Tanya, dar abia aștept să plec la Paris și de acolo la New York și Washington, ca să relatez despre alegeri. Hei, exclamă arătând-o cu degetul, vrem să ne extindem. Nu te-ar interesa un post de corespondent senior pe undeva, ceva mai apropiat de meseria învățată în facultate?

— Pentru cine lucrezi acum, Tanya?

— RT.

Grace înfipse furculița în inima tartei flambate ca să-și ascundă nervozitatea.

— Vrei să spui Russia Today, nu?

— Da, dar ăsta e numele vechi. Știi, e ca BBC-ul, doar că din altă țară. Transmitem în engleză, franceză, spaniolă și chiar în arabă, dacă te tentează.

Tanya se aplecă peste masă. Avea nasul și obrajii plini de pistrui, care se vedeau chiar și de sub stratul gros de fard. Grace simți cum o cuprinde din nou groaza aceea paralizantă pe care o simțise pe bancheta din spate a taxiului. Încercă să reziste, schițând un zâmbet slab, în timp ce femeia îi dădea înainte despre avantajele oferite de angajatorul ei. Deși nu se uitase niciodată la RT și nici nu intrase pe site-urile rețelei, era familiarizată cu conținutul de la șoferii de taxi din Montréal, care aruncau vina pentru toate suferințele din lume, în special ale lor, în spinarea Americii celei rele și agresive.

— Nu înțeleg, toate organizațiile de presă din lume își restrâng operațiunile, numai voi nu?

— Singurul nostru acționar este un guvern îndrăzneț, care ne înțelege valoarea.

— Și care ar fi aceea?

— Adevărul, desigur.

— Iar tu ai dreptul să faci angajări pentru RT? Ai mână liberă să-mi faci mie propuneri așa, din senin, într-un mic aeroport din estul Franței?

— Sunt bine văzută, vor să le aduc și alți oameni buni, zise Tanya dând din umeri cu dezinvoltură.

— Am patruzeci și trei de ani, nu sunt cam bătrână ca să ies pe sticlă?

— Eu am patruzeci și patru. Sunt o corporație foarte ambițioasă, foarte agresivă.

Grace aruncă din nou o privire în jur, examinând ceilalți clienți din barul din aeroport, de această dată fără să se mai ferească.

— *Foarte agresivă.* Ce ți-au spus despre mine?

— Nu înțeleg, despre cine vorbești?

Grace își înfipse ochii în cei ai fostei colege.

— Nu te pricepi să dai mită, trebuie să mai exersezi.

— Nu știu despre ce vorbești, așa cum ți-am spus, RT se extinde. Avem nevoie de jurnaliști buni, ca tine.

— De unde știi că sunt un bun jurnalist?

Tanya se sprijini cu ambele mâini de măsuța de tablă și își împinse scaunul în spate. Se ridică și dădu pe gât paharul de vin.

— Dacă aș fi știut că vei fi ostilă…

— Ai de-a face cu niște ucigași, Tanya.

— Repet, n-am idee la ce te referi. Nu mai avea curajul s-o privească în față. Încercam doar să ajut o veche prietenă.

— N-am fost prietene niciodată.

Fosta ei colegă reuși să zâmbească. Avea dinții mai albi decât Violet Rain.

— Nu ești cu nimic mai bună decât mine, Grace. Nu te mai preface…

— Da, probabil ar trebui să-ți mulțumesc că n-ai venit să mă înjunghii direct.

Tanya își luă poșeta.

— Nu știu în ce te-ai băgat, dar…

Cu aceste cuvinte, se îndepărtă fluturând din mâna liberă, în rochia ei roșie de cocktail.

Grace abia reuși să înghită câteva bucățele din tartă. Ar fi vrut s-o sune pe mama ei, pe Manon sau chiar pe Jason, încă o dată. Se abținu și își scoase computerul, se conectă la rețeaua wi-fi a aeroportului și începu să caute tot ce avea legătură cu spioni, cu KGB-ul, cu numele de cod „Kingfisher” sau cu defectările. Dădu peste un articol publicat de *Washington Post* în 1987, semnat de Michael Dobbs, care avea termenul „sexspionaj” în titlu.

„Lista celor despre care știm că au căzut în capcana KGB-ului de la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial încoace este lungă și conține persoane respectabile, remarcabil de variate. Găsim în ea bărbați și femei, oameni singuri și căsătoriți, tineri și bătrâni, homosexuali și heterosexuali, atașați militari și ziariști, bodyguarzi și ambasadori. Nicio categorie de rezidenți occidentali din Moscova nu s-a dovedit imună la farmecul *rândunelelor* și *corbilor,* cum sunt

cunoscuți în jargonul KGB profesioniștii seducției, feminini și masculini”.

Grace își notă în carnețel „seducătoare de profesie” și „rândunele” și află detalii despre un număr impresionant de bărbați care fuseseră atrași în relații compromițătoare cu femei frumoase și inteligente. Își mai notă și un citat dintr-un specialist în activitățile KGB-ului care scrisese mai multe cărți despre subiect, John Barron:

„Ceea ce oamenii nu înțeleg este faptul că genul acesta de operațiuni presupun mult mai mult decât o relație băiat-fată. Nu avem de-a face cu o situație în care occidentalul singur se întâlnește cu profesionista rusoaică, lăsată de capul ei. În realitate, individul respectiv se confruntă cu un aparat numeros și experimentat. Toate circumstanțele sunt create și controlate de KGB, astfel încât să manipuleze victima către rezultatul dorit. Satisfacția sexuală și perspectiva unei relații desăvârșite nu reprezintă decât primul pas dincolo de linia roșie, într-o zonă din care este extrem de dificil să mai scapi”.

20.

Praga, 2016

Urmăritorii ei nu erau în zborul de Praga. Acum, când îi cunoștea și știa de ce sunt în stare, s-ar fi mirat să-i vadă călătorind cu un zbor comercial.

Imediat după aterizare căută adresa biroului FBI din Praga, aflat, nesurprinzător, în sediul ambasadei americane, în Malá Strana. Era seara târziu, dar își spuse că probabil nu aveau un orar fix de funcționare. Șoferul Uber-ului pe care îl comandă nu vorbea deloc engleza. Se trezi singură pe bancheta din spate a unui Volkswagen, pradă insuportabilelor odorizante de mașină și propriilor spaime. Dacă erau capabili să pătrundă în camera ei de hotel și o puteau localiza la restaurantul micului aeroport din Strasbourg, însemna că pentru acești oameni lipsiți de empatie ar fi fost floare la ureche s-o găsească pe mama ei în Florida.

Ambasada americană era o clădire din piatră bej aflată într-o piațetă bine luminată, cu pavaj de granit. La etajele superioare se vedeau lumini discrete și trei mașini de lux se odihneau vizavi: un BMW argintiu și două berline Craig mari, negre. Nu se vedea niciun paznic în fața clădirii, deși în partea cealaltă a străzii piațeta era supravegheată discret de doi bărbați în negru, pe care fu mulțumită să-i vadă.

Grace apăsă pe butonul soneriei.

— Sunt jurnalistă și am primit amenințări, răspunse când o voce din interfon o întrebă cu ce o poate ajuta.

— Cetățean american?

— Da. Am fost amenințată de niște ucigași.

După zece secunde, poarta se deschise. În camera de gardă o aștepta un afro-american chipeș, în uniforma forțelor armate. Repetă că era ziaristă,

că lucra la o anchetă cu implicații politice grave și că fusese amenințată și agresată de doi agenți ai unei puteri străine, care asasinaseră deja doi cetățeni cehi.

— Luați-o mai ușor. Agenți? Bărbatul deschise un caiet de notițe și începu să scrie. De unde știți că erau agenți?

Grace trase adânc aer în piept, conștientă că povestea ei devenea tot mai greu de crezut.

— Scuze, doi bărbați.

— Am înțeles, nu știm dacă erau agenți sau nu. Doi bărbați vă hărțuiesc. Ați fost la poliție? Ați raportat crimele acelea?

— Am vorbit cu poliția de aici, din Praga, și de la Strasbourg, unde am fost urmărită în continuare. Ieri, în localitatea Mladá Boleslav s-a produs un incendiu. În presă a fost prezentat ca un accident, dar sunt convinsă că nu a fost așa.

— De ce?

Grace îi povesti, fără să folosească nume, despre un american extrem de influent care a fost sedus de o femeie care s-ar putea să fie un spion, o rândunică. Militarul auzise vreodată de rândunici? Această femeie, această rândunică, avea un nume de cod la KGB, la fel ca părinții ei. Grace știa foarte bine că nu mai exista KGB-ul, dar asta nu conta, că alt serviciu îi continua operațiunile, poate că StB-ul, care fusese oricum subordonat sovieticilor.

Militarul o cântări din priviri. Bătuse câmpii puțin și ar fi dat orice ca s-o poată lua de la capăt. Omul nu mai notase nimic în carnețelul lui.

— Este în joc integritatea alegerilor prezidențiale americane!

După o clipă, cu un oftat abia mascat, bărbatul intră în micul birou adiacent, de unde ieși cu un formular de trei pagini pe care i-l puse sub nas.

— Vă rog să vă descrieți situația.

— Așteptați. Grace știa foarte bine care era părerea tânărului militar despre ea. După ce termin

de descris, ce se întâmplă?

— Mâine-dimineață, când vin angajații ambasadei, relatarea dumneavoastră va fi evaluată și veți fi contactată de cineva.

— Prefer să discut cu cineva despre cele întâmplate, în loc să scriu.

— De ce?

— Din cauza naturii deosebite a anchetei mele.

— Mă puteți lămuri asupra acestei naturi?

— Tocmai v-am explicat. Este o anchetă politică foarte delicată. Viața îmi este pusă în pericol.

— Pentru ce organ de presă lucrați? o întrebă pregătindu-și, din nou, carnețelul.

— Ancheta nu este pentru ziarul unde lucrez.

— Sunteți o jurnalistă *freelance,* să înțeleg? Acum, plictiseala i se citea limpede în voce și în gesturi. Șomeră, adică?

— Nu, lucrez pentru *National Flash.*

Omul se încruntă. Tot nu notase nimic. Îi întinse din nou formularele.

— Scrieți aici, doamnă. Să-mi spuneți când ați terminat.

— Îmi puteți da voie să intru în ambasadă, ca să discut cu un agent FBI?

— Nu.

— Există un număr de telefon pentru reclamații anonime?

Omul arătă din nou cu degetul spre hârtii.

— Le puteți completa aici sau online. Cu aceste cuvinte, se întoarse în biroul lui, de unde reapăru cu o carte de vizită. Puteți să sunați la acest număr și să lăsați un mesaj, dacă preferați. Cineva vă va contacta apoi, dacă o să fie necesar, pentru un supliment de informații, în maximum cinci zile.

— Dacă o să fie necesar?

— Da, doamnă.

Prin geamurile de sticlă ranforsată de la primul etaj se vedea acea lumină blândă pe care o văzuse de afară. Se imagină așezată într-un fotoliu, lângă una dintre veioze, într-un fotoliu de piele maro, în

siguranță, cu un pahar de whisky în mână. Apoi, se gândi la miile de nebuni care se prezentau zilnic la porțile ambasadelor americane din întreaga lume, cu aceleași povești. Operațiunea la care fusese supusă de către acei ucigași, de către *aparatul numeros și foarte experimentat* care se pornise contra ei, avea un nume în jargonul spionilor: *gaslighting*[8].

Pentru o clipă se văzu așa cum o vedea tânărul soldat, ca pe o nebună. Îi înapoie formularele.

— Vă doresc o seară plăcută, doamnă.

I se păru că sesizează o urmă de triumf în vocea lui.

Ieși din ambasadă și se hotărî să se întoarcă la apartamentul ei, care nu era departe. După o curbă urma să ajungă la strada pietonală ce ducea la podul Carol. Chiar înainte să iasă pe ea, în momentul când părăsea lumina unui felinar și revenea în penumbră, auzi din spate un strigăt.

— Stop!

Nu suna deloc ca și cum ar fi fost pronunțat de un anglofon. Se întoarse și văzu că cei doi indivizi în negru care păreau să supravegheze ambasada porniseră în fugă spre ea. De centură aveau agățate niște obiecte grele care zdrăngăneau la fiecare pas pe piatra cubică. Își spuse că veneau s-o ajute, să-și ceară scuze pentru mascarada din camera paznicului și să o conducă la fotolii de piele, lumini discrete, whisky și șoapte. Dar abandonă imediat ideea.

Când intrară într-un con de lumină, îi recunoscu fără ezitare. Se întoarse și o rupse la fugă, însă erau mai rapizi. Lăsase cuțitul acasă, căci n-ar fi putut trece cu el de controalele de securitate din aeroport, și încerca disperată să-și găsească cheile. O ajunseră din urmă și o trântiră la pământ, întâi în genunchi, apoi cu pieptul lipit de pavaj. Unul dintre bărbați îi smulse poșeta, celălalt îi împreună mâinile la spate, forțându-i atât de tare

încheieturile, încât i se păru că vrea să i le rupă. Capul îi căzu în față și se lovi cu bărbia de pavaj.

Încercă să strige după ajutor, dar nu avea suficient aer în plămâni. Vedea oameni circulând liniștiți de cealaltă parte a pieței. Încercă să strige din nou și câțiva se întoarseră să vadă ce se întâmpla, dar nimeni nu-i veni în ajutor.

— Vă rog, îi imploră plângând, ajutați-mă!

Simțea un genunchi ascuțit în spinare. Era sigură că o să moară, că n-o să-și mai vadă niciodată mama sau prietenii. Aveau s-o ucidă, ca pe Katka sau pe antrenorul Vacek.

Se gândi la Jason, bunul, iubitorul Jason. De ce naiba nu acceptase să aibă copii cu el? Acum urma să moară singură aici, cu gura plină de pietricele și un picior între omoplați, pe o străduță întunecoasă din Praga.

— Lăsați-mă în pace, fac orice îmi cereți, vă rog.

Mâini brutale îi cercetau rapid fiecare centimetru pătrat din haine. O cutie de bomboane mentolate, șervețele, o punguță pentru strâns fecalele câinelui, rămasă de când avusese grijă de Yorkshire terrierul lui Manon.

Se ridicară de pe ea, permițându-i să se întoarcă și să-i vadă din nou la chip. Tipul crăcănat își aprindea tacticos o țigară. Colegul lui cu ochi frumoși și nas mare îi scoase din carnetul de notițe foile imprimate și le îndesă în buzunarele pantalonilor, apoi începu să se joace cu iPhone-ul ei.

— Care e parola, Grace? gâfâia puțin, după efortul de a o prinde și a o imobiliza. Spune-mi parola și te lăsăm să pleci, altfel… mimă o lovitură puternică cu piciorul.

— Sun la poliție!

Crăcănatul izbucni în râs.

— Parola, Grace!

Se pare că le plăcea să se audă rostindu-i numele.

— Să vă ia dracu'!

Bărbatul cu iPhone-ul și geanta făcu un pas înainte și o trânti din nou la pământ cu o lovitură de bocanc. Când încercă să se ridice, îi puse piciorul pe piept. Încercă în zadar să-l împingă la o parte, nu avea nici pe departe forța necesară.

— Grace, ar fi bine să-ți iei gândul de la o discuție cu FBI-ul.

— Sau cu oricine altcineva, îl completă crăcănatul.

— Știi cine suntem. Știm totul despre cei pe care-i iubești, știm ce faci, știm unde te duci. Flutură în aer carnetul de notițe și telefonul. În curând, vom ști totul și nu vom mai avea nevoie de tine. Dacă nu preferi să colaborezi cu noi, firește. Ai înțeles? Acum, fii fată bună și spune-ne cu cine ai mai vorbit despre asta.

Celălalt bărbat își ridică puțin piciorul de pe pieptul ei, permițându-i să vorbească.

— Am scris-o deja. Cei la care a ajuns, dacă nu aud nimic de la mine…

— La cine a ajuns?

Apăsarea pe piept crescu din nou.

Din spatele celor doi răzbătu o rază de lumină. Se auzea apropiindu-se un vehicul. Ucigașul își mută acum bocancul greu pe fața ei și apăsă până când nasul îi explodă cu un sunet sec și un val insuportabil de durere o străbătu din cap până în picioare. O mai lovi o dată, cu călcâiul în frunte, înfundându-i partea din spate a capului în pavajul de granit. Văzând că mașina urma să ajungă în dreptul lor, cei doi plecară, îndepărtându-se de podul Carol cu pași rapizi.

Grace se ridică cu greutate în picioare și începu să-i înjure, prea furioasă ca să plângă. Îi curgea sânge din nas. Mașina, un Craig de la ambasadă, o depăși încet. Nu putu vedea cine era înăuntru.

Bărbații nu-i furaseră nimic altceva din poșetă. Portofelul și pașaportul erau acolo, cu chiloții și șosetele de schimb, periuța de dinți, tampoanele

igienice, flaconașul de șampon pe care-l luase ca amintire de la hotelul Four Seasons, rujul de buze și creionul de ochi. Nu avea niciun șervețel, așa că își tampona nasul sângerând cu chiloții.

Hotărî că nu avea niciun sens să se întoarcă la ambasadă ca să completeze formularul acela inutil, așa că începu să se deplaseze spre pod, întrebându-se de ce nu o omorâseră. Aveau să rămână la fel de amabili când descopereau că nu vorbise cu nimeni despre caz, că nu *scrisese nimic?*

Urmă fluxul de turiști până în dreptul unui magazin care vindea telefoane mobile, carcase de protecție, cartele SIM și alte accesorii. Intră și cumpără un aparat Samsung ieftin, cu pachetul minim de date. Îl sună pe Steadman Coe la Montréal, unde era deja seara târziu.

— Mai ești la birou? îl întrebă.

— Da, tu de unde suni? Ce număr e ăsta?

— Sunt tot la Praga, unde tocmai am fost bătută de doi tipi care m-au urmărit pas cu pas. Mi-au furat notițele și telefonul. Acum îmi dau seama că mi-au spart computerul și au aflat la ce lucram. Sunt atât de proastă!

— Care bărbați, Grace? La *ce* anume lucrezi? Cum adică te-au *bătut?*

— Steadman, ascultă-mă, lucrez la un caz. Un caz uriaș.

— E vorba de Violet Rain? Las-o baltă, ăla nu e un caz. Eu știu cel mai bine, pentru că i-am cumpărat drepturile. Dacă te referi la ideea ta de a scrie o carte, ți-am spus deja că nu mă interesează. Elena nu e de acord. Josef Straka mi-a spus…

— Am fost cu Elena în orașul ei natal, apoi m-am întors singură. Am întâlnit niște oameni care mi-au povestit despre copilăria ei și despre apariția unui bărbat, un rus. Cred că era de la KGB. Apoi, propriii ei părinți…

— Ce legătură are cu tâlhăria?

— Nu am fost tâlhărită! Grace făcu o pauză de respirație. Elena nu este deloc cine crezi tu,

Steadman, și cred că e important pentru săptămâna viitoare, pentru alegeri. Dacă ne grăbim…

— Așa, ce se întâmplă dacă ne grăbim?

— Totul s-ar putea schimba. Oamenii care mi-au spus despre ea, de acolo, din orășelul acela, au murit ieri într-un incendiu.

— A fost un accident?

— Nu, categoric nu.

— Stai puțin, sper că nu e vreo mizerie rusească!

— Ba da, o să pun pe hârtie tot ce știu, din memorie, și îți trimit.

— Grace, nu! Nu face asta. Cel mai bine ar fi să discutăm între patru ochi, când ajungi acasă. Nu scrie niciun cuvânt despre povestea asta. În primul rând, Anthony și Elena au divorțat acum un milion de ani. În al doilea rând, nimănui nu-i pasă de Elena, în ciuda eforturilor noastre de a o salva de la uitare. În al treilea rând, toată porcăria asta cu rușii. Oprește-te. Totul e un fals. N-am ajuns până aici ca să dăm cu piciorul la tot, pe baza unor zvonuri aberante. Ascultă-mă, vino acasă.

— Zbor la Miami ca s-o văd pe mama, mâine. Apoi, vin direct la tine. Ar fi mai bine să-mi anulezi abonamentul telefonic și să-l declari furat.

— Să nu te prind că scrii vreun cuvânt despre asta.

Grace încheie convorbirea și privi în bezna de pe fluviul Vltava. Își aminti de jurnalistul britanic care fusese aruncat de pe Clifton Suspension Bridge. Conștientiză că gâfâia din greu, ca și cum ar fi urcat o pantă lungă și abruptă.

Trecu podul împreună cu un grup de turiști obișnuiți, care se îndreptau, ca și ea, spre paturile lor de prin hoteluri și apartamente închiriate. Spre deosebire de ea, ei nu aveau nasul plin de sânge, nici urme de bocanc pe piept și nici gust de pietre în gură.

21.

New York, 1977

În ziua dinaintea căsătoriei, Elena Klimentová îi spuse logodnicului ei că mai trebuia să facă niște cumpărături de ultimă oră. Uitase să cumpere cadouri pentru domnișoarele ei de onoare: Danika și alte două fete de la agenția de fotomodele Kara, o rusoaică și o slovenă. Lui Anthony nu păru să-i pese prea tare de absența ei. Noile modele de mașini Craig nu se vindeau prea bine și avea dificultăți să gestioneze așteptările dealerilor „plângăcioși, grăbiți și incapabili" din provincie, „pe unde și-a înțărcat dracu' copiii".

Din fericire, afacerea cu rulmenți, partea care îl interesa cel mai puțin, mergea destul de bine încât pierderile din branșa auto să nu fie încă dezastruoase.

Elena îl ajutase să înțeleagă că marca Craig ar fi putut beneficia de căsătoria lui cu o femeie fermecătoare care vorbea cu un accent ciudat. Era o poveste frumoasă, pe care începuse deja să o rostogolească: „O gimnastă de nivel olimpic, provenind dintr-o veche familie de fabricanți de mașini din estul Europei, este oprimată de regimul comunist. Părinții ei, care nu pot ieși din țară ca să participe la nunta fiicei lor, zac în Cehoslovacia și stau ore în șir la cozi pentru pâine și hârtie igienică! Iar acum, iat-o ajunsă aici, la brațului unuia dintre cei care au creat marca Craig International".

Anthony nu era încă suficient de faimos încât să se țină după el fotografii de presă, iar pe ea nu o cunoștea nimeni în oraș, așa că nu conta unde se ducea după ce șoferul o lăsa la magazinul Bloomingdale's. Până la hotelul Beverly de pe Lexington Avenue nu făceai mai mult de zece minute.

Era un hotel Beaux Arts adorabil, dar nimeni nu și l-ar fi înscris în topul preferințelor personale. Elena nu credea că Anthony i-ar fi permis vreunui coleg sau partener de afaceri să se cazeze într-un astfel de loc. Dacă ar fi fost proprietatea ei, ar fi dat jos perdelele vechi, ar fi înlocuit covoarele uzate și ar fi adus lumina pe zidurile de piatră sculptată. Se îndreptă direct spre lift și apăsă pe buton pentru etajul trei. Serghei o pusese să învețe un cod ca să își anunțe venirea: *bătaie, pauză, pauză, pauză, bătaie, bătaie, bătaie.*

Până să ajungă la ușă, emoțiile o aduseseră în pragul prăbușirii psihice. Era obligată să se prefacă de peste un an, dar în ultima vreme situația devenise de nesuportat. De câte ori o vedea plângând, Anthony își închipuia că era din cauza părinților ei, care nu-i puteau fi alături în cel mai important moment din viață. Nu cunoștea prea multe femei fericite, dar cele care erau aveau în comun faptul că-și aleseseră singure viața pe care doreau s-o ducă. Nimic n-o poate face mai nefericită pe o femeie decât sentimentul că este captivă – în ghearele unui bărbat nepotrivit, ale sărăciei, ale religiei sau tradițiilor.

Danika se măritase, între timp, cu Carlos, care lucra pentru același senator și încă plănuia să candideze pentru un loc în Camera Reprezentanților; o numea în continuare curvă, o învinuia pentru eșecurile lui și o bătea când era beat. Diferența era că acum Danika ajunsese să bea la fel de mult precum soțul ei și lua cocaină ca să se distreze și Valium ca să poată dormi. Devenise o adevărată newyorkeză.

Părea straniu să o aleagă pe Danika, împreună cu alte rândunele de la agenție, ca domnișoare de onoare. Nu exista *onoare* în ce făceau, dar erau singurele ei prietene, singurele care o înțelegeau.

Serghei ar fi susținut, evident, contrariul, cum că munca și sacrificiul lor presupuneau onoarea în cel mai înalt grad.

Bătaie, pauză, pauză, pauză, bătaie, bătaie, bătaie.

Când venea la New York sub pseudonim, pretinzând că era un dealer de viori care se refugiase la Paris, Serghei se îmbrăca la fel ca orice occidental, cu geci țipătoare, din poliester. Astăzi însă, în penumbra tăcută a camerei sale, purta un costum de lână albastru cât se poate de discret.

Sperase că întâlnirea cu el o va face să se simtă mai bine, dar, în realitate, starea ei se înrăutățise. Camera mirosea puternic a whisky, bărbatul avea cămașa pe dinafara pantalonilor, iar ce-i mai rămăsese din păr era lipit de creștet în șuvițe ce păreau slinoase.

Odată intrată, se îmbrățișară și se sărutară, iar el îi șopti în limba cehă la ureche:

— Nu ridica vocea mai mult decât atât.

— Dar n-au de unde să știe cine ești tu cu adevărat.

— S-ar putea să știe, Elena.

Se duse la biroul de lângă pat, unde își instalase mașina de scris portabilă. La dreapta ei se vedeau o sticlă de whisky Jameson și două pahare. Unul dintre ele era pe jumătate plin și stătea în mijlocul unor mici băltoace de băutură. Serghei umplu și al doilea pahar, aproape până sus, și i-l întinse.

— Pentru dragoste.

— Pentru dragoste, îi răspunse ridicând paharul.

Niciunul din ei nu vorbi. Sunetele orașului, claxoane, sirene și strigăte întâmplătoare, se infiltrau prin fereastra dublă. Ar fi vrut să-i spună totul, să-și deșerte sacul în fața lui Serghei din clipa în care ușa grea a camerei de hotel se închisese în spatele ei. În loc de asta, stătea blocată în fața lui, cu picioarele moi, plină de transpirație lipicioasă, ca un boxer după o înfrângere. Bărbatul îi puse mâna stângă pe obraz. Crezu că voia s-o sărute din nou, dar Serghei îi șopti în ureche că niciunul dintre instructorii din programul special

nu văzuse ceea ce descoperise el în ea. Lumea era plină de rândunele, dar niciuna nu ajunsese la realizările ei. Succesul lui era garantat.

Elena ar fi vrut să plece. Își imaginase că totul va fi diferit, însă Serghei se transformase, începuse să semene tot mai mult cu Anthony al ei. Acum, își scosese haina și începuse să-și deschidă nasturii de la cămașă. Fiecare celulă din trupul ei se opunea dorinței lui.

— Serghei, începu să protesteze, nu prea am timp.

Nu era adevărat, iar el o știa foarte bine. O trase cu brutalitate, făcând-o să scape paharul din mână.

— Înseamnă că ești norocoasă, nici eu nu prea am timp, îi răspunse râzând cu poftă.

Sub el, în lumina sumbră, dorindu-și să scape cât mai repede, începu să plângă. Pentru o clipă se temu de o reacție dură, dar el se mulțumi să-i lingă lacrimile de pe obraji, ca și cum a se culca cu o femeie, cu o zi înainte de nunta acesteia, nu reprezenta o noutate pentru el.

Își adusese cu ea carnețelul în care nota observații despre bărbații slabi, despre cei faliți, despre cei care-i făcuseră avansuri sau despre homosexualii ascunși. Elena nu se văzuse niciodată în pielea unui agent secret sau spion. Nu corupsese și nu compromisese pe nimeni, în lumea ei nu existau schimburi de focuri de armă sau bătăi. Nu avusese nevoie să prepare otrăvuri. Ducea o viață cât se poate de plicticoasă, până și în comparație cu alte femei din cercurile din Manhattan pe care ajunsese să le frecventeze.

Când Serghei termină, ea rămase pe spate, plină de sudoare, în mijlocul patului. Ca un fel de Humpty Dumpty cu păr, își spuse.

— Bravo, iată o muncă mai mult ca perfectă, o felicită el sorbind din pahar și răsfoindu-i însemnările.

Cu cât obținea mai multe informații de acest tip, cu atât mai bine erau tratați părinții ei, dar mai

erau și alte avantaje. Din septembrie, ea și Anthony urmau să se mute într-un penthouse cu patru dormitoare, cu vedere spre Central Park, un cadou de nuntă de două milioane de dolari de la părinții lui, pe care ea tocmai începuse să-l renoveze. Viitorul ei soț avea deplină încredere în gusturile ei, inclusiv în ceea ce privea camerele copiilor. Bărbatul își dorea o familie numeroasă, cu cinci, poate chiar șase copii.

— Vrem să facem cât de mulți copii putem, declarase Anthony în gura mare la un dineu, la Aspen, în fața celui mai bun dintre dealerii lui de mașini și a soției acestuia. Uitați-vă numai la femeia asta sau, la naiba, uitați-vă la mine. E o datorie patriotică!

Elena știa cum i-ar fi cerut Serghei să reacționeze când îl auzea vorbind așa, trebuia să se amuze, să-l felicite pentru umor, să-l stimuleze. Scopul programului era cum nu se putea mai simplu: crearea și încurajarea unor agenți ai dezordinii și haosului care să acționeze în societatea americană în poziții de decizie. Utilizarea democrației împotriva democrației.

Aproape că terminase să se îmbrace. Serghei mormăi ceva în paharul cu whisky și flutură mâna în semn de rămas bun.

— Fugi. Mărită-te cu industriașul tău până nu îmbătrânești. Hai să dezbinăm. Hai să cucerim.

22.

Praga, 2016

William se ridică de pe treapta din fața magazinului de mirodenii unde o așteptase pe Grace și făcu un pas ezitant spre ea.

— Dumnezeule, ce-ai pățit?

— Ce cauți aici? îl întrebă, scoțând cheile din geantă și ținându-le în față ca pe o armă.

— Nu trebuia să mâncăm împreună? Se dădu înapoi. Eu așa reținusem. E singurul magazin de mirodenii din oraș, așa că nu mi-a fost greu să-mi dau seama unde te găsesc. Cum nu erai aici, am…

— Ai ce?

— Mă înțelegi, mi-am închipuit că ți s-a întâmplat ceva. După cele aflate aseară, la Institut, eram puțin speriat. Și tu erai, recunoaște. William se apropie din nou de ea. Poate că pe bună dreptate. Sângerezi.

Grace era prea epuizată ca să-l mai interogheze, încercând să se asigure că nu era un fel de spion, de agent sau de bătăuș. Pentru prima dată în ziua respectivă simțea că-i era foame, și nu avea nimic de mâncare acasă. Nu avea niciun rost să mai încerce să se strecoare discret în apartamentul închiriat, căci urmăritorii ei știau totul despre ea: unde locuia, ce descoperise și ce scrisese.

— Mi-e foame. Mergem să mâncăm?

— Sigur. Vrei acum? Nu te supăra pe mine, Grace, dar poate ar fi mai bine să te speli puțin pe față.

Neîncrezătoare, îi permise lui William s-o urmeze în imobil și sus, pe scări. Îl rugă s-o aștepte în mica bucătărie, iar ea se îndreptă spre baie. Sângele de la nas i se răspândise cumva pe tot chipul. Părul îi era un dezastru. Pe partea din față a gecii și pe frunte avea un imprimeu vizibil în formă de talpă de bocanc. Contactul cu apa călduță

pe față îi făcu atât de multă plăcere, încât uneori lăsa să-i mai scape câte un chicotit, un icnet de plâns sau un strigăt isteric.

— Ești bine, Grace?

— Da, mulțumesc.

Își trase pe ea o bluză și o pereche de blugi și, după ce William ieși din bucătărie, strecură cuțitul înapoi în poșetă.

Mâncară la un restaurant *fusion,* ceh-indian, deschis până târziu, cu mese negre, scaune aurite de pluș și lumini romantice. Odată așezați într-un colț, cu apă în pahare și meniurile în mâini, Grace măsură sala din ochi, în căutarea figurilor suspecte. Nimeni nu era suficient de aproape ca să poată trage cu urechea.

Pe drum îi povestise aventurile ultimelor zile și îl urmărise cu atenție, ca să-i vadă reacțiile. William păruse cu adevărat șocat, poate fiindcă fusese foarte bine pregătit la școala de spioni.

— Trebuie să te oprești, trebuie să te întorci la ambasadă.

— N-are niciun sens. Cei de acolo mă cred nebună. Se uită lung la el, la ochelarii lui murdari. Pentru cine lucrezi?

Bărbatul își dădu deoparte paharul de apă, căci avea obiceiul să gesticuleze când vorbea.

— Crezi că te-am urmărit la Institut, că te-am condus, fără să vreau, la etaj, că am traversat apoi orașul prin ploaie cu tine, că te-am prezentat lui Milan și m-am prefăcut încântat de descoperirile tale ca să… ce? Care ar fi motivația mea sinistră și ocultă?

— Poate că lucrezi pentru ei, îi răspunse ridicând din umeri.

— Pentru cine?

— Nu știu. Nu știu! Cerem niște vin? Acum trei zile lucram la o fițuică de supermarket. Nimănui nu-i păsa despre ce scriam, nimeni nu credea niciun cuvânt din prostiile acelea despre așa-zise vedete.

— Acum, după ce ai fost atacată atât de violent, poate că oficialii de la ambasadă o să te ia mai în serios, îi spuse pe o voce blândă. Nimic din lumea asta nu justifică să suferi așa sau, cine știe, să o pățești chiar mai rău.

— Nu am nicio dovadă că m-au atacat.

— Fața ta! Și poliția ar putea…

— I-am amenințat pe atacatori cu poliția. Mi-au râs în nas. Sunt mai puternici decât legea pe aici.

— Atât de puternici?

— Ei sunt poliția, într-un fel. Își termină paharul cu apă. Încă de când mi-am ridicat nasul din caldarâmul acela puturos, unde am crezut că-mi voi găsi sfârșitul, n-am încetat să mă întreb: „De ce nu m-au omorât?" Ar fi fost atât de simplu pentru ei, chiar preferabil. Singurul răspuns la care am ajuns este că ei – *tu, William* – încă nu știu precis ce am aflat și cu cine aș fi putut să vorbesc. V-am povestit ție și lui Milan, lui Steadman Coe, Elenei înseși…

— Aseară, după ce am terminat a doua bere, l-am sunat pe Milan și m-am întors la birou. Eram puțin amețit și mă simțeam conspirationist. Dacă analizezi biografia publică a Elenei Craig punct cu punct…

Chelnerul, un băiat cu părul ca un mop, de vreo douăzeci de ani, ajunse la masă și făcu o mică plecăciune. William comandă o sticlă de Muscat de Moravia – *Mopr* – și întrebă dacă șeful chiar se pricepea să îmbine aromele de tandoori cu tradiția cehă.

După plecarea chelnerului, William se aplecă spre ea și coborî vocea.

— Prima problemă este diploma ei de licență de la Universitatea Carol. Nu apare nicăieri nicio urmă a trecerii ei prin facultate. Așadar, ce făcea ea cu adevărat la Praga, după ce a părăsit Mladá Boleslav? Să spunem că studia. Ce anume studia? În al doilea rând: bărbatul de la Strasbourg. Ni se dă de înțeles că e un fost sportiv de performanță și

că s-au întâlnit întâmplător la un concurs oarecare. Ce să vezi? În ciuda laudelor la adresa talentelor ei sportive, Elena dispare din lotul național al Cehoslovaciei în 1968. Când avea numai optsprezece ani. Din 1969 până în 1972, când se presupune că l-a întâlnit pe acest francez…

— Jean-Yves de Moulin, tocmai l-am cunoscut.

— Ei bine, ea nu mai participa la concursuri și, conform evidențelor, nu a existat niciun fel de competiție franco-cehă în perioada respectivă. Ce concluzii putem trage de aici? Fie că cineva a șters aceste dovezi, ceea ce n-ar avea niciun sens, pentru că ele fac parte din povestea ei oficială, fie… nimic din toate acestea nu este adevărat. Nu a făcut studii de master la Universitatea Carol. Nici gimnastică.

— Ceea ce i-ar fi îngreunat intrarea în echipa olimpică a Cehiei.

— Desigur! Așadar, cum a ajuns la Strasbourg? Dintre toate locurile din Europa, de ce tocmai acolo? Aș fi vrut să te însoțesc acolo, dacă m-ai fi invitat.

Chelnerul se întoarse cu vinul, îl deschise și îl invită pe William să miroasă dopul. Apoi îi turnă un strop în pahar, iar cercetătorul îl agită, își vârî nasul mare în pahar și gustă, după care declară în cehă: „Delicios!”

După urări, un contact vizual prelung și prima dușcă propriu-zisă, rămaseră tăcuți pentru vreo zece secunde.

— Ce-ar trebui să fac? rupse Grace tăcerea.

— Singura opțiune care-ți rămâne este să renunți. Ceea ce faci este nu numai periculos, ci și imposibil. *Deja au murit oameni.* Te vor ucide în momentul în care vor decide că ai ajuns prea departe. Propriul tău șef ți-a interzis să continui.

Sosiră antreurile: un fel cu somon și crab care mirosea a tandoori, bucățele de prepeliță marinate în vin cu miere și un pateu de căprioară. Lui Grace totul i se părea din ce în ce mai absurd. Îți fluieră

moartea pe la ureche și, o oră mai târziu, mănânci prepeliță.

— Dar tu n-ai de gând să te oprești, nu-i așa?

— Nu. Mâine, mă duc să-mi văd mama, la Miami, apoi mă întorc la Montréal.

— Unde a trăit Elena Klimentová înainte să se mute la New York.

— Da.

— Vrei să intri în arhive.

— Desigur.

— Pot să vin cu tine?

Grace luă o pauză înainte de a-i răspunde. Vinul începuse să i se urce la cap și tot nu avea încredere în el. O așteptase două ore în fața magazinului de mirodenii, în frigul de final de octombrie.

— Cum adică?

— Adică, te rog, îmi dai voie să te însoțesc la Montréal? William umplu din nou paharele. Sunt istoric specializat în regimurile totalitare, în mișcările revoluționare, în politică. Fostul soț al Elenei s-ar putea să ajungă în curând președintele Statelor Unite. Până în ianuarie mai sunt încă într-un an sabatic, lucrez la un proiect de cercetare. Ieri îmi spuneam că știu ce vreau să fac, un studiu care va fi citit de vreo nouă colegi de-ai mei și uitat instantaneu. Dar cazul ăsta? Aici e *adevăratul* proiect de cercetare. Aș putea să… te ajut, să te apăr?

Îl privi fix.

— Nu e nicio problemă cu London South Bank University, o asigură el scoțându-și ochelarii și începând să-i șteargă cu șervetul restaurantului. Am crezut întotdeauna că voi ieși la pensie de la aceeași catedră și că totul va fi bine. Dar, trebuie să fiu sincer cu tine, Grace, mi-ar plăcea mult mai mult să predau la Cambridge, iar tu ești singura mea șansă.

23.

Horky nad Jizerou, Cehoslovacia, 1978

Pe o palmă de iarbă, pe malul râului Jizera, Petr Kliment o ținea în brațe pe Kristína, nepoata lui de numai șase luni. Când Elena se întinse s-o ia înapoi, bărbatul sărută copilul pe obraji și pe căpșorul chel și îi șopti ceva la ureche. Elena se temu să n-o strângă în brațe prea tare.

— N-o pot lăsa din brațe, Elenka. Este cea mai frumoasă și mai plăcut mirositoare creatură din lume.

Elena nu mai văzuse niciodată lacrimi în ochii tatălui ei. Mașina o aștepta și oamenii care veniseră cu ea începuseră să-și piardă răbdarea, pentru că și boșii lor de la Praga erau tot mai nerăbdători.

Petr Kliment petrecea tot mai mult timp la casa lor de la țară, de pe malul râului ce curgea la sud de Mladá Boleslav. La început, se ducea acolo numai vara, dar, de când nu mai avea nevoie să lucreze, prefera să se ducă la pescuit primăvara devreme și toamna târziu. Jana, soția lui, i se alătura din când în când, dar prefera să trăiască la Mladá Boleslav și la Praga, acum, când putea, în sfârșit, să ducă viața pe care și-o dorise întotdeauna.

Era mult mai plăcut și mai frumos în apartamentul lor din centru. Acum, vecinii se uitau în sus la ei, nu de sus. Puteau locui la hoteluri în Praga sau chiar să petreacă zece zile la Hotelul Croația din Duga Uvala. Nimeni dintre prietenii lor nu înțelegea ce se întâmplase cu Elena, nu foarte bine, dar Mladá Boleslav era un oraș mic, plin de zvonuri. Fiica lor nu *defectase,* pentru că Petr și Jana încă erau acolo, nu fuseseră trimiși într-un lagăr de muncă sau aruncați în închisoare. Din contră, cei doi pătrunseseră în elita discretă a

Boemiei. Frecventau magazinele Tuzex, de unde cumpărau blugi și gumă de mestecat cu devize străine, rezervate nomenclaturii de partid.

Pe Jana nu o deranja câtuși de puțin invidia celorlalți. Fusese născută într-o categorie socială privilegiată, iar acum revenise acolo unde îi era locul. Cât despre avantajele pe care le cereau și le primeau, era ca și cum ar fi cumpărat bunuri de pe piața neagră, ceea ce oricum făcea toată lumea. Proverbul „Dacă nu furăm de la stat, furăm de la copiii noștri" avea numeroase versiuni.

„Dacă ți se oferă ceva, nu ezita" era lecția de viață în care Jana crezuse întotdeauna.

Elena luă copilul din brațele tatălui ei. Bărbatul își șterse lacrimile din ochi și clătină din cap.

— Sunt atât de trist, Elenka. Nu reușesc să scap de acest sentiment, care devine din ce în ce mai greu de suportat.

— Ești trist fiindcă plecăm, tati? Dar o să ne întoarcem în curând.

— Vreau să te întorci definitiv, vreau ca ei să-ți dea drumul din angrenajul în care te-au prins. Tatăl ei se întinse și o apucă de braț. Acum, dacă ai și un copil cu unul dintre ei…

— Cu unul dintre ei? zâmbi. Este soțul meu. Îl iubesc. Este un important om de afaceri din industria auto și…

Tatăl ei se îndreptă încet spre casă, parcă mai cocârjat decât de obicei, ducând povara unei noi minciuni.

— Nu-ți face griji pentru el. Munca ta e foarte importantă, îi spuse Jana. Ești norocoasă că ai toate aceste oportunități și ne faci fericiți.

Elena își îmbrățișă mama, și șoferul deschise portiera mașinii Škoda 120 GLS. Deși nu o interesaseră niciodată, ajunsese să priceapă bine la mașini, așa cum mama ei se transformase dintr-o cehoaică anonimă într-o matroană a așa-zisei înalte societăți comuniste.

— Când o să mai vii? strigă tatăl ei.

Jana dădu ochii peste cap cu o expresie de plictis.

— Vino când poți tu, Elenka, deși ne-ar plăcea să-l cunoaștem pe misteriosul tău Anthony.

Kristína era un copil cuminte. Adormi aproape imediat ce autovehiculul se puse în mișcare. Drumul era plin de hârtoape și, cu toate că era un model din 1978, suspensiile erau atât de rigide, încât fetița îi sălta în brațe. Anthony o aștepta și voia să audă toate detaliile. Parcă îl auzea vorbind cu amicii la masă: „Rusia poate că este o forță militară uriașă. S-ar putea să fie. Nu știu. Voi știți? Tot ce știu este următorul lucru: dacă nu ești capabil să fabrici o mașină demnă de acest nume, cum poți să te pretinzi o forță militară? Din ce-mi spune Elena despre mașinile comuniste, ar fi trebuit să-i atacăm *ieri*".

Bărbații de pe locurile din față nu erau dornici de conversație, ceea ce era foarte bine, căci ar fi deranjat-o pe Kristína. În plus, învățase destule în toți acești ani ca să știe că nu aveau nicio putere. Și ei știau că nu au nicio putere. Dacă simțeau nevoia să umple tăcerea cu discuții despre vreme, despre mașini sau despre populația New York-ului, foarte bine, dar nu le era permis să abordeze niciun subiect ce ar fi putut produce consecințe.

Reușise să înțeleagă pe parcursul programului că sistemul politic comunist era la fel de irelevant ca și capitalismul. Revoluția îi înlocuise pe țari cu conducerea partidului, iar la New York ascensiunea socială era aproape complet blocată. Cu toate acestea, existau și excepții: întâlnise, la dineuri de gală, supraviețuitori ai Holocaustului, oameni marcați pe viață, care sosiseră în America numai cu o valiză și adunaseră averi impresionante. Pe de altă parte, astfel de cazuri erau la fel de rare ca lupii în Central Park. Nesemnificative, din perspectivă statistică. Cu toate acestea, mitologia americană se împăuna cu astfel de narațiuni. Toți oamenii bogați pe care-i

cunoștea preferau să se laude cu originile lor umile, în loc să recunoască adevărata origine a banilor pe care-i învârteau. Până și Anthony se prezenta drept *self-made man,* pentru că părea mai interesant decât să admiți că ai moștenit o afacere de familie profitabilă. Era mai american, în felul acesta.

La Moscova, la Praga, oamenii erau mai onești, cel puțin, își spunea în sinea ei. Nu puteai să ajungi în vârful piramidei decât dacă erai deja născut acolo și dacă nu ieșeai din linia partidului. Mai exista și calea pe care o urmase ea.

Se opriră în fața hotelului Intercontinental, pe locul rezervat taxiurilor și mașinilor oficiale. Cu Kristína în brațe, Elena intră în recepția aglomerată, dar aproape complet tăcută, și se îndreptă spre ascensorul care-i urcă la restaurantul de la ultimul etaj. Acolo fură întâmpinate cu prefăcută curtoazie de o femeie scundă, grasă, între două vârste, cu obrajii roșii.

— Doamna Craig? Eu sunt asistenta medicală desemnată să am grijă de micuța dumneavoastră pe durata reuniunii, ca să vă puteți concentra asupra discuției.

— Dar…

— Nu vă faceți griji, doamnă Craig, o întrerupse femeia întinzând brațele să preia copilul, o să rămân în apropiere. Dacă se trezește, îi dau de mâncare.

Luminile erau încă aprinse și un grup de chelneri și chelnerițe stătea pregătit să recepționeze comenzile în mijlocul restaurantului, lăsând impresia că încă nu venise niciun client. Șeful de sală o conduse discret la o masă aflată la fereastră, de unde se puteau vedea fluviul Vltava și palatul. De fapt, în restaurant erau deja prezenți doi clienți. Serghei se ridică primul. Apoi se ridică și bărbatul de lângă el, mai prudent. În cursul programului special de la universitate cunoscuse „profesori” care își cultivaseră această aparență de-

a lungul carierei. Bărbatul de lângă Serghei era complet șters. Indescifrabil. Nimeni n-ar fi putut spune dacă era trist sau vesel, dezamăgit sau entuziast, însuflețit sau plictisit.

Cu toate acestea, avea tipul acela de privire care o făcea să se simtă așa cum se mai simțise de multe ori: dezbrăcată de secrete. Ei știau. Știau că-i ura pentru ceea ce-i făcuseră tatălui ei, care nu avea să fie niciodată impresionat de ținutele ei opulente, de apartamentul din New York, de vacanțele ei exotice și de prietenii celebri. Nu, nu-l putea păcăli pe tatăl ei, așa cum nu-l putea păcăli pe acest om.

— Numele meu este Aleksandr Mironov, se prezentă el întinzându-i o mână albă, umedă și moale.

— Elena Craig.

— Serghei mi-a povestit despre dumneavoastră și despre faimosul dumneavoastră soț. Vă rog, luați loc.

Imediat ce se așeză, chelnerul apăru cu o sticlă de șampanie. O deschise și le turnă în paharele înalte. Un alt chelner le aduse biscuiți sărați și pastă de măsline – *tapenade.*

Mironov o privea fix.

Dacă ar fi vrut s-o execute pentru cine știe ce greșeală, i-ar fi dat întâlnire pe malurile fluviului, într-un loc ferit de ochii trecătorilor, nu într-un restaurant abia deschis, plin de personal. Mai mult, n-ar fi irosit șampania pe un cadavru ambulant. O tratau cu băuturi fine și cu pastă de măsline pentru că știau că o duruse să părăsească Strasbourgul și Montréalul. Poate că urma o tăviță cu melci la cuptor, lângă o baghetă fierbinte și o porție de varză alsaciană, *choucroute.* Pentru o altă femeie din program, o altă rândunea, ar fi ales poate o sticlă de Brunello di Montalcino și bruschețe sau cârnați cu piure de cartofi și o bere stout englezească.

După-amiaza caniculară se transforma într-o seară lungă, călduroasă. Câteva ferestre erau deschise, lăsând câte o pală de vânt să măture restaurantul. Din stradă se auzeau înfundate vocile familiilor ieșite la plimbare pe pod sau pe malurile Vltavei. Elena aruncă o privire spre intrare, asigurându-se că bona și copilul erau tot acolo.

— Pentru Elena Craig, ridică Serghei paharul.

— Îți mulțumesc, îi răspunse imitându-i gestul.

— Pentru Anthony Craig, li se alătură și Mironov.

Băură. În restaurant nu se auzea nicio muzică, încă un motiv pentru Elena să se simtă ciudat. Liniștea, formalismul situației, doica din ușă, cu copilul ei în brațe, și, mai ales, privirea pătrunzătoare și fixă a lui Mironov o făceau să simtă furnici urcându-i-se pe corp.

— Spuneți-mi mai multe despre Anthony Craig.

— Dar am înțeles că Serghei v-a spus deja totul despre el.

— Serghei nu l-a întâlnit niciodată în carne și oase. Vreau să aud totul, de la dumneavoastră.

Nu era pentru prima dată când era pusă să raporteze direct KGB-ului, dar, de data asta, ceva se schimbase. Întâlnirea nu era oficială. Serghei și acest tip nu erau din conducere, nu încă. Erau complotiști. Niciunul dintre ei nu lua notițe, ca să verifice eventualele inadvertențe și s-o facă să se teamă că putea fi pedepsită dacă greșea.

Prin urmare, încercă să fie pe cât de precisă posibil și să se concentreze asupra aspectului pe care doreau să-l aprofundeze cei doi: faptul că nu întâlnise niciodată un bărbat atât de sigur și, în același timp, atât de nesigur pe el. Era cel mai ambițios și cel mai indisciplinat om din New York. Era un tip fără secrete. Spunea tot ce-i trecea în clipa aceea prin minte în fața oricui, iar o mare parte dintre aceste gânduri erau pure minciuni. Era răzbunător, însă ierta cu ușurință. Nu trebuia să faci altceva decât să-l lauzi, să-l flatezi.

— Ce părere au egalii lui despre el? o întrebă Mironov.

— Îl consideră inferior. Îl privesc ca pe un arivist nerușinat și lăudăros. O duru să rostească aceste cuvinte. A primit o grămadă de bani de la tatăl lui, care era la fel de parvenit. S-a însurat cu o blondă proastă din Cehoslovacia, care nici măcar nu vorbește bine engleza. Anthony își închipuie că ținta de marketing pentru mașinile lui sunt bărbații bogați și puternici, aristocrații. Se înșală amarnic. În realitate, cei mai buni clienți pe care-i are sunt închipuiții fără nicio șansă.

— Înțelege asta?

— Cred că da, în secret, în sufletul lui.

— Îl doare?

— Pentru el, mândria este totul.

Mironov înmuie un biscuit în tapenade și îl mâncă rontăind zgomotos.

— Ține minte că omul înțelept merge întotdeauna cu capul plecat, umil ca pământul.

— Nu înțeleg.

— Elena, râse Serghei, *trebuie* să înțelegi. Lui Aleksandr nu-i place America, dar îi place un serial de televiziune cu arte marțiale, *Kung Fu.*

— Se dă în reluare.

— Aleksandr îl adoră și-i place să citeze din el cu orice ocazie.

— Studiez sistemele de luptă ale Antichității și sunt maestru kung fu.

Chipul lui Mironov avea culoarea bizară a prafului.

Elena nu știu cum să răspundă acestor confesiuni, așa că mai mâncă un biscuit cu tapenade. Chelnerul le mai umplu o dată paharele, cu mâna tremurând. Serghei își drese glasul, anunțând că va lua cuvântul.

— Povestește-i lui Aleksandr mai multe despre calitatea ambițiilor pe care le nutrește soțul tău.

— Dacă aude de la persoana potrivită că trebuie să facă ceva, o va face.

— Cine este „persoana potrivită”? întrebă Mironov, ștergându-se la gură cu un șervețel.

— O persoană pe care o admiră, îi răspunse Elena. Un capitalist de succes, cineva care provine dintr-o familie veche și bogată sau, și mai bine, directorul executiv ori președintele unei companii din mass-media – pentru genul acesta de oameni ar face orice. Dacă proprietarul ziarului *New York Times* s-ar împrieteni cu el și i-ar spune că este un titan al afacerilor, după care l-ar pune să curețe veceuri, cred că ar face-o.

— Este infidel.

— Este cel mai infidel bărbat din America.

— Există vreo șansă să te lase baltă?

— Nu.

— Știe cum să-l controleze, interveni Serghei. Nu va divorța niciodată de el. Avem de-a face cu un parteneriat, un parteneriat de afaceri, mai mult decât cu o căsătorie în sensul clasic.

Elena ajunsese să facă parte din echipa de designeri a liniei de autovehicule Craig ce urma să se lanseze în 1980. Alesese culorile pentru caroserie și materialele din interior. Modelul Craig Swift, destinat pieței feminine, era bazat în proporție de optzeci la sută pe ideile ei, atât la interior, cât și la exterior.

Dar afirmația lui Serghei nu era în întregime adevărată. Anthony se purtase foarte romantic cu ea la început. Luase lecții de schi fond și renunțase la o vacanță în Caraibe pentru o săptămână friguroasă în Colorado. În pofida infidelităților conjugale, era un soț loial, în felul lui, și se mândrea cu Kristína, deși o vedea destul de rar.

Cu timpul, Anthony și Elena își găsiseră felurite scuze ca să nu mai facă dragoste.

— Nu avem niciun indiciu că FBI-ul sau CIA ar bănui ceva despre tine. Cel puțin, nu dinspre partea noastră, din dosarele la care putem avea noi acces. Mironov se uită lung la Serghei, apoi la ea. Ați fost

abordată vreodată de aceste agenții, doamnă Craig?

— Nu, niciodată.

— Știu că sunteți o femeie remarcabil de inteligentă și de capabilă, spuse Mironov continuând să o privească fix. Dar va trebui să vă prefaceți și mai bine că sunteți proastă, pe măsură ce lucrurile vor progresa.

— De ce?

— Sunteți cehoaică. Craig s-a căsătorit cu dumneavoastră pentru că sunteți frumoasă, nu pentru că sunteți inteligentă. Sunteți o nevastă-trofeu, o creatură decorativă, simbolul statutului la care a ajuns un bărbat.

— Nu trebuie să fie așa, în America, femeile…

— Dacă sunteți prea deșteaptă, doamnă Craig, și toată lumea știe că el este prost…

— Nu cred că știu.

— Niciodată să nu mă întrerupeți. Ochii lui nu exprimau furie sau vreun alt sentiment. Niciodată.

Elena nu înțelegea ce se întâmplă.

— Îmi pare rău, doamnă Craig. Îmi închipui cât de greu poate fi pentru dumneavoastră, o femeie tânără și inteligentă, care locuiește în New York City, să înțelegeți un lucru simplu: pe noi nu ne interesează decât soțul dumneavoastră. Și suntem răbdători. Prezintă un potențial enorm pentru noi și nu vom accepta să fie compromis sub nicio formă. Înțelegeți?

Elena privi concentrată la bulele din paharul de șampanie. Oare ce voia să spună prin acest „noi”? Acest om era o nonentitate în KGB, ca și Serghei. Tânăr și rău. Atât. Lipsit de putere, pentru moment. Aceasta nici măcar nu era o întâlnire autentică. O bulă din șampanie urcă la suprafață cu un mic pocnet și o stropi pe încheietura mâinii. Ar fi vrut să plece oriunde, să nu se mai afle aici. Ar fi vrut să-i spună totul lui Anthony, iar el ar fi putut să… nu, nu ar fi putut face nimic. Mai mult, dacă

i-ar fi mărturisit, Anthony nu s-ar fi gândit decât la riscurile pentru el și reputația lui.

Nu aveai unde să fugi din Moscow Center, nu aveai unde să te ascunzi de Serghei și de acest individ, Mironov. Nu exista niciun sat în adâncurile junglei amazoniene unde acești oameni să n-o poată găsi, ca să nu mai vorbim de cartierul Upper West Side din Manhattan. Ar fi făcut o supradoză, ar fi suferit un atac cerebral, un infarct sau un accident de mașină. Petr și Jana ar fi fost eliminați și ei. *Kristína.*

— Spuneți-ne, doamnă Craig, care sunt planurile dumneavoastră în continuare? Mironov le umplu paharele, omițându-l pe Serghei. Fiți sinceră cu noi. Spuneți-ne de ce locuiți la New York, de ce v-ați măritat cu acel bufon și ce intenționați să faceți cu el. În ciuda șampaniei, gura i se uscase.

— Haide, Kingfisher, o îndemnă sumbru Aleksandr Mironov, așteptăm să ne luminezi.

24.

Miami, 2016

La aeroportul internațional din Miami, stoarsă de nesomn și de griji, Grace cumpără o cartelă SIM americană și încă un pachet de date mobile. Îi trimise lui Jason noul număr unde putea fi găsită și coordonatele locului de întâlnire. Se așeză, în așteptare, lângă ușile aeroportului și începu să caute pe internet numele William Kovály. Îi găsi fără probleme fotografia pe pagina cu echipa pedagogică de la Facultatea de Drept și Științe sociale din cadrul London South Bank University. În poză, părul îi stătea ordonat, iar zâmbetul larg, prietenos, înlătura orice urmă de bănuială. Era profesor asociat de istorie, iar cele două paragrafe biografice descriau o carieră înțesată de diplome, de articole individuale și de colaborări în domeniul lui de specializare, totalitarismul și revoluțiile.

Desigur, asta nu confirma și nu respingea nimic. Îți lua zece minute să inventezi numele și profilul unui agent bine pregătit și o jumătate de zi să creezi pagina de internet a unei universități inexistente. Tot ceea ce până acum i se păruse natural putea fi contrafăcut: întâlnirea lor aparent întâmplătoare, acel Milan cu părul ca al Einstein, berăria, restaurantul fusion ceho-indian, momentul jenant din fața magazinului de mirodenii, când se hotărâse să nu-l invite la ea în apartament, după cină. Răspunsul lui politicos: „Poate că la Montréal vom ajunge să ne cunoaștem mai bine”.

„Noapte bună, noapte bună, somn liniștit, călătorie plăcută”. Parcă prelungea intenționat despărțirea lor pe strada medievală, ca să camufleze un mesaj secret sub o ploaie de formule de politețe. Nu avea încredere în propriile ei instincte, pentru că nimeni nu mai încercase s-o

agațe într-un mod cât de cât observabil încă din vara lui 2012.

Valiza ei își făcu apariția, plină de noi răni și zgârieturi. O târî afară, în clima fierbinte dintre sezonul uscat și cel ploios. După negurile permanente ale Pragăi, bucuria cerului complet lipsit de nori de la Miami, pe care soarele strălucea orbitor, părea de-a dreptul ireală. Când dormise ultima dată o noapte întreagă? Nu-și mai aducea aminte. De pe geamurile deschise ale mașinilor noi, strălucitoare, ce treceau prin fața ei, se auzeau ritmuri de latino pop. Nimeni, absolut nicio persoană, nu purta sacou. Înțelese de ce mama ei și fostul ei soț aleseseră, alături de alți douăzeci și unu de milioane de indivizi, să-și ducă viața în Florida, deși atmosfera strălucitoare, perfect limpede, i se părea ușor sinistră.

Îi trimise un SMS lui Jason și, cinci minute mai târziu, acesta își parcă lângă ea SUV-ul Buick alb, imaculat. Sări din mașină într-o pereche de pantaloni scurți, din care îi ieșeau pulpele bronzate, asortați cu un tricou de surf decolorat intenționat.

— Arăți superb, îi declară sărutând-o pe obraz.

— Arăt ca o babă. Nasul îmi e umflat și încă mă doare, miros urât, dar mulțumesc.

— Ce-ai pățit la bărbie?

— M-am julit.

— Când? Cum?

— De pietrele din pavaj.

Jason îi luă valiza. În Buick i se revelă un univers luxos de ecrane elegante, piele neagră și plastic de calitate. Temperatura era cu zece grade mai mică decât afară. Nici nu apucă să-l roage pe Jason s-o ridice puțin, că din spate se auzi un cor de heruvimi:

— Bine ai venit, mătușă Grace. Cele două fetițe, de opt, respectiv nouă ani, erau costumate în prințese.

— Bună, Claire, bună, Kellie, le răspunse puțin nesigură. Partea asta nu se regăsea în planurile ei. Ați avut petrecere de Halloween la școală?

— Da, îi răspunse fetița de zece ani cu o expresie hotărâtă pe chip. Ghici cine sunt eu?

— O prințesă?

— Da, dar care?

— Ah, iubita mea, nu le cunosc pe toate.

— Elsa, din *Frozen,* îți spune ceva?

— Da, cum să nu. Arăți exact la fel ca ea.

Se înscriseră în traficul infernal din jurul aeroportului, iar fetițele începură imediat să cânte cât le țineau plămânii „Let it Go”. Jason le rugă cu tandrețe să cânte altceva.

— Ea cincizecea oară când aud cântecul ăsta de când am plecat de acasă.

— Jay, poți să dai mai încet aerul condiționat?

— Eu sunt Ariel, anunță Claire cântând câteva măsuri. Îți amintești desenul acela, *Micuța sirenă?* Eu sunt când ea nu mai este sirenă pentru o vreme.

— Pentru că a făcut anumite alegeri. Kellie se aplecă peste scaunele din față, în foșnetul accesoriilor din plastic. Tata, poți să dai drumul la muzică?

Jason porni „Shake it Off”, de Taylor Swift.

Fetițele cântau și dansau pe locurile din spate. Intrară pe autostrada interstatală. Jason, Caitlyn și fetele locuiau într-o vilă pe malul lacului, la Coral Springs, la numai treizeci de minute de azilul unde era internată mama ei, la Pompani Beach. Fostul ei soț o vizita pe fantastica Elsie Elliott mult mai des, ceea ce se reflecta în conversațiile telefonice cu mama ei și în selfie-urile pe care Jason o ajuta să i le trimită.

Cum fetele erau captivate de Taylor Swift, Jason o împinse ușor cu cotul.

— Cum te-ai zgâriat de pavaj la față? Și ce căutai tocmai la Praga?

Despărțirea lor nu avusese nimic spectaculos, trădări, secrete sau minciuni. După trei de ani de

căsnicie, Jason hotărâse că voia copii cu orice preț, pe când ea, nu. Nu încă, în orice caz. Mergeau pe treizeci de ani și bărbatul devenise tot mai iritabil din această cauză, își imaginase propria viață într-un anume fel: antrenamente de fotbal american, participare în consiliul școlii, plânsete la filmele de desene animate, cineva de învelit cu pătura în fiecare noapte, muzica lui Taylor Swift într-un SUV american alb, ultimul model. Își serbaseră cea de-a cincea aniversare cu o excursie în Vermont, unde ea își petrecuse o zi lucrând la un articol și trei cu el. Într-un restaurant japonez din Burlington, Jason îi spusese că avea nevoie de un răspuns clar de la ea în privința copiilor și a mutării la Montréal.

După masă, cu o carafă de sake fierbinte în față, Grace se surprinsese singură spunând că poate era mai bine să se despartă, dar să rămână prieteni. Jason plânsese. Ea, nu. După mai puțin de un an o găsise pe Caitlyn, care lucra în domeniul imobiliar împreună cu tatăl ei. În scurt timp, se mutaseră împreună la Coral Springs, pentru cariera femeii, pentru clima mai bună și pentru North Broward Preparatory School.

Înainte să-i răspundă la întrebările despre zgaiba din bărbie și despre excursia la Praga, aruncă o privire în oglinda laterală. În spatele lor se vedea un SUV negru.

— Poți să faci un ocol brusc, să ieși și să te întorci pe autostradă?

— De ce?

— Povestea la care lucrez a supărat niște oameni care încearcă să mă intimideze.

— Cine încearcă să te intimideze?

— Indivizii despre care scriu.

— Despre care scrii în *National Flash?* Nimeni nu crede o iotă din fițuica aia. Și nimeni nu poate amenința un cetățean american care-și exercită dreptul la liberă exprimare. Prevederile

constituționale asupra acestui aspect sunt foarte clare. Ai fost la poliție?

Grace coborî parasolarul și își examină bărbia în oglindă. Julitura semăna acum cu o pânză de păianjen.

— Cred că mi-au făcut-o chiar polițiștii. Polițiștii cehi, vreau să spun.

— Așa, și? Spune-le polițiștilor noștri.

— Am încercat. M-au pus să completez formulare.

— Atunci, ar trebui să le completezi, Grace. Ascultă, mie poți să-mi povestești fără nicio teamă despre cazul la care lucrezi.

Verifică din nou oglinda retrovizoare. SUV-ul negru continua să se țină după ei. Pe de altă parte, o jumătate din populația Floridei conducea astfel de mașini.

Fetițele cunoșteau și toate versurile melodiei „Bad Blood”. Grace se lăsă pe spate, hotărâtă să-și păstreze calmul.

— Kellie, voi nu aveți uniforme la școală?

— Ba da, mătușă Grace, dar astăzi este o zi foarte specială. Ne-au lăsat să ne păstrăm deghizările toată ziua.

— Am fost la colindat, interveni și Claire.

— Dar nu păstrați decât una din trei bomboane, nu-i așa, fetelor? întrebă Jason făcându-i cu ochiul lui Grace. Restul le pun într-un săculeț și le agață afară, în crengile eucaliptului nostru. Apoi, noaptea, apare vrăjitoarea preschimbărilor.

— Da, vrăjitoarea preschimbărilor ne transformă bomboanele în cărți, se încruntă Kellie încrucișând brațele la piept. Nu știu de ce face asta.

Jason ieși de pe autostradă într-un orășel de periferie numit Ives Estates. SUV-ul negru îi urmă fără ezitare.

— Încetinește, te rog.

Mallurile pe lângă care treceau ofereau servicii de manichiură, fast food, piese de computer și

împrumuturi rapide. Ca orice copil crescut în Bloomington, își imaginase întotdeauna Florida ca pe o întindere uriașă de plaje, cu clădiri înalte, perfect albe, palmieri, piscine și băieți atletici de diferite culori. Când mama ei hotărâse să se mute aici, fusese surprinsă să descopere o fâșie oarecare de case banale. Numai palmierii erau la locul lor.

— Fă la dreapta.

— Poftim?

— Te rog, Jason, virează acum.

Jason ridică mâinile exasperat și trase pe dreapta într-o parcare de rulote, unde bărbați și femei beau bere direct din cutie, stând pe scaune din plastic, la măsuțe rabatabile. În fața unor rulote se vedeau parcate mai multe mașini, unele chiar pe iarbă, în mijlocul vegetației tropicale. Nu păreau să fi fost mutate din loc de multă vreme. O pală de vânt acoperi totul cu un strat gros de praf. Deși geamurile erau perfect închise și Taylor Swift cânta de mai mare dragul, tot auziră urletele unui cuplu care se certa pe o terasă. Jason oftă adânc. Grace își aminti de ultimele două luni petrecute împreună, când el locuia încă la New York, dar insista să se întâlnească o dată la două săptămâni într-o cameră de hotel, ca să se *asigure* că divorțul era cea mai potrivită soluție.

— Tu ai puterea de a transforma ceea ce ți se întâmplă, Grace, orice ar fi. Tu și nimeni altcineva. Numai tu. Iar tu ești puternică.

SUV-ul întoarse imediat după ei.

— Bine, îi răspunse încercând să nu pară nici măcar agitată. Hai să revenim pe autostradă.

Jason începu să conducă în sens invers, pe Ives Dairy Road.

— Începi să mă sperii.

— Sunt bine, sunt bine.

— Cât stai în oraș? Ne gândeam să te invităm la masă. Nu diseară, cu toată nebunia asta de Halloween, poate mâine?

SUV-ul suspect rămăsese în urmă, lăsând să intre între ei trei și apoi patru mașini.

— Nu stau decât câteva ore.

— De ce nu încerci o schimbare? Ai putea să-ți iei un scurt concediu. Caitlyn are relații excelente în afacerile balneoclimaterice din Coral Springs. Două zile la un spa n-au cum să-ți facă rău. Aș fi fericit să mă ocup de tine, ca un fel de cadou de Crăciun anticipat.

SUV-ul apăruse din nou în spatele lor.

— Să știi că și eu am pățit ceva asemănător în anul când ne-am despărțit, când încă mai trăiam în haosul acela din New York, înainte de-a o cunoaște pe Caitlyn. Munceam prea mult, mă afundasem în propriile obsesii, dacă înțelegi ce vreau să-ți spun. Lumea mea, așa cum o vedeam și o simțeam, nu avea nicio legătură cu *lumea reală.* Cu energia reală, dacă-mi dai voie să mă exprim așa. Știu că sună puțin a spiritualitate *new age,* mai ales pentru tine, dar…

În oglinda retrovizoare, Grace își dădu seama că cei doi bărbați din SUV erau urmăritorii ei de la Praga și de la Strasbourg. I se strânse stomacul. Nu se ascundeau, nici nu încercau să fie discreți. *Voiau* să fie văzuți. Omul de pe locul din dreapta, cel cu ochi frumoși, mimă că scrie ceva. Sau poate chiar *nota* ceva: numărul lor de înmatriculare.

Grace își imagină cum s-ar fi simțit să citească pe internet sau să primească un petic de hârtie mototolit, într-o păpușă matrioșca: „Tragedie în noaptea de Hallowen – intoxicație fatală cu monoxid de carbon într-o casă din Coral Springs, Florida: Jason, Caitlyn, Kellie și Claire Kroeker, declarați decedați”.

— M-ai putea lăsa aici?

— Unde? Pe autostradă?

— A fost o prostie să te implic în chestia asta, m-am purtat extrem de egoist. Când te-am sunat eram foarte obosită și speriată. Cred că aveam nevoie să mă simt în siguranță, de parcă mi s-ar

putea întâmpla și mie ceva normal. Cei doi bărbați din SUV-ul negru din spate sunt cei care m-au urmărit și la Praga și Strasbourg.

— Ei ți-au făcut rana aia la bărbie?

— Tată, ce se întâmplă? întrebă una dintre fetițe. Se opriseră din cântat.

— Te duc direct la secția de poliție din Coral Springs.

— Ieși de pe autostradă la prima ocazie și lasă-mă să cobor.

— Grace, nu pot să fac asta.

— Jason, ascultă-mă, fetițele ar fi în pericol.

Vorbise prea tare. Kellie se aplecă în față cât îi permitea centura.

— Ce fetițe ar fi în pericol? Noi?

Jason clătină amar din cap și își încleștă maxilarul, cu privirea fixată asupra traficului de pe Interstate-95. Următoarea ieșire era Hollywood, Florida. Bărbatul declanșă semnalizatorul dreapta, cu un gest hotărât. Grace nu mai fusese niciodată la Hollywood, Florida.

— De ce suntem în pericol? Tata, de ce suntem în pericol? insistă Kellie lovindu-l peste mână.

— Stai la locul tău și taci din gură, prințeso. Vorbim despre asta când rămânem între noi.

Claire începu să plângă, înfiptă în scaunul ei special pentru copii.

— Glumeam, fetelor. Grace se simțea complet nepregătită pentru un astfel de moment. Avea tot timpul tendința să le vorbească celor mici ca și cum ar fi avut de-a face cu niște adulți. Așa sunt eu, mai glumeață, în niciun caz nu voiam să spun că voi, fetelor, n-ați fi în perfectă siguranță cu mine. Voiam să spun că e bizar să vă aflați în aceeași mașină cu mine și că această ciudățenie poate părea periculoasă.

— Vrei să repeți ultima parte, mătușă Grace? Nu am înțeles prea bine.

Jason ieși de pe autostradă și, după un giratoriu, se înscriseră din nou pe un drum secundar mărginit

de malluri și școli, cu palmieri din loc în loc.

— Fă la dreapta.

— *Fă la dreapta,* îi repetă Jason cuvintele pe un ton șocat. Grace, pot să spun ceva fără să strigi la mine?

— Cum ar trebui să-ți răspund? îi replică urmărind îngrozită cum SUV-ul se apropia vertiginos.

— Nu te-ai schimbat deloc. Nu te-ai maturizat. E nevoie de curaj, într-adevăr, dar ai ajuns la vârsta mijlocie și nimic nu va merge așa cum îți dorești, dacă stai cu mâinile în sân. Montréalul nu ți se potrivește. Nu mi-a priit nici mie. Nu e un oraș bun pentru noi, americanii. Îți repet ceea ți-am mai spus, din adâncul sufletului: ești prea bună ca să lucrezi la *National Flash.*

— Fă la stânga și accelerează.

— Toată viața nu mi-am dorit altceva decât să te ajut.

— Ia-o încet la stânga, nu te grăbi, apoi accelerează brusc. Când auzi că-ți spun stop, te oprești. O să te sun mai târziu, ca să-mi recuperez valiza. Îmi pare rău că te-am băgat în povestea asta.

Pe locurile din spate, fetițele plângeau pe tăcute.

— Dragele mele, o să mă recompensez față de voi într-o bună zi, ca să mă iertați. E bine așa?

— Da, mătușă Grace, spuse Kellie printre suspine.

Jason învârti de volan la stânga.

— Acum, calc-o!

Făcu așa cum i se ceruse și se trezi pe o străduță de periferie prosperă.

— Stop!

Jason apăsă atât de brusc pe frână, încât mașina grea derapă câțiva metri pe drumul acoperit cu nisip fin.

— Vă iubesc pe toți. Îmi pare rău. Vă mulțumesc!

Grace deschise portiera din dreapta și sări afară. Jason demară înainte să apuce s-o închidă de tot. O luă la fugă printr-o curte și escaladă gardul de sârmă din spate. Dădu într-o altă curte, unde un bărbat și o femeie beau bere cu picioarele în piscină. Auzi mârâitul nervos al unui motor și scrâșnetul cauciucurilor în spatele ei.

— Hei, ce cauți aici? strigă bărbatul.

Grace nu mai fugise așa de ani de zile. Era teribil de cald și capul parcă îi plesnea, dar tot era mai bine decât greața. Pe strada următoare, câțiva oameni stăteau adunați în fața unei case albe, lângă o mașină cu capota ridicată.

— Băieți, pot să trec și eu prin curtea asta?

— Nici să nu te gândești! strigă un tip obez îmbrăcat cu un tricou Harley-Davidson și cu o șapcă a echipei Dolphins pe cap.

Nu mai așteptă să asculte alte opinii și o luă la fugă pe alee, apoi peste încă un gard, ajungând într-o curte care, din fericire, era goală, apoi într-o fundătură. În capătul străzii era un magazin de băuturi alcoolice, cu două taxiuri parcate în față. Într-un sprint final, se repezi în parcare și flutură din mâini în fața taxiurilor.

Portierele șoferilor erau deschise și ambii ridicară ochii spre ea. Bărbatul din dreapta, brunet, cu barba înspicată, se aplecă în exterior.

— Doriți o cursă? Unde mergeți?

— Oriunde în altă parte. Grace se opri și duse mâna la piept, unde inima îi bătea nebunește.

Niciunul dintre cei doi șoferi nu părea dornic să o ducă oriunde.

— Asasini, mafia rusă, arătă în lungul străzii, neștiind exact pe unde ar putea fi urmăritorii ei. Sunt pe urmele mele, într-un SUV negru, și…

Bărbosul bătu o dată scurt din palme, coborî din mașină și o invită să urce.

— Haideți cu mine, doamnă.

25.

New York, 1984

Cu prilejul unei ceremonii ciudate, în 1982, Elena fusese numită vicepreședinte senior, responsabil cu designul pentru divizia de automobile a companiei Craig International. Ziarul *New York Times* se amuzase pe tema asta zile întregi. Cum ar fi putut o casnică din Europa de Est să se priceapă la cea mai grea meserie din America, vânzarea de mașini, mai ales când nimeni nu voia mașinile respective?

Anthony nu se lăsă mai prejos și angajă o firmă de relații publice să-i popularizeze povestea: atletă olimpică, disidentă fugită în Occident, născută într-o familie cu vechi tradiții în industria auto. În scurt timp, articolele despre tânărul și opulentul cuplu apăreau aproape lunar în presa lucioasă și în cotidiane.

Apoi, ritmul aparițiilor deveni săptămânal: Elena într-o rochie de cocktail, Elena executând o roată perfectă în Central Park, neobosita Elena la planșa de proiectare, Elena și fiica ei, micuța Kristína.

Lucra cu echipa din Manhattan trei zile pe săptămână, uneori mai des, iar uneori petrecea ore în șir în laboratorul de design din Long Island. Nu este suficient să *desenezi* cele mai luxoase mașini din lume, dacă nu le și probezi.

Cu toate acestea, singurul loc unde și-ar fi dorit să se afle era în apartamentul ei, lângă Kristína. Anthony nu schimbase în viața lui vreun scutec, nu fredonase niciodată vreun cântec de leagăn și nici nu participase la vreuna dintre așa-zisele petreceri ale Kristínei, dar nici nu părea să aibă vreo remușcare. Considera ocupațiile legate de creșterea copilului drept o pierdere de vreme. El valora câteva mii de dolari pe oră. O doică putea face

totul mult mai bine, cu numai câteva sute de dolari pe zi. Iar fiica lui merita cea mai bună doică din lume.

Începea să lucreze dimineața devreme și, de obicei, termina târziu. Călătorea mult de-a lungul și de-a latul țării, câteodată chiar de mai multe ori pe săptămână. Seara respectivă era prima în care nu aveau programată nicio activitate socială, după un șir interminabil de recepții și dineuri.

În acea sâmbătă seară, Kristína cântă și dansă de bucurie când asistentul lui Anthony intră pe ușă cu două cutii mari pe care scria Pizza Hut. Era cea mai apropiată simulare a unui moment fericit în familie de care se puteau bucura: pizza pepperoni și quattro formaggi. Vin Sancerre pentru mami și Diet Coke pentru tati.

Televizorul era deschis. Walter Mondale, fostul vicepreședinte, câștigase alegerile preliminare din Iowa și conducea de departe în tabăra democrată, pregătindu-se să-l înfrunte pe președintele Reagan.

— Uită-te la ochii ăștia, îi spuse Anthony, care mânca în picioare. Mâinile îi luceau de grăsime, pentru că adunase brânza de pe o felie de pizza și lăsase deoparte blatul. Întinse degetul arătător spre ecran. E ceva în neregulă cu ochii lui Mondale. E un tip absolut plicticos. L-am întâlnit. Nenorocitul vorbește încontinuu, dar fără să miște buzele. Șuieră ciudat când se mai împiedică în litera S, dar ochii aceia… E un băiat deștept, deștept și plicticos, dar ochii ăia îl fac să pară prost. Mondale Ochi-de-Prost. Reagan e la fel de prost ca ochii lui Mondale, dar între ei e o diferență: *Reagan înțelege show-businessul.* E un actor. Unde se crede Mondale? La un concurs de retorică? Cine i-a spus tipului ăstuia, moartea pasiunii, că ar fi bun de candidat la ceva? Dacă Jesse[92] n-ar fi negru, ar avea mai multe șanse. Dar… știi ce? E negru. Ai auzit ce-a zis Jesse despre evrei? Elena, hei, unde ți-e capul? Am citit azi în *New York Times.* Ai auzit ce-a zis?

Kristína i se cățără în brațe. Voia o felie din pizza pepperoni a mamei. Desigur, citise și Elena articolul respectiv.

— Nu.

— Ce, nu? Nu copilului, sau n-ai aflat despre Jesse?

— Despre Jesse.

— Jidani, i-a numit jidani, dacă-ți vine să crezi. Și tâmpitul dracului era înregistrat sau așa ceva.

— Ai grijă cum vorbești, te rog, Tony.

— Știi ce înseamnă asta? Jesse e mort. De-acuma, nu-i mai rămâne decât să facă campanie pentru Ochi-de-Prost Mondale. Ar trebui să candidez și eu.

— Chiar ar trebui, dragule. Este adevărata ta chemare.

— Dar mai e și Reagan. Țărănoii ar vota pentru el și dacă ar fi mort. Nici nu contează ce le spune. Ar putea să recite *Hop on Pop*. Și Mondale își închipuie că Joe Lunchbox[10] o să voteze pentru el? Vrabia mălai visează, Ochi-de-Prost.

— Când o să candidezi la președinție, o să fii ca Reagan.

Anthony aruncă marginea tare a unei felii de pizza într-o cutie și luă alta, cu pepperoni. Trase cu o mișcare expertă brânza și carnea, le rulă și le vârî în gură.

— De-aia o să te placă domnul Joe Lunchbox, Tony. Ești un sălbatic în sinea ta.

Elena era singura ființă din lume care avea voie să-i spună Tony. I se părea un nume ridicol, ca al unui vânzător ambulant de ulei de măsline din 1962.

— Poți să repeți asta, poți să repeți, îi răspunse el cu gura plină.

Deși scăpase de depresia postnatală, la patru luni după venirea pe lume a fetiței, deasupra Elenei plutea un nor de tristețe. Nu era vorba numai despre perspectiva unei vieți întregi alături de un bărbat ca Anthony. Pierduse legătura cu

Danika, pentru că prietena ei decăzuse într-o viață de droguri și violență după ce Serghei îi interzisese să divorțeze de Carlos. Dispăruse într-o noapte de noiembrie, după ce o sunase pe Elena de la un telefon public. Soțul ei nu era atât de grozav încât să merite laude, dar nici nu era un tip complet ratat, încât să justifice abandonul. Legăturile lui de familie încă prezentau un interes deosebit pentru Serghei.

Elena ar fi vrut să-i spună prietenei sale să renunțe la tot, să fugă încotro vedea cu ochii, dar amândouă știau că nu exista scăpare. Nu aveau unde să fugă.

Trupul fetei fusese descoperit în East River. Carlos făcuse câteva declarații lăcrămoase în fața presei, dând vina pe abuzul de pastile și de substanțe halucinogene. Îi transformă decesul într-o trambulină pentru campania lui politică împotriva drogurilor, deși Elena știa foarte bine că el era cel care o învățase să le folosească.

În dimineața de după seara cu pizza, Elena se urcă în avionul Challenger al lui Tony și plecă împreună cu trei prietene dintre cele mai apropiate – două rândunele din Ucraina și una din Bulgaria – la Bozeman, în Montana.

Lone Mountain Ranch era cel mai bun loc dacă voiai să faci schi fond în America. Elena nu fusese niciodată o schioare desăvârșită, dar învățase încă de mică să se țină pe schiuri, împreună cu tatăl și cu bunicii ei. Cele patru femei erau puțin amețite de la șampania băută în avion, dar aerul rece și uscat al muntelui le ajută să-și revină.

Se cazară la o cabană cu șase dormitoare, aproape în întregime acoperită de zăpadă. În șemineul din salon ardea un foc sănătos, care le evocă femeilor o versiune mult mai curată și mai frumos mirositoare a locurilor natale. După masă, prietenele Elenei se îmbrăcară în pijamale ca să se uite împreună la un film numit *Risky Business*. Își făcură chiar și popcorn la cuptorul cu microunde.

— Eu ies pe afară, le anunță când erau deja așezate comod pe canapea.

— Ești sigură? Vin cu tine! N-ar trebui să umbli singură la ora asta! începură să protesteze.

Desigur, Elena nu dorea să aibă companie și niciuna dintre fete nu voia cu adevărat să o însoțească. Băuseră aproape trei sticle de vin și temperatura de afară coborâse mult sub pragul de îngheț. Niciuna n-ar fi putut spune precis dacă urșii încă mai hibernau sau nu.

Cabana lui era la numai zece minute de mers pe jos prin zăpadă. Perdelele erau trase și Elena își verifică încă o dată poșeta, ca să se asigure că avea totul. Fără să-și mai bată capul cu codul de acces în limbaj morse, deschise ușa principală și intră în dormitor. Lumini albastre și galbene se reflectau pe pielea corpului întins pe pat, gol, cu excepția chiloților albi și a șosetelor. La televizor rula un episod din îndrăgitul serial *Cheers*.

Fără nicio vorbă, Elena își scoase haina și se așeză pe marginea patului, lângă el.

Serghei o convocase la această reuniune cu o lună mai devreme. Tocmai se întorsese de la Moscova. La Centru, șeful Primului Directorat General le prezentase șefilor de rezidențe un raport devastator, bazat pe propriile lor contribuții. Se rostiseră cuvinte grele. Rapoartele erau pline de povești reciclate și de zvonuri nefondate, iar Serghei și colegii lui nu produseseră aproape deloc informații exploatabile. Încercau, în continuare, să pună mâna pe ținte valoroase cu un aparat conceptual rămas la nivelul anilor ’60. Nicio persoană din America sau din Marea Britanie nu se mai înamora de cauza comunistă, iar cei care o făceau – majoritatea, profesori divorțați – nu prezentau interes. Erau nătângii societății, oameni complet inutili.

De acum înainte, nu mai conta dacă țintele aveau sau nu vreo afinitate cu principiile fondatoare ale Uniunii Sovietice.

Serghei începu să-l imite pe șeful Primului Directorat General.

— Am intrat într-o lume nouă și avem nevoie de strategii noi. Vom fi îndrăzneți, vom fi creativi. Vom câștiga pentru că suntem capabili să încercăm orice, să facem orice. Nici nu vor ști ce i-a lovit.

— Seamănă cu Tony al meu. Cu accent.

— Îi cunoști, Elenka, știi ce-ar fi în stare să le facă părinților mei, soției mele. Dacă mi-aș încheia carierea într-o ocnă din Surgut, m-aș considera norocos.

— Am auzit că la Surgut e superb în august.

— Nu, nu este.

— Glumeam.

— Te-ai transformat într-o americancă. Nici nu mai știu când glumești și când nu.

În ultima săptămână și în avion încercase să-și amintească cum era când îl iubea pe Serghei. Pe vremea aia, țelul ei suprem ar fi constat într-un apartament la Moscova sau la Praga și o casă la țară, eventual o dacea undeva la Marea Neagră. Copiii din visele ei fuseseră întotdeauna ai lui.

— Am adus băuturi, îi răspunse.

— Am și eu, replică Serghei. Se întinse după paharul de whisky de pe jos și îl dădu pe gât. Elena îi luă paharul gol din mână și îl duse la bucătărie. Avea în poșetă șase sticluțe de votcă din avion și o jumătate de litru de suc de roșii.

— Ai băut vreodată Bloody Mary?

Îi tremurau mâinile. Serghei o privi din cealaltă parte a camerei.

Bucătăria micuță era luminată de un bec aflat deasupra cuptorului. Turnă două măsuri de votcă într-un pahar de apă înalt și completă cu suc de roșii. Dintr-o punguță de sandvișuri scoase sosurile Tabasco și Worcestershire, praf de țelină, două tulpini de țelină și un flacon cu sare de ricin. O preparase Danika, cu ajutorul unei tehnici de cromatografie pe care o învățaseră la Praga, dintr-o pastă de semințe de ricin și câteva chimicale pe

care i le procurase furnizorul ei de droguri. Elena o ținuse ascunsă pentru ziua în care prietena ei ar fi urmat să-și adune suficient curaj pentru a i-o amesteca lui Carlos în cocaină.

Deschise flaconul. Avea să se chinuiască ore în șir. Voia să-l facă să sufere.

— Hai, Elenka.

— Ce vrei să fac? Adică, spune-mi cum aș putea să te ajut. Putem face ceva cu Anthony? Turnă praful și amestecă. Mai puse niște votcă. Vrei cu un baton de țelină?

— Am mâncat deja. Serghei stinse televizorul. N-avem nevoie de cocktailuri fițoase.

Aduse cele două pahare de Bloody Mary pe o tavă. Bărbatul se așeză turcește în pat; arăta ceva mai bine în lumina jucăușă a focului din cămin, cu spatele drept, privind-o fix.

— Au ajuns la concluzia că Reagan pregătește o lovitură anticipativă. Moscova și Leningrad, instalații militare.

— E… e o informație pe care vrei să încerc s-o verific?

— Lasă tava jos.

O puse pe biroul lui, lângă un roman de Gabriel García Márquez și un vraf de ziare: *The Times, The Post, The Guardian.*

— Chiar pregătește o lovitură nucleară, Serghei?

— Crezi că omul care a jucat în rolul lui Papa în *Bedtime for Bonzo* vrea să rămână pentru vecie, în istoria universală, drept individul care a distrus lumea?

Elena avea probleme cu concentrarea.

— Anthony vorbea despre Jesse Jackson. Am fost la o cină cu Mario Cuomo. Ed Koch…

— În curând, Uniunea Sovietică va avea un nou Secretar General, Elenka. Va fi cineva mai preocupat de economie decât de ideologie.

— Așadar…

— Așadar, Anthony al tău nu e comunist. Nu-l putem atrage de partea noastră. Dacă s-ar apuca să inventeze un sistem politic, acela ar fi monarhia absolută. Atâta vreme cât el e monarhul.

Când Anthony îi vorbea fiicei sale, o făcea numai pentru a-i spune că era cea mai drăguță și mai deșteaptă din America. Nicio fată nu putea fi mai drăguță sau mai deșteaptă decât Kristína, deoarece ea era o Craig. „O să fii cea mai dură negociatoare din New York. O să-i omori. O să-i distrugi. O să apari la știri în fiecare seară. O să fii regina. Regina!”

La șase ani: regina.

Serghei luă acel pahar cu Bloody Mary în care nu era țelină și-l duse la gură, însă, chiar când era pe punctul de a sorbi, îl așeză pe noptieră.

— Dezbracă-te.

— Poftim?

— M-ai auzit.

Elena izbucni în râs.

— Te porți ciudat.

— Dezbracă-te.

Începu cu cămașa.

— Mai încet!

Elena își coborî alene bluza peste umăr.

— Nu te purta ca o curvă. Dezbracă-te și gata.

În avion încercase să nu se gândească la moartea lui. Acum voia să asiste la ea.

Serghei se ridică în șezut și-și luă paharul.

— O să vină la Moscova?

— Cine? Anthony?

— Schimbările care se prefigurează înseamnă mari oportunități pentru investitorii străini.

Îl aștepta să bea. Doar o sorbitură.

— Contractul cu Fiat se poate încheia de pe o zi pe alta. Nu mă refer la mașini de lux. Ajunge doar să… producă mașini. Îi putem garanta un profit frumos.

Elena era acum doar în chiloți și sutien. Deși făcuse mari eforturi să scape de kilogramele

depuse în timpul sarcinii, în lumina necruțătoare a șemineului și-ar fi dorit să aibă cu ce să se acopere.

„Bea!”

— Ei bine? făcu el, cu paharul încă în mână.

— Nu se potrivește cu marca lui, Serghei. Mașini comuniste. Poate Volkswagen…

— N-am folosi marca „Craig”. S-ar chema altfel. Poți să pui ce nume vrei tu.

— Afacerea cu mașini nu merge bine. Rulmenții sunt cei care țin în viață corporația Craig International.

— Am putea încheia un acord în domeniul rulmenților.

— Anthony urăște povestea asta cu rulmenții.

— Bine, atunci, mașini.

„Bea, fir-ai al dracului!”

— Îl ții minte pe Aleksandr Mironov, de la Praga?

— Bineînțeles.

— E obsedat de Anthony al tău.

— Dar Aleksandr nu e important.

— O să fie. Scoate-ți sutienul. Când Elena se supuse, îi ordonă: Și chiloții.

Îi era jenă, așa că se aplecă să ridice un colț al cuverturii ca să se ascundă între așternuturi.

— Nu te mișca.

— Poftim? De ce?

Serghei se dădu jos, în chiloți și șosete maro, și, cu paharul în mână, se îndreptă spre ea. Când Elena făcu o nouă încercare de a se vârî în pat, strigă:

— Să nu care cumva să te miști!

26.

Miami, 2016

Șoferul de taxi era din Azerbaidjan. Îi plăcea la nebunie viteza și-i ura pe ruși. Grace se uita prin lunetă după SUV în timp ce bărbatul îi vorbea despre Ianuarie Negru, când rușii intraseră în Baku și-i uciseseră tatăl pe stradă. Și pentru ce? Degeaba! Era 1990, comuniștii pierduseră deja.

— Și, doamnă, ați auzit despre Masacrul de la Khojaly? o întrebă el la un moment dat.

Încă nu se vedea nici urmă de SUV. Grace îi ceruse șoferului s-o ia spre Pompano Beach și spre azilul mamei sale. Nu voia să-i conducă pe urmăritori într-acolo, dar știau deja unde s-o găsească. Știau tot.

— Nu, îi zise. N-am auzit.

— Toată lumea ar trebui să știe!

Erau pe drumul național, nu pe autostradă, și șoferul rula cu o sută zece kilometri la oră, șerpuind prin trafic. Șoseaua era mărginită de palmieri firavi, depozite și blocuri ieftine.

— Peste o sută șaizeci de azeri au fost omorâți de ruși și de armeni. Voi, americanii, habar n-aveți. Vă închipuiți că după căderea Zidului Berlinului totul a fost veselie și țopăială? Asta se întâmpla în 1992, luați aminte.

Se opriră la un semafor de lângă o școală din Dania Beach. Treizeci sau patruzeci de copii, în costume de carnaval, traversară șoseaua. SUV-ul negru, strălucind în lumina soarelui, gonea în spatele lor.

Teroarea puse iarăși stăpânire pe ea.

— Of, Doamne, nu! Cum ne-au găsit?

Șoferul se uită în retrovizor.

— Ăștia-s nemernicii?

— Poate că ar trebui să cobor și să fug din nou pe jos.

— Rușii au drone, doamnă. N-aveți cum să fugiți.

— Nu vreau să vă pun în pericol.

Ultimii copii traversară chiar când culoarea semaforului se schimba.

— Să mă puneți în pericol? Șoferul apăsă pe accelerație chiar în clipa în care se făcu verde. SUV-ul din spate, mai nou și mai puternic, n-avea nicio problemă să țină pasul. Ei bine, doamnă, ia să le dăm noi niște pericol!

Grace nu mai fusese niciodată într-o mașină care să se deplaseze cu o asemenea viteză. Voia să închidă ochii, să sară în oceanul din apropiere, să se cazeze la un Best Western din drum și să doarmă trei zile la rând. Îi era dor de grijile ei din trecut: să se simtă ca o ratată, să-și piardă slujba, să rănească sentimentele lui Johnny Depp. În loc de asta, trecură atât de repede pe lângă o cafenea din lanțul IHOP și un chioșc animat Dairy Belle, încât oamenii se întoarseră și se înșirară în parcare ca să-i privească.

Dintr-odată, văzu că SUV-ul era la nici doi metri de ei, iar tipul cu ochi frumoși și nas oribil ațintea spre ea o armă prin parbriz. Fără să stea pe gânduri, se ghemui pe banchetă.

În timp ce conducea cu o viteză uluitoare, șoferul îi vorbi calm despre tatăl lui, pe care rușii îl împușcaseră în mulțime, fără să fie înarmat, ca pe un animal.

— Pe tata l-au omorât degeaba, mai rău decât ca pe un animal. Un animal, măcar, îl omori ca să faci cârnați. Tot ce voia el era să fie liber.

Grace formă numărul de urgență, 911.

— Despre ce e vorba? o întrebă dispecera.

— Sunt într-un taxi, ne îndreptăm spre nord pe Drumul Național 1. Niște bărbați înarmați ne urmăresc cu un SUV.

— Păstrați-vă calmul, doamnă. Puteți descrie vehiculul?

În timp ce vorbea, Grace observă că bărbatul cu ochi frumoși își ațintise iarăși arma asupra ei. O privea ca pe un vânat, zâmbindu-i. Se ghemui din nou.

— Doamnă, îi zise șoferul. Închideți telefonul.

— Poftim? De ce?

— Poate că vă ascultă.

Grace închise. Calm, în momentul în care vitezometrul ajunse la o sută treizeci de kilometri la oră, șoferul se întinse și scoase un pistol din torpedo.

— Când vă spun eu, deschideți fereastra și ochiți.

— Să ochesc?

— Ochiți-l pe șofer. Când vă spun eu.

Se apropiau de o zonă în construcție, cu bariere și garduri de protecție. Grace deschise fereastra. Se putea circula numai pe două benzi din cele patru, câte una pentru fiecare sens, delimitate prin bariere grele din beton. În dreapta barierei era o groapă adâncă, iar din partea cealaltă venea un șir neîntrerupt de mașini.

Grace ar fi vrut să țipe. La viteza aceea, cum ar fi putut să treacă șoferul ei pe fâșia foarte îngustă dintre mașinile din stânga și betonul din dreapta?

— Acum.

— Acum, ce?

— Ochiți!

Cu un țipăt, Grace îndreptă pistolul spre șoferul SUV-ului. Soarele lumina vehiculul de teren dinspre apus, așa că-i putu vedea șocul de pe chip și apoi, preț de o clipă, spaima.

Taxiul trecu de zona în construcție în momentul în care SUV-ul intră în derapaj. Celălalt bărbat se repezi să ia volanul, însă era prea târziu. SUV-ul se izbi de beton și zbură sus, în aer, se roti și în cele din urmă ateriză cu roțile în sus pe marginea șoselei.

Șoferul lui Grace încetini, apoi opri. Deschise portiera, iar Grace și-o deschise pe a ei. Ieșiră din

taxi să se uite la epava SUV-ului. Făcuse un zgomot îngrozitor când se izbise de sol și geamurile i se crăpaseră. Acum, dintr-acolo se auzea un șuierat. Nu se zăreau nici tipul cu ochi frumoși, nici tovarășul lui.

— Sunteți bine, doamnă?

Îl îmbrățișă. Era cam de vârsta ei și mirosea a dezodorizant de mașină cu aromă de cireșe.

— Vă mulțumesc. Îmi pare atât de rău!

— Dacă nemernicii ăia nu-s morți, o să vrea să fie morți.

Îmbrățișarea îl făcuse să înțepenească. Părea să-i provoace mult mai multă neliniște decât goana la o sută treizeci de kilometri pe oră pe un drum național secundar.

În numai câteva zile, se gândi Grace, fusese răspunzătoare pentru moartea a patru oameni.

Un pâlc de curioși se adunase în jurul SUV-ului negru. Un bărbat le strigă să nu se apropie prea mult.

— Ar fi cazul să plecăm, doamnă. Pompano Beach?

— Da. Vă mulțumesc.

Cu ochii la pistolul de pe banchetă, Grace își zise că era posibil ca urmăritorii ei să fie doar grav răniți, nu morți. Poate că aveau neveste și copii care depindeau de ei. Ei înșiși fuseseră odinioară copii.

Dar, la scurt timp după ce porniră spre nord, spre autostradă, SUV-ul explodă în spatele lor.

Îl găsi pe Jason așteptând-o lângă Buickul lui alb. Geanta ei era pe trotuar. Insistă să-l mai îmbrățișeze o dată pe șoferul din Azerbaidjan după ce-și plăti călătoria și-i dădu un bacșiș de cincizeci de dolari.

— Eu ar trebui să vă dau bacșiș, doamnă, spuse el străduindu-se să scape din îmbrățișare. Acum, tata este mândru de mine.

Când șoferul plecă, Grace arătă spre Buick.

— Fetele sunt tot înăuntru?

— Da, îi zise Jason. O să le duc în curând la consiliere psihologică.

— Of, Doamne!

— Nu-ți face griji. Le-am spus că mătușa Grace suferă de o boală mintală, că ar trebui să ne fie milă de tine. Azi au învățat un cuvânt nou, „psihoză”.

— Mersi, chicoti ea strângându-l în brațe. Ești un tip grozav, Jason. Și mă bucur din suflet că vă merge atât de bine, ție și lui Caitlyn. Fetele voastre sunt minunate, și chiar pare că… vreau să spun că eu niciodată n-aș fi putut.

— Sigur c-ai fi putut. Tu poți să faci orice.

Grace îl strânse mai tare, parcă nevrând să-i dea drumul.

— În regulă, îi zise în cele din urmă. Ești sigur că poți să faci asta pentru mine?

— Bineînțeles. Doar să te miști repede. Când începe să se întunece, fetele o să capete o mulțime de bomboane pe care n-au voie să le mănânce.

Porni în pas alergător spre intrarea complexului, denumit Vaucluse by the Sea.

— Grace?

— Da? spuse ea oprindu-se.

— Am motive să mă îngrijorez?

— Nu, în niciun caz. Afișând un zâmbet fals, îl asigură: Mă întorc imediat.

În curtea interioară a complexului erau câțiva palmieri și niște cactuși prăfoși, dar niciun fel de vegetație care să aibă nevoie de atenția unui grădinar. Pompa fântânii din mijloc se stricase în urmă cu opt luni.

Mama ei fugise de iernile din Minnesota și nu putea concepe să trăiască într-un loc mai rece, în altă țară, numai ca să fie aproape de Grace. Prin urmare, făcea naveta lunar, lucru care n-o deranja în mod deosebit. Cum jumătate din pensionarii din Quebec se refugiau în Florida pentru lunile de iarnă, erau zboruri zilnice între Montréal și Miami.

Pompano Beach căzuse victimă crizei ipotecare, astfel că rata șomajului era și acum de peste treisprezece la sută și existau o mulțime de proprietăți imobiliare neocupate; acesta era motivul pentru care Grace își permisese să-și cazeze mama la Vaucluse by the Sea. Dar cum alături, pe malul mării, apăruse un șantier imens, după ani de zile în care acela fusese cel mai trist loc din ținutul Broward, putea fi sigură că facturile lunare aveau să-i crească în curând. Chiar și în condițiile actuale, îi era rușine că azilul acela, cu asistentele lui morocănoase, medicii plătiți prost care veneau numai din când în când, mobila din anii ’80 și mirosurile de clor, medicamente și fecale, era tot ce-și putea permite pentru mama ei. În curând, aceasta avea să orbească după o lungă perioadă în care-și neglijase diabetul. În iulie, Grace vizitase mai multe aziluri de la nord de Miami, iar la sfârșit se gândise că fusese probabil cea mai sumbră după-amiază din viața ei.

— Scumpo!

Elsie Elliott ieși din apartamentul ei cu brațele întinse în față. Când Grace îi luă mâna, la rondul de cactuși, mama ei se uită în sfârșit în direcția corectă ca să-i prindă privirea.

Slaba consolare a procesului de pierdere a vederii era aceea că nu putea să-i observe nici zgaiba de pe bărbie, nici aspectul transpirat și neîngrijit.

După o îmbrățișare și un sărut, mama ei o luă de braț.

— Trebuie să-mi povestești totul despre Europa. Putem să luăm cina împreună? E un restaurant mexican la mall, se cheamă Dos Amigos. A fost înființat de doi prieteni.

Grace aruncă o privire spre apartamentul cu două camere în care persista mirosul fumătorilor de mult dispăruți.

— Mami, trebuie să-ți pui câteva lucruri într-un bagaj.

— De ce?

— O să stai cu Jason și cu ai lui câteva zile.

— Nici gând!

Grace îi spuse doar cât avea nevoie să știe în timp ce-i punea lucrurile într-o geantă: că lucra la un reportaj care avea să-i înfurie la culme pe niște oameni foarte puternici, că deja primise amenințări.

— Odată ce e publicat, o să te aduc înapoi.

— Dacă știu unde sunt eu, scumpo, precis știu și adresa lui Jason.

— E mai bine așa. Te-aș duce la un hotel, dar oricum te-ar găsi după nume. E cea mai bună soluție posibilă.

— Jason are o armă?

Grace oftă.

— E un bărbat care locuiește în Florida. Sigur că are o armă.

27.

Montréal, 2016

Ajunsă înapoi la aeroport, așteptându-și zborul de 11:55, Grace scana mulțimea de pensionari, familii și tineri din Quebec puternic bronzați. Niciunul nu părea să fie un înlocuitor al rușilor care, fără îndoială, se carbonizaseră pe Drumul Național 1. Trei sau patru pasageri purtau costume de Halloween, dar erau prea tineri și prea fericiți ca să fie niște agenți experimentați.

Le trimise SMS-uri lui Steadman Coe, lui Manon și lui William de pe noul ei card SIM. În avion, înainte de a ațipi, deschise fișierul dedicat Elenei și adăugă tot ce-și amintea din carnețelul furat și de pe foile imprimate. Când ateriză la Montréal, mai epuizată decât oricând în toată viața ei, descoperi pe telefon un mesaj de la Coe, trimis la 4:22 dimineața:

„La birou la 8, nenegociabil, mersi”.

După o amânare inexplicabilă a debarcării, de aproape o oră, și o lungă așteptare la vamă, își dădu seama că n-avea timp să mai treacă pe acasă, așa că luă un taxi până la biroul din oraș. Nu era nici șapte dimineața, iar în depozit era încă întuneric. Își deschise laptopul în micul ei spațiu de lucru, imaginându-și că trebuia să predea un articol de pagina întâi la *New York Times,* cu un termen foarte strict.

Cum ar fi scris partea introductivă? Preț de zece minute se holbă la ecranul gol, la notițele din avion. Tot ce știa sigur era că părinții Elenei apăreau în cartea lui Cibulka, alături de alți informatori și spioni de-ai rușilor, că numele de cod al mamei era Vrba și că alte fișe fuseseră scoase ori distruse. William spusese că Elena nu absolvise Universitatea Carol. Totuși, Grace nu putea face o legătură între ceea ce aflase despre

Elena și incendiul care-i ucisese pe Katka și pe tatăl ei, antrenorul Vacek. Era puțin probabil ca autoritățile din Praga și Moscova să-i răspundă la solicitările de informații suplimentare. Nu putea scrie nimic despre bărbații care o urmăriseră, o amenințaseră, o atacaseră și o jefuiseră deoarece nu avea habar cine erau, darămite pe cine reprezentau.

Mai era și Serghei Sorokin. Cine era de fapt individul acela?

„Documente descoperite în fosta Cehoslovacie indică o legătură între Elena Craig, fosta soție a candidatului la președinție Anthony Craig, și poliția secretă cehoslovacă din timpul Războiului Rece, StB”.

Știa ce-ar fi zis despre asta profesorii ei de la Austin: nu era destul să *indice o legătură*. În loc să aleagă o exprimare mai precisă, mai periculoasă, ori să reformuleze complet prima frază, folosind cuvântul „spion” sau chiar „rândunică”, scrise mai departe.

Soarele se ridica deasupra fluviului Saint-Laurent. Din colțul de nord-vest al clădirii, unde creatorii de jocuri video își începeau munca devreme, se auzeau ecouri de hip-hop franțuzesc. Muzica era atât de tare, încât nu-l auzi pe Steadman Coe furișându-se în spatele ei. Când îi zări în sfârșit creștetul chel reflectat pe ecran, el citise deja prea mult.

— Ce mama dracului e asta?

— Nimic, zise ea trântind speriată capacul laptopului.

— Veșnicul răspuns al celui vinovat. Hai să mergem.

Grace îl urmă în biroul lui, cu laptopul la subraț.

Trecuseră aproape două luni de la Ziua Muncii, se aflau în partea de nord a emisferei nordice, și totuși Coe purta un costum bej. Apa lui de colonie avea o tentă de mosc, iar pantofii îi erau noi. Nu

făcea decât s-o obosească suplimentar gândul că știa totul despre pantofii șefului ei.

La ușă, el se opri și se întoarse. Grace se opri și ea. Maxilarul lui proaspăt bărbierit strălucea în lumina fluorescentă.

— Te-ai uitat de curând în oglindă?

— Nu cred.

Biroul lui spațios dădea spre sud-est, spre soarele ce tocmai răsărea. În loc să se așeze, așa cum făcea atunci când discutau despre un articol stupid, o bârfă oarecare, viața lui sexuală sau capriciile proprietarilor companiei, Coe se întoarse cu fața la geam.

— Închide ușa. Când ea se execută, îi spuse: Grace, ești concediată.

— Poftim? Îl privi atent, căutând un indiciu că glumea. Nu vorbea serios. De ce? îl întrebă.

— Pentru insubordonare.

— Despre ce vorbești. Steadman? Îți sunt de-o loialitate de-a dreptul prostească.

— Lucrezi pentru *National Flash.* Te-ai dus la Praga pe banii mei.

— M-am dus la Praga pe banii Elenei.

— Trimisă de revista mea. Și, în loc să execuți sarcinile trasate de mine, te-ai apucat s-o hărțuiești pe Elena în numele unui proiect editorial care e cu totul și cu totul în afara prevederilor din contractul tău.

— Ce contract?

— În afară… competenței tale.

— Asta-i o invenție! Demersul meu e pe deplin relevant pentru rubrica pe care mi-ai încredințat-o. Cu cât o cunosc mai bine, cu atât mai bine pot să-i imit vocea. Și n-o să ratez niciun termen.

— Ești concediată. O compensație echivalentă cu salariul pe trei luni a fost deja virată în contul tău azi-dimineață la 7:45.

— Steadman! strigă ea izbindu-și palma în masa de lucru. Întoarce-te și uită-te la mine!

— Nu.

— Ce-i asta? Cum el se mulțumi să clatine din cap, Grace insistă: Te rog, spune-mi ce se întâmplă. *Flash* a dat de necazuri? Cumva…

El șopti câteva cuvinte pe care ea nu le putu înțelege.

— Poftim? Steadman, ce-ai zis?

— Te rog să pleci. Îmi pare rău.

— Dumnezeule, e aievea?

Fără o vorbă, Coe își puse mâinile pe geam, apoi le retrase, lăsând în urmă o amprentă jilavă.

— Nu pot face nimic ca să te fac să te răzgândești?

— Nu.

— Pentru că nu-i decizia ta. Am dreptate?

În sfârșit, se întoarse. Grace îl cunoștea de mult pe Steadman Coe, dar niciodată nu-l văzuse înspăimântat.

— Steadman, cu cât suntem mai mulți la curent cu asta, cu atât suntem mai în siguranță, și…

— Grace, nu înțelegi. Ăsta nu mai e jurnalism.

— Dar ce e?

El clătină din cap și arătă spre ușă.

Nu luă de pe biroul ei decât fotografiile înrămate înfățișându-i pe mama ei, pe Jason, pe Zip, pisica, și pisica de dinaintea lui Zip. Când termină, Coe veni s-o ajute să-și care cutia la parter.

Nici unul dintre ei nu vorbi nici pe palier, nici în lift. Nu se întâlniră cu niciun coleg în hol. Nimeni nu venea la serviciu mai devreme de zece în zilele când nu trebuia trimis numărul la tipar.

În stradă, Coe o așteptă până găsi un taxi. Era o dimineață rece și umedă, cu un vânt descurajant care sufla în rafale dinspre fluviu.

Un Prius roșu se opri lângă bordură.

Nu se îmbrățișaseră niciodată și n-aveau s-o facă nici de atunci înainte. Coe puse cutia pe bancheta din spate și murmură:

— Renunță, Grace.

— Nu renunț, și nici tu n-ar trebui s-o faci, îi spuse ea ritos. Ce te-au amenințat c-o să-ți facă?

Preț de o clipă, Coe lăsă impresia că avea să răspundă. Momentul acela trecu însă, și el se îndreptă spre holul vechiului depozit fără să se uite înapoi. Grace era tentată să-i strige că era un laș și un ticălos, dar în felul ei îl iubea și știa că asta n-ar fi rezolvat nimic. Peste câteva secunde se răzgândi, așa că deschise portiera taxiului și urlă:

— Lașule! Ticălosule!

Steadman păru să se gârbovească atunci când deschise ușa clădirii.

Când Priusul demară, Grace își verifică telefonul; găsi un mesaj de la William.

„Tocmai am ajuns, sunt rupt. Ești gata să începem? Unde trebuie să mă duc?”

Grace era ea însăși prea ruptă ca să-i vină o idee mai bună, așa căi scrise: „La mine” și-i dădu adresa.

Își configură e-mailul personal în telefon. Cel mai recent mesaj era de la Jean-Yves de Moulin, cu un fișier atașat. Îi scria, într-o franceză sofisticată, că, dintr-o obsesie morbidă, în zilele de după „divorțul” lor urmărise evoluția Elenei. Fișierul atașat era o pagină alb-negru din ziarul *Herald* din Montréal, datată 7 februarie 1975. Grace o deschise și o mări. Era un articol despre frumoasa gimnastă și personalitate mondenă Elena Straka, sub fotografia căreia scria:

„Nu mai particip la concursuri. Fac modeling și muncesc, acestea sunt lucruri diferite pentru mine, și am o viață fericită cu soțul meu”.

William îi trimisese deja câteva SMS-uri foarte britanice referitoare la invitația ei.

„Intențiile mele sunt întru totul profesionale și, bineînțeles, nu am niciun apetit de a mă caza la un hotel. Ar fi posibil să-mi faci o recomandare?”

„Cred că am folosit «apetit» incorect. Voiam să spun «reticență»”.

„Grace, sigur că sunt recunoscător, dacă invitația mai e valabilă. Să locuiesc într-un apartament autentic din Montréal. O onoare! Ha, ha”.

„Acestea fiind zise, dacă asta te stingherește câtuși de puțin în cea mai mică privință…”

Fără să-i ia în seamă scrupulele, Grace îi trimise poza cu pagina din *Herald*. Îi răspunse imediat:

„Soț? Dumnezeule. Elena Straka? Oare ziarul are o arhivă? Crezi că Straka ar accepta să discute cu noi? Știi unde locuiește?”

Se așeză în fotoliu, șomeră pentru prima oară de când avea douăzeci de ani. Știa unde locuia Josef Straka și abia aștepta să-i facă o vizită – împreună cu William.

28.

Horky nad Jizerou, 1986

Aerul Boemiei era atât de curat, încât îl percepeai cu toate simțurile. În fiecare seară, Elena și Kristína adormeau în liniște, în casa de la țară a părinților ei, și se trezeau în ciripit de păsări. Nu erau mașini, nici sirene, nici focuri de armă, nici nebuni urlând pe străzi.

De ani de zile fusese îngrijorată în privința tatălui ei, dar în ziua de dinaintea plecării lui avea o expresie distrată și hăituită pe care nu io mai văzuse niciodată. Deși nu era un nebun care să urle pe străzi, Petr Kliment nu avea o stare mintală bună.

— Ducem vieți separate, Elenka. Mama ei, Jana, își încrucișă picioarele în șezlongul ei din grădină. Era o după-amiază însorită și împărțeau o carafă de ceai dulce cu gheață. Eu stau în oraș, iar el stă aici, cu undițele și cizmele lui murdare.

— Crezi că e prea singur? întrebă Elena.

— Are câinele, îi spuse Jana privind-o scurt.

Kristína, într-un șort băiețesc și un tricou, zburda pe malul râului cu Petr și Hektor, pointerul lui. După trei săptămâni în Cehoslovacia rurală, brațele Kristínei erau pline de înțepături de insecte, iar genunchii îi erau juliți.

— Nu te îngrijorează, mamă?

— Ba da, desigur. Spune unele lucruri.

— Ce lucruri?

— Asta nu e casa noastră, Elenka. Nu cu adevărat. Ei ne pot auzi, știi asta. Pe vremuri, tatăl tău era disciplinat. Acum riscă totul.

— Cum așa? Ce spune?

— Că ar fi trebuit să se lupte pentru tine. Că, după el, ești într-un soi de iad american. Jana se uită în jur, de parcă cineva ar fi putut să le audă, și

continuă în șoaptă: Spune unele lucruri despre Anthony, despre Serghei.

— O să stau de vorbă cu el.

Mama ei zâmbi, ca și când problema s-ar fi rezolvat.

— Vrei să trecem pe bere? Mi-ar prinde bine o bere.

Elena intră în casă să aducă berea. Soarele lumina bucătăria, care era destul de spațioasă încât să poți pregăti o masă pentru douăsprezece persoane. Unul dintre avocații împăratului Franz Josef și-o construise ca să se retragă aici la pensie, și rămăsese în posesia familiei până când fusese confiscată de guvern. Jana o decorase cu toată cu toată opulența la care avea dreptul o familie bine văzută. În sistemul comunist, casa și pământul reprezentau un lux nepermis, dar erau destul de departe atât de Praga, cât și de Mladá Boleslav, ca să nu fie denunțate drept un simbol al aristocrației și lăcomiei. Pe deasupra, toți cei care ar fi vrut să afle mai multe despre proprietate ar fi înțeles că le fusese repartizată soților Kliment de forțe ce nu trebuiau puse în discuție – cel puțin, nu în public.

În seara aceea, ultima pe care urma s-o petreacă în Cehoslovacia în anul respectiv, Elena se plimbă pe malul râului cu tatăl ei după ce o duse pe Kristína la culcare. Petr insistase să-i spună o poveste și să-i cânte cântece de leagăn până ce adormise. Cei doi aveau o legătură specială; fetița vorbea cu el în cehă și vădea un interes sincer pentru pasiunile lui, pescuitul și drumețiile.

— Mama spune că-ți petreci singur cea mai mare parte din timp. Cum el ridică din umeri fără să răspundă, Elena stărui: Totul e în regulă, *tatínku?* Îmi pari trist.

Râul făcea un cot acolo și un animal – poate un bizam – intră în apă cu un plescăit. Hektor se repezi lătrând după el. Câinele era atât de bine dresat, încât Petr nu avu nevoie decât să pocnească

din degete ca să-l facă să se întoarcă la piciorul stăpânului său.

— „Trist” nu e cuvântul potrivit.

— E vorba de Kristína? Că n-o vezi destul de des?

— Nu așa îmi imaginam viața de bunic.

— Îmi pare rău că sunt atât de departe.

— Îți pare rău? Îi luă mâna într-a lui și o privi în ochi. Deși nu împlinise șaizeci de ani, avea un aer de om bătrân. Fața lui era permanent bronzată datorită activităților în aer liber, chiar și pe timp de iarnă, și era suplu și musculos. Draga mea, mie îmi pare rău. Mai rău decât aș putea-o recunoaște. E vina mea.

— Ce anume?

— Eu l-am lăsat să te abordeze. Eu l-am lăsat să te ia.

— Nu aveai de ales. Din momentul în care a venit aici, nu era nicio cale de scăpare.

— Un bărbat curajos se luptă pentru copiii lui.

— Ai fi în pușcărie, probabil mort. Mama și cu mine am suferi și acum.

— Cred în republică. Nu încape nicio îndoială.

— Tati…

— Dar uite ce ți-au făcut.

Elena izbucni în râs.

— Trăiesc într-un apartament de lux din New York. Conduc echipa de designeri a unui mare producător de mașini.

Petr ridică din sprâncene.

— Elenka. Știu cine ești.

Ea îi luă mâna și i-o strânse. Își continuară plimbarea.

— Singura mea treabă era să te protejez și am dat greș. Știu că m-ai scutit să aflu cele mai rele lucruri pe care ți le-au făcut, dar mi le închipui. Le văd în micuța Kristína, rezultatul acestei drame, și știu că asta o așteaptă și pe ea. Sunt stăpânii tăi așa cum sunt stăpânii noștri, ai tuturor.

— Nu știu ce-ți închipui tu, tati, dar e greșit. Îmi iubesc fiica și am o slujbă incitantă. Nu mi se cere mare lucru.

— Ce se întâmplă dacă dai greș, dacă Anthony dă greș? Ce se alege de interesele tale? De interesele Kristínei? Cu cât o iubești mai mult, cu cât o iubim mai mult… îi lăsă mâna, scoase o batistă din buzunar și-și tamponă ochii, apoi continuă: Elenka, ne pot lua toate astea într-o clipită. Ne pot face să dispărem cu toții dacă ajung la concluzia că reprezentăm un risc pentru ei. Se opri și se întoarse să se uite la ea cu ochii plini de lacrimi. E insuportabil! Doamne, ce-am putut să fac! Noaptea, când închid ochii, mă văd urmărindu-l și omorându-l.

Elena se cutremură de spaimă.

— Să n-o spui niciodată cu glas tare, te implor, *tatínku.*

— Dacă nu-i biruim pe oamenii ăștia, o să ne biruiască ei pe noi. E insuportabil, insuportabil!

Îl luă iarăși de mână.

— Ascultă-mă bine. Oamenii ăștia nu pot fi învinși. Dar o să port eu povara pentru noi toți. Te rog, nu scoate o vorbă despre asta. Îmi promiți?

29.

Montréal, 2016

Grace urcă scara exterioară a apartamentului ei de la etajul al doilea de pe Rue Saint-Christophe și deschise ușa. Mirosul de gaz care se simțea era cel slab, obișnuit, corespunzând scurgerilor de la vechea ei mașină de gătit, un iz care ajunsese să reprezinte pentru ea Montréalul, alături de înjurăturile specifice dialectului din Quebec, crucea din vârful dealului pe care localnicii îl numeau munte și covrigii dulci și vârtoși din cartierul ei.

— Zip? Își puse cutia conținând întreaga ei carieră pe masa din bucătărie. Pis, pis?

Nu-i stătea în fire, însă era posibil ca Manon s-o fi lăsat din greșeală să iasă când venise să-i dea de mâncare. Zip era o pisică de interior, dar Saint-Christophe era un loc neobișnuit de sigur pentru pisicile care umblau pe-afară. Chiar dacă ar fi fost pe stradă săptămâni întregi, tot s-ar fi găsit cineva s-o hrănească. Grace deschise ușa de incendiu și scutură pliculețul cu bucățele de somon bio pe care-și cheltuia o parte considerabilă din salariu.

— Zip!

Aștepta să audă clinchetul familiar al clopoțelului de la zgardă, apoi strigă din nou. Un vecin, un sculptor din Mali pe nume Sekou, fuma în fața ușii de incendiu de la apartamentul său. Îl întrebă în franceză dacă-i văzuse pisica.

— E aia grasă, portocalie?

— Da.

— O să fiu atent, îți spun dac-o văd.

Grace închise ușa, traversă bucătăria și se întoarse în hol ca să scuture plicul la ușa din față.

— Zip!

Nimic. Îi trimise un mesaj lui Manon.

„Când ai hrănit-o ultima oară pe Zip?”

Prietena ei răspunse aproape instantaneu.

„Acum două zile? Ieri? Când am vorbit cu tine? De ce, ți se pare mai grasă?”

Grace înșfăcă o mătură din debara și o ținu ca pe un baston. Începuse să aibă arsuri gastrice în Florida, iar starea i se înrăutățise în biroul lui Steadman Coe. Acum se simțea ca și când ar fi înghițit niște lame de ras. Intră încet în dormitor. Poate că Zip se vârâse pe undeva și nu mai putea să iasă? Observă că Manon îi făcuse patul și-i aranjase artistic pernele.

Nici urmă de pisică.

— Doamne, Dumnezeule, te rog, nu, șopti Grace.

În baie se duse direct la vasul de toaletă. Capacul era coborât. Îl ridică, dar nu văzu urina stătută la care se aștepta din partea urmăritorilor.

Ușurată, se întoarse să se așeze pe vas, moment în care încremeni. Nu lăsa niciodată perdeaua trasă în jurul căzii, deoarece dădea impresia de micșoare a încăperii. Numără picăturile ce se scurgeau din robinet; erau douăsprezece secunde între un strop și următorul. Manon îi spălase vasele și-i aranjase patul, dar în niciun caz nu se apucase să facă baie.

Nu mai era niciun alt sunet în apartament, însă Grace nu era sigură că încuiase ușa principală și pe cea de incendiu, așa că se grăbi s-o încuie pe cea de la baie. Cu mătura în mâna dreaptă, apucă un capăt al perdelei cerate de duș cu stânga și trase. Pisica ei portocalie plutea la suprafața apei.

Se cățără pe marginea căzii și sări în apa rece așa cum era, îmbrăcată în jeanși și pulover. Cada era atât de plină, încât apa se revărsă pe podeaua de lemn, dar lui Grace nu-i păsa; o ținea pe Zip în brațe și-i spunea ceea ce-i spusese întotdeauna, că era cea mai bună pisicuță din lume, cea mai bună prietenă a ei.

În acel moment țârâi soneria interfonului. Apoi țârâi din nou.

Ieși din cadă și, cu Zip încă la piept, merse până la ușa de la intrare; o deschise și rămase tremurând, udă leoarcă, în prag. Așa cum anunța vântul de mai devreme, ploaia se transformase în fulgi mari și uzi de zăpadă.

William își lăsă geanta de voiaj pe palier și-și desfăcu brațele să le primească pe ea și pe Zip, dar apoi se răzgândi și, ocolind-o, intră în grabă în apartament. Alunecă pe o baltă în timp ce-i vorbea lui Grace, mormăi în barbă și în cele din urmă se întoarse în goană cu două prosoape. Îl înfășură pe unul în jurul lui Grace, care nu înregistrase niciunul dintre cuvintele rostite de el. Cu celălalt prosop o luă cu grijă pe Zip din brațele ei, o înveli și o depuse pe taburetul de catifea albastră pe care Grace îl cumpărase de la târgul Saint-Michel.

Se uitară câteva clipe la Zip, apoi William ieși în fugă, își aduse geanta și închise ușa. În baie goli cada, după care, fără a conteni să vorbească, începu s-o umple la loc. Când termină de șters apa de pe jos cu câteva prosoape, o conduse pe Grace în baia în care fereastra și oglinzile erau acum aburite și-i ceru să-și scoată hainele ude. Într-o stare de prostrație, ea îl lăsă s-o ajute.

Abia când se scufundă în apa fierbinte o copleșiră tristețea și frustrarea și își putu îngădui să plângă. Zip îi fusese alături șase ani, de când era pui.

— Totul e din cauza egoismului meu, icni printre lacrimi.

— Poftim? Nu!

— M-a avertizat. N-am vrut să ascult.

— Crezi că ei au făcut asta?

— O pisică nu se îneacă singură, William. Deja i-au ucis pe Katka și pe tatăl ei. Au încercat să mă omoare și pe mine. Au spus-o: toți cei pe care-i iubesc.

Nu putea s-o învie pe Zip. De asemenea, știa că salariul pe trei luni n-avea să-i ajungă prea mult timp. Dacă renunța să scrie cartea, și-ar fi recăpătat

slujba, și-ar fi protejat mama, i-ar fi protejat pe Jason și familia lui și ar fi avut un somn liniștit. Putea să-i ceară lui William să plece, să-l scape de toate astea, și s-o ia de la zero. Altcineva avea să descopere povestea, un producător de la *60 Minutes* sau Seymour Hersh, iar Grace avea s-o citească și s-o urmărească la televizor simțind același lucru ca întotdeauna: că în cele din urmă, într-o bună zi, șansa avea să-i surâdă și ei.

Se înfășură în alt prosop și merse în dormitor. De ce-ar fi fost nevoie? Putea să scrie un bilet: „Ați câștigat. Renunț", să-l lipească de ușa apartamentului, să se vâre în așternuturi și să doarmă o săptămână.

— Grace. Ești bine?

— Nu.

Trecu un minut; își dădea seama că William stătea în vestibul, deoarece scândurile vechi trosneau sub greutatea lui. Din când în când, de când împlinise patruzeci de ani, Grace se gândea că făcuse deja toate alegerile importante în viață. Deși se simțise întotdeauna destul de tânără încât s-o ia de la capăt, ca avocată sau profesoară ori directoare generală a unei firme de tehnologie, partea naivă și plină de speranță a vieții sale se încheiase. În afara ecranelor de cinema, reinventarea era pur și simplu imposibilă. Asta era! Tot ce putea face acum era să se joace în cutia pe care și-o făcuse singură.

Lângă patul ei era o pereche de mănuși de box de la cursul de autoapărare pe care-l urmase, de la YMCA. Le cumpărase într-un moment de entuziasm imediat după ce absolvise primul nivel. Luată de valul unei ambiții prostești, își îmbrățișase colegele, se înscrisese la nivelul al doilea și cumpărase mănușile.

William bătu cu blândețe la ușă.

— Vrei să plec?

În oglinda mare de la IKEA lipită pe interiorul ușii de la șifonier, Grace arăta atât de obosită și de

înfrântă pe cât se simțea. Chiar și acum, instinctul o îndemna s-o strige pe Zip ca s-o ia în brațe. Nu se privea prea des goală – nu ca să se uite cu atenție –, iar acum nu era momentul. Cearșafurile erau din flanel moale, uzate după ani de folosire, și era o adevărată desfătare să se afunde în salteaua din fibre naturale, sub pilota din puf de gâscă. Nu-i era niciodată frig în patul acela, în ciuda iernilor crâncene din Montréal.

Ar fi putut să spună: „Da, îmi pare rău, du-te” și să se târască în pat. N-ar fi avut nevoie de pijama. Asta era ceea ce-și dorea trupul ei. În schimb, se îndreptă de spate și-și ridică bărbia. Nimeni nu putea pretinde că-și pierduse curajul ori încrederea din tinerețe. Întotdeauna fuseseră acolo, imediat sub suprafață, așteptând să fie invocate ori aduse cu forța în viața pe care o ducea în realitate. Era ca în cazul celor care voiau să intre la regim ori să se lase de fumat: „Încep de săptămâna viitoare”, își spuneau. De fiecare dată, de săptămâna viitoare. Ea avea să înceapă din acel moment.

William bătu din nou.

— Pot să intru?

— Doar o clipă. Se gândi la ce mai avea de făcut în acea dimineață, apoi spuse: Poți să te duci să bați la ușa apartamentului de dedesubt? Acolo stă administratorul. Engleza lui nu-i prea grozavă. Roagă-l să-ți împrumute o lopată.

30.

Montréal, 2016

Într-o zi frumoasă de toamnă puteai vedea sute de oameni în parcul La Fontaine, dar în ninsoarea viscolită din acel întâi noiembrie nu era țipenie de om. Grace nu voia să pângărească în vreun fel parcul, așa că săpă o groapă în pământul nisipos de pe malul iazului; după ce o coborî pe Zip în mormânt, rămase câteva momente să se reculeagă.

— Voiai să spui ceva? o întrebă William.

Grace clătină din cap.

— Zip știa ce sentimente nutream pentru ea.

William luă lopata ca să acopere groapa; în acest timp, Grace elabora scenarii de răzbunare. O echipă de ucigași își găsise sfârșitul în Florida, însă mai erau mulți în lumea largă, mulți bărbați lipsiți de orice capacitate de empatie.

Drumul până la Grande Bibliothèque le luă cincisprezece minute, cu o scurtă oprire la apartamentul lui Grace pentru a lăsa lopata. Fulgii umezi ce se învârtejeau prin aer le împiedicau vederea, așa că William trebuia să-și scoată ochelarii și să și-i șteargă la fiecare colț de stradă. Grace se uita atent după orice urmă de-a ucigașilor pisicii. Cuțitul ei nu era la fel de bun ca acela din Airbnb-ul de la Praga, dar era foarte ascuțit; abia aștepta să-i vadă.

La Grande Bibliothèque era o clădire uriașă, cu aspect industrial. Grace fusese acolo de multe ori, în scopuri profesionale sau pentru relaxare, întrucât era în drumul spre casă de la serviciu și-i oferea un adăpost binevenit atât în zilele călduroase de vară, cât și în gerul iernii. Citea romane și reviste, asista la conferințe, uneori, pur și simplu, stătea în sala de un bej plăcut ca să se uite pe geam și să viseze cu ochii deschiși.

Într-una dintre acele seri o cunoscuse pe Manon, care lua lecții de canto. Aceasta îi dăduse o invitație la un concert pe care ea și câțiva colegi îl dădeau într-un mic bistro de pe Rue Saint-Denis. După concert băuseră un pahar împreună și descoperiseră că aveau în comun o mulțime de lucruri: cărțile, divorțul, vinul, precum și situarea la mijlocul distanței dintre personalitatea introvertită și cea extravertită.

În momentul în care o observă din spatele biroului său, Manon se repezi să sară peste portița care-i separa pe arhiviști de cititori. O îmbrățișă strâns, și, în ciuda durerii de cap pe care i-o provocase plânsul în baie, Grace izbucni iarăși în lacrimi.

— Au omorât-o, îngăimă ea cu nasul în puloverul lui Manon.

— Cine? Cine a omorât pe cine?

— Pe Zip. Pe iubita mea Zip. Nu știu cine a făcut-o, dar când o să-i găsesc…

— Doamne, Grace, ce înseamnă asta? Nu înțeleg.

— Nici eu, Manon. În clipa în care o să-ți pot explica, o să fii prima care află.

William îi întinse o batistă albă, curată, apoi îi strânse mâna lui Manon.

— William Kovály. London South Bank University. Lucrez cu Grace.

— La ce, *monsieur* Kovály?

— Spuneți-mi William, vă rog.

— Vorbiți franceza?

— Nu, *madame.*

În mod normal, Manon ar fi făcut unele comentarii în franceză despre vârsta și înălțimea lui William, despre înfățișarea lui agreabilă și presupusa legătură dintre lungimea nasului și aptitudinile sexuale, despre lipsa verighetei de pe inelarul lui. Numai că Zip murise și Grace încă se ștergea la ochi.

Îi spuseră lui Manon pe cine căutau, iar ea îi conduse într-un birouaș unde Grace îi citi e-mailul de la Jean-Yves de Moulin și interviul din *Herald* în care Elena vorbea despre soțul ei. Solicitarea era destul de simplă: aveau nevoie de lista tuturor căsătoriilor înregistrate în Montréal și suburbii între 1972 și 1977.

Manon căută numele Elena Klimentová, Elena de Moulin, Elena Straka și Josef Straka.

— Nu e nimic, îmi pare rău.

— Dar dacă Elena și Josef s-ar fi căsătorit, asta ar trebui să apară în sistem, nu?

— Cu siguranță. Asta, dacă n-a eliminat cineva înregistrarea înainte de procesul de digitalizare.

— S-o elimine?

Manon le făcu cu ochiul.

— Lăsați-mă să verific.

Ridică receptorul și formă un număr. Când i se răspunse, se lansă într-o conversație amicală în franceză.

În timp ce Manon vorbea, Grace se întoarse spre William. La fel ca nasul, picioarele lui păreau prea mari în raport cu restul corpului, își aminti de momentul când sosise la apartamentul ei, de felul în care se îngrijise de ea și de Zip. William avea o capacitate de empatie uriașă. Pentru o clipă, fu frapată de dorința de a-l atinge.

Începu apoi să tragă cu urechea la convorbirea lui Manon. William, care-și ștergea iarăși ochelarii, o rugă să-i traducă, iar ea îi spuse că Manon discuta cu șeful stării civile dintr-o suburbie a orașului Quebec.

— E o problemă, zise Manon acoperind receptorul cu mâna.

— Ce fel de problemă?

— Stai așa.

Manon își reluă discuția, rostind din când în când: „Da”, „înțeleg”, „Ce bizar”, apoi se auzi un: „*Oh, là là là là là là*!” În cele din urmă îi

mulțumi colegului său și închise. Când se întoarse spre cei doi, sprâncenele îi erau ridicate a mirare.

— Ce-i?

— Pentru toate numele pe care mi le-ați dat, dosarele sunt goale. Puteți găsi o mulțime de informații despre *monsieur* Straka din perioada mai recentă. Uitându-se la foaia pe care luase notițe, continuă: S-a însurat în 1979 și iarăși în 1985, a divorțat de două ori. Pe niciuna dintre femei n-o chema Elena.

— Și dosarele goale?

— Conținutul a fost eliminat, *mon chou.*

— De către cine?

Manon clătină din cap.

— Practic nimeni nu are puterea de a elimina conținutul unui dosar.

— Și totuși cineva a făcut-o?

— E posibil ca *le premier ministre* să aibă această autoritate. Dumnezeu? Un hoț? Un ucigaș de pisici? Dumnezeule, Grace, pe cine înfrunți?

Ninsoarea nu se oprise, așa că făcură apel la un Uber ca să ajungă la următoarea lor destinație, ziarul *The Herald.* Grace se uită prin luneta mașinii, vrând să verifice dacă erau urmăriți, dar vizibilitatea era extrem de proastă.

Pe drumul spre parcul La Fontaine, îi povestise lui William ce pățiseră ucigașii în Florida. Acum, pe bancheta din spate a Uberului, el îi puse în șoaptă noi întrebări.

— Pentru cine crezi că lucrează?

— Nu știu. Jean-Yves de Moulin, de la Strasbourg, crede că este în pericol și că și eu sunt în pericol – și cred că și tu ești în pericol, William – atât timp cât toată chestia asta nu e făcută publică. Uitându-se la notițele pe care le luase în cursul vizitei la Manon, Grace adăugă: Sunt deja la jumătatea articolului, dar nu știu dacă am cui să-l vând.

— Cum așa? Nu sunt editor de presă, dar l-aș cumpăra pe loc.

Uberul opri în fața sediului publicației, iar ei se grăbiră să intre în clădire. La recepție, Grace întrebă de prietena ei Lucy, care fusese bibliotecara ziarului, dar în 2010 norma îi scăzuse la o zi pe săptămână, așa că-și pierduse toate drepturile de angajat. Timp de patru zile pe săptămână făcea *voluntariat* pentru o corporație deținută de o coaliție de fonduri de investiții care transformase cele mai prestigioase instituții de presă canadiene într-un mecanism de rostogolire a datoriilor cu centrul la New York. În opinia lui Grace, fusese o nebunie criminală. După două pahare de vin băute la reuniunea trimestrială a asociației femeilor jurnalist, îi comunicase lui Lucy cum vedea ea lucrurile. „De ce, Lucy? De ce ai face asta pentru o companie oribilă, pentru niște oameni oribili?”

Răspunsul fusese simplu: „De ce? Asta e tot ce am”.

Grace îi admirase răspunsul, dar conversația fusese extrem de stângace după aceea, semn că Lucy nu apreciase deloc întrebarea. La următoarele reuniuni ale asociației stătuseră la capetele opuse ale mesei.

În orice altă zi, Grace n-ar fi fost deloc în largul ei la gândul că urma să-i ceară o favoare, se gândi ea sprijinindu-se de un bloc de marmură. Era atât de multă marmură în centrul Montréalului, în clădiri ca aceasta de care nu-i păsa nimănui! Dacă ar fi avut bani și ar fi știut cum să-i înmulțească, ar fi cumpărat toată marmura nebăgată în seamă din Montréal, ar fi concasat-o și ar fi construit ceva fabulos în Florida. Când își retrase mâinile, observă că lăsase o urmă de praf umed.

Ușa liftului se deschise. Lucy era o femeie de o sută treizeci de kilograme cu o floarea-Crăciunului bleagă pe post de păr. Purta un muumuu{11} maro.

— Ce mai faci, Lucy?

— Nebunie criminală, ziceai? În lumea mea nu s-a schimbat mare lucru.

— Am fost o tâmpită c-am spus asta.

— Ce pot să fac pentru tine?

— Am nevoie să caut ceva în arhive.

— Desigur. Avem niște formulare. Durează trei sau patru săptămâni și trebuie plătită o taxă.

— Te rog, Lucy.

— Te rog, ce, Grace?

William făcu un pas între ele și se prezentă cu o plecăciune.

— *Madame* Lucy, Grace și cu mine suntem într-o situație, ca să fiu sincer, fără precedent. Universitatea mea de la Londra m-a trimis aici ca să contribui la elucidarea unui mister. Are legătură cu ziarul *The Herald* din Montréal, are legătură cu dumneavoastră. Punându-și brațul pe după umerii ei, adăugă: Spuneți-ne cât valorează o oră din timpul dumneavoastră, iar noi vom dubla suma.

— Kováły? Din familia Kováły din West Island[12]?

Brațul lui William rămase în jurul umerilor ei în timp ce o conducea dincolo de lifturi și după colț.

Peste câteva minute reapărură, iar Lucy apăsă butonul ascensorului fără să se uite la Grace.

— Aveți o oră.

Odată ajunși la etaj, nu avură nevoie de atât de mult timp. În computerul lui Lucy apărură câteva referiri la Elena Klimentová, Elena Straka și Josef Straka între 1972 și 1977, însă articolele și fotografiile nu erau acolo. Nu putură găsi nici măcar articolul pe care-l trimisese Jean-Yves de Moulin.

Lucy, care se afla pe culoarul dintre două fișete unde ar fi trebuit să fie materialele, clătină uimită din cap.

— E imposibil.

— De ce? o întrebă Grace apropiindu-se de ea.

— Sunt singura care are acces la arhivă. Sunt singura care lucrează aici. Sunt singura care știe să găsească informații. Întorcându-se spre Grace, insistă: Nu sunt decât eu aici.

— Când ai început să lucrezi la *The Herald?*

— Când aveam nouăsprezece ani. Imediat după vacanța de Crăciun din 1971.

— Ei bine, oftă William, nu se poate spune că oamenii ăștia nu-s consecvenți.

— Cine? Care oameni? Voi știți cine a făcut asta, nu-i așa?

William se aplecă s-o consoleze.

— Dacă cineva ar pătrunde aici prin efracție, Lucy, sau ar plăti un membru al personalului să vină într-o zi de weekend, cum ar putea să găsească și să fure un anumit dosar?

— Eu am parolele.

— Și înainte de introducerea computerelor?

Îi conduse până la un dulap mare din lemn și le ceru să se întoarcă cu spatele, apoi formă cifrul și scoase o cartotecă.

— Nu s-a umblat aici de ani de zile. Dar chiar și atunci, singura persoană în afară de mine care cunoștea cifrul era redactorul-șef. Ridicând o fișă, le spuse: Am trecut la sistemul computerizat în 1985. Tot ce făceam pe vremea aia era să transpunem informațiile în format digital.

— Dar dosarele fizice puteau să fie goale, chiar și atunci.

— E posibil. Lucy puse fișa la loc, închise sertarul și încuie dulapul, apoi își trase un scaun uriaș cu rotile și se așeză. Unul dintre redactorii-șefi era corupt. El trebuie să fi fost – fără îndoială, unul din epoca măreață a beților din presă. E singurul răspuns. Dacă nu cumva…

— Dacă nu cumva…? o îmboldi Grace, care se așezase pe marginea unui birou.

— În primăvara trecută am primit o vizită a poliției. Voiau să-și bage nasul pe-aici, dar nu mi-au spus ce căutau.

— Poliția din Montréal?

— Nu pot… Lucy își înfipse mâinile în părul dezordonat și-și coborî privirea. Poate RCMP[13]? Cum se cheamă versiunea canadiană a CIA? Ai

noștri nu apar la televizor. Dacă ar fi la televizor, am ști. Afurisită țară!

— Erau bărbați, sau femei? întrebă Grace în timp ce lua de zor notițe. Îți aduci aminte cum erau îmbrăcați? Ce căutau? Ce-au zis?

— Era o problemă de poliție, au zis.

— Ai văzut ce făceau?

În următoarele cinci minute, Lucy încercă să-i descrie pe bărbați și să-și amintească precis ce făcuseră. Grace nota fiecare cuvânt, dar Lucy părea tot mai abătută, se ghemuise în scaunul ei ca și când s-ar fi ferit de o lovitură.

— Mi-au zis să nu spun nimănui despre vizita lor. Au zis că aș putea compromite…

— Integritatea anchetei? interveni William. Bineînțeles că asta au zis.

În lift, spre parter, Grace îl întrebă ce-i spusese lui Lucy ca s-o convingă să-i ajute.

El își împinse ochelarii grei pe nas și, aplecându-se ca să se uite în oglinda din ascensor, își pieptănă părul negru cu degetele.

— I-am spus că ar putea contribui la oprirea lui Anthony Craig.

31.

Moscova, 1987

Elena și Anthony Craig priveau pe geamul camerei 107 de la hotelul National. El era în ultima fază a unei răceli și-și tot ștergea nasul cu o batistă fină pe care o cumpărase în aeroportul din Berlin. În ochii Elenei, asta îl făcea să pară aproape slav. Ghidul care le fusese repartizat, Yuri, provenea oficial de la agenția de turism de stat, dar, după cum observase ea, era mult prea bine informat despre capriciile clienților să-i americani ca să fie altceva decât un ofițer KGB de rang inferior.

Cunoștea planul, știa ce urma și nu-i plăcea deloc.

Acasă, la New York, Anthony i-ar fi spus lui Yuri să se ducă învârtindu-se de câteva ori până acum, dar se aflau în cel mai prestigios apartament din cel mai prestigios hotel din Moscova, cu vedere spre Kremlinul luminat de soarele după-amiezii, toate prin amabilitatea guvernului sovietic.

Prietenii îl avertizaseră pe Anthony că era foarte ușor să-i iriți pe comuniști, așa că se prefăcea interesat de comentariile lui Yuri despre Lenin și soția lui, Nadejda Krupskaia, în a căror cameră stăteau, și pretindea să știe totul despre Pablo Neruda și Anatole France, la rândul lor foști oaspeți ai hotelului.

— În ce an zici că a fost tevatura, Yuri?

— Revoluția noastră a avut loc în 1917. Toți liderii noului guvern au stat la Hotelul National în ultimele luni, deoarece Kremlinul a fost avariat în cursul luptelor. Lenin însuși, Troțki, Dzerjinski…

— Bine, bine. Anthony flutură spre el batista murdară, apoi se întoarse spre fereastră. Nu-i pot ține minte pe toți ăștia cu *ski,* dar mersi, amice, mi-e de mare ajutor să știu chestiile astea.

Elena, care stătea pe marginea patului, începu să râdă. Știa că o echipă îi asculta din blocul urât din beton al Inturist, situat lângă hotel. Și-i imagina cu căștile la urechi, uitându-se unul la altul. *„Așa* vorbește un capitalist sofisticat?” Trecuse mult timp de când fusese învățată cum să caute microfoane în cameră, cincisprezece sau șaisprezece ani, și totuși faptul că agenții nu se obosiseră să le ascundă prea bine o uimea: dispozitivele erau în dulăpiorul de medicamente din baie, pe veiozele de pe noptiere. Camerele de filmat de deasupra patului și din salon erau vizibile. Tot ce trebuia să faci era să te uiți.

— Vă mai pot ajuta cu ceva, domnule Craig? Yuri își împreună mâinile de parcă s-ar fi rugat. Alte informații istorice?

— Cum adică, informații istorice? Eu sunt fabricant de mașini, ador mașinile, nu mă gândesc la nimic altceva, dar piața asta e doar o șosea imensă mărginită de clădiri urâte. Și toate mașinile astea! Elena, sunt chiar mai urâte decât îmi spuneai tu, parcă râgâie motorina. Doamne ferește! Și Piața Roșie? Unde-i roșul ăsta despre care tot bateți câmpii? Și cică ăsta e locul cel mai fain. E o capitală, Yuri. Trebuie să aveți un pic de mândrie. Trăiți-vă viața. Știi ce-ar putea să mai îmbunătățească un pic priveliștea asta? Când ghidul i se alătură la fereastră, îi spuse triumfător: Niște copaci!

— Înțeleg.

— Uită-te acolo! De ce nu zâmbește nimeni? E vară. La voi iarna ține zece luni pe an, nu? Anthony deschise fereastra și strigă peste cele șapte sau opt benzi ale străzii Moskovskaia, peste cacofonia motoarelor din trafic: Trăiți-vă viața! Închise geamul și-și suflă nasul, bombănind: Și ce-i cu tot betonul ăsta afurisit? Mai există și alte materiale de construcții, dacă n-ați aflat.

Yuri se uită la Elena căutând îndrumare, însă ea ridică din umeri.

— Astă-seară, domnule Craig, vă veți întâlni cu niște personalități foarte importante din politică, economie și industria automobilelor. Vă voi da câteva informații. Scoase din buzunarul interior al sacoului un plic în care se aflau documente și, dregându-și glasul, continuă: Multe dintre aceste persoane ocupă poziții-cheie în Partidul Comunist și sunt apropiate de domnul Gorbaciov însuși.

La dineul din acea seară, misiunea Elenei urma să fie aceea de a-i asigura pe fruntașii sovietici că Anthony avea să înființeze o uzină de automobile în Rusia dacă i se ofereau condiții suficient de bune și dacă marca era complet separată de Craig International. Conversația avea să se mute firesc spre ambițiile lui politice. Primar al New York-ului? Poate. Guvernator? Poate, dar să se mute la Albany? Asta era greu de imaginat. Poate numai dacă mutau capitala statului în Florida…

— Dar președinte al Statelor Unite? avea să întrebe cineva.

Nu era un secret faptul că sovieticii erau nemulțumiți de Ronald Reagan, aflat la vârsta senectuții. Serghei vorbea despre Gorbaciov cu o anume îndoială în glas. Comunismul, în starea din acel moment, nu putea să dureze veșnic. Cu interes sincer și mare prudență, Gorbaciov și oamenii lui studiau capitalismul și posibilitatea unei tranziții pașnice. Inițiaseră un dialog discret cu americanii pe tema scenariilor posibile. Toți cei aflați de partea sovietică a mesei negocierilor afirmau însă un principiu peste care nu se putea trece: schimbările nu trebuiau să umilească și să înjosească poporul sovietic și spiritul acestuia.

Totuși, urmărind *perestroika* și *glasnostul* într-o manieră atât de transparentă, Gorbaciov își făcuse publice slăbiciunile. Serghei spunea că „îngenunchează în fața Americii”.

Ce făcuse Reagan? Lansase cereri arogante, pe un ton ritos, de la Berlin. Berlin! Un oraș ai cărui locuitori ar fi stăpânit America dacă n-ar fi fost

jertfa sovieticilor în Marele Război de Apărare a Patriei!

Asta demonstra că Reagan știa unele lucruri. Prea multe informații se scurseseră prin sita beților și trădătorilor din KGB: mașinăria de război sovietică era o glumă supraestimată. Strategia americană, de a falimenta statul cu ajutorul cursei înarmărilor, dăduse roade. Comunismul, ceea ce numeau ei comunism, eșuase.

În camera 107 de la Hotelul National, Anthony oftă și se retrase de la fereastră. Punându-și un braț pe după umerii lui Yuri, îl conduse la ușă.

— Nu te supăra, dar mă descurc foarte bine în discuțiile de felul ăsta. Mă descurc foarte bine într-o grămadă de privințe. Nu ești de acord, Elena?

— Ba da.

— Dar cel mai bine mă descurc când vine vorba să mă întâlnesc cu niște străini și să închei o afacere. Dacă e cineva în stare să încheie un acord cu ditamai gașca de comuniști, eu sunt tipul ăla. În regulă? Sincer, sunt recunoscător pentru că ne-ai servit drept ghid și pentru că ai organizat chestia aia pentru Elena.

— Vizita Kremlinului, spuse Yuri.

— Exact, amice. E o treabă nemaipomenită, chiar nemaipomenită. Dar acum vreau să trag un pui de somn. Revino peste patru ore, da? Atunci o să te ascult vorbind despre toți tipii ăia cu numele terminate în *ski* și *ov* pe care-i poți găsi. Grozavi tipi. Cei mai grozavi. Oamenii de acasă ar trebui să afle despre ei. Dar acum pur și simplu nu pot. În regulă? Cum ziceai că te cheamă?

— Yuri, răspunse spionul de rang inferior pentru a douăsprezecea oară.

— Te-am supărat, Yuri? Nu vreau să fac asta.

— Nu, domnule Craig. Vă asigur că nu.

Când ușa se închise în spatele lui Yuri, Anthony își desfăcu brațele în semn de uimire.

— Sunt atât de țepeni!

— Seara asta o să bea prea multă votcă și-o să se înmoaie, îi spuse Elena. Pur și simplu, nu se simt deloc în largul lor cu tine, Tony. Majoritatea n-au întâlnit în viața lor un american, darămite unul bogat și celebru, un american puternic.

— E un argument bun, zise el îndreptându-se iarăși către fereastră.

— În Rusia există un singur tip de putere. Puterea politică. Tu reprezinți un alt gen de putere, cu care ei nu sunt obișnuiți.

— Eu am reușit în viață folosindu-mi chestia asta minunată, spuse el ducându-și degetul la frunte, după care își suflă din nou nasul. O iei cu tine pe Alicia să vedeți mortăciunile comuniste îmbălsămate?

— Nu cred că poți să-i vezi. E un mausoleu.

— Nu te supăra, dar slavii ăștia îmi dau fiori de groază.

Alicia era asistenta Elenei și probabil cea mai bună prietenă a ei. Anthony visa s-o seducă, lucru pe care nu făcea niciun efort să-l ascundă.

— Are vreo fantezie bizară? o întrebase Serghei în magazinul lui de viori de pe West Sixty-eighth Street în timp ce planificau călătoria la Moscova.

— Cum ar fi?

— Ceva cu excremente, cu animale? Îi place să provoace durere sau s-o sufere?

— E foarte convențional. Bineînțeles, îi place să i se spună că e cel mai bun amant din istoria universului. Așa cum este și cel mai bun fabricant de mașini. Nu s-a ocupat în mod special de asta, altfel ar fi și cel mai bun jucător de golf din lume.

Oare în cameră avea să fie un miros ciudat când se întorcea? În timp ce ea și Alicia se plimbau prin Piața Roșie și prin Kremlin, trei dintre „prietenele drăguțe ale lui Yuri” aveau să-și facă apariția ca să-i țină companie lui Anthony. Camerele aveau să înregistreze totul. Singura consolare era că, fără îndoială, el avea să le transmită virusul răcelii vizitatoarelor sale.

Acum, că se apropia de patruzeci de ani și avea o fiică sănătoasă și minunată, Elenei nu-i mai păsa atât de mult de aventurile lui. O avea pe Kristína. În zece ani de căsnicie și de parteneriat de afaceri cu Tony, învățase cum să dezvolte o companie. Nu avea parte de dragoste, dar avea idei. Avea influență.

Nu-i venea să creadă că odinioară visase să locuiască la Moscova. Anthony avea dreptate. Era un oraș sumbru, în care oamenii păreau nefericiți. Chiar și cu o dacea la malul Mării Negre, în niciun caz n-ar fi putut să-și petreacă viața la Moscova.

Știa cine erau invitații din acea seară. Se gândiseră să-l invite pe Gorbaciov însuși, dar asta ar fi stârnit prea multă curiozitate în America.

Atunci când aflaseră despre călătorie, doi agenți CIA îi vizitaseră la New York pentru a-i instrui. „Nu vorbiți despre politică. Nu acceptați nicio tranzacție financiară înainte de întoarcerea acasă, astfel încât să vă putem ajuta. Nu dezvăluiți niciun detaliu personal”.

Elena insistase să participe la întrevederea cu agenții CIA, astfel încât să poată orienta discuția departe de modul în care rusoaicele focoase îi puteau compromite pe occidentalii naivi.

Se auzi o bătaie în ușă. Uitându-se prin vizor, Elena o văzu pe Alicia, cu o rochie albă simplă și o pălărie asortată. Își luă o jachetă ușoară și ochelarii de soare și spuse:

— Petrecere frumoasă, Tony.

— E doar un pui de somn.

— Poate c-o să se întâmple ceva interesant cât sunt plecată, zise ea deschizând ușa.

Însă el privea deja pe fereastră, gândindu-se la ceea ce putea cuceri în continuare.

32.

Montréal, 2016

„Baby, It's Cold Outside" răsuna din difuzoarele de pe Rue Sainte Catherine în timp ce Grace și William se îndreptau spre apartamentul lui Josef Straka. Sezonul de cumpărături de Crăciun începe oficial în prima zi de noiembrie, și vânzătorii montau deja brazii și ghirlandele. În plus, ninsoarea timpurie se întețea. Când urcară pe Rue Peel, un camion alb derapă și se ciocni de un alt camion alb în fața magazinului Chez Alexandre et fils.

Ambii șoferi coborâră din vehicule. La New York s-ar fi ciondănit. Aici, cu contractele negociate avantajos de sindicate, își aprinseră câte o țigară și se bătură reciproc pe spate.

Grace îi plătise doi dolari pazniculuide la *Herald* ca să-i folosească mobilul pentru o convorbire locală. Josef Straka avea două numere de telefon. William îl formă pe cel de fix și închise când Straka îi răspunse.

Cotiră spre vest, spre Rue Sherbrooke, unde viscolul îi lovi din plin. Cum zăpada începea să se depună pe trotuare, Grace îl luă pe William de braț. Când ajunseră la Ritz-Carlton, unde nu mai erau în pericol să alunece, el n-o lăsă să-și retragă mâna, astfel că-și continuară drumul ca doi îndrăgostiți.

Clădirea lui Josef Straka, Acadia, avea la intrare o copertină neagră de metal. La adăpostul ei se scuturară și-și îndepărtară resturile de zăpadă umedă din păr și de pe haine.

— A trecut atât de mult timp, spuse Grace uitându-se la mânecile scurtei sale de lână ca să evite privirea lui William. Sunt ani de când nu m-am mai ținut de mână cu un tip.

— Mare, mare păcat, comentă el.

Un bărbat într-o haină de blană le deschise ușa placată cu aur și-i conduse la biroul recepției.

— *Madame* Elliott și prietenul său? O să-l sun pe *monsieur* Straka pentru a-i da de știre că ați sosit.

— Nu suntem așteptați.

— *Monsieur* Straka are mulți vizitatori.

Înainte de a telefona, portarul le dădu două prosoape albe cu care să-și șteargă părul. Prosoapele aveau un miros slab de piscină.

Pe drumul spre lift, Grace îi dădu lui William mai multe informații despre Straka: era un tip politicos, care ținea la aparențe, un donator de mică anvergură, dar un important colector de fonduri pentru lumea prăfuită a artei europene din Montréal. Apartamentul lui era la ultimul etaj, și, în timpul ascensiunii lente, Grace își pregăti dispozitivul de înregistrare.

— Cumva a reușit să plece din Cehoslovacia odată cu ea, în perioada cea mai dificilă și mai periculoasă. Și trebuie să existe un motiv pentru dispariția dosarelor lui și ale Elenei. Nu pot decât să presupun că avea o funcție guvernamentală înainte de căderea comunismului, o funcție care trebuia ascunsă. Care-i teoria ta?

— Nu era în cartea lui Cibulka. Nu știu ce putem deduce de aici.

Josef Straka stătea în pragul ușii. Părul alb îi era pieptănat cu migală și purta o cămașă apretată pe sub o jachetă neagră, pantaloni maro și papuci.

— *Madame* Elliott.

— *Monsieur.*

— Ce plăcere să vă revăd!

William spuse ceva în cehă, iar Straka încuviință. Îi traduseră apoi lui Grace: „Zăpada din Montréal e zăpadă adevărată, spre deosebire de firicelele care cad în Praga”. După aceea Straka îl imită pe Gilles Vigneault, cântând: „*Mon pays, ce n’est pas un pays, c’est I’hiver*”.

Grace îi traduse lui William versurile șlagărului din Quebec. „Țara mea nu e o țară, ci e iarna”.

În engleză suna banal.

Chicotiră politicos și-și strânseră mâinile în timp ce Straka privea bănuitor spre carnețelul și reportofonul lui Grace. Încă nu-i invitase să intre. Prin ușa deschisă, Grace zări pereții de un alb strălucitor și podelele din lemn închis la culoare, mobilierul, statuetele și operele de artă abstractă. Prin ferestrele mari ale apartamentului luxos, fulgii se învârteau și dansau.

— Ce pot face pentru dumneavoastră? întrebă Straka în cele din urmă.

— Scriu o carte despre doamna Craig, povestea vieții dânsei.

Își încrucișă brațele fără să mai zâmbească, dar nu părea surprins.

— N-o să fie de acord. N-o să-și dea permisiunea.

— Permisiunea? repetă Grace.

— Cum afectează acest lucru activitatea dumneavoastră la *National Flash, madame* Elliott?

Acesta era modul de a-i da de înțeles că știa de concediere. Grace porni reportofonul.

— Am fost surprinsă să aflu că dumneavoastră și doamna Craig ați fost căsătoriți cândva, *monsieur* Straka. Nu mai auzisem despre asta, în pofida tuturor conversațiilor noastre și a tuturor interviurilor pe care le-a dat dânsa.

— E o minciună. N-am fost niciodată căsătoriți.

— Dar în ziarul *Herald* din Montréal, Elena însăși a declarat…

— Ați fost la sediul ziarului, așa-i? Vă rog să-mi arătați ce-ați descoperit.

— De unde știți că tocmai am fost la ziar, *monsieur*?

Fără să răspundă, Straka se uită la ceas, evident dornic să scape de ei.

— Ei bine, după cum păreți să știți foarte bine, nu e nimic în arhive. Grace își deblocă telefonul și

deschise e-mailul de la Jean Yves de Moulin. Dar am o imagine, îl informă.

Straka își scoase ochelarii ca să se uite la articol.

— În mod clar este un fals.

— De ce spuneți asta?

— Pe atunci trăiam aici. Și Elena trăia aici. Nu eram căsătoriți. Cineva a fabricat articolul acesta ca să vă inducă în eroare. Până și copiii de nouă ani pot face design grafic în zilele noastre.

— În sistemul ziarului am găsit trimiteri la articole. Nu doar la acesta, ci la multe altele. Dar articolele ca atare au fost eliminate.

— Trimiteri false, ca să vă ducă pe o pistă greșită.

William își deschisese la rândul lui carnetul de notițe.

— Am fost și la arhivele provinciale, domnule Straka. Odinioară a existat acolo un dosar despre căsătoria dumneavoastră cu doamna Craig, însă și acesta a dispărut.

— N-a existat niciodată vreun dosar al căsătoriei mele cu *madame* Craig, deoarece n-am fost căsătoriți niciodată. Vocea mânioasă a lui Straka bubui în hol. Eram prieteni din copilărie. Din câte știu, guvernul din Quebec nu e interesat de asemenea chestiuni.

— Cum ați fugit din Cehoslovacia?

Straka se întoarse încet spre Grace; zâmbetul îi reveni pe chip, deși expresia era diferită de cea de la început, din momentul cântecului și al discuțiilor despre vreme.

— Cu grijă.

— Puteți detalia?

— Nu, mă refer la dumneavoastră, *madame* Elliott. Trebuie să procedați cu grijă.

— *Monsieur* Straka, Cehoslovacia nu mai există. Fără îndoială, nu mai contează cum ați plecat de acolo și ați ajuns în Canada. Trebuie să fi fost o fugă extrem de dificilă și dramatică. Sârma

ghimpată și minele, grănicerii cu mitraliere, câinii…

— Astea-s legende, *madame* Elliott. În realitate, nu era prea greu să fugi.

— Lucrați pentru StB?

Straka făcu un pas în spate și apucă mânerul ușii, pe punctul s-o închidă.

— Căsătoria a făcut parte dintr-o strategie? Grace înaintă și-și propti piciorul în ușă. Nu înțeleg bucata asta. Ce avantaj vă aducea, dumneavoastră sau Elenei, statutul de om căsătorit?

— Destul, *madame* Elliott.

— Dacă nu cumva erați îndrăgostiți.

— V-am căutat în cartea lui Cibulka, interveni William.

Venele de pe fruntea lui Straka se umflaseră. Era în culmea furiei, și totuși lui Grace i se păru că avea un aer înfrânt. Umerii i se gârboviseră imperceptibil în timp ce se sprijinea de ușa grea.

— Mă dezgustă modul în care încercați să pângăriți numele unor oameni cumsecade. Am dăruit atât de mult orașului ăstuia, țării ăsteia! N-am făcut rău nimănui.

— O să descâlcesc ițele întregii povești, fiți sigur, îi spuse Grace. Puteți fie să controlați modul în care veți fi prezentat, dându-mi un interviu, fie să-mi lăsați mână liberă.

Bărbatul trase adânc aer în piept, și pentru o clipă Grace se gândi că avea să-i invite înăuntru.

— N-o să fie nicio poveste, zise el întinzând mâna spre reportofon și oprindu-l. Apoi șopti atât de încet, încât ea abia putu să-l audă: O să vă omoare înainte de asta. Se îndreptă de spate și adăugă tare: La revedere, *madame* Elliott.

William se retrăsese deja în hol. Din nou, Grace își puse piciorul în ușă când Straka era pe cale s-o închidă.

— Cine sunt oamenii ăștia?

Cehul făcu un pas înainte și-și puse mâinile pe umerii ei de parcă urma să-i spună un secret. Apoi însă o împinse pe coridor. Grace dădu peste William și, fără pic de grație, ateriză pe fund.

Ușa se trânti în fața lor.

O vreme domni o tăcere sinistră pe palier. Cineva dădea găuri cu o bormașină. William o ajută să se ridice și să-și îndrepte paginile carnetului. Se holbară la ușă câteva momente, de parcă ar fi fost un obiect periculos, apoi Grace merse către lift și apăsă butonul de coborâre.

— Grace?

— Da?

Ușile ascensorului se deschiseră.

— E normal să ți se spună c-ai putea fi… omorâtă pentru scrierea unui reportaj?

Grace clătină din cap. În ciuda scurtei groase, îi era frig. În timp ce străbăteau holul spațios de la parter, portarul îi salută.

— *Madame* Elliott? *Monsieur* Kovály?

— De unde știe cum mă cheamă? șopti William.

Portarul arătă spre un bărbat și o femeie, ambii în paltoane negre, care tocmai se ridicau de pe scaune. Erau înalți și în formă, cu pometi înalți și tenul de culoarea cojii de ou.

— Aceste două persoane vă așteptau.

33.

Mladá Boleslav, 1990

În timp ce stătea lângă mormântul tatălui său, cu fiica ei plângând alături, Elena își privea soțul. Preotul își ținu predica în cehă, o limbă pe care Anthony nu-și bătuse capul s-o învețe: nici măcar „salut” și „la revedere”, în niciun caz „mulțumesc”. Dacă la început îi spunea că avea un accent adorabil, ea știa că limba i se părea guturală, neplăcută – mormăieli de țărani, după cum o descria. Germana și neerlandeza aveau o sonoritate elegantă. Limbile slave, care-i sunau toate la fel, indicau o cultură oprită din creștere, un popor oprit din creștere. Obișnuia să facă aceste afirmații de față cu ea, în public, la dineuri. „Persoanele de față se exclud, iubito”.

Anthony făcu grimasa aceea, își curbă buzele în semn de dispreț și disperare în timp ce se uita la sicriu. Elena își imagină la ce se gândea – „Un sicriu de calitate, cel mai bun sicriu pe care-l poți cumpăra în țara asta de rahat”. Când trecea în revistă rezultatele trimestriale ale corporației Craig International, mai ales în ultima vreme, asta era grimasa care-i apărea pe chip.

Indiferent la ce se gândea acum, cu cei câțiva fulgi de zăpadă rotindu-se în jurul lui, Elena avea convingerea că nu era vorba de tatăl ei, de Kristína sau de ea însăși.

Kristína își petrecuse toate verile în casa bunicilor ei de pe malul râului. Bunicul îi fusese ca un tată, în mult mai mare măsură decât Anthony. Anthony era prea ocupat ca s-o învețe ceva și se afișa cu ea de parcă ar fi fost o medalie. „Învață din exemplul meu, din afacerile mele, din munca mea, și asta nu-i puțin lucru. Tatăl ei e un tip grozav, unul dintre cei mai grozavi. Știai asta când

te-ai măritat cu mine. De asta te-ai măritat cu mine”.

De ce se măritase cu el…

Ani în șir, Elena își făcuse griji pentru tatăl ei, pentru chinul pe care-l îndura acesta. Petr Kliment era convins că-și sortise pieirii fiica și, prin urmare, nepoata. Îi spunea asta Janei, soției sale. I-o spunea Elenei.

Oare le-o spusese și altora? Gândul acesta o împiedica pe Elena să doarmă. Când telefonul suna în toiul nopții, inima îi bătea nebunește: cu siguranță, tatăl ei vorbise prea mult de față cu niște oameni care nu-i voiau binele.

Apoi se terminase. În curând, până și Uniunea Sovietică avea să se desființeze. Nu mai era o rândunică. Era liberă. Un disident, Václav Havel, era acum președintele republicii federale. Noul motto al țării era *Pravda vítězí*: „Adevărul învinge”. În clipa următoare însă se gândea la Danika și la zilele negre prin care trecuse ea însăși, și nimic nu mai părea adevărat.

Cu un an în urmă, când blocul comunist începuse să se dezintegreze, primul ei gând fusese că avea se poată întoarce acasă, avea s-o ia pe Kristína de la Anthony și să se întoarcă acasă. Petr era la curent cu planul ei. Îl discutaseră în vară, pe când se plimbau pe malul apei cu Hektor, și el fusese în culmea fericirii. După douăzeci de ani de pușcărie, fiica lui putea duce viața pe care și-o dorea.

Nimeni nu le mai putea face rău acum.

Kristína mai avea puțin până să împlinească treisprezece ani, iar Elena se temea că avea să uite tot ce-o învățase Petr Kliment. Nu „să fie o micuță comunistă”, după cum se exprima Anthony, ci să perceapă ritmul vieții din jurul ei, să fie atentă la semenii săi și la spiritul pădurii, sau oricum va fi fost conceput Dumnezeu de către cehii din generațiile anterioare.

Acolo, la mormântul tatălui ei, Elena se înfurie dintr-odată la gândul că Anthony nu catadicsise niciodată să vină în Cehoslovacia ca să-l cunoască.

Trecuse mai mult de un an de când primise ultimele vești de la Serghei. Visa scenariul în care acesta ar fi fost judecat și executat prin spânzurare în curtea unei închisori rusești, deși știa că un om ca Serghei nu putea fi spânzurat.

Încetase să mai aștepte apelul telefonic legat de tatăl ei; în cele din urmă însă, acesta veni. La New York, în avion, în apartamentul mamei sale, la cimitir, nu-și putuse scoate din minte gândul că Petr avea o inimă perfect sănătoasă. Era tânăr!

Jana se întorcea la New York cu ei. Nu mai era de trăit în Cehoslovacia, mai ales acum, când oamenii care jucaseră un rol important în regimul comunist se trezeau în toiul nopții cu cărămizi zburându-le prin geam. Una dintre prietenele mamei sale, o activistă de partid din Praga, fusese acostată de un grup de femei care o pălmuiseră și-o scuipaseră.

Comunismul sau capitalismul fuseseră irelevante pentru Petr Kliment. Nimeni nu spusese o vorbă împotriva lui. Murise la șaizeci și trei de ani în timp ce monta niște rafturi în atelierul său. Elena își imagină ultimele lui minute, pe când zăcea în frig și întuneric.

Un atac de cord era doar un atac de cord dacă așa spunea medicul. Și medicul nu venise la înmormântare.

Lângă ea, Anthony oftă. Era prea mult pentru el să asculte pe altcineva vorbind – mai ales în cehă. Divizia de automobile nu făcuse niciodată profit. Ajunseseră la limita împrumuturilor pe care le puteau contracta și, la un moment dat, peste un an sau doi, aveau să fie obligați să vândă din active. Consultanții de management de la McKinsey fuseseră invitați să discute cu echipa de conducere, iar Anthony îi numise lași lipsiți de imaginație. Ura consultanții și ura băncile. Înțelegerea cu

sovieticii, încheiată în 1987, căzuse, în ciuda muncii depuse de Elena și de Serghei. Anthony nu suporta să respecte reglementările din Long Island și New Jersey.

— Asta e problema care trebuie rezolvată în America, și nu doar pentru compania mea, le spuse el celor de la McKinsey. N-am avea nevoie de atât de mult capital nenorocit dacă voi, geniile, v-ați da seama cum să ocoliți impozitele și reglementările. În curând o să fie mai rău aici decât la Moscova. Elena, spune-le cum a fost când am construit o fabrică la Moscova!

Ea începuse să le spună, însă Anthony o întrerupsese. Le putea povesti despre reglementările idioate din Moscova mai bine, mai repede și fără accent.

— Au, mami!

Kristína, îmbrăcată în paltonul ei Prada, o privi cu ochii roșii de la plâns. O strânsese de mână prea tare.

În acel moment, preotul își încheie predica. Anthony încuviință din cap cu pretinsă tristețe.

— În sfârșit!

Elena aruncă un pumn de țărână peste sicriu, iar Kristína o imită. Anthony făcu și el același lucru, conștient că era privit. Pe când se îndreptau spre mașinile negre care urmau să-i ducă la hotelul din Praga, Anthony își cuprinse soția pe după umeri.

— Cine ajunge să-și doarmă somnul de veci în mausoleele astea, în viluțele de piatră?

— Înainte de era comunistă, oricine plătea pentru ele, îi răspunse ea.

— Știi ceva? Pe toți dracii, o să pun pe cineva să se ocupe de asta. Putem să construim unul pentru tatăl tău, dintr-o marmură de culoare deschisă, ca bisericile vechi. Dacă trebuie să-l dezgropăm ca să-l vârâm acolo, eu zic s-o facem. Ce părere ai? Nu vrei ca oamenii să treacă pe-aici și să comenteze că Anthony Craig e un zgârcit.

— Nu e important, spuse Elena.

— Știi ceva? Eu cred că e. O opri, o făcu să se întoarcă și, arătându-i spre groapa aflată acum departe, pe care câțiva bărbați începuseră deja s-o umple, proclamă: Suntem mai buni de atât.

Mausoleele erau într-o parte, pe ceea ce se putea numi aleea bogătașilor morți.

— Acolo e locul unui tip de talia lui, Elena.

— Tatei nu i-a păsat niciodată de asta.

— Dar ție îți pasă. Nouă ne pasă. Vrem să fim siguri că va fi ținut minte ca un om extraordinar.

Kristína, lăsată în urmă, vorbea în cehă cu preotul. Praznicul urma să se țină la restaurantul de pe terasa hotelului Inter-Continental.

Îi uciseseră tatăl, Elena era sigură de asta. Unde s-ar fi putut ascunde oamenii aceia? Oameni capabili să găsească pe cineva oriunde pe glob.

Anthony nu rămânea la praznic. Închiriase un avion care să-l ducă la Frankfurt, unde avea întâlnire cu cei de la Deutsche Bank a doua zi. În mașină spuse că fusese o înmormântare grozavă, dar trebuiau să construiască un mausoleu frumos pentru Petr, lăsând loc și pentru bătrâna Jana când îi venea sorocul.

— Să faci proiectul, Elena. Anthony își bombă pieptul, de parcă lansând ideea mausoleului îi înviase tatăl. Îmi zici cum vrei să fie și s-a făcut. *S-a făcut,* în pizda mă-sii.

— Bine, spuse ea cu un oftat.

— O criptă superbă, care o să dăinuie o mie de ani. Putem să-i punem o plăcuță: „Făcut de familia Anthony Craig”.

Kristína, care ascultase conversația, interveni:

— I-ar plăcea mai mult să fie în pământ, cu animalele.

— Cine o învață să vorbească așa? Anthony îndreptă un deget mustrător spre fetiță. Asta învață copiii în fiecare vară aici, în tabăra de comuniști?

— Tati!

La hotelul din Praga, Anthony îi ceru hamalului să-i pună bagajele în mașină și-și sărută soția și

fiica.

— O înmormântare grozavă. Ați fost grozave. Kristína, ești superbă. Părul îți stă superb aranjat așa. Ai văzut că era plin de jurnaliști, nu? Să nu-i privești în ochi când te pozează. Îți ferești privirea și-ți iei un aer trist, pentru că asta se așteaptă de la tine, corect? Să fii tristă în momentele triste și veselă în momentele vesele.

Peste două ore, când praznicul se încheie, Elena o conduse pe Kristína la lift, unde le aștepta un bărbat cu pălărie și costum de culoare închisă. Întâi nu-l recunoscu. Se îngrășase și mai mult și avea cearcăne pronunțate.

— Îmi pare rău pentru pierderea pe care ați suferit-o, doamnă Craig. Tatăl dumneavoastră a fost un om foarte cumsecade.

Se mulțumi să încuviințeze din cap, ca și când ar fi fost un străin, moment în care el îi strecură o hârtiuță în buzunar.

Trei ore mai târziu, pe când Kristína dormea, Elena ieși din hotel. Serghei era pe o bancă din biserica Sf. Nicolae, acolo unde nimeni nu l-ar fi băgat în seamă.

Elena se așeză lângă el; în următoarele zece minute, cât el îi explica planurile în șoaptă, îl ascultă crispată, cu unghiile înfipte în palme.

— Vreau să mă retrag.

— Da. Știu. Și, după cum știi, nu așa merge treaba.

— Nu-mi pasă dacă nu *așa merge treaba,* Serghei. Atâta vreme cât existau StB-ul și KGB-ul, am făcut tot ce mi s-a ordonat. Îmi duc mama la New York. Nu-l mai poți amenința pe tatăl meu.

Serghei se lăsă pe spate cu un zâmbet vag.

— Tu l-ai omorât? îl întrebă ea.

— Nici vorbă. L-am vizitat luna trecută. Dintr-un motiv oarecare, era convins – la fel ca tine, Elenka – că s-a *terminat.* Că ești liberă. Că ți-ai plătit datoriile. Urma să-l părăsești pe Craig, mi-a zis, și să te muți la Mladá Boleslav.

— Și?

— Petr cunoștea regulile, Elenka, și a beneficiat de pe urma lor. A dus o viață pe care nimeni din țara asta nu și-ar fi putut-o imagina. Totul datorită ție. Însă te-a trădat. Nu-ți pot spune de câte ori a trebuit să-l întrerup, să-l apăr de el însuși. În toți anii ăștia am fost protectorul tatălui tău. Dar luna trecută a trebuit să-i spun adevărul. Nu s-a terminat. E abia începutul pentru tine, pentru Anthony al nostru. Petr n-a luat-o prea bine.

Elena se ridică.

— Draga mea, tatăl tău n-a suferit un atac de cord. Lașul s-a spânzurat. Vrba a procedat corect. M-a sunat.

— Minți! Și să n-o numești așa!

— Nu-i frumos să strigi în biserică.

Vru să-l pălmuiască, dar el îi prinse mâna de la încheietură și o strânse tare. În timp ce se zbătea să se elibereze, îi spuse:

— Îl părăsesc. Am terminat-o cu toată povestea asta.

— Of, Elenka. Serghei inspiră adânc, apoi, zâmbind, îi dădu drumul. Tu, Anthony și drăgălașa voastră Kristína ați terminat-o atunci când spunem noi că e așa.

34.

Montréal, 2016

Era una dintre cele mai frumoase femei din câte văzuse Grace vreodată, cu un ten catifelat, ochi verzi și un păr arămiu strălucitor.

— Domnule Kovály, doamnă Elliott. Numele meu este Roberta McKee. Arătând spre bărbatul de lângă ea, într-un palton de cașmir camel, adăugă: Vi-l prezint pe Bradley Tebb.

Bărbatul își înclină capul ceremonios, aproape ca o plecăciune. McKee îi întinse lui Grace o carte de vizită având imprimată o frunză de arțar: în franceză pe o parte, în engleză pe cealaltă.

— Lucrăm pentru CSIS, Serviciul Secret canadian, direcția regională Quebec. În timp ce Grace studia cartea de vizită, Tebb precizează: Dăm curs unui mesaj primit de la prietenii noștri de la Arhivele Naționale din Sainte-Foy.

Portarul se aplecase peste tejgheaua lui de marmură și-i urmărea atent.

— Aveți la dispoziție o oră să stăm de vorbă, doamnă Elliott? Domnule Kovály? Sediul nostru nu e departe, lângă Centre Bell.

Bradley Tebb nu arăta, nu se îmbrăca și nu avea postura unui Bradley Tebb. Grace nu era expertă în tipicurile canadiene, dar locuia la Montréal de destulă vreme ca să-și dea seama că ceva nu era în regulă.

— Adevărul e că suntem foarte ocupați. Am putea stabili o întâlnire după-amiază?

— De fapt, doamnă Elliott, noi înșine suntem destul de presați, zise McKee scuturându-și niște zăpadă în curs de topire de pe palton. Ne așteaptă o mașină afară. Vă promit că nu durează mai mult de o oră, cu tot cu transport.

Grace o dădu pe franceză.

— Unde e sediul dumneavoastră, mai precis?

— Nu e deloc departe, îi răspunse McKee tot în franceză. La doi pași de aici.

Bradley Tebb nu spusese nimic. Le deschise calea pășind în lateral, cu brațul întins ca un magician care-i ducea să vadă un cap desprins de corp. William și Grace o luară după el, urmați de McKee. Mașina era un Audi negru cu geamurile închise la culoare și avariile pornite.

Când ieși de sub copertină, Grace constată că temperatura scăzuse și ninsoarea era viscolită puternic.

— Oribilă vreme!

— Oribilă, într-adevăr, aprobă Tebb.

Rue Sherbrook are două benzi pe sens. Semaforul mai avea șase secunde până să se facă roșu pentru pietoni. Grace îl prinse pe William de haină, îl trase pe zebră, spre Ritz-Carlton, și-l târî de partea cealaltă a străzii. McKee și Tebb erau tineri și atletici, dar până o luară la fugă după ei mai rămăseseră două secunde. Grace se baza pe faptul că nu era de glumă cu șoferii din Montréal. McKee strigă ceva, dar cu vântul și mașinile, Grace n-o putu auzi.

Portarii în uniformă de la Ritz-Carlton îi întâmpinară ca pe niște fețe regești. Când se întoarse, Grace îi văzu pe McKee și Tebb în zăpadă, cu brațele încrucișate lângă Audi.

— Ce se întâmplă? În holul alb cu ornamente aurii, William gâfâia atât de tare, că abia putea vorbi. Cine-s oamenii ăștia?

— Serviciul secret canadian se numește CSIS, într-adevăr, însă accentul tipei în franceză e incorect, cartea de vizită nu avea și traducerea în Braille, iar tipul, Bradley, vorbește până și engleza cu un accent ciudat.

— Deci cine sunt?

— Uită-te la ei.

William se duse la ușă și privi afară.

— E greu să vezi ceva pe ninsoarea asta. Mașina pleacă… a plecat.

Era prea mult zgomot lângă ușă, așa că Grace înaintă mai mult, până sub candelabrul din mijlocul holului. Nu era nici unu după-amiaza, dar s-ar fi zis că se lăsase noaptea. Scoase telefonul și formă numărul de pe cartea de vizită a lui McKee.

— A fost un gest foarte imprudent. Ce credeți că faceți, doamnă Elliott?

La telefon, Roberta McKee nu mai încerca să-și ascundă accentul est-european.

— Știu că nu sunteți de la CSIS. Roberta McKee! Ce nume stupid!

— Sunteți pe cale să vă băgați și mai rău în necaz.

— Dar n-am făcut nimic rău!

Roberta McKee îi șopti ceva partenerului ei, probabil pe unde s-o ia cu mașina. Grace nu înțelegea limba, dar îi suna a rusă.

— Voi mi-ați omorât pisica? strigă ea, însă prea târziu; McKee pusese capăt convorbirii.

William o duse într-o parte a holului unde nimeni nu-i putea auzi.

— Spioni ruși, spuse el. Mafia rusă. Nu-i nicio diferență, te asigur. FSB, SVR, GRU, cu toții dau seamă aceleiași instituții ca și bandele, de fapt, aceluiași om: Aleksandr Mironov.

— Poftim? îngăimă Grace. Președintele?

— Da, și el a construit tot acest sistem. Dacă ăștia doi sunt… Grace, nu încape îndoială c-o să ne omoare! Îmi pare teribil de rău pentru Zip, dar nu vreau să te pierd.

— Să mă pierzi?

— Ascultă-mă. Nu putem face apel la poliție. Nu putem cere ajutorul nimănui. Crede-mă, nimeni și nimic nu-i poate opri. Îți închipui că FBI-ul n-a încercat?

Un bărbat de culoare înalt, în costum, se apropie de ei și, punându-și mâna pe brațul lui William, i se adresă pe un ton coborât, dar ferm:

— M*onsieur, dame.* Totul este în regulă? Vă pot ajuta cumva?

— Nu, *monsieur,* îi răspunse Grace încercând să-i întoarcă politețea. Vă mulțumim din suflet.

— Sunteți oaspeți ai hotelului Ritz-Carlton în această seară?

— Mă tem că nu.

— Vă aflați aici pentru ceaiul de după-amiază?

— Nu, *monsieur.*

Angajatul hotelului își împreună mâinile.

— Vă putem servi cumva în această după-amiază? O rezervare la Maison Boloud? Să vă chem un taxi, poate?

— Peste tot ar trebui ca oamenii să fie dați afară cu o asemenea politețe.

Bărbatul se înclină și făcu semn spre ieșirea din hotel.

În taxi, pe drumul de întoarcere spre Saint-Christophe, niciunul dintre ei nu deschise gura. Grace se gândea la mama ei oarbă, în camera de oaspeți parfumată cu Febreze a lui Jason din Coral Springs, răspunzând la soneria de la ușă în mijlocul după-amiezii și zâmbind către Roberta McKee și Bradley Tebb.

Îi ceru șoferului să treacă prin fața imobilului ei și să meargă mai departe, astfel încât să poată verifica dacă ucigașii pisicii nu se întorseseră.

Chiar când era pe punctul de a opri taxiul, Audiul din fața clădirii lui Straka viră încet pe Saint-Christophe. Grace își duse mâna la gură ca să-și înăbușe țipătul, un țipăt de teamă și furie și epuizare. Când se mutase la Montréal avusese o invazie de gândaci în apartament. Proprietarul trebuise să cheme o firmă de dezinsecție până la urmă, dar ani de zile îi revenise coșmarul în care armate întregi de gândaci ieșeau din toate gurile de scurgere deodată, iar ea nu le putea opri, deși fugea disperată dintr-o cameră în alta. Erau prea rapizi și prea inteligenți, prea hotărâți. Erau prea mulți.

Țipătul reuși totuși să răzbată, făcându-i pe William și pe șofer să sară în sus speriați.

— Continuă să mergi, spuse William.

— Continuă să mergi, repetă Grace în franceză.

— *Madame?*

— Condu mai departe, te rog.

— Încotro?

— Drept înainte. Doar mergi. Hai!

Roberta McKee și Bradley Tebb ieșiseră din Audiul oprit în fața imobilului ei. Jean-Yves de Moulin avea dreptate. Acum, că ei aflaseră ce știa Grace – oricine vor fi fost acești „ei” –, nimeni nu era în siguranță până nu-și publica materialul. Nu putea să aștepte până după alegeri.

Trebuia să se vadă cu Elena, imediat.

— Ai pașaportul la tine?

William se uită în geanta de laptop.

— Da. Dar trusa mea de toaletă este…

— La aeroport, *s’il vous plaît.*

35.

Londra, 1992

Renașterea companiei Craig International începu într-un salon privat de la hotelul Connaught din Mayfair. Elena era atât de agitată, încât nu se putea gândi la mâncare. Se holba la lumânările pâlpâitoare de pe masă în timp ce soțul ei se uita pe fereastră la Carlos Place în acel amurg primăvăratic. Și Anthony era agitat, dar Elena nu-l auzise niciodată recunoscând-o cu voce tare. N-o făcu nici acum; în schimb, își aranja cravata, își trecea o mână prin păr și se uita la ceas oftând la fiecare treizeci de secunde. Când întârzierea oaspeților ajunse la cincisprezece minute, se ridică.

— La New York, nimeni nu întârzie la o întâlnire cu Anthony Craig. Nimeni.

Era o minciună sfruntată. Primarul, care voia să candideze din nou, întârziase patruzeci de minute la o cină dată de ei cu nicio săptămână în urmă.

— Tony, stai jos. Avem nevoie de ei.

Se așeză și izbi cu pumnul în masă. Chelnerul apăru cu un pahar de Pinot Gris pentru Elena și o Diet Coke pentru soțul ei.

— Oaspeții dumneavoastră vor sosi în curând, domnule și doamnă Craig?

— Atâta le trebuie să nu sosească, bombăni Anthony.

În mod clar, emoția era mult prea intensă pentru chelner.

— Prea bine, domnule.

Pereții încăperii slab luminate erau din piatră albă, iar focul trosnea în șemineu. Pe lângă masa cu patru tacâmuri, se mai aflau acolo o canapea, o măsuță de cafea și un bar. Anthony mergea de colo colo încruntat, se uita la mașinile care treceau pe stradă, observând cu amărăciune că nu erau Craig

– „BMW, BMW, Mercedes, Range Rover” –, apoi iarăși la ceas.

Fusese ideea lui Serghei ca finanțiștii să întârzie, astfel încât să-și impună dominația asupra gazdei. El și Elena plănuiau acea seară de luni întregi, așteptând până în ultimul moment ca s-o organizeze. Creditorii companiei Craig International începeau să reclame restituirea împrumuturilor, ceea ce-i dădea coșmaruri lui Anthony. În New *York Times* apăruse un articol pe această temă, iar acum subiectul fusese preluat de tabloide: facturi neplătite, procese, finalul anilor optzeci și al „luxului american”.

Dacă avea succes, întrevederea ar fi fost ultima scenă pe care trebuia s-o joace Elena în rolul de soție a lui Anthony Craig. După asta, Serghei îi promisese că putea face orice voia, între anumite limite, desigur. Putea chiar să divorțeze de el.

Oaspeții sosiră la 7:50.

— Ne cerem scuze, spuse un bărbat chel, la vreo cincizeci de ani, cu un cercel în ureche și ochelari cu lentile groase și rame albastre. Arăta ca un frizer, un colaborator de-al lui Elton John, nu ca un bancher. A fost o zi foarte complicată, adăugă el. E o mare plăcere să vă întâlnesc în sfârșit, domnule Craig. Îi întinse mâna și se prezentă: David Sapojnik.

Anthony nu-și desprinse imediat brațele de la piept.

— Ce mai faci, David? îi spuse calm.

— Eu sunt cel care a lucrat cu echipa dumneavoastră prin telefon, de la Tel Aviv. Acesta este asociatul meu, Raphael Rivkin.

Rivkin era cel pe care veniseră să-l vadă. Purta un costum închis, sobru, și o cravată neagră, iar părul îi era pieptănat perfect. Din articolele de ziar pe care le citise despre el, Elena se așteptase la un tip viril și charismatic. Era taciturn și atât de scund, încât părea aproape un copil în fotoliul masiv de stejar de vizavi de Anthony.

Când terminară de strâns mâinile și de schimbat salutări, își îndreptară atenția spre Elena, căreia Sapojnik îi adresă complimente entuziaste.

Rivkin nu făcea conversație de salon, ceea ce-l enerva pe Anthony. Nu-i plăcea că Rivkin insistase să se întâlnească la jumătatea distanței dintre ei, la Londra, și-i displăcea încă și mai mult că individul era un miliardar în vârstă de treizeci și unu de ani.

— Îmi place stilul tău, Raphael. Îmi place mult. Acasă, la New York, ba chiar și aici, la Londra, tinerii se îmbracă asemenea vagabonzilor. Grunge se cheamă stilul ăsta. Unii dintre puștii pe care-i angajăm direct de la Harvard, Stanford, Yale, Wharton – asta-i școala mea, Wharton, cea mai tare –, puștii ăștia termină facultatea și vin să lucreze pentru noi, și arată de parcă tocmai ar fi ieșit din pușcărie, nu din Ivy League. Dar tu… tu ai ținuta Craig.

Rivkin îi aruncă partenerului său de afaceri o privire inexpresivă, apoi își întoarse ochii spre Anthony.

— Vă mulțumesc.

— Dacă se întâmplă vreodată să-ți meargă prost și…

— Am trecut de mai multe ori în revistă propunerea dumneavoastră, domnule Craig.

— Direct la țintă. Anthony se aplecă spre Elena, de parcă i-ar fi spus un secret: Se spune despre voi că nu vă pierdeți vremea cu fleacuri. Îmi place. Îmi place tare mult. Ar trebui să fac mai multe afaceri în Israel. La naiba, cu toții ar trebui să facem. Contractul pe care ați pus mâna, tu și alți băieți deștepți, pe piața rusească? E legendar pe Wall Street. Elena, poți să cumperi o *companie petrolieră de un trilion de dolari* pentru zece bănuți dacă ai legăturile potrivite. Tu, Raphael, și legăturile tale! Tu ești doar un paravan, corect? Un puști, până la urmă. Cine-i stăpânul tău?

Rivkin îl privi fără să clipească.

— Acasă, în America, trebuie să construim de la temelie. Așa am făcut eu. Voi porniți de la zero, vă gudurați pe lângă bancheri, obțineți un împrumut, îl asigurați, îl dați înapoi cu dobândă cu tot, vă măriți capitalul, vă asumați unele riscuri, crește-ți valoarea. Asta ia ceva timp, nu-i așa, Elena?

— Ba da.

— Acum, un puști ca tine poate să vină la Londra și să arate ca un adevărat om de lume, un bancher, un *capitalist* – nu un gangster tânăr, corect? Nu vreau să te jignesc, Raphael, sper că nu te-am jignit.

— După cum spuneați, domnule Craig, drept la țintă.

Rivkin se uită la bărbatul de lângă el, Sapojnik, și încuviință din cap. Era rândul acestuia să vorbească.

— După orice criteriu obiectiv, domnule Craig, divizia de automobile a companiei Craig International este în faliment.

— Numai dacă ești în mod obiectiv un idiot.

— Domnule Craig. N-a obținut niciodată profituri.

— Este o afacere privată, de familie. Cum poți spune că n-am avut niciodată profituri? Cine ești? Cum ziceai că te cheamă?

— David Sapojnik.

— Ia să vedem, David. Nu-ți par un tip care face profit?

— Datoriile dumneavoastră, domnule Craig, sunt…

— Sunt minunate, nu? Spune-i, iubito. Ai suferit vreodată din cauza datoriilor pe care le mai face din când în când superba noastră companie?

Elena nu voia ca egoul să-i copleșească lui Anthony capacitatea de a găsi o soluție de ieșire din faliment.

— Tony, hai să ascultăm ce au de spus domnii Sapojnik și Rivkin.

Chelnerul veni să le ia oaspeților comanda de băuturi. Sapojnik vorbi în numele amândurora: două pahare din ceea ce bea domnul Craig.

— Înțeleg că veți rămâne la cină în seara aceasta. Chelnerul îi privea pe cei doi ruși. Știu că abia ați sosit, dar aș vrea să profit de ocazie pentru a…

Rivkin ridică mâna.

— Eu nu stau la cină. Partenerul meu va rămâne.

— Da. Anthony își înălță bărbia. La fel și noi. Avem prevăzută o cină în altă parte în seara asta.

Elena oftă. Bineînțeles că n-aveau nimic prevăzut.

Când chelnerul plecă, Sapojnik scoase un dosar din servietă și-l puse pe masă.

— Suntem pregătiți să vă prelungim împrumutul.

— Să vă *salvăm,* completă Rivkin.

Anthony i se adresă direct acestuia.

— Ia ascultă, țicnitule. Noi n-avem nevoie să fim salvați. Am vorbit cu cei de la Deutsche Bank, și dacă ei ne oferă condiții mai bune, o să fiu încântat să vă spun, ție și ciudatului tău, drum bun și cale bătută până la Tel Aviv.

— Îi cunoaștem pe cei de la Deutsche Bank, domnule Craig. Rivkin se aplecă peste masă; era atât de aproape, încât îi putea simți mirosul dulceag al gelului de păr. Și știm că nu vă vor împrumuta nici măcar un pfennig. Nu fără sprijinul nostru. Suntem ca niște părinți, garantăm împrumutul pentru fiul nostru nedemn de încredere.

— Cine-i pulifriciul ăsta? Anthony se întoarse spre Elena. Îți vine să crezi? Mi-a mai vorbit cineva vreodată într-un asemenea hal?

Sapojnik își drese glasul și-și așeză palmele pe masă.

— Poate că nu vă place locul de unde provine Mustela Capital, domnule Craig. Dar adevărul e că

ne cunoaștem bine meseria.

— Ei bine, n-aveți habar despre afacerile mele.

Sapojnik oftă.

— Știm că aveți necazuri. Știm că afacerile dumneavoastră cu automobile sunt un dezastru.

— O catastrofă, spuse râzând Rivkin.

— Haideți să lămurim lucrurile, spuse calm Sapojnik. Sunteți în pragul falimentului, domnule Craig, atât compania pe care o dețineți, cât și dumneavoastră, personal. Vă așteaptă falimentul și umilirea publică. Ținând cont de cifrele pe care ni le-ați trimis, și care, așa triste cum sunt, sunt mult umflate, oferta noastră va fi mai bună decât oricare alta pe care-o veți primi. Vă pot garanta acest lucru. Vreți să vă pierdeți afacerea de familie? Domnule Craig?

— Să te fut!

— Răspunde la întrebare, copil răzgâiat ce ești, spuse Rivkin.

În următorul minut de tăcere, Elena își văzu soțul trecând de la furie la resemnare. Într-un final, mormăi:

— Nu.

Sapojnik se întinse să-l prindă de încheietură.

— Vreți să dați faliment? Să vă faceți fiica de rușine?

— Nu.

— Vreți ca afacerea dumneavoastră să crească, să se extindă la nivel global?

— Cine nu vrea?

— Domnule Craig. Vreți să fiți bărbatul acela la care ați visat întotdeauna? Bărbatul despre care am citit în autobiografia dumneavoastră? Bărbatul sub identitatea căruia vă prezentați în rubricile de bârfe mondene?

— Nu ești miliardar, spuse Rivkin. Asta-i o invenție.

— Domnule Craig, nu suntem interesați de afacerile dumneavoastră cu automobile. Nu suntem interesați de rulmenții dumneavoastră.

— Păi, atunci ce facem aici? Ha? Anthony se uită la Elena. Ce-i asta?

— Mașinile și rulmenții dumneavoastră, firma de bijuterii și afacerile cu avioane private, sporturi și televiziune, toate în faliment, aiurelile dumneavoastră cu obligațiuni junk – nu astea sunt produsele pe care le vrem. Domnule Craig, *dumneavoastră sunteți produsul.* Doar dumneavoastră. Suntem aici ca să vă dăm ceea ce vă doriți cel mai mult. Să vă ajutăm să deveniți omul la care visați.

— Pentru un preț, zise Rivkin, care acum zâmbea ca un îmblânzitor de lei în ovațiile publicului.

Chelnerul se întoarse cu vinul. Elena îl rugă să-i mai aducă un pahar, iar Anthony ceru încă o Diet Coke. Mâna dreaptă îi tremura. Elena îl mai văzuse furios, dar furia era pentru el o versiune a bucuriei. De data asta era altfel, și mult mai rău decât își imaginase ea. Se temea că avea să se ridice, să iasă din hotel, să traverseze Grosvenor Square și să dispară pentru totdeauna.

Știa că trebuia să repare cumva situația.

— Hai să spunem că nu contează cum am ajuns cu toții aici. Domnule Rivkin, dumneavoastră aveți capitalul. Avem nevoie de capital. În situația unei colaborări, Craig International poate să absoarbă investiția de la Mustek Capital și să construiască pe baza ei ceva magnific. Înțelegem condițiile dumneavoastră, deși nu ne plac. Dacă aceste condiții ar deveni publice, ar fi dăunător pentru noi, din cauza legăturilor dumneavoastră.

Rivkin sorbi din vin, apoi se aplecă să-l bată pe Sapojnik pe spinare.

— E amuzant, David.

— Nu fac decât să vă spun onest cum văd eu lucrurile, așa cum ați făcut și dumneavoastră. Și aveți dreptate, domnule Sapojnik, domnule Rivkin. Ne-am pierdut forța de negociere. Elena luă mâna rece a soțului ei de pe paharul de Diet Coke și i-o

strânse ostentativ. Dar dumneavoastră, un israelian de treizeci și ceva de ani având legături cu guvernul corupt din Rusia și cine știe cu mai cine…

Rivkin izbucni în râs.

— Sunteți singura noastră speranță, încheie Elena.

De data asta, tăcerea care se lăsă în salon nu mai era amenințătoare. Elena o filtrase și-i îmbunătățise calitatea.

— Cred că are treizeci și unu de ani, spuse Anthony după o vreme. Se întoarse spre Rivkin: Am citit că ai treizeci și unu de ani.

Sapojnik își ridică paharul.

— Pentru viitorul companiei Craig International.

Ce serbau? Elena se gândi la asta două ore mai târziu, în timp ce stătea în pat. Soțul ei înțelesese ce-i datora lui Raphael Rivkin, înțelesese pentru cine lucra Rivkin și în ce mod ajunsese acesta miliardar la treizeci de ani.

— S-ar putea să nu facem apel la dumneavoastră niciodată, îi spusese Sapojnik atingându-i încheietura când ieșeau din salon. Dar s-ar putea să facem apel la dumneavoastră.

Elena nu se putuse uita în ochii soțului ei. Întotdeauna făceau apel la tine.

Dacă viitorul ei fost soț era nemulțumit de această situație, nu o spuse, nici în salon, nici mai târziu, în apartamentul lor elegant de la Connaught. Banii aveau să curgă în valuri prin bănci, iar noii săi parteneri aveau să se ascundă în spatele unui sistem foarte modern de fonduri private de investiții. Avocații lui și avocații lor aveau să se ocupe de toate detaliile și nimeni n-avea să primească acces la originea înțelegerii.

— E un aranjament splendid, spuse Anthony dimineață, în timp ce așteptau mașina în fermecătorul hol de la Connaught.

— Mă bucur atât de mult pentru tine!

— Am făcut-o împreună, ții minte? Băieții ăștia tu i-ai adus.

— Nu-i chiar așa, Tony. Sunt prietenii unor prieteni. Dacă n-ai fi fost *tu,* n-aș fi reușit niciodată să fac asta. Nimeni n-ar fi putut.

— Nu poți spune nimănui despre întâlnirea de aseară.

— Știu, Tony.

— Nimeni nu-l salvează pe Anthony Craig.

— Niciodată.

Anthony se uita afară. Mașina trebuia să apară dintr-o clipă în alta ca să-i ducă la aeroport. O putea minți pe Elena, știind că ea știa că era o minciună. Îl simțise tremurând la masă când Sapojnik îi explicase condițiile înțelegerii. Dacă ar fi încălcat contractul, cei de la Mustek Capital ar fi folosit toate instrumentele financiare și juridice pe care le aveau la dispoziție ca să-l distrugă și să-i distrugă familia. I-ar fi confiscat averea. Ar fi dat publicității *detalii* despre el. În salon, Elena așteptase ca Anthony să mijească ochii, să se încrunte și, aplecându-se peste masă, să întrebe: „Ce *detalii?”*

Dar Anthony nu întrebase.

— Domnule Craig, spuse managerul înclinându-se. Mașina dumneavoastră a sosit.

Un bărbat puternic, un bărbat bogat nu se grăbește niciodată. Anthony îi făcu un semn de încuviințare managerului.

— N-am privit niciodată lucrurile așa cum le privește tipul ăla, cum îl cheamă, tipul gay.

Elena nu spuse nimic.

— Cum a zis? Anthony imită accentul israelian: „Nu ne pasă de mașini. Singurul produs de care ne pasă sunteți dumneavoastră”. Îmi place chestia asta. E adevărat, să știi. Cheliosul ăla nenorocit are un plan.

36.

Montréal, 2016

La televizorul din Houston Avenue Bar & Grill, la poarta 77 de la aeroportul internațional Montréal-Trudeau, un tip cu barbă și papion spunea că Anthony Craig n-avea să fie ales niciodată președinte.

— Ascultați-mă. Candidatul acesta n-a vrut *niciodată* să câștige.

Era greu să auzi continuarea, din moment ce la celelalte televizoare se difuza un meci de hochei al echipei locale, anunțurile bilingve nu conteneau să răsune din difuzoare, iar conversațiile vecinilor de la bar erau zgomotoase. Grace și William trebuiau să citească subtitrarea.

— Imaginați-vă că aveți în buzunar treizeci și cinci la sută din electoratul american și o bună parte din Canada și Europa. Vorbim de milioane de oameni mânioși cu bani de cheltuit, care cred fiecare cuvânt pe care-l rostește. Mașini? Cui îi pasă de mașini? Numai dictatorii și vedetele rock îi vor mașinile alea blindate, absolut ridicole. *Ideile* lui le plac, furia lui simplistă, nebunească. Ei se separă de restul țării, iar Anthony Craig le construiește un azil. El va fi președintele Craig Broadcasting. Procesul a fost inițiat deja.

— Ar putea fi adevărat? întrebă William ținându-și marginea paharului la tâmplă, de parcă l-ar fi ajutat să gândească.

Grace ridică din umeri.

— Poate că nu vrea să câștige, dar o mulțime de oameni puternici vor ca el să câștige.

Moderatoarea de la CNN, o blondă cu un sacou de culoarea piersicii, își exprimă scepticismul. De ce s-ar fi străduit cineva atât numai ca să piardă?

— Uitați-vă la președintele nostru actual: manierat, inteligent, prudent. Vă place sau nu, n-a

putut realiza nimic! E imposibil. Președinția e concepută astfel încât să fie cea mai proastă slujbă din lume. Peste câteva zile, când o să piardă, Anthony Craig și armata lui de albi furioși din America rurală și suburbană, din statele pe care le vezi numai din avion, după cum vă exprimați voi, elitele media, vor fi stăpânii acestei țări. Asta e adevărata putere a lui Anthony Craig.

Jurnalista își acuză invitatul că promova o teorie a conspirației. Grace se roti pe scaun ca să se uite dincolo de bar, în zona plecărilor spre Statele Unite.

— N-are rost să te uiți, Grace. Treaba lor e să fie invizibili atunci când vor. Arătând spre ecranul televizorului, William oftă: Sper din tot sufletul ca tipul să aibă dreptate.

— Și eu.

— Cartea ta n-o să mai aibă nici pe departe aceeași valoare dacă Craig pierde alegerile.

— Dar mai puțini oameni o să vrea să-mi ucidă mama.

Tăcură amândoi; se auzeau numai muzica ambientală de Crăciun, comentariul meciului de hochei, emisiunea de la CNN, zgomotul tacâmurilor pe veselă și discuțiile despre vreme ale clienților barului. Oare de ce se arătau surprinși canadienii atunci când ningea în noiembrie?

Grace îi trimisese un e-mail Elenei, trecându-i și cele două asistente la destinatar. „Știu că sunteți ocupată, dar trebuie să vă văd, chiar și numai pentru o oră, e o chestiune de viață și de moarte”. Apoi luă la rând hotelurile și restaurantele din centrul Manhattanului. Suma primită la concediere n-avea să dureze mult, dar nu avusese niciodată atâția bani în cont. Rezervă o cină târzie la Upland, unde mâncau scriitorii celebri, și căută pe internet un hotel romantic. Era unul în Bowery la care tânjea de când îl văzuse prezentat într-o revistă de călătorii din sala de așteptare de la dentist.

Se anunță îmbarcarea iminentă, la șapte porți mai departe. William dădu pe gât berea, însă Grace o lăsă pe a ei pe masă.

La zece minute după decolarea spre New York, William sforăia ușor la fereastră. O avertizase pe Grace că așa i se întâmpla întotdeauna în avion. Deși nu i se părea deloc excitant să împartă patul cu un tip care sforăia, caracterul animalic al sunetului îi trimise un fior de anticipare pe șira spinării. Aveau să facă duș după cină. Apoi aveau să se strecoare între așternuturile albe, parfumate, de o calitate excepțională a țesăturii. Ceea ce se petrecea după aceea nu conta prea mult. O aventură la vârsta de mijloc, în spatele unei uși încuiate de trei ori! Însă gândul la proximitatea unui trup gol și cald o făcu să tremure de plăcere.

La început își ținuse în brațe geanta argintie pentru laptop. Acum, William se foi, astfel că geanta părea pe punctul de a cădea. Grace i-o luă. Cum era un zbor internațional, decise să comande un Heineken, ca să compenseze berea pe care n-o terminase. Altă femeie ceruse deja o bere, și Grace îi putea simți mirosul acrișor de la două rânduri distanță.

Îmbărbătată de această decizie, deschise geanta lui William și se uită înăuntru.

Avea ultimul model de MacBook, cel mai ușor. Alături era un dosar bej plin cu hârtii. Grace îl privi câteva clipe, ca să asigure că dormea, apoi scoase dosarul.

Prima pagină era în cehă. Arăta ca o știre printată de pe internet, cu titluri și subtitluri și o fotografie de-a Elenei în partea dreaptă. William subliniase unele porțiuni și luase notițe. În ciuda scrisului dezordonat, Grace recunoscu termenul *ledňáček.* Kingfisher. Următoarea pagină și încă patru erau similare, texte printate de pe diverse site-uri.

Dedesubt, prinse laolaltă, erau niște documente complet diferite. Aveau aspect oficial, ca un

memorandum dintr-o corporație sau un contract întocmit într-un birou de avocatură. Grace își imagină că era răspunsul la o cerere de informații din Cehia pentru cartea lui despre Revoluția de Catifea. Însoțitoarea de zbor tocmai lua comanda de la rândul din fața ei, în engleză. Era un zbor Delta, așa că femeia nu-și bătea capul cu bilingvismul canadian.

Stewardesa era pe punctul de a o întreba ce dorea și Grace era pe punctul de a-i spune: „Un Heineken" și de a pune dosarul la loc în geantă, când își observă numele pe prima pagină a documentului. Apărea și pe a doua pagină, de câteva ori. Pe a treia pagină era o fotografie de-a ei, dintr-o rubrică de bârfe pe care o ținuse la *Flash* între 2011 și 2012. Documentul avea cinci pagini, iar numele ei apărea sistematic: Elliott, Elliott, Elliott, înconjurat de cuvinte în cehă. Găsi și numele mamei sale. Apăru și Austin, precum și Florida, *National Flash,* Elena Craig. *Elena Craig anonymní spisovatel.*

Între paranteze, în engleză: „Scriitor din umbră".

— *Madame*? o întrebă iarăși stewardesa. Vă pot oferi ceva de băut?

— Poate doar un suc de roșii.

— Cu gheață? Un strop de lămâie?

— Simplu, vă rog.

Nu era un zbor lung: dura nouăzeci de minute. O vreme, Grace nu-și putu aminti cuvântul, dar în cele din urmă îl găsi: dosar. Cineva alcătuise un dosar oficial despre ea pentru acest tip blajin care se pretindea stângaci, care se străduise să găsească niște ochelari urâți și pulovere de hipster care să-l plaseze la mijlocul distanței dintre adorabil și neatrăgător.

Aprinse lampa de deasupra și fotografie dosarul pagină cu pagină, apoi îl vârî la loc în geanta lui William. Se întoarse să-l privească dormind. Gura

îi era deschisă și un firicel de salivă îi cobora pe bărbie până pe gât.

Era posibil ca Elena să nu vrea să discute cu ea. Grace își scoase laptopul și deschise documentul pe care-l crease la Montréal. Începu să scrie repede, cu furie, cu inima frântă. Deși mușchii ei de ziarist se atrofiaseră, nu-i luă mult să termine prima ciornă.

Mai aveau doar douăzeci de minute până la LaGuardia, când William începu să se foiască. Deschise ochii și-i zâmbi. Zâmbetul părea sincer. Grace își închise laptopul.

— Am ațipit, se scuză el ștergându-și saliva de pe bărbie. Unde suntem?

— Am început coborârea, îi spuse ea, sperând ca William să nu-i detecteze dezamăgirea din voce.

— Îmi pare rău. Detest chestia asta. Am fost un bebeluș cu toane, și părinții mei obișnuiau să mă plimbe cu mașina ca să mă potolească. După cum vezi, e o explicație foarte simplă.

Grace se întinse și-i luă o scamă de pe umăr.

— Suntem niște creaturi fragile.

El îi luă mâna și i-o sărută, apoi râse de parcă fusese cel mai prostesc lucru pe care-l făcuse vreodată.

37.

New York, 1994

Articolele din tabloide despre divorțul lor o făcuseră celebră pe Elena Craig, nu doar la New York, ci în lumea întreagă. În cei doi ani de când îl „prinsese” pe Anthony cu una dintre dansatoarele lui MC Hammer, își lansase propria afacere cu saloane de înfrumusețare. Era încă membră a consiliului de administrație de la Craig International, superviza departamentul de design și păstra o relație de prietenie cu fostul ei soț; vorbeau aproape în fiecare zi, sau cel puțin ea îl asculta vorbind în fiecare zi. Unele femei se retrag în confortul anonimatului, pe o plajă sau într-un orășel de munte, după ce divorțează de un tip ca Anthony Craig.

Elenei nu i se permitea acest lucru.

Prin urmare, nu fusese surprinsă atunci când un jurnalist o oprise pe drumul spre toaleta femeilor de la Russian Tea Room. Era obez și transpira abundent.

— Îmi pare rău că vă abordez aici, doamnă Craig, dar v-am lăsat mai multe mesaje la asistenta dumneavoastră și n-am primit niciun răspuns. Bărbatul, care vorbea cu accent britanic, avea părul nisipiu și pete roșii pe față. Jake Haynes, se prezentă el. De la *Daily Mail.*

Elena îi strânse mâna lată, cărnoasă.

— Nu e nicio problemă să vă aștept aici, doamnă Craig, până când dumneavoastră și prietenele dumneavoastră vă terminați ceaiul. După aceea, poate că acceptați să discutăm.

Lansarea cu mare pompă a ultimului model de automobil Craig urma să aibă loc peste două săptămâni. Până atunci, designul trebuia să rămână secret. Primul ei gând fu că jurnalistul primise pe sub mână niște fotografii.

— Despre ce, domnule Haynes?

— Despre trecutul dumneavoastră.

La toaletă, Elena se asigură că nu mai era nimeni, apoi îl sună pe Serghei pe mobil. El o sfătui să-și păstreze calmul, să nege totul și să-l rețină pe jurnalist în restaurant cât mai mult timp posibil.

Îi era greu să se concentreze la bârfele prietenelor ei. Elena era singura dintre ele care muncea și lor li se părea un efort fără noimă. Puteau înțelege voluntariatul în consiliile de administrație ale principalelor instituții artistice: era o activitate care te aducea în centrul atenției. Aveai parte de vernisaje și recepții pentru strângerea de fonduri. Dar să conduci o firmă în plină expansiune, cu angajați care trebuiau instruiți și verificați, cu proprietăți imobiliare de gestionat și impozite de plătit? De ce să te legi la cap dacă nu te doare?

Când terminară prânzul, se sărutară pe obraji și-și notară următoarea întâlnire în agende, Elena pretinse că trebuia să meargă iarăși la toaletă și se duse la jurnalist, care o aștepta la o masă întunecată dintr-un colț.

— Ce pot face pentru dumneavoastră, domnule Haynes?

— *Ledňáček.* Sunt sigur că-l pronunț incorect, dar în engleză este „kingfisher”, nu-i așa?

Îndată ce el îi arătă documentele, Elena înțelese că cineva i le dăduse pe ascuns de la sursă. Jurnalistul avea mult mai mult decât numele ei de cod și toate informațiile erau corecte: modul în care fusese recrutată, implicarea părinților ei, Jean-Yves de Moulin, anii petrecuți la Montréal, numeroase pagini despre Anthony și relațiile lui cu diverși lideri, ambițiile lui politice. Nu era nicio mențiune despre Serghei sau despre modul în care fusese salvată de la faliment compania Craig International, dar ceea ce o șocă de-a dreptul fu fișa despre mama ei, cu numele de cod Vrba.

Era prima oară când auzea despre fiica lui Anthony, Alina, dar făcu rapid socoteala. Alina se născuse la nouă luni după vizita lor la Moscova în 1987. Kristína avea o soră vitregă la Moscova, fiica unei prostituate.

— E pură ficțiune, domnule Haynes.

— Puteți demonstra asta, doamnă Craig?

Elena râse.

— Cred că e sarcina dumneavoastră să demonstrați că aceste lucruri sunt adevărate, domnule Haynes. Vă asigur că nu sunt și că persoana care vi le-a dat, oricine ar fi, lucrează murdar. Dacă publicați un singur cuvânt din povestea astea, avocații mei vă vor distruge, pe dumneavoastră și ziarul dumneavoastră.

— Asta îmi sună ca o amenințare, mai ales aici, în țara Primului Amendament.

Jurnalistul se lăsă pe spătar, își încrucișă brațele peste burtă și o privi cu un rânjet satisfăcut. Elenei i se păru că avea mai mult păr pe gât decât pe față, așa că se concentră asupra acestui detaliu și încercă să-i ghicească vârsta – cincizeci și șapte? – în loc să se lase în voia panicii.

Nu purta verighetă.

— Aveți copii, domnule Haynes? îl întrebă, cât de calm fu în stare.

— N-am avut această plăcere.

— Căsătorit?

— De trei ori. Acum sunt burlac.

— Atunci imaginați-vă cum ar fi dacă ați avea o soție și un copil care să vă iubească. Imaginați-vă cum i-ar afecta o asemenea calomnie.

— Scriu pentru tabloide de la douăzeci de ani, doamnă Craig. Ca să fiu sincer, nu e treaba mea să protejez spionii pe motiv că altfel sentimentele cuiva ar fi rănite.

Elena avu nevoie să-și mobilizeze toată voința ca să rămână la masă, să mențină contactul vizual, să gândească limpede. Se gândi la Kristína, la cum avea să-i fie în ultimul an de liceu. Cum avea să se

descurce la universitate, ca fiică a unor oameni inculpați pentru trădare? Se gândi la prânzul abia încheiat, la saloanele La Cure Craig, la afacerea cu mașini, la mama ei.

— Spioni? Nu fiți absurd, domnule Haynes. Tot ce vreau să spun e că puțină înțelegere, puțină omenie n-ar strica.

O privea fără să rostească o vorbă.

— Ziarul… Elena făcu un efort imens ca să continue. Ziarul dumneavoastră chiar o să publice aiurelile astea?

— Nu le-am arătat nimănui deocamdată. Voiam să le vedeți dumneavoastră mai întâi.

Când telefonul ei sună, avu senzația că i se aruncase un colac de salvare, un motiv legitim de a-și lua ochii de la fața jurnalistului.

— Alo?

— E încă acolo? o întrebă Serghei.

— Da.

— Suntem afară. Ascultă, Elenka, noi suntem avocații tăi. Da? O să-l invităm pentru o întrevedere la La Cure Craig. Tot ce trebuie să faci e să-l convingi să intre în mașină. Pricepi?

— Da.

— Rămâi calmă. Ești interesată de ce a găsit, de sursa lui, dar totul e o mizerie. Mizerie, da?

— O mizerie totală.

Elena îl privi pe Jake Haynes și zâmbi.

— Venim într-un minut.

— Ne vedem atunci.

Trase aer în piept.

— Mă văd cu avocații mei după-amiază, trebuie să trecem în revistă niște contracte imobiliare pentru firma mea de saloane de frumusețe.

— La Cure Craig.

— Ați auzit de ea? Ați vrea să mă însoțiți? Mi-ar plăcea să vadă și ei hârtiile astea, ca să aflăm cine încearcă să ne păteze reputația. Cum n-o să vă aducă absolut nimic pe plan jurnalistic, ați putea să scrieți despre prima dumneavoastră manichiură.

Jurnalistul ridică privirea. Serghei și oamenii lui sosiseră.

Peste două săptămâni, Elena află că Jake Haynes își luase viața în hotelul Algonquin cu o combinație de scotch de calitate, antidepresive și somnifere. Mai multe echipe intrară în arhivele din Praga, Moscova și Montréal pentru a șterge ceea ce putea fi șters. Îl descoperiră pe cel care-i vânduse documentele lui Haynes, iar acesta, la rândul lui, sucombă din cauza ravagiilor produse de alcoolism și o boală mintală gravă.

Odată cu relansarea afacerilor lui Anthony, comenzile din străinătate pentru berline și SUV-uri blindate marca Craig explodară: mai întâi în Rusia, apoi în Orientul Mijlociu, în China, în Venezuela. Câteva vedete hip-hop își cumpărară pentru videoclipuri, fanii îi imitară, și asta era tot ce avea nevoie divizia de automobile a companiei Craig International ca să obțină profit pentru prima dată. La Salonul auto de la Frankfurt din 1995, Anthony Craig întâlni o tânără top-model din Moldova; atunci când o sună pe Elena să-i povestească despre noua lui iubită, ea îl felicită și sorbi îndelung din paharul de vin.

38.

New York, 2016

Îndată ce urcară în taxi la aeroportul LaGuardia, Grace anulă rezervarea pentru cină și luă două camere single la un Holiday Inn Express. Își repetase în minte tot ce spusese și făcuse William de la prima lor întâlnire din holul Institutului pentru Studiul Regimurilor Totalitare, iar acum vedea totul într-o altă lumină.

Șoferul lor, pe nume Lilesa, conform legitimației de pe bord, demară prin ploaie și ceață. Glenn Gould interpreta *Variațiunile Goldberg,* ceva ce Grace nu s-ar fi așteptat să audă într-un taxi rablagit.

— E înregistrarea din 1981? întrebă William aplecându-se în față.

— Da, domnule, spuse Lilesa.

— În asta fredonează în timp ce cântă.

— Așa e, domnule. Îmi place foarte mult. E foarte uman.

William își trecu brațul pe după umerii lui Grace.

— Foarte uman, într-adevăr.

Grace ar fi vrut să-l împingă, să-l plesnească, să-l interogheze, să urle la el. În loc de asta, îl luă de mână.

— Când termini cartea și ajunge în librării, ai putea să vii cu mine la Londra.

„Ah, termină!” se gândi ea. „Am avut încredere în tine”.

— În definitiv, ce te ține aici, în America? Mama ta, îmi imaginez. Păi, am putea s-o mutăm și pe ea. Sigur, vremea nu-i prea atrăgătoare în Anglia. Bine, e teribilă. Dar, așa cum tocmai am văzut, nici la Montréal nu-i prea grozavă. Avem, pe de altă parte, un sistem de sănătate bun. Chiar și în situațiile în care e mai puțin bun, e gratuit. Poate

că dacă lucrăm amândoi, ne-am permite s-o ducem la un cămin mai bun decât cel din Florida? Dacă e o grădină sau un parc în apropiere, cu atât mai bine; în weekenduri am putea s-o scoatem la plimbare. Ai zis la un moment dat că ți-ar plăcea s-o duci la Praga atât timp cât încă mai vede: un zbor de la Londra, cu una dintre noile linii aeriene low-cost, e o nimica toată.

Gura lui Grace se uscase complet. Nu se putea uita la el.

— Ai putea să-ți găsești o slujbă la un ziar, sau pur și simplu să lucrezi ca liber-profesionistă și să scrii altă carte. Am putea să stăm la mine sau să punem bani împreună și să ne luăm ceva mai bun, cu instalații mai solide. Ah, instalațiile din Anglia. Astea n-o să-ți placă!

O lacrimă se scurse pe obrazul lui Grace; o șterse și se întoarse spre geam, astfel încât William să nu observe nimic. Avea nevoie de toată tăria ca să nu aducă în discuție dosarul și adevărata lui identitate. Cum îndrăznea?

Șoferul dădu mai încet muzica și spuse ceva despre traficul de pe Grand Central Parkway. Puse o întrebare, însă Grace nu putu răspunde, deoarece nu voia ca William să-i perceapă emoția din glas.

— Sunt sigur că e în regulă, zise el ridicând degetul mare înspre Lilesa. Ne lăsăm în seama instinctelor și experienței dumneavoastră.

Cu siguranță, așa ceva nu se găsea în manualele de spionaj, se gândi Grace, cum să-ți ascunzi ochii înlăcrimați de bărbatul care se pretindea a-ți fi aproape iubit.

— Totul e OK, Grace?

— Da, da. Mersi. Doar că mă gândeam la mama.

Șoferul avusese dreptate în privința traficului. Un microbuz intrase în spatele unui camion care avea pictată pe caroserie imaginea templului Taj Mahal. Apoi, în semiîntunericul din Queens Midtown Tunnel, William îi atinse fața și o sărută.

Grace nu se împotrivi. E un tunel lung, și circulația era foarte greoaie, așa că se sărutară un timp îndelungat. Grace uită unde erau și ce știa despre William; tot ce voia era ca East River să se lățească la infinit. Dacă nu ajungeau niciodată în Manhattan, puteau să fie amanți, să se înece în mirosul de cărbune și gaze de eșapament, ascultând fredonatul și pianul lui Glenn Gould până în vecii vecilor.

În cele din urmă ieșiră la lumină. În dreptul indicatorului Downtown-Crosstown-Uptown, Grace nu mai putu suporta. Răsuflarea lui, nasul, degetele lungi, sunetul ochelarilor lor când se ciocneau; toate astea erau o uriașă trădare. Îl împinse cu atâta forță, încât se lovi cu ceafa de geam.

Își masă capul și o privi, iar ochii lui trecură brusc de la șoc la înțelegere.

— Stai așa, Grace…

— Gândește-te bine înainte de a vorbi, William, dacă ăsta e numele tău adevărat.

West Thirty-ninth Street era îngustă și haotică. Trecură pe lângă un bar de cocktailuri unde Grace ar fi vrut să se îmbete singură în noaptea aceea.

— Grace. Trebuie să mă asculți cu atenție. Vocea lui William era ascuțită și panicată. O să-ți explic totul.

Lângă bar, câțiva tineri în tricouri fumau în fața unui pub irlandez. Șoferul ocoli un bărbat într-un impermeabil albastru, care, la adăpostul umbrelei, vindea hotdogi dintr-un cărucior argintiu și opri în fața hotelului Holiday Inn. Pe trotuar se efectuau reparații, așa că nu puteau să coboare din taxi pe partea hotelului.

De acum Glenn Gould cânta atât de repede, încât nu-i mai puteau auzi vocea. William dădu să plătească, dar Grace fu mai rapidă și-și întinse cartea de credit.

— Ți-am rezervat o cameră, gândindu-mă c-o să fiu destul de tare încât să mă prefac că nu-mi pasă

că ești spion. M-am gândit c-o să mă lămuresc în privința ta și-o să mă protejez, o să preiau controlul într-un fel, chiar să *fiu cu tine* cumva. Dar îmi pasă că ești spion, că doar ai pretins că-ți place de mine. Prin urmare, poți să intri și să le spui că n-ai nevoie de cameră, după care să te duci unde se duc oamenii de soiul tău. La ambasada Rusiei?

Pianul se îmblânzise, așa că Grace îl putea auzi iarăși pe Glenn Gould fredonând. Când William coborî din mașină, fără ca ea să-i arunce vreo privire, vântul rece pătrunse în interior. Șoferul îi mulțumi pentru bacșiș, apoi coborî la rândul lui și încercă să-i spună ceva lui William.

Englezul nu-l băgă în seamă, ci se aplecă în dreptul geamului ei. Era alb la față, iar din glas îi răzbătea panica.

— Grace, ai dreptate. N-am fost întru totul sincer, dar îți garantez că ceea ce-ți închipui e greșit. Odată ce-o să mă asculți, lucrurile o să se schimbe.

— Nu asta spune orice trădător? Grace se afundă în bancheta taxiului. Am crezut că… îți plăcea de mine. Am crezut că încercai să mă ajuți. Dumnezeule, m-ai ajutat să-mi îngrop pisica! Of, cum poți să faci așa ceva unui om nevinovat?

— Hai să intrăm. O să-ți arăt ceva. O propunere.

— Ai adormit în avion, William. Deja ți-am văzut dosarele.

William întinse mâna, invitând-o să coboare.

— N-ai văzut asta.

— Înapoi, Ivan! Nu te ating!

— Tocmai ce m-ai sărutat.

— M-am răzgândit.

William oftă și făcu un pas înapoi, iar Grace coborî singură din taxi. Șoferul îl întrebă pe William cum de sosiseră la New York fără bagaj.

— E o călătorie bizară, îi spuse el abătut.

Timpul păru să se scurgă mai încet. La început, Grace se gândi că lipsa somnului sau a hranei îi

juca feste. Sunetul porni ca un murmur mai slab decât muzica de pian, apoi crescu în intensitate atunci când ieși pe trotuar.

— Hei! strigă vânzătorul de hotdogi.

O berlină neagră țâșnise din spatele schelelor de lângă cărucior și gonea vijelios pe stradă. Grace se gândi întâi că era o mașină de poliție fără însemne, în drum spre cine știe ce urgență. Dar nu avea sirenă și se îndrepta direct spre ei.

Șoferul țipă și se cățără pe capota taxiului. William îi rosti numele și-o cuprinse în brațe. Încercă să se opună, dar era prea puternic.

— Atenție! spuse el.

Grace se gândi că urma s-o rănească, așa că închise ochii.

Dar n-o răni. Ca un copil, complet neputincioasă, simți cum el o culese și o aruncă pe după bara din spate a taxiului până în spațiul dintre două mașini.

Căzu cu capul de asfalt exact în momentul în care berlina ajunse în dreptul taxiului și se năpusti cu toată viteza asupra lui William.

39.

New York, 2016

William dădea să fugă atunci când mașina îl izbi. Capul și umerii lui se zdrobiră de capotă și de parbriz, apoi fu aruncat în aer în timp ce vehiculul se îndepărta în viteză. Aterizâ pe stradă cu un zgomot înfiorător.

Lui Grace îi sângera urechea. Urlându-i numele, se târî spre el din locul unde se afla, între taxi și mașina din spatele acestuia. Avea fața plină de sânge, iar ochii îi erau închiși. Grace îi luă mâinile într-ale ei și-i spuse că totul avea să fie bine. Acum nu conta cine era cu adevărat. Observă că un pantof îi zburase din picior în momentul impactului, iar șosetele îi erau desperecheate.

În spatele ei, oamenii țipau: „Sunați la 911!” „Salvarea”. „Un medic”. „Plăcuța de înmatriculare”. Apoi văzu picioare peste tot și auzi voci pe care ar fi dat orice să le reducă la tăcere, pentru că încerca să găsească pulsul lui William. În cele din urmă simți niște mâini pe corp, iar o femeie îi spuse:

— Sunt medic, draga mea.

O altă femeie îngenunchease lângă William. Părea în regulă, dar Grace își aminti brusc că ei erau peste tot.

— Nu! urlă. Du-te de lângă el!

Cineva o ținu în timp ce încerca s-o împiedice pe femeia care se dădea drept doctoriță să-i facă rău lui William. Nimeni nu înțelegea că erau urmăriți cu toții.

— Doamnă, sunteți în stare de șoc, îi spuse un bărbat.

Fața lui era prea aproape, așa că-l împinse.

Acum se auzeau sirene, și nu voia să fie ambulanța, deoarece ar fi însemnat că William nu se putea ridica.

— Îmi pare rău, spunea doctorița.

Grace luă mâna lui William din nou și și-și puse urechea, cea care nu sângera, pe pieptul lui. „Tăceți naibii cu toții!” Nu putea auzi nimic din cauza sirenelor.

Ajunseseră și polițiștii, iar atunci când încercă să treacă de ei ca să se asigure că paramedicii erau ceea ce se pretindeau a fi, un bărbat îi strigă să se ducă dracului înapoi.

Lilesa, șoferul de taxi, îi ținea poșeta și geanta de laptop a lui William. I le dădu și-i tamponă urechea cu un șervețel.

— Încercau să te calce, îi spuse. Mașina asta a apărut când tu ai coborât.

Cu muncitorii de la șantierul de pe trotuar, personalul de la ambulanță, polițiștii și clienții hotelului, mulțimea era numeroasă. Grace avea certitudinea că ucigașul din mașină nu era singur. Câțiva oameni arătau spre ea și doi polițiști în uniformă, un bărbat și o femeie, se apropiară.

Aveau amândoi în jur de treizeci de ani, ambii erau înalți.

— Înțelegem că erați cu domnul atunci când a fost lovit, îi spuse femeia.

Grace confirmă. Încerca să-și dea seama dacă era ceva în neregulă cu ei. Polițista vorbea cu un accent de Brooklyn convingător.

— Lucram împreună.

— Cum se numește?

Grace privi în jur și observă că doi bărbați în costum, sprijiniți de vitrina hotelului, o studiau. Unul dintre ei purta o pălărie de fetru.

— William Kovály.

— Cum se scrie? o întrebă polițistul.

Alți doi bărbați își croiseră drum printre curioșii de pe trotuar și veniseră lângă polițiști, unul în blugi și sacou și celălalt, cu un cioc tuns cu migală, într-un costum albastru puțin prea mare. Tipul cu cioc îi arătă o legitimație și se prezentă. Celălalt îi

expedie pe agenții în uniformă. Înainte să-și poată rosti numele, Grace o luă înapoi prin mulțime.

— Stai așa! spuse detectivul cu cioc.

Grace fugi până la capătul străzii, traversă și coti la dreapta pe Sixth Avenue, însă detectivul în costum o prinse din urmă.

— Unde te duci?

Știa că era periculos, un alt urmăritor, așa că-l lovi în cap cu geanta lui William și-și continuă goana pe Sixth Avenue; trecu în zigzag printre pietoni și traversă pe roșu, strigând să-i avertizeze pe șoferii care nu dădeau semne că ar fi oprit. Putea să audă zgomotul pașilor și strigătele în spatele ei, deși din cauza vântului nu le putea înțelege.

Ajunse la Bryant Park, unde o sumedenie de oameni se adunaseră pentru târgul de iarnă. Elevii ieșiseră de la școală, iar copiii și dădacele lor li se alăturaseră tinerilor îndrăgostiți la patinoar. Nu avea unde să se ascundă, întrucât frunzele căzuseră din copaci, așa că Grace își cumpără un fes negru de la un chioșc, chiar dacă prețul era de patruzeci de dolari. Trăgându-și-l pe frunte, își continuă drumul prin fluxul de turiști.

Când se întoarse îi văzu pe presupusul detectiv cu cioc și pe polițista în uniformă mergând prin târgul de iarnă. Își scoase scurta, și-o legă la talie și intră în toaleta publică din parc. Se încuie într-o cabină și se așeză pe capacul vasului. Niciun detectiv real n-ar fi urmărit-o. Existau o mulțime de martori la moartea lui William. Cineva reținuse numărul de înmatriculare.

Toaleta din parcul Bryant părea să fie un loc foarte popular. Femei și fete intrau și ieșeau, râdeau și se plângeau, vorbeau despre băieți și bărbați.

Grace închise ochii și-și derulă în minte scena morții lui William. Se gândi la șosetele lui, una albastră și cealaltă neagră, ușor ieșite din picioare. Unde-i zburase pantoful? se gândi la Katka și la

tatăl ei și la Zip. Dacă n-ar fi fost atât de egoistă, dacă s-ar fi mulțumit să-i ia un interviu Elenei despre eticheta cinei de Crăciun și sfaturi pentru cumpărăturile online la un pahar de șampanie pe drumul dintre Praga și Mladá Boleslav, toți ar fi fost în viață. Începu să plângă, se opri, dar apoi, dându-și seama că o toaletă publică din centrul Manhattanului e un loc perfect legitim ca să plângi, se lăsă în voia suspinelor.

Stătu acolo o oră plângând, urându-se, urând-o pe Elena, îngrijorându-se pentru mama ei, pentru finanțele ei, pentru moartea violentă care o aștepta. Când fu gata să plece, avea deja adresa secției de poliție din Midtown South. Era la cincisprezece minute de mers pe jos de acolo. Dacă detectivii erau reali, avea să-i găsească acolo și le putea oferi o scuză rezonabilă. Se stropi cu apă pe ochii roșii și pe urechea pătată de sânge și-și vârî părul sub fes.

Poate că detectivii aveau chiar să-i dea unele sfaturi cu privire la siguranța mamei sale. După aceea, în camera de hotel avea să-și dezvolte ciorna într-un articol, iar dimineață avea să ia un taxi până la One World Trade Center și să-l vândă celor de la *The New Yorker*.

Și gata.

Deschise ușa în bezna care se lăsase cât timp stătuse în toaletă. Aerul rece al parcului o lovi în timp ce ochii i se adaptau la întuneric. N-o aștepta nimeni la poarta din fier forjat. Verifică în telefon traseul până la secția de poliție și o luă la stânga.

Deși era ascuns în umbră, bărbatul din spatele arcadei de piatră i se părea cunoscut. Abandonă ruta spre secție și intră mai adânc în parc pe Forty-second Street, trecând pe lângă mesele de ping-pong înspre chioșcurile din târg. Când grăbi pasul, el o imită. Se întoarse o fracțiune de secundă să se uite și-și aminti unde-l mai văzuse: era unul dintre bărbații care se sprijineau de vitrina hotelului Holiday Inn.

Respiră profund, așa cum o învățase instructorul de la cursul de autoapărare. Când intrăm în panică, încetăm să gândim. Voia să aleagă momentul cel mai potrivit pentru a o rupe la fugă. Dintr-odată, zărind un grup de turiști din China conduși de un ghid care le vorbea la microfon, acceleră și-i ocoli, folosindu-i pentru a bloca drumul urmăritorului.

Îl uciseseră pe William în plină zi, pe o stradă aglomerată, și dacă el n-ar fi aruncat-o din calea mașinii, ar fi ucis-o și pe ea. Trecu repede printre spectatorii care-i priveau pe patinatori, traversă parcul în diagonală, apoi coti iarăși la dreapta pentru a-l deruta pe individ în caz că o văzuse. Pe latura sudică a pavilionului de patinaj, luminile erau mai slabe. Se apropie de caruselul pentru copii și scrută iarăși parcul în căutarea unei ascunzători între cele două grădini de platani. Chiar atunci însă dădu nas în nas cu un alt bărbat. Din cauza impactului căzu pe spate, cu poșeta într-o mână și geanta lui William în cealaltă. Era celălalt individ care se sprijinise de vitrina de la Holiday Inn. Individul cu pălărie de fetru.

În spatele ei, partenerul lui își făcu apariția gâfâind.

Scaunele din parc erau goale. Frunzele cădeau pe pietrele de pavaj. Copiii și părinții erau fie la patinoar, fie la carusel. Bărbatul în care se izbise, cel cu pălărie, îndreptă spre ea o armă.

— Te-ai descurcat bine, Grace.

— Așteaptă. Nu poți face asta.

Își aruncă poșeta în fața bărbatului, însă el o dădu la o parte. Geanta lui William era atât de grea, încât din poziția aceea, de jos, tot ce putea să facă era s-o lanseze peste genunchii asasinului. Zbură printre ei în frunziș. Grace se târî înapoi pe pavaj în timp ce indivizii își ocupau pozițiile în fața ei. Amândoi aveau arme și nu părea să le pese dacă erau văzuți.

— Putem face tot ce vrem, îi spuse individul cu pălărie, după care se uită în stânga și-n dreapta și

ochi.

Grace închise ochii și, cu toate că nu fusese niciodată la biserică pentru altceva decât nunți și înmormântări, rosti o rugăciune. Se auziră două pocnete, nu mult mai puternice decât cele de la masa de ping-pong, acoperite de țipetele de bucurie ale copiilor de la carusel și de la patinoar. Și nu simți nicio durere, nu în primul moment, oricum.

Deschise ochii când auzi două bufnituri. Ambii bărbați în costume erau pe jos, iar tipul cu pălărie se zvârcolea cu genunchii la gură. Roberta McKee stătea deasupra lor. Cu o mână înmănușată, ridică poșeta lui Grace, apoi și geanta lui William.

— Hai, ridică-te. Să mergem.

40.

Soci, Rusia, 2014

Elena îl privea pe bărbatul purtând numărul 11, de departe cel mai lent și mai scund jucător de pe gheață. Colegii lui în echipament roșu îi pasau tot timpul ca să poată trage la poartă. Niciunul dintre apărătorii echipei echipate în alb nu se apropia de el când avea pucul, deși se năpusteau peste orice alt adversar care-l atingea. O cameră video urmărea fiecare mișcare a numărului 11, indiferent dacă avea pucul sau nu, iar fotografii din întreaga lume îl scăldau în lumina blițurilor ori de câte ori marca.

Aleksandr Mironov, președintele Federației Ruse, se pregătise pentru Olimpiada de la Soci costumându-se și expunându-se ca vedeta spectacolului în valoare de cincizeci de miliarde de dolari. Deși mai era mai puțin de o lună până la ceremonia de deschidere, Patinoarul Bolșoi era una dintre puținele clădiri finisate complet. Lucrul acesta era însă irelevant acum. În interiorul sălii, care semăna cu un ou Fabergé sclipitor, Mironov era Rusia, iar Rusia era din nou pe prima scenă a lumii: măreață, bogată, misterioasă, puternică.

Când unul dintre cei mai buni portari de hochei din lume îl lăsă pe Mironov să marcheze, un mic grup de VIP-uri și jurnaliști ruși izbucniră în ovații. Mult deasupra gheții, într-o lojă de lux, Elena aplaudă politicos.

— Dacă Anthony ar fi candidat la funcția de guvernator al statului New York, ar fi pierdut. Ar fi fost o umilință teribilă pentru el.

Serghei Sorokin zdrobi între dinți o bomboană de ciocolată. Spre deosebire de șeful său, nu juca hochei, nu vâna și nu practica judoul, iar în ultimii zece ani se transformase într-o morsă, în opinia Elenei.

— Ai petrecut atât timp în America și tot n-o înțelegi. Poate să piardă și să câștige în același timp, construindu-și brandul.

— Noi i-am construit brandul, Elena. Și pe al tău. Ar fi falit dacă n-am fi fost noi, deși e numai pe jumătate conștient de asta. Și nu cred că brandul lui este acela al unui perdant.

Elena oftă. Nu-i plăcea să se gândească la Mustela Capital, darămite să vorbească despre asta.

— Fie cum zici tu, Serghei.

— Poate că Anthony al nostru nu e cel mai mare om de afaceri din lume, dar e un geniu al marketingului. Serghei arătă spre Mironov, care primea felicitările coechipierilor să-i și ale admiratorilor din tribune. Meciul se terminase. Iată, ca Aleksandr. Unii bărbați înțeleg instinctiv dorințele oamenilor de rând.

— Dar Craig era o marcă de lux.

— Ah, te rog frumos, râse Serghei. Elenka, ești europeană. N-a fost niciodată o marcă de lux.

Elena primi explicații detaliate despre afacerile fostului ei soț. Clienții companiei Craig și publicul acesteia erau fie bogătași neciopliți, fie oameni care se simțeau *îndreptățiți* să fie bogați, însă le lipseau inteligența sau motivația pentru a face avere. În definiția lui Serghei, erau albi, ranchiunoși, într-o situație mai proastă decât părinții lor și plini de datorii. Cumpărau o mașină Craig pe credit, aproape niciodată cu banii jos. Mașinile Craig făceau obiectul celor mai multe contracte de leasing din istorie – deoarece aceasta era, de departe, cea mai ieftină cale de a obține un asemenea vehicul. Rata anulărilor pe motiv de neplată era extraordinar de mare.

— Sondajele noastre arată că, dacă va candida în 2016, va avea o bază între douăzeci și cinci și treizeci și cinci la sută din electoratul american. Dacă are curajul să le dea ce vor. Și îți spun, Elena, n-are nimic de-a face cu luxul.

— Dar cu ce are de-a face?

Se auzi o bătaie în ușă. Serghei se ridică, iar Elena îl imită. Până atunci fusese percheziționată de trei ori și-i confiscaseră telefonul. Cu un mormăit, Serghei se duse la ușă.

Afară erau șase sau șapte bodyguarzi, niște namile înarmate, cu părul tuns periuță și costume negre tivite cu spandex. Aleksandr Mironov intră în loja de lux în echipamentul de hochei, dar purtând o pereche de pantofi negri cu șiret. Dacă Serghei se înmuiase cu trecerea timpului, Mironov devenise tot mai dur. Aștepta ca Elena să traverseze loja și să-l sărute.

— Minunata noastră Elena, îi zise el lui Serghei.

Serghei aplaudă, ceea ce Elenei i se păru ridicol.

— Iubesc cehoaicele. Mironov începu să-și scoată protecțiile pentru umăr când Elena și Serghei se întoarseră la locurile lor. Iubesc poporul ceh. E amuzant cum v-ați denumit voi transferul de putere, Revoluția de Catifea. Ăsta e genul meu de revoluție. Niciun agent, de-al vostru sau de-al nostru, n-a fost băgat la pușcărie, darămite să fie dus într-o alee întunecată și împușcat. Cehii au un suflet de aur. Țin foarte mult la ei.

Elena nu mai putea să suporte.

— Vrei să spui că suntem slugarnici.

— Vreau să spun că nu îngăduiți emoțiilor să se pună în calea deciziei corecte. Am văzut mult prea mulți oameni distrugându-și aiurea viețile de dragul unui principiu găunos. Voi, cehii, sunteți prea chibzuiți ca să faceți așa ceva.

Elena nu voia să-i mulțumească deoarece nu fusese în niciun caz un compliment sincer. Mironov o pregătea. Fiecare cuvânt pe care-l rostea, fiecare gest pe care-l făcea erau menite să-i aducă un rezultat în viitor. În cele din urmă, reuși să-și îngroape adânc sentimentele și să zâmbească.

— Mulțumită vouă, doi ruși răi, sunt la patruzeci de ani depărtare de sufletul meu cehesc de aur.

— Acum ești americancă, mulțumită nouă. Mironov luă sticla de vin alb românesc din frapieră și-i umplu paharul, apoi deschise două sticle de bere, una pentru Serghei, cealaltă pentru el însuși, și-o ridică pe-a lui toastând: Pentru America!

— Pentru America! repetară Elena și Serghei ridicându-și la rândul lor băuturile.

Se lăsă tăcerea în Patinoarul Bolșoi, o tăcere pe care Elena nu voia s-o întrerupă. Mironov o invitase să facă parte din delegația VIP în Satul Olimpic din Soci, ca ambasadoare neoficială a Statelor Unite și a Republicii Cehe deopotrivă. La Cure Craig avea saloane la Moscova și Sankt Petersburg. De ce nu și la Soci?

Mironov însuși părea să se bucure de tăcere și de tensiunea din lojă. Într-un târziu, își puse berea pe masă și-i făcu semn lui Serghei.

— Președintele și cu mine am discutat despre situația ta, spuse Serghei scoțând un dosar din servietă. Îl deschise la fotografia unei femei în haină de blană și adăugă: Alina îl va însoți pe președinte la unele evenimente aici, la Soci.

Deși trecuseră atâția ani, vestea tot nu-i pica bine.

— Alina știe că e fiica lui Tony?

— Nu. Dar credem că a venit momentul ca Tony să afle de existența ei.

— O să-i spui înainte de Olimpiadă, îi zise Mironov îndreptându-și sticla de bere spre ea. Prin urmare, când o s-o vadă cu mine aici, pe stadion, o să știe ce ne datorează. Vezi tu, e vorba de mai mult decât o sumă de bani.

— De ce trebuie să-i spun eu?

Serghei se aplecă în față cu coatele pe genunchi. Nu părea să fie tocmai în largul lui.

— Această lipsă de disciplină este cel mai mare atu al lui, dar în același timp… ei bine, ne sperie.

Mironov își drese glasul și-i făcu semn să tacă.

— Anthony e un gânditor neconvențional, dar în adâncul sufletului e doar un bărbat, un bărbat

mândru. Fundamental are o gândire foarte *normală,* chiar dacă nu vorbește niciodată despre asta. În ciuda numeroaselor lui defecte splendide, Anthony Craig al nostru nu e un imbecil. Înțeleg ce spui, Elena. Poate că ar trebui să procedăm cu binișorul, fără amenințări. Deocamdată, îl încurajăm să candideze în 2016. Vom începe să-l ajutăm, în felul nostru.

— Cum?

— Prin minunatele voastre instituții și invenții americane. Democrația modernă, mijloacele de informare moderne, tehnologia modernă – aceștia sunt caii voștri troieni, iar noi îi vom folosi împotriva voastră.

— Tony nu poate să câștige alegerile așa. E exclus.

— O să câștige, zise Serghei.

— Părinții mei sunt în cartea lui Cibulka. Unii oameni din afara acestei încăperi știu de unde vin, știu despre mine destule lucruri încât să fiu arestată pentru trădare. Numai în Mladá Boleslav sunt zece…

Mironov își trase un scaun aproape de al ei. Dintr-odată, totul mirosea a vopsea proaspătă și a ambalaj de plastic abia desfăcut: vinul, scaunul ei, clădirea, răsuflarea președintelui Rusiei. Vocea lui era blândă.

— În fiecare zi, cineva publică despre mine și despre trecutul meu lucruri care m-ar putea trimite la pușcărie pentru trădare. În fiecare zi. Noi provenim din KGB. Eu am fost șeful FSB, îi aminti râzând.

— Dar dacă au dovezi, așa cum avea Jake Haynes? Dovezi despre ceea ce-am făcut la universitate, ce-am făcut la Strasbourg, la Montréal? Înregistrări?

— Nu e nicio dovadă. Chiar dacă mai sunt unele rămășițe, au fost fabricate de puternicii noștri dușmani. Dușmanii poporului.

Expresia comunistă – „dușmanii poporului” – îi răsună în creier ca un șlagăr de demult. Elena se lăsă pe spătar.

— Poate că așa merg lucrurile în Rusia. În America e altfel.

Mironov își termină berea și se ridică să-și mai ia una.

— O să vezi. Acum, haide să vorbim despre viitor. Cum te putem ajuta să-ți ajuți soțul să devină cel mai puternic om din lume?

41.

NEW YORK, 2016

Grace se uita pe fereastra apartamentului din hotelul Plaza, însă era prea întuneric ca să vadă mare lucru din parc.

În spatele ei, Roberta McKee stătea pe pat.

— Înțeleg de ce îți dorești să scrii povestea asta, spuse ea turnând sticluța de șampanie din minibar într-un pahar de apă. Te și vezi la CNN, discutând cu Anderson Cooper. Așa-i? Culegătoarea de bârfe de tabloid transformată în jurnalist de investigație. Dar n-o să se întâmple niciodată.

Grace se întoarse de la fereastră și se așeză pe scaunul crem de lângă pat. Mâinile îi erau reci și-i tremurau, chiar dacă le ținuse cinci minute sub robinetul cu apă fierbinte când ajunsese la hotel.

— Dacă mă duc la poliție…

— O să te trimită de unde ai venit. Și eu n-o să fiu acolo să te salvez. N-o să fiu acolo să-ți salvez mama sau fostul soț. Ori prietenii din Montréal. Știu că descoperirea asta trebuie să ți se pară palpitantă. Cei din generația doamnei Craig nu erau atât de prudenți. Păstrau dosare, dosare *fizice*. Majoritatea au dispărut între timp, după cum știi. Sincer, Grace, dacă te duci la secție, o să te înregistreze în categoria nebunilor care cred tot felul de conspirații despre 11 Septembrie și-o să-și bată joc de tine.

— FBI-ul ar putea s-o convoace pe doamna Craig.

— S-o convoace? Roberta începu să râdă. Într-o oră, toți cei din Clădirea Hoover se vor fi înscris la ședințe gratis de spa. Grace, FBI-ul nu poate face nimic pentru tine. În fiecare zi dispar alte și alte dovezi. Cei care ies public cu materiale de presă, așa ca tine, vor fi discreditați și umiliți. Ești o

femeie paranoică și isterică, și încă una care a fost dată afară de la un tabloid!

Grace își atinse urechea rănită. Nu avea încredere în Roberta, dar nu vedea niciun motiv de a se încrede în poliție sau în FBI.

— Cum pot fi sigură că nu tu mi-ai omorât pisica?

Roberta ridică din umeri.

— Nu poți fi sigură. Totuși, știi precis că aș fi putut să te omor în numeroase rânduri. Știi că ți-am salvat viața. Doamna Craig ne-a cerut, mie și lui Bradley, să avem grijă de tine. Ultimul jurnalist care a încercat să scrie despre asta… ei bine, să spunem că a avut unele necazuri. Desigur, el avea documente, nu prostiile pe care le-ai găsit tu. Dar astea-s alte vremuri. Poți să pui totul pe Facebook, să scrii despre dosare, despre cartea lui Cibulka, despre ce-ai pățit tu. Celor mai mulți li se va părea o aiureală. Dar unii…

Grace apăsase pe butonul de înregistrare al telefonului în mașină, în timp ce Roberta discuta cu angajatul care se ocupa de parcare. Primul ei instinct, după ce Roberta îi împușcase pe cei doi atacatori, fusese s-o ia la goană și să nu se oprească decât la secție, după cum plănuise. Dar pe când treceau prin dreptul caruselului, braț la braț, Roberta îi șoptise: „Fii calmă, calmă, zâmbitoare” și adăugase un lucru la care Grace nu s-ar fi așteptat nici în ruptul capului: „William te iubea”.

Deși William lucrase pentru Elena, nu știa că Roberta și partenerul ei, Bradley Tebb, lucrau *pentru* Elena. Rândunicile și corbii ascultau de același șef, dar nu erau întotdeauna de acord în privința metodelor. Încheiau alianțe, iar Roberta și Bradley gravitau în orbita Elenei. Ea era mentorul lor.

Șefii lor voiseră s-o elimine pe Grace odată ce văzuseră ce avea în computer și în telefon, odată

ce înțeleseseră cu cine comunicase. Elena avea o soluție mai elegantă.

În mașină, Roberta îi arătase capturi de ecran ale mesajelor pe care William i le trimisese Elenei. Când operațiunea lua sfârșit, plănuia să le ducă pe Elena și pe mama ei în Anglia. În apartamentul Carnegie Park de la hotelul Plaza, Grace ceru să mai vadă o dată capturile de ecran.

— De ce nu mi-a spus? oftă ea în timp ce le citea, imaginându-și cum i-ar fi fost viața alături de el.

— Voia să-ți spună azi. Același lucru pe care o să ți-l spun eu. Numai că el n-a mai avut ocazia.

— Dar, în esență, voi sunteți agenți ai serviciului secret din Rusia.

— Eu, da, zise Roberta. Dar William nu era. El lucra pentru Elena.

— Ai pomenit despre șefi. Dacă Elena era șefa lui William, cine e șeful tău?

— E irelevant pentru tine.

— Serghei Sorokin?

Roberta își lăsă pe masă paharul de șampanie.

— De unde ai auzit numele ăsta?

Grace îi povesti despre Katka și tatăl acesteia, despre incendiul din Mlada Boleslav.

— Nu ai niciun document despre el, așa-i? Nicio dovadă.

Grace clătină din cap.

— Ei bine, acum înțeleg de ce îți doreau moartea.

— Cine e tipul ăsta?

Roberta își ridică mâinile în semn de capitulare.

— În parcul Bryant sunt camere video. Vei fi văzută împușcându-i pe indivizii ăia.

— Problema asta e rezolvată. Roberta se opri să ia o gură de șampanie, apoi spuse: Când a devenit Elena Craig rândunică, mai precis? La începutul anilor șaptezeci? Și totuși iat-o aici, la o azvârlitură de băț de Casa Albă.

— Dar experții afirmă că el nu poate câștiga săptămâna viitoare.

— Sunt sigură că până și *monsieur* Craig e convins c-o să piardă. Dar ghici ce, Grace? N-o să piardă. Ai urmărit cumva rezultatele referendumului pentru Brexit la BBC? Prezentatorii au început seara cu o încredere totală, deoarece toți au absolvit școli de elită și singurii oameni pe care-i cunosc *ei* votează pentru a proteja și menține statu-quo-ul. Oamenii noștri, aliații noștri secreți, bărbați și femei de ispravă de pe tot cuprinsul Americii, vor s-o zdrobească și s-o distrugă pentru că nu e nimic de protejat. Și tu ți-ai dat seama de asta, nu-i așa? Oare după absolvirea universității asta a fost ambiția ta? Să lucrezi în Canada? Pentru un tabloid de supermarket? Ești aici să cumperi diverse lucruri, numai că nu ți le permiți și n-o să ți le permiți niciodată. Ești pe rețelele sociale, nu-i așa? Pentru foarte mulți dintre noi nu e nimic mai incitant decât să *aruncăm totul în aer.*

Grace nu-și dăduse seama până atunci că aceia pe care Steadman Coe îi numea „oamenii noștri" erau de fapt oamenii Robertei McKee.

— Ești cu zece ani mai mare decât mine și nu ai nimic, Grace. Nimeni nu-și aduce aminte ce-ai scris. N-ai niciun ban. N-ai nicio proprietate. Mama ta bolnavă, aproape oarbă, trăiește în condiții sordide. Și totuși ai muncit din greu. Ai fost ascultătoare. Ai votat la toate alegerile și ai făcut voluntariat pentru organizații de caritate în două țări. În curând o să intri în a doua jumătate a vârstei de mijloc, o perioadă plină de temeri legate de moarte și de moștenirea pe care o lași; dacă nu ești nebună – și nu ești –, o să începi să înțelegi că visul ăsta, biletul de loterie din buzunarul fiecărui american de rând, a fost tot timpul o minciună. Grace, niciodată n-ai avut o șansă.

Roberta scoase un dosar din sacoșa pe care-o avea lângă ea pe pat. Grace știu ce conținea chiar

înainte să-l ia. Pe copertă erau poze cu grădini luxuriante, o piscină și curți interioare ce te duceau cu gândul la resorturile de cinci stele.

— Se cheamă The Grove, Dumbrava.

Înăuntru erau fluturași tipăriți pe hârtie lucioasă care descriau stilul de viață, serviciile medicale și comunitatea. Era în Florida, lângă Everglades.

— Nu există cămin mai bun în toată lumea. Plătești o taxă inițială de două sute cincizeci de mii de dolari, ca să devii membru pe viață, și apoi șapte mii pe lună. La schimb primești cea mai bună hrană, cea mai bună îngrijire medicală, un apartament splendid cu două camere, cu toate utilările imaginabile. Deși nimic nu poate garanta fericirea, la vârsta senectuții asta se apropie destul de mult, nu crezi, Grace?

— E foarte frumos.

Roberta scoase alt dosar, de data aceasta cu coperta albă. Când îl deschise, Grace văzu dovada unui depozit efectuat în numele ei de la o instituție denumită Zürcher Kantonalbank. Contul părea să conțină 3.500.000 de franci elvețieni.

— Ce-i asta?

— Francul elvețian e ceva mai performant decât dolarul american, așa că în dolari s-ar putea să fie 3,6 milioane. Desigur, va trebui să achiți taxele de transfer ca să convertești suma în valuta ta. Asta, dacă nu vrei să te muți la Zürich. Poate că la Geneva ar fi mai bine, pentru că acolo se vorbește franceza. Roberta se aplecă să arate logoul băncii și preciză: Este una dintre cele mai sigure bănci din lume.

Grace ridică privirea spre ea.

— Toate astea ca să…

— Asta-i partea cea mai bună. Toate astea ca să *nu faci nimic.* Felicitări, Grace. Ne-ai învins. Am încercat să te oprim, dar n-am putut. Și acum iată-te la finiș, primindu-ți răsplata.

— Și n-o să mai încerce să mă omoare?

— Doamna Craig are influență asupra șefilor. O să-i convingă că ai mai multe dovezi decât credeam, că le-ai ascuns undeva, că moartea ta va provoca publicarea lor.

Grace se uită la sumă, la zerouri, și-și imagină ce-ar fi putut face cu toți banii aceia: să cumpere un apartament în Miami South Beach, destul de aproape ca să-și poată vizita mama, dar suficient de departe încât frecvența vizitelor să se limiteze la una pe săptămână. Ar fi putut să călătorească în toate acele locuri unde nu fusese niciodată: în Franța, în Kenya, în Thailanda, în Argentina. Ar fi putut să practice un jurnalism de calitate ca să-și ușureze vinovăția pentru acceptarea acelei mite.

— Și dacă nu iau banii? Dacă mă duc la FBI?

— Cei doi Craig o să te dea în judecată. Sunt foarte, foarte buni la chestia asta și au resurse infinite. În fiecare seară o să te culci cu gândul la telefonul acela de la trei dimineața, vestea despre mama ta: o cădere, o confuzie legată de injecțiile cu insulină, o comă. Cum o să te simți în transportul public, în restaurante – dacă ți le vei putea permite – sau chiar pe stradă, când treci pe lângă niște oameni cu aspect banal? Cine sunt oamenii aceia, de fapt, și ce-ar putea să-ți facă?

Grace clătină din cap.

— Trebuie să fie cumplit să lansezi asemenea amenințări cu violența și moartea.

— În seara asta sunt aici ca să fac din tine o femeie bogată, o femeie liberă, să-i ofer scumpei tale mame o viață demnă, sănătoasă, plină de bucurie. Guvernul tău nu te poate proteja. Eu pot. Și lucrul ăsta îmi face o plăcere enormă.

— Nici tu nu poți renunța, așa-i? Sunt stăpânii tăi, așa cum sunt stăpânii Elenei, zise Grace uitându-se iarăși la pozele de la The Grove.

— Părinții mei o duc bine. Eu o duc bine. E o alegere pe care am făcut-o, chiar dacă n-am căutat dinadins să am viața asta.

— Ai fost recrutată, la fel ca Elena.

Roberta deschise poșeta lui Grace și-i scoase carnetul de notițe și telefonul.

— Apropo, așa am aflat cine ești. Telefoanele astea adorabile, cartea ta de credit, spuse ea întinzând mâna cealaltă să apuce geanta lui William.

— Hei!

— O înțelegere e o înțelegere, Grace. Ia-ți alt telefon, alt laptop. Toate informațiile necesare ca să ai acces la bani sunt în dosarul acela. Iar mâine vei primi un e-mail de confirmare privind apartamentul mamei tale la The Grove. E al ei începând de luni. Ce-ar fi să zbori la clasa întâi până la Miami și să-i faci o surpriză?

— Tu unde te duci?

Roberta se opri la ușă.

— Asta e camera ta. E mult mai drăguță decât cea de la Holiday Inn Express și se potrivește mult mai bine cu noul tău statut. Făcându-i cu ochiul, adăugă: Scuze că ți-am băut șampania. Comandă-ți alta dacă vrei, e din partea noastră.

42.

Novîi Rim, Rusia, 2016

Șoferul lui Serghei Sorokin era mahmur. Cea mai mare parte a locuitorilor orașului păreau să fie mahmuri, se gândi Serghei observând că traficul matinal pe șoseaua Rublevo-Uspenskoe era lejer în ambele sensuri. Vulturul în zbor, logoul mărcii Craig de pe volan, îi plăcea atât de mult, încât se mută mai în dreapta pe bancheta din spate, ca să-l vadă mai bine în timp ce se deplasau la vest de Moscova. Majoritatea oficialilor guvernamentali de rang înalt foloseau automobile Craig. Când fusese lansat primul model, oamenii își bătuseră joc de Craig Ne plus Ultra, părându-li-se cea mai proastă denumire din istoria acelei industrii, dar acum era un bestseller mondial. Era mașina americană cea mai mare, cu cel mai ridicat consum de combustibil și cea mai opulentă, și era prima care să fie blindată. La numai 145.000 de dolari, era o soluție mai ieftină decât să cumperi un Mercedes mai puțin luxos și să-l dotezi cu geamuri încasabile, Kevlar, plăci de oțel și nylon balistic în caroserie.

Când își luase micul dejun foarte devreme, la o cafenea liniștită de lângă o tavernă, echipele de curățenie încă nu strânseseră sticlele, dozele, voma și alte reziduuri ale petrecerii ce durase până în zori. După atâția ani de rusofobie, noul președinte ales al Statelor Unite ale Americii era considerat un prieten al Kremlinului.

Președintele lui Mironov.

La șaptezeci și unu de ani, gras, fără speranță de recuperare, grotesc de bogat și cumva fericit, Serghei medita la ceea ce lăsa în urmă. Președintele ales Anthony Craig *era* moștenirea lui, dar dacă asta coincidea cu renașterea rusească la care tânjise atât, o parte crescândă din el voia ca

nepoții lui să înțeleagă și să aprecieze rolul jucat de el. Își imagina o statuie modestă înfățișându-l la poarta complexului Park Ville, în Rublyovka, la cinci minute de casa lui. Prea mulți dintre oligarhii tineri pe care-i ajutase să se îmbogățească și cărora le fusese mentor își abandonaseră palatele din Rublyovka.

În acea zi puteau începe să se întoarcă acasă, cu ambițiile și capitalul lor. O femeie de la cea mai bună florărie din Moscova venise la cafenea, iar buchetul mirosea încântător pe bancheta mașinii. Pe drumul spre casă după întâlnirea care-l aștepta, Serghei avea să se oprească la raionul de parfumuri de la GUM și să-i cumpere noii sale soții, Svetlana, un cadou. Îi plăcea să cumpere Chamade, un parfum de la Guerlain numit după ritmul retragerii napoleoniene de la Moscova.

Ieșiră din șoseaua principală și pătrunseră în pădurea de lângă palatul prezidențial. Șoferul îi ceru voie să deschidă geamul ca să alunge mirosul puternic al florilor. Deși era o dimineață friguroasă, lui Serghei i se făcu milă de el. Și nu-i păru rău. Aerul pădurii era rece și curat, între descompunerea toamnei și moartea absolută a iernii.

Zidurile care înconjurau Novîi Rim erau înalte de peste șase metri, iar măsurile de securitate și supraveghere erau ieșite din comun. La poartă, trei bărbați în costume și haine lungi de piele inspectară mașina în timp ce un al patrulea, cu ochii roșii de oboseală, vorbea cu șoferul.

Palatul era galben-pal, cu coloane albe. În partea dreaptă, două femei se plimbau ținându-și de dârlogi caii înșeuați. Serghei o recunoscu pe una dintre ele și-i făcu semn cu mâna. Ceva mai încolo se aflau o seră și o clădire pentru găini și pui. Președintele Mironov prefera să stea la Novîi Rim deoarece era mult mai sigură decât orice reședință sau apartament de la Kremlin și nimeni nu-i putea asculta conversațiile.

Lui Serghei îi făcuse întotdeauna mare plăcere să se plimbe prin Kremlin, care în cea mai mare parte a carierei lui fusese sediul comunismului mondial. Puriștii ar fi putut face o legătură între arhitectura palatului și nebunia și decadența țarilor, dar, din câte știa Serghei, niciunul dintre cei care controlaseră până și un centimetru pătrat din Kremlin nu propusese vreodată să fie despuiat de ornamente, iar aurul să fie topit în monede ori vândut pentru gloria proletariatului.

Mironov era un politician mai inteligent decât toți președinții și secretarii generali de dinaintea lui. Cel puțin făcea un efort să-și ascundă averea și luxul, făcându-le să pară rezultatul șireteniei private, nu dreptul său în calitate de prim funcționar public al Federației Ruse. Dacă jurnaliștii ar fi încercat să cerceteze cum fusese cumpărat și construit palatul Novîi Rim, ar fi descoperit, la capătul unui lung șir de companii-umbrelă, o tranzacție simplă în numele lui Aleksandr Mironov, om de afaceri și investitor.

— Ia trei aspirine și culcă-te, îi spuse Serghei șoferului când acesta îi deschise portiera. Mă întorc cam într-o oră.

— Mulțumesc, șefu'!

În stânga palatului, un tehnician lucra la elicopterul lui Mironov. La un moment dat în cursul zilei, avea să zboare până la Moscova.

Mironov nu veni să-l întâmpine pe Serghei. Un agent al serviciului secret îl primi la intrare și-l conduse în palat. Sunetul pantofilor lor reverbera pe podeaua perfect lustruită.

— Președintele înoată. Vă deranjează să vă vedeți cu domnia sa la piscină?

— Sigur că nu.

Serghei își scoase haina și intră în lift pe când agentul șoptea într-un microfon ascuns. La jumătatea coborârii, mirosul de flori deveni mai puternic decât parfumul florilor. Fură opriți la un alt punct de control, apoi intrară în sala de sport,

iar de acolo, după trecerea unui card magnetic prin fața unui dispozitiv de citire, ajunseră la piscină.

Mironov tocmai termina o lungime de bazin.

— Serghei! Vii și tu să înoți? Am șorturi de rezervă.

— Nu, prietene. Mulțumesc.

— Florile alea sunt pentru mine?

— Felicitări.

Tot ce spunea și făcea Mironov era, în esență, legat de putere. La șaizeci și patru de ani, nu era cu mult mai tânăr decât Serghei, dar arăta și se purta ca un tip de cincizeci de ani în formă maximă. Îi făcea mare plăcere să scoată în evidență diferența fizică dintre ei. De fapt, Serghei era sigur că vechiul său prieten orchestrase atent această întâlnire. În cazul președintelui, nimic nu se petrecea la întâmplare.

Mironov ieși din piscină. Agentul întinse un prosop alb pe un scaun, mai aruncă o privire în jur și ieși din încăperea izolată perfect. În drum spre jacuzzi, Mironov culese prosopul.

— Azi-dimineață, când am aflat veștile din America, mi-am adus aminte de momentul când mi-ai vorbit prima oară despre Kingfisher și soțul ei. Scufundându-se în apa aburindă, Mironov adăugă: Mi-am amintit de prima noastră întâlnire în trei.

— La Inter-Continental, la Praga, spuse zâmbind Serghei.

— O zi superbă. O femeie superbă. Melci! Chiar și cu divorțul și micile ei rătăciri ocazionale, a fost o agentă perfectă, iar tu ai fost cel mai bun coordonator din istorie. Bravo!

Serghei se așeză mai bine pe marginea căzii, așteptându-l să continue.

— Când posturile americane l-au dat în sfârșit câștigător pe Craig și i-am văzut pe toți tipii ăia furioși, îmbrăcați ca pentru o partidă de golf, ridicând pumnul în aer, soldații noștri americani, primul meu gând a fost că totul e prea perfect, că

ăsta e cel mai elaborat plan secret din istoria politicii – și că omul ăsta o să ne distrugă cumva.

— Nu văd cum, Aleksandr.

Mironov chelea când se cunoscuseră. Acum, după câteva transplanturi, creștetul îi era acoperit de păr. Picioarele slăbănoage făceau ca pieptul lat să-i arate bizar, dar în cada cu apă fierbinte nu i se vedea decât torsul puternic.

— E un monstru al haosului. Complet nedisciplinat, și prin urmare un aliat pe care nu te poți bizui. O să spună sau o să facă orice îi trece prin cap.

Serghei nu pierduse niciodată controlul asupra unui agent, dar nu-i putea spune președintelui adevărul despre convorbirea cu Elena din timpul nopții. Printre suspine, ea îi spusese: „Amândoi avem nepoți. Serghei, ce-am făcut?”

Mironov își șterse fruntea cu prosopul alb.

— Nu trebuie să te îngrijorezi în privința lui, îl asigură Serghei. Bucură-te de darul ăsta. Dacă ar spune ceva despre Elena, despre noi, ar însemna să se sinucidă. Și, pe deasupra, nu există nicio dovadă.

Mironov scoase un pistol din faldurile prosopului, îl îndreptă spre Serghei și apăsă de două ori pe trăgaci. Ieși din apa fierbinte în momentul în care fostul său prieten căzu înăuntru.

— Nu. Nu mai există niciuna.

43.

Miami, 2018

Dacă nu era într-o călătorie de documentare, Grace venea de la Miami o dată pe lună să ia cina cu mama ei. Vinerea aveau seară de tacos la The Grove. La început venea în fiecare săptămână și stăteau la o masă de două persoane. Cu timpul însă, Grace se văzu nevoită să-și găsească loc la o masă pentru opt sau zece convivi și-și dădu seama că prezența ei o împiedica pe Elsie să petreacă o seară veselă și liberă cu prietenii săi.

În seara aceea, o orchestră de mariachi din Ocala cânta pe mica scenă de afară. Personalul le turna tequila de calitate tuturor celor care se arătau interesați, într-o continuare a evenimentului din august, când le fuseseră prezentate sortimentele *reposado* și *añejo.* Sala de mese se afla pe o terasă splendidă care dădea spre o grădină luxuriantă cu un iaz în mijloc. Din când în când, câte un aligator își făcea apariția în iaz, iar comunitatea de pensionari din Central Florida ajungea pe prima pagină a ziarului local.

Grace își privi mama, care cânta „Cielito Lindo" împreună cu prietenii ei. În anii ce trecuseră de la alegerile prezidențiale, Elsie Elliott devenise cu totul altă persoană. Un medic de la The Grove devenise interesat de situația ei și, în numai câteva luni, îi adusese diabetul sub control, astfel că vederea începuse să i se îmbunătățească și se putuse întoarce la cea mai mare pasiune a sa: lectura romanelor polițiste și de dragoste.

De ziua ei, în septembrie, Grace o dusese la Praga, așa cum îi promisese, și se cazaseră la hotelul Four Seasons.

Telefonul lui Grace bâzâi chiar când muzicienii își începeau bisul. Le invitaseră pe mama ei și alte două membre ale comunității să cânte împreună cu

ei. Ignorând apelul, Grace își urmări mama legănându-se pe scenă, ușor amețită de la Tapatia Añejo, și cântând în fața noilor săi prieteni: oameni cumsecade, atrăgători, bogați, în rochii albe sau pantaloni de vară și cămașă, cu bijuterii scumpe și ceasuri de marcă.

La sfârșitul melodiei aplaudară cu toții, iar un bărbat pe nume Barry, pe care ea îl suspecta a fi iubitul mamei sale, se ridică pentru a-i invita să ovaționeze. Grace nu recunoscu numărul apelantului; probabil că era unul dintre redactorii-șefi cu care ținea legătura, disperat într-o seară de vineri să cerșească un articol-bombă de la o jurnalistă pe cont propriu care nu era nici pe departe la fel de disperată.

Făcu câțiva pași în grădină ca să-și asculte mesageria vocală. „Mâine sunt la Miami cu afaceri. Putem să cinăm împreună?”

Era Elena.

Stabiliră să se întâlnească la La Vaquera, un restaurant argentinian din South Beach, la jumătate de oră de mers de căsuța portocalie a lui Grace de pe Michigan Avenue.

Când Grace sosi, șeful de sală îi ceru un document de identitate cu fotografie, apoi o conduse prin restaurant până la un rând de scări. Fusese acolo numai pentru brunch și nu știa de existența sălii private, cu vedere la plajă și la ocean – acum cufundată în întuneric. Elena stătea singură în încăperea spațioasă, urmărind ce se petrecea pe terasa de la parter.

Se ridică atunci când o văzu.

— Duše moje!

Un uriaș chel ceru voie politicos s-o controleze pe Grace de arme sau dispozitive de ascultare și pentru început îi luă telefonul.

Percheziția corporală fu neobișnuit de amănunțită, mult peste nivelul controlului de securitate din aeroporturi. Când bărbatul termină,

își ceru scuze pentru neplăcerea provocată și părăsi încăperea.

Un chelner apăru imediat cu o sticlă de șampanie.

— Mi-am luat libertatea să comand, zise Elena inspectând eticheta. E un Larmandier-Bemier Terre de Vertus Premier Cru.

Grace își dădu seama că trebuia să fie impresionată.

— O!

— Un an de excepție, 2009.

— Vă mulțumesc, doamnă Craig. Și ce loc superb!

— Orice pentru tine, *duše moje.*

În timp ce chelnerul își făcea de lucru cu dopul sticlei, Elena se ridică și-o sărută pe obraji. În costumul ei de in bej, Grace se gândi că s-ar fi potrivit perfect la The Grove. Briza caldă îi înfoia părul și hainele lejere. Trecuseră doi ani de la ultima lor convorbire, pe bancheta din spate a berlinei Craig, la Mladá Boleslav. Elena părea mai obosită și mai bătrână și puțin buhăită, aproape arătându-și vârsta. Mâna stângă îi tremura, ceea ce era o noutate pentru Grace.

După ce le umplu paharele, chelnerul se pregăti să se retragă.

— Poți să ne aduci deja ceva de mâncare, îi spuse Elena.

— Ah. Desigur, doamnă. Ce… fel de mâncare.

— Suntem două, zise Elena luând-o pe Grace de mână. Transmite-i maestrului bucătar că vrem să ne impresioneze.

— Minunat. Minunat, doamnă.

Elena nu fusese vizibilă în timpul perioadei de tranziție până la ceremonia de investire a lui Anthony Craig. Din când în când, Grace citise despre ea, despre faptul că rămăsese o consilieră de mare încredere pentru președinte.

Ceea ce admira Grace cel mai mult la Elena era încă acolo, încrederea în sine, calmul, eleganța și

farmecul.

Era însă și ceva nou.

— Trebuie să fie atât de emoționant să-ți vezi familia… la cârma lumii libere!

Elena nu zâmbi, nici nu încuviință.

— Bărbatul care te-a percheziționat, șeful dispozitivului meu de securitate, lucrează pentru guvern. I-am cerut să verifice că nu e niciun microfon în încăpere, așa că putem vorbi liber. Cum e căsuța ta, *duše moje,* îți place?

— Da, mulțumesc.

— Și mama ta? E fericită?

— Foarte fericită. Și sănătoasă. A cunoscut o transformare incredibilă.

Elena luă o înghițitură din șampania exorbitantă.

— Acum înțelegi de ce am făcut ce-am făcut?

Grace se gândi la confortul și siguranța mamei sale, la prosperitatea ei și la sentimentul de mulțumire care-i domina acum viața. Ar fi putut să-l schimbe cu o îngrijorare explozivă în fiecare noapte – că mama i-ar fi putut fi luată, că ea însăși ar fi putut sfârși otrăvită sau înțepată cu un ac de pălărie într-un aeroport, înțepătură pe care n-ar fi simțit-o, dar care i-ar fi provocat o moarte chinuitoare. Înțelegea foarte bine „de ce am făcut ce-am făcut”.

— Îmi imaginez că alegerea e chiar mai simplă atunci când ai o fiică.

— E deopotrivă mai simplă și mai complicată, *duše moje.* De fapt, nu mai e o alegere. Te supui pentru că ai face orice pentru copilul tău. Mă înțelegi?

— Da.

Se auzea un cântec *chacarera,* suprapus cu un ritm de dans, în timp ce sorbeau din șampanie privind la perechile de îndrăgostiți de dedesubt.

— Știe cineva ce-ai realizat, Elena?

— Bunul meu prieten Josef Straka, desigur, spuse ea ridicând din umeri. De acum știi deja despre relația mea cu Serghei.

— Știu că există. Nu știu nimic despre el.

Avu sentimentul c-ar fi trebuit să ia notițe, dar de ce și pentru ce? Se terminase.

— E mort.

Grace nu era sigură dacă ar fi trebuit să-și ceară scuze.

— Tu ești în celula mea de închisoare, împreună cu mine.

— Duc o viață de care n-aș fi avut parte niciodată.

— E un blestem. O să ajungi să-ți dai seama. O infecție lentă care distruge totul. Vezi tu, pentru ei noi nu însemnăm nimic. Serghei ne numea posesiunile lui. Bărbații ăștia care ne posedă au în realitate un singur țel, și-și doresc să-l atingă câtă vreme sunt încă în viață.

— Care e acela?

— Să răstoarne totul cu susul în jos.

— Cum adică?

— Să ne distrugă, *duše moje,* cu atâta măiestrie, încât să nu ne dăm seama ce se întâmplă. Nu simțim pumnalul intrând în carne. Pur și simplu, ne golim treptat de sânge.

— Noi?

— Ne au pe mine și pe tine, o au pe fiica mea. Și îl au pe el.

Grace își derulă în minte tot ce se întâmplase după alegeri. Parcă ar fi fost o lovitură de stat transmisă cu încetinitorul.

Elena făcu un gest spre terasa plină de îndrăgostiți, spre plaja întunecată unde alergătorii curajoși alergau desculți, fără zgomot.

— Ne au pe toți.

Grace se gândi la mama ei în holul de la Four Seasons din Praga, sorbind dintr-un pahar de vin morav, făcându-i cu ochiul fiicei sale, mândră de ea. Mama ei credea că banii care le oferiseră o nouă viață proveneau din contractul pentru o carte, ceva secret. O muncă de scriitor din umbră.

— Cineva o să afle într-o bună zi, spuse Elena trasând un cerc pe masă cu paharul de șampanie. Tu ai aflat.

— Dar Roberta McKee mi-a spus că n-a mai rămas nimic. Nicio urmă.

— Îmi cunoști numele de cod?

— Kingfisher! E un nume drăguț care vi se potrivește.

— Probabil că da. De asta m-au recrutat, de asta m-a recrutat Serghei. Eram atât de drăguță!

— Și sportivă.

— O sportivă mediocră. Suficient de isteață, suficient de proastă. Aveam prietene mai deștepte care n-au reușit.

— Ce vreți să spuneți?

— Vreau să spun că acum sunt moarte. N-au putut să îndure ce-am îndurat eu.

— Să duceți o viață fabuloasă de multimilionară?

— Maturizează-te, *duše moje,* oftă Elena clătinând din cap.

Sosiră apetitivele: bucățele de carne cu sos chimichurri, felii de chorizo și o salată de kale. Miroseau divin și îl complimentară pe chelner, care le umplea paharele de șampanie, însă lui Grace îi pierise pofta de mâncare. Șeful dispozitivului de securitate apăru și privi în jur, aparent ca să se asigure că un ninja nu se strecurase înăuntru ascuns sub șorțul negru al ospătarului.

Când rămaseră iarăși singure, Grace observă că nici Elenei nu-i era foame.

— Câte sunt în total, femei ca dumneavoastră și Roberta? Rândunele?

— Erau douăzeci sau treizeci în America în deceniul al optulea. Acum sunt probabil cinci sute, spuse posomorâtă Elena.

— Doamnă Craig, asta nu înseamnă că ați câștigat?

Chicoti, nu pentru că ar fi fost ceva amuzant.

— Iau pastile contra depresiei. Îmi umflă fața.

— De ce ați vrut să ne vedem?

Elena privi iarăși la terasa de dedesubt.

— Știi, înainte de alegeri am încercat să te ajut. Dar trebuia să fiu foarte prudentă.

— William.

— Nici măcar nu vorbeai ceha. El știa cum să găsească lucrurile care trebuiau găsite. Voiam să scrii, să scrii ceva înainte de alegeri. Apoi m-am răzgândit. Mi s-a făcut frică.

— M-a păcălit cu totul.

— Crede-mă, *duše moje,* să se îndrăgostească de tine nu era în fișa postului lui.

Grace simți cum ochii i se umpleau de lacrimi. Se gândi la viața pe care aproape o avusese, în micul apartament din sudul Londrei, la plimbările de weekend prin parc cu mama ei.

— Voiai să scrii o carte. Elena se aplecă în față peste mâncarea neatinsă. Hai s-o scriem. O carte care să spună adevărul.

Grace era șocată. Nu se așteptase la așa ceva.

— Dar nu putem. Ei o să…

— Ne omoare? Poate. Poate că nu.

În șifonierul lui Grace era un seif negru în care-și ținea notițele despre Elena și textul pe care-l scrisese. Folosise un laptop Mac vechi, fără acces la internet.

— Doamnă Craig, deja am început.

— Știam eu. Elena își ridică paharul de șampanie. Știam asta despre tine, *duše moje.* Că ești destul de curajoasă. O să-ți spun totul.

— Stați așa, stați așa. Dintr-odată, pofta de mâncare îi revenise. Cum o să procedăm?

În următoarele două ore, cât timp goliră câteva platouri cu carne și sosuri și restul de șampanie și o sticlă de Malbec, puseră planul la punct. N-aveau unde să se ascundă, așa că hotărâră să nu se ascundă. Aveau să se întâlnească la spa și la Hamptons, unde se vedeau pe vremuri. Elena avea să-i spună povestea ei.

Dimineața, în fiecare dimineață, Grace se trezește întrebându-se dacă asta e ziua aceea. Când se întoarce acasă după plimbarea cu cățelul pe care și l-a luat recent, inspectează seiful din șifonier ca să se asigure că e tot acolo, că vechiul laptop portocaliu e înăuntru, că tot ce-a scris în noaptea precedentă e salvat în memorie. Își sună mama de două ori pe zi pentru a-i spune „Te iubesc”. O dată pe lună se duce la St. Petersburg, unde timp de trei zile le ține cursuri tinerilor jurnaliști. Participă la mitinguri și semnează petiții. În fiecare seară se culcă sperând că se va trezi dimineață.

Grace știe că toate astea se pot sfârși într-o zi, înainte să ajungem la capătul fragmentului leneș al unei fraze finale. Vrea să știți de ce.

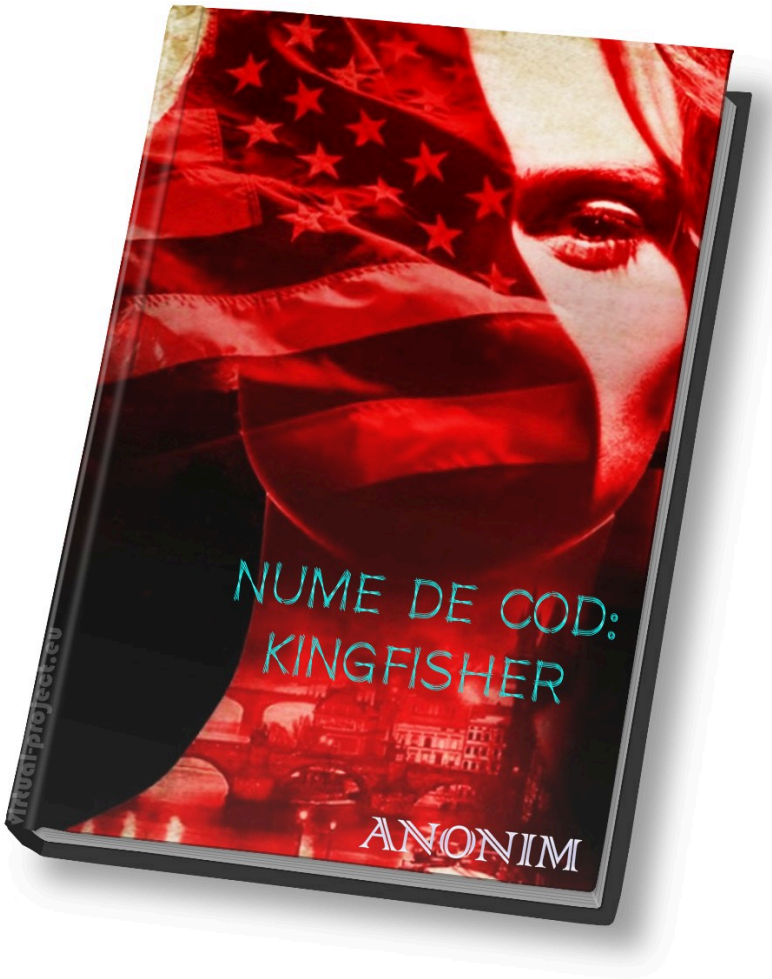

virtual-project.eu

violin

{1} Shakespeare, *Romeo și Julieta,* actul II, scena 2, traducere de Șt. O. Iosif.

{2} Actriță de comedie și producătoare de film americană, născută în 1953.

{3} „Draga mea” (în limba cehă în original).

{4} (aprox.) „Dă lovitura, altfel nu te obosi”.

{5} „Strămoșii noștri, galii” (în limba franceză în original).

{6} Pescăraș albastru, pasăre răspândită în Europa, Asia și Africa de Nord.

{7} Numit și Minschterkaas în dialectul alsacian, Munsterul este o brânză maturată, moale, cu miros puternic, distinctiv și un gust subtil, fabricată din lapte de vacă, în regiunea munților Vosgi din Franța.

{8} Formă de abuz psihologic prin care victima este manipulată să pună la îndoială propriile percepții, judecăți și chiar sănătatea mintală, ajungând într-o stare de destabilizare ce facilitează atingerea scopurilor urmărite de agresor.

{9} Referire la Jesse Jackson, pastor și politician american de culoare, candidat în două rânduri la nominalizarea Partidului Democrat pentru alegerile prezidențiale.

{10} Personaj colectiv imaginar, caracterizat de naivitate și judecată limitată, capabil să comită fapte necugetate. Termen peiorativ.

{11} Rochie largă de origine hawaiiană.

{12} Zona majoritar anglofonă a conurbației Montréal.

{13} Royal Canadian Mounted Police, poliția federală din Canada.

Table of Contents

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.

38.
39.
40.
41.
42.
43.

Table of Contents

1. 3
2. 16
3. 23
4. 33
5. 43
6. 54
7. 61
8. 77
9. 82
10. 87
11. 92
12. 103
13. 109
14. 119
15. 123
16. 134
17. 140
18. 149
19. 156
20. 162
21. 170
22. 175
23. 180
24. 190
25. 200
26. 209
27. 216

28. 222
29. 226
30. 231
31. 239
32. 245
33. 251
34. 258
35. 263
36. 272
37. 277
38. 282
39. 287
40. 293
41. 299
42. 306
43. 311